

Alberto Vázquez-Figueroa

Ochii tuaregului

Traducere din limba spaniolă și note de

Eugenia Alexe Munteanu

EDITURA POLIROM 2007

Alberto Vázquez-Figueroa s-a născut la Santa Cruz de Tenerife în 1936. Familia sa a fost deportată în Africa în 1937, din motive politice. A fost instructor de scufundări, apoi a urmat cursuri de jurnalism, devenind, în 1962, corespondent al mai multor ziare de prestigiu, precum *Destino* și *La Vanguardia* (și, mai târziu, al televiziunii spaniole) în punctele cele mai fierbinți ale globului. A vizitat peste o sută de țări și a fost martor, printre altele, la războaiele și revoluțiile din Guinea, Ciad, Congo, Republica Dominicană și Guatemala. A publicat peste patruzeci de romane, multe dintre ele dedicate ținuturilor și populațiilor exotice, dintre care amintim: *Pământ virgin*, *Tuareg*, *Iguana*, *Bora Bora*, *Ochii tuaregului*, *Ali în țara minunilor*, *în derivă*, *Abanos*, *Manaos*, *Ocean*, *Yáiza*, *Câinele*, *Viracocha*, *Noii zei*, seria *Cienfuegos*, *Ordalia otrăvii*, *Apa făgăduinței* și câteva piese de teatru. Nouă dintre romanele sale au fost adaptate pentru marele ecran. Alberto Vázquez-Figueroa este unul dintre cei mai citați autori de limbă spaniolă din lume. *Ochii tuaregului* (2000) continuă, după aproape două decenii, povestea lui Gacel Sayah și a familiei sale, personajele centrale ale romanului *Tuareg* (unul dintre marile succese ale lui Figueroa, cu vânzări care au depășit trei milioane de

exemplare). Ca în majoritatea cărților anterioare ale autorului hispanic, tema centrală este impactul devastator pe care civilizația occidentală îl are asupra modului de viață tradițional al unor comunități care au știut să păstreze o legătură strânsă cu natura. Pentru milioane de telespectatori din lumea întreagă, raliul Paris-Dakar este unul dintre principalele evenimente sportive ale anului, iar pentru concurenți, o ocazie de a-și demonstra calitățile și a-și testa limitele. Dar pentru tuaregi acesta nu reprezintă decât o competiție absurdă, care devastează teritoriul pe care îl stăpânesc de veacuri și amenință să distrugă una dintre cele mai spectaculoase civilizații ale lumii orientale. Iar pentru a se apăra le rămâne o singură cale: violența.

Introducere

Acesta este un roman pe care n-am vrut să-l scriu niciodată.

În urmă cu aproape douăzeci de ani, când am terminat romanul *Tuareg*, am considerat, pe bună dreptate, că nu aveam nicio posibilitate să continui acea istorie, deoarece eroul principal, Gacel Sayah, murise.

Fără doar și poate, am avut motive mai mult decât suficiente să-mi pară rău că am îngăduit să fie ucis, fiindcă *Tuareg* s-a dovedit, în timp, cel mai de succes roman al meu, a ajuns la cele mai multe ediții, s-a tradus în cele mai multe limbi și mi-a adus cele mai mari satisfacții personale.

Din punctul meu de vedere, este singura mea operă literară demnă de a fi luată în seamă și care, poate, cu puțin noroc, va continua să existe după moartea mea.

Când unui scriitor îi iese ceva bine, nu trebuie să se mai deranjeze să-și analizeze triumful, nici să încerce să aplice aceeași formulă, căutând un nou succes pe un drum deja bătătorit, pentru că riscă să se repete, iar cititorul își dă seama imediat și îl respinge.

Din aceste motive, niciodată nu mi-a trecut prin cap să revin la tuaregi.

Și totuși, o serie de întâmplări surprinzătoare petrecute nu demult în inima Saharei, la originea cărora s-a aflat o renumită competiție sportivă, mi-au atras atenția, iar spiritul jurnalistic ce mi-a mai rămas – amintire a unor timpuri deja uitate – m-a îndemnat să denunț nenumăratele nedreptăți pe care le suportă în prezent unul dintre cele mai nobile și legendare popoare din lume.

Tuaregii, alături de care mi-am petrecut o parte din copilărie, păreau să aibă nevoie de cineva care să ia cuvântul în apărarea lor, și în amintirea a tot ce le datorez și a tot ce m-au învățat cu ani în urmă m-am hotărât să scriu din nou despre ei, înnodând firul istoriei de acolo de unde l-am lăsat.

Acesta este rezultatul, și trebuie să recunosc că, odată sfârșit romanul, am simțit aceeași satisfacție pe care am încercat-o când am terminat cartea mea cea mai dragă.

Sper ca și cititorul să simtă acest lucru.

Alberto Vazquez-Figueroa

1

Ziua în care *inmouchar-ul*¹ Gacel Sayah a murit ciuruit de gloanțele bodyguardului președintelui Abdul-el-Kébir a intrat în istorie pentru tristul fapt că, din vina lui, nu s-a instaurat democrația în țară, dar a intrat, de asemenea, în legenda poporului *Kel-Talgimus*, „Poporul Vălului”, pentru că Sayah dovedise că un *imohag* – cum obișnuiau să-și spună tuaregii –, singur și fără nicio armă în afară de istețimea, curajul și rezistența aproape supraomenească, era în stare să învingă trupele cele mai bine înarmate, datorită unei extraordinare cunoașteri a deșertului unde se născuse și unde-și petrecuse cea mai mare parte a vieții.

În nopțile reci, când beduinii se adunau în jurul focului ca să-și bea ceaiul și să povestească întâmplări din frumoasele vremuri de altă dată, vorbeau adesea despre neobișnuita aventură a acelui brav luptător ce știuse să apere cele mai trainice valori ale tradițiilor străvechi respectate de locuitorii din inima Saharei și făceau speculații cu privire la motivul pentru care, dintr-o teribilă

¹ *Inmouchar*, războinic tuareg de familie nobilă (în arabă, în original).

și inexplicabilă eroare, îl omorâse, fără să vrea, pe omul pentru care își riscase viața de atâtea ori și care devenise cel mai bun prieten al său.

— *Insh' Allah*², obișnuiau să spună.

Dar marea majoritate a celor care își aminteau de acea întâmplare credeau că nu fusese vorba de voința lui Allah, ci de un absurd capriciu al destinului sau de o farsă cumplită a neastâmpăratelor duhuri ale nisipurilor, invidioase că un simplu muritor devenise protagonistul sutelor de istorii ce se povesteau la lumina focului.

Peripețiile lui Gacel Sayah erau cunoscute și dincolo de granițe, făcuseră să curgă râuri de cerneală și fuseseră chiar motiv de inspirație pentru o carte, dar el continua să trăiască în întâlnirile din jurul focului în seninele nopți sahariene, unde amintirea sa era veșnicprezentă.

În ziua când viteazul *inmouchar* fusese doborât de o forță de sute de ori mai mare, opinia publică se împărți în două grupuri: cei care îl urau pentru că îl împușcase pe singurul om ce ar fi putut aduce pacea și libertatea în țară și cei care

² „Cu voia lui Allah!", „Așa a vrut Allah!", „Cum o vrea Allah!" (în arabă, în original).

îl admirau ca pe un adevărat erou, ce nu putuse fi învins decât din cauza unei greșeli, fiindcă se afla într-un oraș străin unde nu învățase încă să se descurce.

Dictatura cea mai coruptă, împotriva căreia Gacel Sayah luptase cu atâta înverșunare, s-a reînstatat aproape imediat în palatul prezidențial, iar generalii ofensați, care suferiseră atâtea și atâtea umilințe din partea „acelui sălbatic murdar și greu de prins”, au ordonat ca tot ce era legat de numele și persoana lui să fie șters de pe fața pământului.

În consecință, soția, fiii și servitorii lui s-au văzut obligați să pornească într-un interminabil și chinuitor exil printre dune și întinderi bolovănoase, uneori găzduiți ca niște iubiți frați de sânge ai *imohag-ilor*, dar, de cele mai multe ori, izgoniți ca niște ciumați.

Au fost ani grei, ce au înăsprit firea blândeii Laila, dar, în același timp, i-au călit pe cei trei fii ai săi, Gacel, Ajamuk și Suleiman, și pe micuța Aisha, care și-a petrecut o bună parte din copilărie pribegind călare pe o cămilă.

Tuaregii sunt un popor nomad prin excelență, dar, în cazul familiei lui Gacel Sayah, îndrăgita viață nomadă s-a transformat într-un blestem, fiindcă era cu neputință să rămână mai mult de trei luni într-un loc fără ca vreunul din

nenumărații ei dușmani să nu afle că sunt acolo.

Reușiră să trăiască în pace aproape doi ani; renunțând la mediul lor natural, se stabiliră la periferia unui oraș, unde aglomerația le permitea să treacă neobservați, dar după un timp își dădură seama că nici locul nu era așa de sigur cum sperau, nici nu merita să trăiești o astfel de viață.

— Mai bine să ne omoare în deșert, unde respirăm aer curat, hotărî în sfârșit Laila. Nu suport să mai stau în groapa asta de gunoi.

Copiii i-au împărtășit părerea, astfel că și-au reluat de îndată trista pribegie, dar, într-un târziu, ajunseră la concluzia că singurul refugiu se afla în cel mai îndepărtat și pierdut colț din tărâmul Tenere „Neunde”, în graiul lor –, acolo unde nici măcar tuaregii nu îndrăzniseră să pătrundă.

— O să căutăm un loc izolat și sigur unde să ne ascundem câțiva ani, așteptând să se schimbe guvernul sau să se stingă amintirea celor întâmplate.

Bătrânii tribului *Kel-Talgimus* îi lăudară hotărârea, conștienți că niciun membru al Poporului Vălului n-ar fi trăit în pace atât timp cât umbra lui Sayah ar fi dat târcoale prin apropiere, așa că le-au pus la dispoziție douăzeci dintre cele mai rezistente cămile pe care le aveau, douăzeci și patru

de oi și capre, precum și o grămadă de săculeți cu cele mai bune semințe.

În felul acesta, la începutul iernii, cei cinci membri ai familiei și o mână de servitori credincioși porniră, pe ascuns, într-o călătorie spre miazăzi, în căutarea pământului făgăduinței care se putea afla în orice loc din nesfârșitul pustiu.

Vreme de cinci luni au străbătut sute de kilometri, departe de orice drum cunoscut, ocolind satele și oazele și oprindu-se doar în locurile unde găseau o urmă de verdeață cu care să-și hrănească animalele tot mai istovite.

În cele din urmă, într-o dimineață fierbinte de la începutul verii, pătrunseră într-un masiv muntos cu stânci negre, de unde se zărea un imens amfiteatru deschis spre miazăzi.

Îl cercetară îndelung, cu experiența pe care ți-o dă o viață întreagă petrecută în deșert, și ajunseră la concluzia că în albia unei vechi *seki*³ ce cobora din munți și părea că secase cu mii de ani în urmă, dar unde mai supraviețuiau trei palmieri prăfuiți, ar fi putut găsi un firică de apă.

³ Râu secăt (în arabă, în original).

— Ar trebui să săpăm un puț foarte adânc, remarcă Laila.

— Vom săpa cât va fi nevoie, răspunse calm Suleiman, care devenise un flăcău lat în spate. O să fie foarte greu, dar, dacă găsim apă, asta pare un loc perfect.

O veche zicală spune că „palmierii obișnuiesc să-și țină capul în foc și picioarele în apă”, de aceea socotiră că modul cel mai logic de a ajunge la apă era să urmeze calea pe care le-o indicau rădăcinile celui mai mare palmier.

Prin urmare, în zorii zilei următoare se apucară de treabă, încercând să deschidă drum spre inima pământului, conștienți că, dacă nu dădeau repede de râvnitul firișor de apă, soarta lor era destul de nesigură, căci puțul cel mai apropiat se afla la patru zile de drum.

Cu toate acestea, pe la jumătatea dimineții, când soarele necruțător era sus pe cer și căldura devenise sufocantă, se văzură obligați să se oprească, în așteptarea umbrei, și își dădură seama că nu vor înainta destul de repede cu săpatul și că era nevoie să lucreze cu schimbul în timpul nopților reci.

Gura puțului avea ceva mai mult de trei metri în diametru, dar după două săptămâni de săpat fără odihnă, doar un om putea să se miște cu oarece ușurință pe fundul

lui, asudând din greu în timp ce umplea cu nisip și pietre coșărcile pe care ceilalți le ridicau apoi cu multă greutate, ferindu-se să atingă pereții, ca să nu provoace o prăbușire bruscă a nisipului.

Pământul era uscat, căci sute de ani nu căzuse nici cel mai mic strop de ploaie, de aceea nisipul aluneca din când în când în cascade, obligându-i să aducă din munții din apropiere o mulțime de bucăți de piatră neagră și netedă și să le așeze, cu răbdare, de-a lungul pereților.

Fără uneltele necesare, ciment sau mortar, făceau eforturi uriașe și abia dacă reușeau să sape o jumătate de metru pe zi, așa că, până la urmă, cel mai mare dintre frați trebui să admită că nu exista nici cea mai vagă posibilitate de a-și atinge scopul – dacă aveau vreun scop – și că setea avea să-i doboare pe rând.

— Până acum n-am găsit nici urmă de umezeală; cel mai bun lucru pe care l-am putea face ar fi să mergem să aducem apă, spuse. Doi dintre noi ar trebui să meargă până la puțul Sidi-Kaufa și să vină înapoi cu toată apa pe care o

pot aduce în *girbe*⁴, căci altfel riscăm să nu ieșim vii de-aici.

— Și vitele? îl întrebă maică-sa.

— Le ducem la munte, să lingă roua ce se depune în zori pe pietre, răspunse Gacel, prea puțin convins. Cu puțin noroc, cămilele și caprele vor rezista.

— Dar oile?

— Bănuiesc că vom pierde o mare parte din ele, dar asta depinde doar de voința lui Allah și de când se vor întoarce oamenii care se duc după apă.

— Și cine ai vrea să se ducă?

— Doi dintre cei mai buni călăreți cu șase dintre cele mai bune cămile, căci nu se vor putea odihni nici măcar o clipă.

Pentru nimeni din familie nu era un secret că cel mai bun călăreț fusese întotdeauna – încă de când învățase să se țină în șa – fratele mijlociu, Ajamuk, și că singurul care putea să concureze cu el în pricepere și rezistență era nepotul preferat al negrului Suilem, uriașul Rachid.

Prin urmare, o jumătate de oră mai târziu se aflau

⁴ *Girba* sau *gerba*, burduf din piele de capră în care se păstrează și se transportă lichide (în arabă, în original).

amândoi pe drum, mânând cei mai iuți *mehari*⁵ din turmă; când dispărură spre miazănoapte, Gacel clătină din cap, sceptic.

— Nu știu dacă se vor întoarce la timp, spuse. Și chiar dacă se vor întoarce, mă tem că n-o să fie singura călătorie pe care vor fi nevoiți s-o facă.

— Ce vrei să spui? întrebă îngrijorată Aisha, care devenise o femeie zveltă și frumoasă. Crezi că mai avem mult până să dăm de apă?

— Mă tem că da, interveni Suleiman, care până atunci nu-și spusese niciodată părerea în această privință. Am impresia că va trebui să săpăm mai bine de treizeci de metri.

— Treizeci de metri! repetă revoltată fata. Îți dai seama ce înseamnă să muncești la o asemenea adâncime? Abia veți putea respira!

— Știu, răspunse cu naturalețe fratele ei. Dacă acum, când n-am ajuns cu săpatul nici măcar la jumătate, am uneori senzația că mă sufoc, nici nu vreau să-mi imaginez ce-ar putea fi mai jos. Dar spune-mi, ce altceva putem face?

⁵ Dromader domestic folosit pentru deplasări rapide. Poate parcurge până la 80 km pe zi (în arabă, în original).

— S-o lăsăm baltă.

— Și să ne întoarcem în oraș? spuse Gacel cu dispreț. Sau să pribegim din nou ca niște leproși? Nicăieri nu ne vrea nimeni, fetițo. Nimeni nu vrea să mai știe de familia lui Sayah și nu-i putem obliga pe oameni să ne accepte, în schimb, putem obliga deșertul să ne accepte, chiar de-ar fi să săpăm până ajungem în măruntaiele lui.

— Dar dacă nu ajungem niciodată?

— O să ajungem, răspunse hotărât fratele mai mare. Dacă palmierii au reușit să ajungă, o să reușim și noi.

— Cum poți fi atât de sigur?

— Pentru că în ziua în care un *imohag* nu va fi în stare să facă ceea ce este în stare să facă un palmier, rasa noastră va fi condamnată să dispară de pe fața pământului. Și încă n-a sosit momentul acela.

— Dar un palmier are rădăcini.

— Rădăcinile poporului nostru sunt mai adânci și mai solid înfipite în pământ decât rădăcinile celui mai înalt palmier, interveni mama sa cu voce domoală. Așa m-a învățat tatăl tău și așa va trebui să-i înveți și tu pe copiii tăi. Dacă el n-ar fi fost atât de sigur că deșertul nu-l va trăda niciodată, n-ar fi reușit să învingă toată armata trimisă în

urmărirea lui.

Toți erau convinși că spiritul neîmblânzitului *inmouchar* veghea asupra taberei familiei sale, și atât soția, cât și copiii lui se obișnuiseră de multă vreme cu ideea că fuseseră aleși să păstreze vii principiile etice și morale aflate la temelia întregii lor existențe.

Trăiau cu siguranța că, din paradisul unde ajunsese în momentul morții sale, ochii lui Gacel Sayah continuau să-i urmărească pe toți și pe fiecare în parte și că, în loc să se bucure de nenumăratele plăceri pe care profetul le făgăduia celor ce piereau în apărarea credinței sale, singura lui grijă era să transmită o parte din puterea sa celor de același sânge cu el.

Dacă acolo, în albia acelei străvechi *sekia* și la rădăcina acelor palmieri ofiliți, ar fi curs cel mai mic firisor de apă care să le permită să-și continue existența, Gacel Sayah ar fi fost capabil să-l găsească, de aceea fiii săi aveau obligația de a lupta cu aceeași ardoare cu care ar fi făcut-o el.

La apusul soarelui își reluară munca.

Era într-adevăr istovitoare.

Cel care se afla în fundul puțului trebuia să sape, fără niciun ajutor, doar cu mâinile, dedesubtul ultimei bucăți de

piatră neagră, având mereu grijă ca aceasta să nu cadă înainte de a fi pusă alta, care să suporte greutatea peretelui de deasupra ei.

După aceea, relua operația, mereu spre dreapta, punea o nouă piatră, încărca un coș cu nisip, le striga celor de sus să-l ridice și să-i trimită alte pietre, cu care continua să formeze un cerc, astfel încât treceau ore întregi fără să înainteze nici măcar o palmă.

Când, epuizat și scâldat în sudoare, urca în sfârșit la suprafață, fratele său îi lua locul, și așa continuau pas cu pas, centimetru cu centimetru, cu acea capacitate de a rezista la căldură, oboseală și sete pe care numai cei din rasa lor o aveau.

Cum acela trebuia să fie un puț tuareg autentic, servitorii nu aveau voie să coboare înăuntrul lui, singurele lor sarcini fiind să ridice coșurile cu nisip sau să meargă în munți să caute bucăți de piatră, pe care le transportau apoi cu cămilele.

La un moment dat, Laila, prevăzătoare, hotărî să se oprească săpatul, pentru că rămăseseră ceva mai puțin de trei *girbe* cu apă și chiar și un tuareg risca să se deshidrateze dacă era nevoit să lucreze ore întregi în condiții

atât de grele. Socoti, pe bună dreptate, că nu puteau face altceva decât să se așeze la umbră și să-și economisească forțele.

Tăiară una din oile care trăgeau să moară, îi băură sângele, mâncară carnea aproape crudă și rămaseră în așteptare, cu privirea ațintită în punctul unde ar fi trebuit să apară cei ce plecaseră să aducă apă de la îndepărtatul puț Sidi-Kaufa.

Dar n-au apărut decât vulturii.

De unde veneau sau ce simț ciudat le îngăduia să intuiască faptul că în acel colț pierdut din Sahara urma să se dezlănțuie o tragedie era un mister pe care nici cei mai experimentați beduini nu reușiseră să-l dezlege; cert e că, într-o dimineață, începură să se rotească în cerc pe deasupra corturilor, cu aparenta convingere că înăuntrul lor se instalase bătrâna cu coasa.

Pentru un adevărat tuareg, să moară de sete nu însemna neapărat cea mai mare nenorocire, ci, mai cu seamă, o ofensă de neacceptat.

Când un tuareg moare de sete, înțelege că nu și-a însușit învățăturile de generații ale strămoșilor, care veacuri la rând au rezistat în cel mai dezolant peisaj de pe pământ, și că

asta îi vor reproșa toți cei care l-au precedat în neființă atunci când se vor întâlni pe lumea cealaltă.

Războiul era un mod frumos și nobil de a muri, iar boala – un rău trimis de Cel de Sus, împotriva căruia nimeni nu putea să lupte, dar să permiți ca setea să te răpună echivala cu a recunoaște că niciodată n-ai fost un adevărat fiu al Poporului Vălului, al Poporului Spadei sau al Poporului Lăncii.

Se scurse o nouă zi.

Și apoi alta.

Au venit alți vulturi.

Erau acum o mulțime.

Nimic nu se mișca în jurul celor trei palmieri prăfuiți, căci chiar și cea mai ușoară adiere părea să fi dispărut din acel loc blestemat.

Soarele și liniștea erau stăpâni.

Moartea era invitata.

Laila împărți apa rămasă, un ibric de persoană, fără să facă vreo diferență în funcție de sex sau de rang, iar când din uzatul burduf de piele se scurse și ultima picătură, oftă adânc și murmură:

— Allah este mare. Lăudat fie Allah! Acum nu ne rămâne

decât să așteptăm.

Și așteptară.

Moartea, cu toate că e atât de bătrână și descărnată, este în primul rând femeie și, prin urmare, capricioasă.

De nenumărate ori, dintr-un moft, răpește înainte de vreme tineri sănătoși și voinici pe care-i așteaptă un viitor frumos; alteori, fără niciun motiv aparent, cu cât treaba e mai ușoară, cu atât se lasă mai mult așteptată.

Se afla acolo, înconjurată de bărbați și femei în pragul agoniei, și ar fi fost de ajuns să sufle ca să stingă flăcăruia atâtor vieți firave, dar s-a mulțumit să se așeze și să observe, ca și cum căldura înăbușitoare și lenea ar fi pus dintr-odată stăpânire pe sufletul ei.

Câți ani a stat uneori Moartea la picioarele patului unui biet muribund?

De câte ori s-a făcut că nu-i aude pe cei care o chemau ca singura soluție pentru a pune capăt suferințelor?

De câte ori nu și-a bătut joc de un sinucigaș care i se oferea pe tavă?

De câte ori i-a târât cu forța pe cei pe care îi îngrozea ideea de a o urma?

Necazul cu Moartea e că îi detestă în egală măsură pe cei

care o iubesc și pe cei care o urăsc.

Necazul cu Moartea e că îl urmărește pe cel ce fuge de ea și fuge de cel ce-o urmărește.

Necazul cu Moartea e că nicio ființă omenească nu a fost în stare să înțeleagă vreodată aberantul ei simț al umorului.

Dar la ce te poți aștepta de la cineva care, probabil, se simte cumplit de plictisit, pentru că are convingerea că va învinge întotdeauna?

Gacel Sayah, întâiul născut al legendarului *inmouchar* de la care, conform unei vechi tradiții familiale, moștenise numele și rangul în momentul când acesta dispăruse, stătea la rădăcina celui mai înalt dintre palmieri și-și punea tot felul de întrebări în timp ce observa zborul vulturilor.

De ce trimisese Moartea atâția mesageri înaripați, dacă până la urmă se hotărâse să nu se înfățișeze?

Ce aștepta?

Din când în când închidea ochii, încercând să-și închipuie cum s-ar fi comportat tatăl său în acele momente.

Să omoare o cămilă, să-i bea sângele și să mestece grăsimea crudă din cocoașă putea fi, fără îndoială, o soluție pentru bărbați, dar era clar că un asemenea tratament de șoc n-ar fi dat rezultate cu femeile, nici cu copiii și cu atât

mai puțin cu bătrânul Suilem.

Nici măcar nu era sigur dacă el, la cei optsprezece ani ai săi recent împliniți, sau Suleiman, la cei șaisprezece ai lui, ar fi fost capabili să suporte o încercare atât de grea.

Numai luptătorii sau vânătorii cei mai experimentați reușeau să-și biruie propriul trup când apa lipsea cu desăvârșire; temperatura se apropia în acele momente de cincizeci de grade, și era absurd să-și închipuie că delicata Laila, adolescența Aisha sau servitorii cei slabi ar fi avut vreo șansă să se salveze în asemenea împrejurări.

Așa cum bine spusese mama sa, singurul lucru pe care-l puteau face era să se încreadă în bunăvoința lui Allah.

Și să aștepte.

Sub soarele ca plumbul topit, doar umbra vulturilor se mișca în jurul corturilor, căci nici măcar muștele nu erau în stare să zboare și căzuseră amețite pe pieile uscate, așteptând momente mai prielnice ca să se pună din nou pe mâncat.

Masivul stâncos, care probabil nu figurase niciodată pe o hartă, se înălța aproape în inima celui mai mare deșert și la doar câteva zile de drum de o depresiune naturală, unde se înregistrau în fiecare an cele mai ridicate temperaturi de pe

glob.

Acela era ținutul cel mai dezolant și de nelocuit pe care vreo ființă umană l-ar fi putut alege vreodată pentru a-și înjgheba un cămin, dar împrejurările făcuseră ca acolo să se oprească familia lui Gacel Sayah, cel mort înainte de vreme.

Prin urmare, nu era de mirare că erau cu toții aproape morți.

Vulturii veneau acum în stoluri.

Sângele se îngroșa în vene ca magma care se ridică bolborosind în craterul unui vulcan, dar care, pe măsură ce se scurge la vale, își pierde culoarea și consistența, transformându-se într-o masă vâscoasă, neagră și greoaie ce se împrăstie formând ochiuri de lichid, care după câteva zile devin întinderi enorme de rocă.

De-acum nu mai asudau.

Nici măcar nu mai asudau.

Retrasă într-un ungher al *jaimei*⁶ celei mari, Laila închise ochii și-și aminti încă o dată chipul ars de soare al bărbatului pe care-l iubise mai presus de orice, căruia îi

⁶ *Jaima*, cort folosit de popoarele migratoare din Africa de Nord (în arabă, în original).

fusese credincioasă până și în gând, dar pe care, în acele momente, avea amara senzație că îl trădează.

În ziua când soțul ei părăsise tabăra, îndreptându-se spre ceea ce avea să fie marea lui epopee, îi încredințase copiii, dar era limpede că ea nu fusese în stare să aibă grijă de ei și-i târâse ani de-a rândul dintr-un loc în altul, iar acum se aflau acolo, în pragul dezastrului, fără ca ei să-i vină în minte vreun mod de a-l evita.

Bărbatul ei, cel mai iscusit și mai viteaz dintre războinici, ar fi știut să se descurce într-o asemenea situație dificilă și să-și pună familia la adăpost.

Bărbatul ei, cel mai tandru și mai pătimăș dintre amanți, ar fi știut s-o ocrotească așa cum o ocrotise câtă vreme avusese suflare.

Dar ea, care ar fi putut învăța atâtea de la acel maestru extraordinar, nu făcea decât să se ghemuiască într-un ungher, neajutorată și neputincioasă.

Nu plângea, pentru că mama ei o învățase că o adevărată *targui*⁷ nu plânge.

⁷ Sinonim al cuvântului „tuareg” (în arabă, în original). Se preferă termenul *targui* pentru singular și „tuaregi” pentru plural.

Nu implora, pentru că generații de sânge *imohag* curgeau prin venele sale.

Nu făcea decât să blesteme în gând propria-i prostie.

Răsună un tunet îndepărtat.

Ascultă cu atenție.

Urmă un alt tunet.

Se repezi spre ieșirea marelui cort din păr de cămilă și se trezi din nou în fața cerului albastru, pe care era cu neputință să zărești o umbră de nor.

— Sunt tunete?

Fiul său, Gacel, negă cu o mișcare ușoară a capului, se apropie de ea și o mângâie ușor pe obraz.

— Nu sunt tunete, murmură impasibil. Sunt împușcăturile cu care Ajamuk își anunță sosirea. În curând se va ivi din spatele stâncilor.

După câteva minute, doi călăreți și patru dromaderi încărcați cu burdufuri pline de apă se iviră exact în punctul pe care îl arătase băiatul și se îndreptară în trap ușor și vioi spre cei care-i așteptau bucuroși și nerăbdători.

Pe drum se întâlniră cu Moartea, ce se îndepărta spre nord, la fel de plictisită și fără chef ca întotdeauna.

Vulturii se împrăștiară, și umbrei lor îi luă locul cea a lui

Gacel Sayah, viteazul *inmouchar* veșnic prezent în amintire.

În ziua următoare, fiii Lailei se apucară din nou să sape la puțul din mijlocul pustiului.

Doar un *targui* putea fi atât de nebun încât să se aventureze să caute apă într-un loc atât de îndepărtat din pustiu, dar poate de aceea tuaregii au fost, din timpuri imemorabile, stăpânii deșertului.

Centimetru cu centimetru, săpară pământul.

Piatră cu piatră, completară cercurile.

Metru cu metru, urmară drumul pe care-l indicau rădăcinile palmierilor.

Erau convinși, „știau”, datorită existenței lor de secole în regiuni atât de pustii, că, dacă acei palmieri erau vii, aceasta se datora sevei pe care o primeau dintr-un loc pierdut în albia acelei *sekia*.

Și dacă se afla acolo, oriunde ar fi fost, ei aveau s-o găsească.

2.

Într-o noapte, când Ajamuk lucra la peste douăzeci și cinci de metri adâncime, din cauza presiunii foarte mari, o bucată de piatră se desprinsese la vreo zece metri deasupra lui, îl lovi în cap și-l lăsă inconștient, îngenunchiat pe fundul puțului, cu fruntea rezemată de zid.

Nisipul care ieșea din golul lăsat de piatră începu să se scurgă precum o cascadă firavă, ce se mărea din ce în ce mai mult, pe măsură ce minutele treceau.

Afară, sclavul însărcinat să-l ajute pe cel de jos nu auzi lovitura surdă și nici nu observă ceva ciudat.

Nisipul continua să se scurgă ca într-o implacabilă clepsidră care măsura timpul ce-i mai rămăsese nefericitului băiat.

Mai întâi îi acoperi picioarele, apoi genunchii, iar în cele din urmă, mijlocul.

Moartea, care arătase atât de puțin interes când totul fusese ușor, se întoarse din drum, pentru că aceea părea a fi o tragedie neobișnuită ce o amuza cu adevărat.

Se așeză pe marginea puțului și ascultă fâșâitul suav al

nisipului care se scurgea fără grabă printre pietre.

Și, în același ritm în care se scurgea nisipul, se scurgea și viața lui Ajamuk.

După puțin timp, era îngropat până la piept.

Atunci deschise ochii și strigă.

Sclavul veni îndată, se uită în jos, dar nu văzu decât întunericul.

Mica torță fusese acoperită de nisip.

Un geamăt aproape imperceptibil urca din adâncul pământului.

Sclavul dădu fuga să-și trezească stăpânii și, de îndată, Gacel coborî în ajutorul fratelui său, când nisipul ajunsese până la bărbia lui Ajamuk.

Gacel trase de el, încercând să-l apuce de subsuori, cu gândul să-l scoată din acea capcană infernală, dar Ajamuk era amețit și nu reușea să reacționeze, iar în vremea asta nisipul continua să cadă peste el, implacabil.

De pe ghizdul fântânii, Moartea surâdea.

Nu în fiecare zi avea ocazia să-și arate chipul cel mai lugubru.

Nu în fiecare zi putea să-și prindă victima într-un mod atât de lent, crud și sofisticat.

Nu în fiecare zi reușea să scape de rutină.

Pe fundul unui puț sec, în mijlocul celui mai fierbinte deșert, aproape fără aer, în întuneric, cu nisipul ce i se scurgea drept în creștet, deznădăjduitul Gacel nu putu să facă nimic pentru a salva viața fratelui său.

Când își dădu seama de situație, mai bine de un metru de nisip îl acoperise deja și el însuși era în pericol să fie îngropat de viu, dacă nu scăpa la timp din capcană.

Puțurile tuarege sunt botezate de obicei cu numele primului om care moare în timpul construcției lor, iar dacă prin vreun miracol sunt terminate fără niciun accident, în semn de mulțumire se obișnuiește să li se pună numele sihastrului înmormântat în apropierea locului respectiv.

Acesta avea să fie de acum înainte puțul Ajamuk, și niciun alt nume nu i s-ar fi potrivit, fiindcă niciodată nu fusese îngropat vreun pustnic în ținuturile acelea îndepărtate.

Familia Sayah avu nevoie de mai bine de o săptămână ca să astupe gaura din puț punând la loc piatra, să scoată nisipul și să recupereze trupul răposatului, pe care-l îngropă cu o ceremonie simplă, la umbra palmierilor.

Dar când se pregăteau să se pună din nou pe treabă,

constatară că apa pe care o adusese Ajamuk avea să se termine înainte de vreme.

— Trebuie să mai facem un drum, hotărî Laila. Nu cred că e bine să riscăm din nou așteptând până în ultimul moment.

— De acord, încuviință fiul cel mare. Dar acum am rămas doar doi, și dacă unul din noi se duce după apă, celălalt va înainta foarte puțin cu săpatul puțului.

— Am să mă duc eu după apă, se grăbi să răspundă Aisha. Nu călăresc așa de bine ca Ajamuk, dar acum avem la dispoziție mai mult timp și Rachid cunoaște drumul.

Gacel Sayah se întoarse și-l privi pe uriașul care stătea în picioare în ușa cortului.

— Cunoști drumul? îl întreabă.

— La perfecție, stăpâne, îl asigură negrul.

— Vei avea grijă de Aisha?

— Voi avea grijă, stăpâne.

— Dacă n-o vei face, *gri-gri-ul*, spiritul cel rău al deșertului, te va urmări chiar de te vei ascunde în gaură de șarpe.

— Știu, stăpâne.

— În cazul acesta, noi, familia Sayah, îți încredințăm ceea

ce avem mai de preț, și să te ferească Allah dacă în zece zile nu vă întoarceți teferi.

Porniră așadar la drum, cu aceleași șase cămile, și Laila, văzând-o pe fiica sa îndepărtându-se, îmbrăcată în straie bărbătești și cu o pușcă grea pusă pe genunchi, regretă din nou că ajunseseră să trăiască asemenea vremuri teribile; o fată frumoasă, în loc să-și pregătească trusoul pentru ziua nunții, era nevoită să ia locul unui războinic.

Femeia ocupase dintotdeauna un rol de seamă în organizarea socială a tuaregilor, care nu avea nicio legătură cu tradiția de a se supune bărbatului răspândită în general printre celelalte femei arabe; părerea femeilor era luată în seamă, ele se bucurau de o mare libertate chiar și în problemele sexuale și niciodată nu-și acopereau chipul, spre deosebire de soții lor, care își scoteau vâlul doar în intimitate.

Fără a ajunge să trăiască într-un autentic matriarhat, poporul tuaregilor era condus de femei, care hotărau de obicei când era timpul să semene sau când venea vremea să strângă tabăra și să caute alte pășuni.

Bărbații considerau „treburi casnice” tot ce nu avea legătură cu războiul, jaful sau vânătoarea; astfel, aducerea

apei, chiar dacă puțul se afla la patru zile de mers, era de fapt o treabă rezervată femeilor.

Aisha crescuse pe șaua cămilei și știa să tragă cu pușca mai bine decât marea majoritate a păduchioșilor de beduini cu care s-ar fi putut întâlni din întâmplare pe drum, și, în plus, nici unui membru al Poporului Vălului, al Poporului Spadei sau al Poporului Lăncii nu i-ar fi trecut prin minte să-i facă vreun rău unei fete de aceeași rasă.

Cât despre negrul Rachid, un sclav *ashanti*, un *akli* care se născuse și crescuse în sânul familiei, de un devotament mai presus de orice îndoială, era un bărbat foarte puternic și rezistent, capabil să facă față oricărei situații neplăcute.

Cu toate acestea, Laila nu putea să nu fie îngrijorată văzând cum singura ei fată se pierdea în zare spre miazănoapte.

— Allah e mare! își spuse în șoaptă. El o va apăra.

Mai frică îi era de fiecare dată când unul dintre băieți cobora în puț, și își făcea atâtea griji, încât își petrecea nopțile trează, așezată la gura fântânii, ascultând atentă tot ce se petrecea înăuntru.

Înaintau foarte, foarte încet.

Una câte una, verificară bucățile de piatră de pe pereții

puțului, le proptiră mai bine cu lovituri de ciocan, însă amintirea accidentului ce costase deja o viață îi obligă să lucreze cu aceeași grijă ca și cum ar fi construit un castel din cărți de joc, ce amenința să se dărâme în orice moment.

Ajunseră la adâncimea de treizeci de metri, unde rădăcina cea mai groasă a palmierului celui mare începea s-o ia spre miazăzi.

De ce oare?

Se sfătuiră în jurul focului, încercând să găsească o explicație logică pentru acest fapt aparent absurd.

În virtutea cărei ciudate rațiuni o rădăcină care în mod normal trebuia să pătrundă din ce în ce mai adânc în căutarea apei își schimba brusc direcția?

Au făcut tot felul de presupuneri, au discutat ore întregi și, în cele din urmă au ajuns la concluzia care li se părea cea mai logică după părerea lor: cu mult timp în urmă, în acel loc curgea un pârâu care izvora din munții din apropiere, ceea ce permisesese să crească vegetația. Mai târziu, nivelul apei a scăzut și doar palmierii au fost în stare să-și întindă suficient rădăcinile și să se mențină vii. Însă, când albia pârâului a secat de tot, rădăcinile s-au îndreptat spre un alt loc, unde încă mai era umezeală.

— E aici, dedesubt, spuse cu convingere Suleiman, dar nu știm la ce distanță.

— Și ce putem face?

— Să săpăm un tunel orizontal, urmând drumul pe care ni-l indică rădăcina.

— Cât?

— N-am nici cea mai vagă idee.

— Să ne ajute Cel de Sus!

— Ar cam fi vremea.

— Nu vorbi cu păcat.

— Nu vorbesc cu păcat, mamă, spuse Suleiman. Doar că din ziua când tata le-a oferit adăpost celor doi muribunzi, nenorocirea ne-a urmărit peste tot pe unde am umblat. Nimeni n-a plătit vreodată atât de scump pentru că a respectat un vechi obicei.

— Știi foarte bine că pentru noi ospitalitatea nu este doar „un vechi obicei”, îi aminti Laila. Este o lege la fel de veche ca pământul.

— Dar pe care nimeni în afară de *imohagi* n-o respectă, și așa spune că nici măcar n-o înțelege. Câtă vreme am stat în oraș, nimeni nu ne-a deschis ușa casei. Câte nopți am petrecut sub cerul liber, cu toate că oamenii aceia aveau loc

suficient în casele lor?

— Multe nopți, știu.

— Atunci, de ce trebuie să oferim tot ce avem primului venit, dacă mai apoi ceilalți nu se poartă la fel cu noi?

— Pentru că, din fericire, suntem tuaregi, iar ei nu. Acesta este prețul pe care trebuie să-l plătim pentru onoarea ce ne-a fost dată la naștere.

Suleiman Sayah ajunsese la concluzia că era inutil să discute în contradictoriu cu mândra soție a celui mai mândru dintre *inmouchar*-ii Poporului Vălului, de aceea se mulțumi să ridice din umeri și să spună:

— În noaptea asta începem să săpăm o galerie, și facă-se voia Domnului.

Voia Domnului a fost ca, două săptămâni mai târziu, pământul să înceapă să se umezească sub ochii lor, și un fir subțire de apă își făcu apariția dintr-odată.

Se întâmplase o minune.

Eternul miracol al vieții pe care-l reprezenta apa, acolo, în cel mai îndepărtat colț al Saharei, unde, probabil, nimeni nu pusese piciorul de sute de ani.

Se rugară o zi întreagă și, pe înserat, sacrificară ultimul miel.

Au mâncat până n-au mai putut, au dansat, au cântat și au stropit totul cu apă din puțul Ajamuk.

În zorii zilei următoare au umplut un burduf cu apă, ca să ude mormântul celui ce-și dăduse viața în acea aventură.

Acum, în sfârșit, după atâtea nenorociri, greutatea și amărăciuni, familia neîmblânzitului Gacel Sayah avea un cămin.

Căminul lor erau nesfârșita întindere a deșertului, un masiv stâncos, trei palmieri și un puț.

Pentru majoritatea oamenilor, era puțin.

Pentru tuaregi, era mult.

Au adus de la poalele munților cel mai bun pământ și, la umbra palmierilor, au făcut o mică grădină.

Apoi au semănat una câte una, într-un fel de ritual, prețioasele semințe pe care Laila le păstrase într-un săculeț de piele.

Gacel mergea la vânătoare și, din când în când, se întorcea cu un câprior, o capră de munte sau o gazelă.

Femeile scoteau apă din puț ca să ude cu o cantitate infimă, aproape picătură cu picătură, micile plante care începuseră să încolțească.

Trecu o zi, o săptămână, o lună, un an... Trecură câțiva

ani.

Puțul Ajamuk era zgârcit.

Niciodată, de-a lungul acelor ani, nu s-a arătat prea darnic, dar nici nu le-a refuzat celor ce îl săpaseră apa necesară pentru a supraviețui.

Laila începu să îmbătrânească.

Suleiman se făcu mai voinic.

Aisha deveni o femeie superbă.

Iar Gacel Sayah, cu fiecare zi ce trecea, semăna tot mai mult cu răposatul său tată, atât la înfățișare, cât, mai ales, la tăria caracterului.

Bătrânul Suilem se prăpădi de bătrânețe și, după câteva zile, nepotul său ceru respectuos permisiunea să plece. Voia să se îndrepte spre miazăzi, spre Țara Ashantilor, despre care bunicul său îi vorbise atât de mult, cu gândul să cunoască acolo o femeie frumoasă din neamul lui cu care să întemeieze o familie.

L-au binecuvântat, i-au dăruit o cămilă, o armă și o capră și i-au eliberat de sclavie pe el și pe toți urmașii lui, asigurându-l că *gri-gri-ul*, spiritul necurat care-i chinuiește până la moarte pe sclavii fugiți, nu-l va urmări niciodată.

Moartea bătrânului și plecarea lui Rachid lăsară un gol în

micuța comunitate; și Laila era adânc întristată, cu toate că fusese de acord și înțelesese că uriașul avea dreptul la propria lui viață după atâția ani în care-i slujise cu credință.

Când omul, capra și cămila dispărură în vasta întindere dinspre miazăzi, avu ciudata senzație că marea familie pe care răposatul ei soț o întemeiase se risipea ca apa printre degete.

Din ceea ce, cu mult timp în urmă, fusese un puternic clan, temut și respectat pe pământul acela sterp, nu rămăsese decât o mână de oameni care trăiau de pe o zi pe alta mulțumită unui amărât de puț, ce le oferea mai puțină apă decât laptele pe care-l dădea o capră bătrână.

Într-o dimineață călduroasă de sfârșit de vară, un zumzet ciudat se auzi dinspre sud-est; zgomotul deveni din ce în ce mai puternic și, în cele din urmă, la orizont se ivi o avionetă albă, care trecu pe deasupra capetelor lor.

Toți dădură fuga s-o vadă și, cu toate că în oraș vedeau așa ceva destul de des, prezența ei acolo îi înspăimântă.

Zgomotosul aparat trasă patru-cinci cercuri din ce în ce mai strânse; cei aflați în el făcură câteva fotografii și-i întrebară ceva ce nu putură înțelege, arătară insistent spre gura puțului, pentru ca apoi să dispară în direcția din care

veniseră.

În zilele următoare nu făcură decât să vorbească despre vizita neașteptată care, fără îndoială, însemna un moment de referință în scurta lor istorie lipsită de evenimente relevante.

Ce căutau oamenii aceia atât de departe de orice loc civilizat?

Ce întrebau cu atâta insistență?

Nu fusese un avion de război, de asta erau siguri, dar cu cât se străduiau și se gândeau mai mult, cu atât înțelegeau mai puțin de ce un aparat cu aspect atât de fragil se aventurase până în inima ținutului Tenere, când cel mai apropiat aeroport se afla la sute de kilometri distanță.

Din când în când, câte un reactor uriaș brăzda cerul la mare înălțime, lăsând în urma lui o dâră albă, și în multe nopți ascultau zumzetul motoarelor și zăreau luminile roșii și albe clipind înspre nord.

Știau că sunt avioane care străbăteau continentul în drum spre Europa, dar întotdeauna le consideraseră ca făcând parte din altă galaxie, deoarece distanța ce-i separa de ele era, fără îndoială, imposibil de străbătut, ca și cum pasagerii lor s-ar fi aflat cu adevărat în inima Parisului.

Cu toate acestea, micuțul aparat ale cărui motoare zumzăiau ca niște viespi furioase și care zburase atât de jos încât putuseră să vadă că pilotul avea o barbă deasă, căruntă devenise dintr-odată ceva palpabil, ceva pe care aproape că-l puteai atinge cu mâna.

Datorită șederii în oraș, membrii familiei Sayah aveau o vagă idee despre turiștii îndrăgostiți de noi orizonturi și chiar despre arheologii hotărâți să găsească rămășițele unor strămoși îndepărtați în cele mai neobișnuite locuri, dar mai știau că nici arheologii, nici turiștii și nici alți călători nu aveau ce căuta în locul unde se aflau ei.

Mult mai la nord, în masivul Tassili, existau peisaje superbe și curioase picturi rupestre, ce păreau să-i entuziasmeze pe cercetătorii care veneau chiar și din America, dar acolo, lângă stâncile golașe a căror înălțime nu depășea două sute de metri, nu existau peisaje care să atragă, și nimeni în afară de ei nu descoperise resturile vreunei culturi din trecut.

Dar nu puteau nici să-i caute pe ei după atâția ani, când, probabil, trista lor poveste fusese dată uitării; de aceea, la un moment dat, nu se mai gândiră la avionetă și își reluară viața pașnică și monotonă.

Până când, într-o după-amiază liniștită, la fel ca atâtea alte după-amiezi liniștite, un nor de praf se iscă la orizont.

3

Aisha, cea dintâi care văzu norul de praf, se duse de îndată să-l caute pe cel mai mare dintre frați.

— Vine cineva, spuse.

Gacel ieși din *jaima* și observă tulburat cum norul de praf creștea și se întindea vertiginos, până când, în sfârșit, putu distinge conturul vehiculului roșu care se apropia cu o viteză amețitoare.

— Cheamă-l pe Suleiman, spuse, apoi intră în casă și reveni cu două puști; când fratele său i se alătură, îi dădu o pușcă, indicându-i cu un gest să ocupe un loc strategic lângă puț, exact lângă palmierul cel mare.

Toată familia așteptă ca zgomotosul vehicul să se apropie. Acesta se opri la vreo zece metri de gura puțului, iar din el coborâră doi tineri plini de praf.

— *Aselam aleicum!*⁸ ziseră.

— *Metulem, metulem!*⁹

⁸ Allah să fie cu tine (în arabă, în original).

⁹ Salut tipic tuareg, echivalent cu „bună ziua” (în arabă, în original).

— Bună ziua! adăugară politicos tinerii, într-o franceză perfectă.

— Bună ziua! le răspunseră.

— Am venit cu intenții pașnice.

— Cu aceleași intenții pașnice sunteți primiți.

— Vă cerem ospitalitate.

— Considerați-vă oaspeții noștri.

— Putem să luăm apă?

— Desigur!

Nou-sosiții se apropiară de puț, se uitară la el, părură surprinși de aspectul rustic sau de adâncimea lui, dar, fără să facă vreun comentariu, traseră de funia veche până când pielea de capră care servea drept găleată ieși la suprafață, cu apa picurând prin toate părțile.

Dar ce se întâmplă după aceea îi lăsă perplecși pe cei de față, căci, în loc să bea, tinerii se apucară să se spele pe față și pe mâini, iar apoi începură să-și spele cu grijă parbrizul mașinii.

— Nu vă e sete? întrebă în cele din urmă Aisha, fără să-și poată ascunde nedumerirea.

— Oh, nu! Deloc, răspunse șoferul surâzând. Ne-a rămas încă destulă apă în frigider...

Apoi își dădu seama de expresia celorlalți și întrebă pe un ton evident preocupat:

— S-a întâmplat ceva?

— Aici nu prea avem apă, răspunse Gacel, fără să pară supărat. O folosim doar pentru băut și pentru udat plantele.

— Dar am fost asigurați că puțul ăsta are un debit foarte mare tot timpul anului, zise celălalt tânăr, oarecum jenat.

— Cine ar fi putut să spună așa ceva? Din câte știu eu, nimeni în afară de noi nu are cunoștință de existența lui.

— Acesta nu e puțul Sidi-Kaufa?

— Nu. Acesta este puțul Ajamuk. Sidi-Kaufa se află la patru zile de mers spre nord-est.

— Nu se poate!

— Vă asigur că așa e.

Cerul păru că se prăbușește dintr-odată peste nou-veniți, căci surâsul li se șterse de pe buze, iar ei schimbă o privire ce părea mai degrabă de groază.

— Sfinte Dumnezeule! exclamă cel care vorbise mai mult până atunci. Am greșit drumul. Unde ți-a fost mintea?

— Mie? răspunse copilotul, căruia nu-i venea parcă să creadă. Ce naiba vorbești? Suntem exact unde trebuie să fim.

— La patru zile de mers de Sidi-Kaufa?

Celălalt nu răspunse; intră în mașină, examinează cu atenție aparatele de bord și reveni ținând în mână un carnet gros cu coperte negre.

— Astea sunt coordonatele; și conform GPS-ului ne aflăm exact aici, cu o marjă de eroare de mai puțin de un kilometru. Conform hărții, asta e Sidi-Kaufa.

— Păi, oamenii ăștia cumsecade sunt de altă părere, și am impresia că trăiesc aici cam de mult... Sau nu?

— De vreo șase ani. Și puțul l-am construit noi.

— Îți dai seama? Ăsta nu-i puțul Sidi-Kaufa. E puțul Ajamuk și aparține acestor domni.

Copilotul, care se așezase pe bara de protecție a mașinii și se uita la hartă de parcă ar fi văzut-o pentru prima dată, își ridică privirea, mâhnit.

— În cazul ăsta, harta este greșită, îngăimă în cele din urmă. Munții ăștia din față nu apar nicăieri și cam acum o oră ar fi trebuit să traversăm un teren cu dune; nici pe astea nu le-am văzut... Mama lor de imbecili! Ce facem acum?

— Nu am nici cea mai vagă idee.

— În curând o să se întunece.

— Mi-am dat seama. Și?

— Ce vrei să-ți spun?

Necăjit, șoferul se întoarce încă o dată spre Gacel Sayah și întrebă pe un ton aproape rugător:

— Puteți să ne arătați drumul spre Sidi-Kaufa?

Cel întrebat dădu din cap afirmativ, sigur pe sine:

— Ocoliți stâncile acelea spre nord-est, dar dacă încercați s-o faceți noaptea, o să vă îngropați până-n gât. Pe-aici suflă întotdeauna vântul de miazănoapte, iar dunele sunt recente și instabile... Sfatul meu e să așteptați să se lumineze.

— Fir-ar al dracului!

— Ne-am simți onorați dacă ați accepta să dormiți într-una din *jaimelle* noastre.

— Știu, răspunse interlocutorul său, făcând un efort să zâmbească din nou. Cunosc foarte bine ospitalitatea tuaregilor... Sunteți tuaregi, nu-i așa?

— Desigur! Ce altceva să fim?

— Eschimoși nu, bineînțeles... Bun! Facem haz de necaz. Ce să facem... Rătăciți, dar mulțumiți... Și după toate astea, nici nu ne-am prezentat încă: mă numesc Marcel Charnare, iar colegul meu este Alain Guitay.

— Aceasta este mama mea și aceștia, frații mei. Tot ce avem vă stă la dispoziție. Vă e foame?

— De lup, dar în mașină avem întotdeauna provizii pentru o eventuală întâmplare neprevăzută și am impresia că prin locurile acestea lipsesc supermarketurile. V-ați supăra dacă ne-am permite să vă invităm? Eu mă consider un excelent bucătar.

— Nu se obișnuiește...

— Nici eu nu obișnuiesc să mă rătăcesc în deșert... Vă rog!

Gacel îi aruncă mamei sale o privire întrebătoare; ea avu un moment de șovăială și, în cele din urmă, ridică din umeri.

— Adevărul e că de ani de zile n-am mai mâncat mâncare franțuzească. Să vedem dacă e un bucătar chiar așa de bun cum spune...

Marcel Charnare s-a dovedit un bucătar mai mult decât acceptabil, căci, în mai puțin de o oră, a pregătit un imens platou cu spaghetti cu sos picant, urmate de o porție generoasă de copane de rață la grătar, ceea ce a însemnat un adevărat banchet pentru niște sărmani beduini care de ani de zile mâncau aceleași lucruri.

Făcu și o cafea foarte tare și le oferi bărbaților havane veritabile, care-l făcură pe voinicul Suleiman să tușească, să

se albească la față și, în cele din urmă, să stingă țigara de foi, căci începuse să amețească.

— Și acum, spuneți-mi... zise Gacel Sayah, care se străduia să fie cât mai precaut, dar era ros de curiozitate. Unde vă duceți atât de grăbiți în plin deșert?

— La Cairo.

Se lăsă o liniște apăsătoare, căci neîncrederea pusese stăpânire pe toți cei de față, cu excepția, bineînțeles, a celor doi francezi.

— La Cairo? repetă Aisha cu un firicel de glas. Dar Cairo nu este un oraș mare, departe, în străinătate?

— Ba da, este capitala Egiptului.

— Și mergeți cu mașina până acolo?

— Exact.

— Dar trebuie să fie...

— La vreo șapte mii de kilometri.

— Glumiți!

— Deloc. Acum cinci zile am plecat din Mauritania și mergem direct în Egipt... în total, sunt ceva mai mult de unsprezece mii de kilometri de drum.

— Și n-ar fi fost mai comod, mai ieftin și mai rapid să mergeți cu avionul?

— Desigur! Dar este vorba de un raliu.

— Un ce?

— Un raliu. O cursă.

— O cursă? repetă ca un ecou Suleiman. Ce vrea să însemne asta, o cursă?

— Ceea ce am spus: o cursă. În momentul ăsta, sute de oameni gonesc cu mașinile, cu motocicletele sau cu camioanele spre Cairo – slobozi un norișor de fum, cu vădită satisfacție. Iar noi suntem primii.

— De ce?

— Pentru că este clar că ceilalți vin după noi.

— Nu mă refer la asta, spuse Gacel, căci el pusese ultima întrebare. Întrebam pentru ce goniți spre Cairo.

Se putea spune că, de data asta, cel derutat era Marcel Charnare, deoarece nu răspunse imediat, iar când o făcu se limită să ridice din umeri.

— V-am spus că este vorba despre o competiție sportivă.

— Vreți să mă faceți să cred că sute de oameni traversează Africa de la un capăt la altul, înghițind praf și nădușind, doar din spirit sportiv?

— Desigur!

— Ce prostie!

— Cum ați spus?

— Scuzați-mă! N-am vrut să vă jignesc, dar mi-e greu să accept că cineva poate să-și risipească timpul, banii și energia făcând un asemenea efort. Deșertul acesta este foarte periculos.

— O știu din experiență. Cel mai bun prieten al meu a murit acum trei ani, când mașina i-a luat foc pe neașteptate.

— Allah nu ne-a dăruit viața ca să ne-o riscăm într-un mod atât de absurd, interveni Laila, care ascultase totul cu mare atenție. Eu cred că, așa cum refuză să-i primească în rai pe cei ce păcătuiesc luându-și viața, la fel îi respinge pe cei care mor dintr-o ambiție fără rost, ceea ce, după părerea mea, nu e decât o altă formă de sinucidere.

— Să nu exagerăm luând drept păcat o simplă distracție.

— Nu e vorba de nicio exagerare, insistă ea cu calm. Dacă noi n-am fi construit acest puț, mai mult ca sigur că ați fi murit de sete în mijlocul pustiului.

— Dacă dumneavoastră n-ați fi construit acest puț, cretinii care au făcut hărțile ar fi dat până la urmă de puțul Sidi-Kaufa și l-ar fi indicat corect, preciză Alain Guitay, care nu părea foarte vorbăreț, dar acum se hotărâse să intervină,

deoarece subiectul era legat direct de munca sa. Iar asta înseamnă că n-am fi greșit drumul, pentru că instrumentele noastre ne permit să stabilim via satelit și cu o marjă de eroare aproape imperceptibilă locul de pe glob în care ne aflăm.

Laila, Aisha, Gacel și Suleiman se uitară unul la altul. Se vedea că ori nu înțelegeau ce spusese francezul, cu toate că vorbeau limba cu destulă ușurință, ori li se părea atât de absurd, încât hotărâră să nu ia în seamă acele vorbe.

Poporul Vălului trăise aproape o sută de ani sub dominația colonială franceză și, ca urmare, membrii săi acceptau fără nicio rezervă că, în privința tehnicii, civilizația franceză era foarte avansată, capabilă să pună în mișcare vehicule fără tracțiune animală, să facă să zboare avioane gigantice sau chiar să facă să apară pe un mic ecran imaginile unor întâmplări care se petreceau departe, iar de aici și până la un instrument care să le permită să știe în ce loc exact din lume se aflau putea fi un abis sau doar un mic pas, și așa ceva nu erau capabili să-și explice.

De aceea, clipele care au urmat au fost oarecum stânjenitoare, până când, într-un sfârșit, Marcel Charnare rupse liniștea apăsătoare spunând, în timp ce se apleca să-

și mai toarne o ceașcă de cafea:

— Sunteți surprinși de tot ce facem, dar, în ceea ce mă privește, pare mult mai surprinzător că ați ales acest colț pustiu de lume ca să trăiți. De ce? Ce v-a împins să vă așezați într-un asemenea loc?

— Aici ne simțim bine.

— Bine? Și cu ce trăiți?

— Cu lapte, curmale, vânat și cu ce cultivăm, răspunse pe un ton firesc Aisha. Puțul nu are apă multă, dar e destulă ca să satisfacă nevoile noastre.

— Ne pare rău că am risipit-o într-un mod atât de stupid. Nici nu ne-a trecut prin cap că...

— Asta n-are nicio importanță, îl întrerupse Gacel făcând un gest cu mâna. Nu aveți de unde să știți.

— Vă mulțumesc, dar spuneți-mi cum faceți ca să obțineți lucrurile strict necesare: sarea, îmbrăcămintea, muniția sau ceaiul fără de care se spune că un tuareg nu poate trăi?

— În fiecare an, primăvara, la prima lună nouă, majoritatea nomazilor din regiune vin la un mare târg ce se organizează la Al-Raia, cam la șapte zile de mers spre apus. Acolo se adună păstori, vânători, traficanți de vite și comercianți care schimbă animale și piei pe sare, ceai,

zahăr, semințe, cărți sau gloanțe. Noi obișnuim să mergem când avem cămile de vânzare, și așa ne aprovizionăm. Odată am fost chiar la târgul din Kano, dar ăsta e destul de departe.

— Cât de departe?

— La trei săptămâni de mers.

— Nu-mi pot imagina un european călătorind trei săptămâni ca să meargă la piață, și adevărul e că încă nu mi-ați răspuns la întrebare: de ce ați ales un loc atât de izolat?

— Nu cred că ați înțelege, veni răspunsul.

— Mă străduiesc să înțeleg lucrurile pe care le văd și-mi place să cunosc oamenii pe care-i întâlnesc în drumul meu.

— În cazul ăsta, pot să vă spun că ne aflăm aici din motive politice.

— Motive politice? îngăimă perplex și neîncrezător Alain Guitay. Întotdeauna am crezut că tuaregii sunt oameni liberi, care rățesc dintr-un loc în altul. Să nu-mi spuneți că a-ți uns curva asta de politică până-n ultimul colț din deșert.

— E o poveste lungă.

— Îmi plac poveștile la lumina focului în inima deșertului,

răspunse Marcel Charnare, foindu-se nerăbdător pe scaun, emoționat ca înaintea unui spectacol. Ce s-a întâmplat?

— Chiar vă interesează?

— Desigur.

Gacel Sayah îl măsură din priviri, vrând parcă să-și dea seama cât e de sincer, apoi își privi mama, cerându-i încuviințarea, și, după gestul ei afirmativ, începu:

— Tata, odihnească-se în pace, de la care am moștenit numele, era considerat cel mai curajos dintre tuaregi, deoarece a fost singurul capabil să străbată de două ori „Pământul pustiu din Tikdabra”. Toată lumea îl admira și-l respecta, dar într-o zi, sunt mai bine de douăzeci de ani de atunci, doi călători aproape muribunzi care se rătăciseră în deșert apărură dintr-odată în tabăra noastră. Cum era firesc, le-a oferit găzduire și i-a îngrijit cum a putut mai bine, dar după câteva zile și-a făcut apariția o patrulă a armatei... Pe unul din ei l-au omorât chiar acolo, în *jaima* noastră, iar pe celălalt l-au luat cu ei.

— De ce?

— Cel pe care l-au luat era Abdul-el-Kébir, singurul președinte din istoria țării noastre ales în mod democratic, iar celălalt, pe care l-au omorât, era un gardian ce-l ajutase

să scape din fortul în care fusese deportat în timpul dictaturii și care, din nenorocire, se afla relativ aproape de locul unde ne așezaserăm noi tabăra.

— Înțeleg... Soldații au încălcat sfânta lege a ospitalității tuaregilor.

— Așa este. Au vărsat sânge în casa noastră și au luat cu forța un biet bătrân căruia îi oferiserăm protecție. Tata nu putea îngădui o asemenea faptă și a jurat că-i va omorî pe cei care-l dezonoraseră și că nu-și va găsi liniștea până când Abdul-el-Kébir nu va fi din nou liber ca în ziua când îi ceruse ospitalitate.

— Nu s-a făcut un film cu acest subiect? întrebă Alain Guitay. Mie mi se pare cunoscută povestea asta.

— În vremea aceea s-a vorbit mult despre tata și s-a scris chiar și o carte, dar nu știu nimic despre vreun film.

— Eu îmi amintesc că l-am văzut! insistă copilotul. Filmul nu era bun, fiindcă au făcut un fel de Rambo din eroul principal, dar m-a impresionat pentru că știam că se baza pe un fapt real.

— Dar ce s-a întâmplat? întrebă Marcel Charnare, vizibil nerăbdător.

— Tata i-a ucis pe asasini și l-a eliberat pe președinte,

tăindu-le gâtul tuturor soldaților din fortul unde fusese închis din nou.

— Vreți să spuneți că a tăiat gâtul întregii garnizoane?

— Niciunul n-a rămas viu.

— El singur?

— Absolut singur.

— Dar cum a putut s-o facă?

— Era un războinic *imohag*, răspunse simplu Gacel. Le-a tăiat gâtul fără ca ei să-și dea seama. Tata putea face asta și chiar mai mult. De fapt, l-a însoțit pe Abdul-el-Kébir dincolo de graniță, străbătând „Pământul pustiu” cu toate că-l urmărea o întreagă armată.

— Și ce s-a întâmplat după aceea?

— Cum nu puteau să-l prindă, militarii ne-au sechestrat, cu intenția de a ne schimba cu Abdul-el-Kébir. Când a aflat, tata s-a înfuriat și a jurat că-l va ucide pe acela pe care-l considera principalul vinovat, adică pe președintele impus de militari.

— Și și-a îndeplinit promisiunea?

— Și da, și nu.

— Ce înseamnă asta?

— A pornit într-o călătorie foarte lungă, până în capitală,

s-a ascuns prin împrejurimi, a așteptat cortegiul prezidențial să iasă din palat și l-a omorât pe președinte.

— Nu mai spune!

— Nenorocirea a fost că, în zăpăceala aia, nu și-a dat seama că omul pe care l-a împușcat era același pe care îl salvase.

— Abdul-el-Kébir?

— Exact.

— Dar cum a fost posibil să comită o asemenea greșală?

— Pentru că era un Abdul-el-Kébir bărbierit, curat, îmbrăcat cu un costum de gală, care nu semăna deloc cu prizonierul murdar, bărbos și zdrențaros pe care tata îl târâse după el săptămâni întregi prin deșert.

— Sfinte Dumnezeule! exclamă îngrozit interlocutorul său. Și cum de Abdul-el-Kébir se afla acolo?

— Pentru că o revoltă populară răsturnase dictatura, readucându-l la putere, dar tatăl meu nu avea de unde să știe asta.

— Măi să fie, ce poveste! Și cum s-a terminat?

— Tragic, fiindcă garda personală a lui Abdul-el-Kébir l-a omorât și niciodată n-am știut dacă tata a avut timp să-și dea seama că a greșit.

— Ca fiu, ați prefera să nu-și fi dat seama... Nu-i așa?

— Logic, nu credeți? A suferit toate chinurile iadului pentru o cauză pe care a considerat-o dreaptă potrivit vechilor tradiții ale poporului nostru. Să-ți pierzi viața odată cu un dictator care nu respectă cele mai sfinte legi ale poporului său este o onoare. Să mori din cauza unei greșeli absurde e o farsă a destinului. Și mie mi-a plăcut întotdeauna să cred că a murit știind că onoarea i-a rămas neștirbită.

— Și pentru tuaregi onoarea continuă să fie cel mai important lucru?

— Poți fi bogat sau sărac, sănătos sau bolnav, poți fi umil sau puternic, urât sau iubit, dar nu poți trăi fără onoare, răspunse Gacel cu hotărâre. Și poți ajunge în rai sărac, umil și fără neveste, fiindcă acolo domnește belșugul și toate dorințele îți vor fi împlinite, dar nu poți ajunge în rai fără onoare. Este singurul lucru pe care trebuie să-l aduci cu tine.

— Niciodată nu mi-a trecut prin minte să privesc lucrurile din această perspectivă, recunosc francezul. Dar e clar că pe lumea cealaltă nu poți să iei bani, putere și cu atât mai puțin boli, dar, desigur, poți să iei cu tine ideea pe care o ai

despre propria ta valoare și despre ceea ce ai fost capabil să faci de-a lungul vieții.

— Tatăl meu a făcut lucruri importante, a apărat principiile credinței și culturii noastre, de aceea a murit împăcat cu el însuși. Orice tuareg ar fi mulțumit să trăiască și să moară ca el.

— Tuaregii cred cu adevărat în existența raiului? întrebă dintr-odată Alain Guitay, care părea că face un mare efort să participe la discuție. Sunteți convinși că există un loc unde se găsesc din abundență mâncare, muzică și femei frumoase, așa cum făgăduiește Mahomed?

— Da și nu, veni răspunsul derutant al lui Gacel Sayah.

— Ce vreți să spuneți cu asta?

— Că, la fel ca iadul, raiul pe care ni-l promite Mahomed există și nu există.

— Nu reușesc să vă înțeleg.

— Există pentru cei ce cred în el.

— Și pentru cei ce nu cred în el?

— Nu există.

— Și nici iadul.

— Nici iadul.

— Cum este posibil așa ceva?

— Foarte simplu, preciză tuaregul. Dacă ești credincios și respecti legile lui Allah, sufletul tău ajunge în rai. Dacă ești credincios, dar nu respecti legile lui Allah, sufletul tău ajunge în iad.

Făcu o scurtă pauză pentru a sublinia ceea ce voia să adauge:

— Dar dacă nu ești credincios, sufletul tău nu ajunge nicăieri. Pur și simplu mori.

— Și pentru un necredincios nu există viața de apoi?

— Nu, la fel cum nu există pentru cămile, câini sau capre, fiindcă o ființă omenească ce nu crede în existența unei forțe superioare care a creat-o se coboară la nivelul animalelor, și astfel le împărtășește soarta, se transformă într-un gunoi.

— Fără să primească o răsplată sau o pedeapsă, în funcție de comportamentul pe care l-a avut?

— Să ai aceeași soartă ca animalele înseamnă să fii pedepsit îndeajuns, interveni Laila cu un calm desăvârșit. Și pare nedrept să pedepsești pe cineva pentru că nu respectă legile divine, dacă nu crede în Dumnezeu. Ar fi ca și cum l-ai pedepsi că a încălcat o lege de care habar nu are că există. Putem fi însă siguri că iadul, unde se ispășesc păcatele și unde, într-o bună zi, poate vom fi izbăviți de ele, este de o

mie de ori mai bun decât nimic.

— Un mod ciudat de a vedea viața!

— Mai bine zis, moartea.

— Într-adevăr, mai bine zis, moartea, recunosc Marcel Charnare. Și cred că ar fi timpul să terminăm cu dezbaterile metafizice care nu duc la nimic, fiindcă mai avem șapte mii de kilometri de mers și în zori trebuie să pornim la drum...

4

În zorii zilei următoare, mașina roșie dispăruse deja în spatele stâncilor întunecate, iar Gacel Sayah privea întinderea de nisip, așezat în ușa *jaimei*. Cugeta.

Înainte ca prima geană de lumină să apară la orizont, era în picioare, luându-și rămas-bun de la oaspeții săi, iar acum stătea nemișcat și se întreba ce viață ciudată duceau acei oameni ce se aruncau într-o aventură atât de nebunească și ce viață ciudată ducea el, stând acolo, ancorat în trecut, în timp ce lumea evolua cu o viteză uimitoare.

Gacel nu fusese prea mult la școală, dar moștenise inteligența ascuțită a tatălui său și viața îl învățase multe lucruri, pe care știuse să le folosească la timpul potrivit.

Băiatul ce ajunsese acolo ca un fugar și muncise din răspuțeri la construirea puțului devenise un bărbat care începea să-și pună întrebări cu privire la viitorul anevoios al micii sale familii.

Sclavii fuseseră eliberați, servitorii plecaseră unul câte unul, iar în tabără rămăseseră doar mama și frații săi, care aveau puține șanse să formeze un clan demn de un

asemenea nume.

Aisha avea deja vârsta când ar fi trebuit să se mărite și atât el, cât și Suleiman duceau dorul unei femei cu care să împartă patul noapte de noapte, dar știau foarte bine că nu aveau multe șanse să-și găsească perechea, când tot ce puteau să ofere erau doar un puț amărât, câteva straturi de zarzavat, trei palmieri și o duzină de capre și cămile.

Sărăcia poate fi mult mai dezolantă când o compari cu bogăția; în seara aceea, văzând cum francezii scoteau din minunatul lor automobil o mulțime de cutii cu produse exotice, admirând hainele și încălțările lor și minunându-se în fața risipei pe care o făceau, ajunse la concluzia că viața lor era cu adevărat sărăcăcioasă.

Dar ce putea să facă?

Unde să meargă, chiar și în cazul în care lumea ar fi uitat de familia Sayah și de tot ce făcuse tatăl lor cu atâția ani în urmă?

Oriunde s-ar fi dus, ar fi continuat să fie niște paria, buni doar să îngrijească vitele sau să care cărămizi, fiindcă nu aveau o pregătire pentru a-și deschide drum într-o lume în care oamenii știau să piloteze avioane, să conducă mașini ce păreau că zboară prin deșert sau să manevreze aparate

sofisticate.

Neamul lui rămăsese în urmă, și timpul se scurgea din ce în ce mai repede.

Prăpastia ce separa Poporul Vălului de celelalte popoare ale planetei se adâncea pe măsură ce trecea vremea, și el era convins că a încerca să facă un salt spre cealaltă margine a prăpastiei ar fi însemnat să se arunce cu capul în hău.

Poporul tuareg nu avea altă soluție decât să rămână pentru totdeauna pe vechea margine a prăpastiei, până când, stingându-se, avea să dispară și modul său de a înțelege viața, și pe Gacel Sayah îl durea să accepte că face parte dintr-o generație obligată să recunoască acest adevăr incontestabil.

Camioane gigantice și rău mirositoare traversau Sahara de la nord la sud și de la est la vest, fiecare transportând încărcătura a treizeci de cămile; ca urmare, caravanele greoaie începeau să dispară de pe fundalul presărat cu dune.

Instrumente surprinzătoare făceau legătura cu sateliții artificiali ce se învârteau pe deasupra norilor și indicau locul unde se afla un vehicul cu o precizie de care nu ar fi fost în

stare nici cea mai experimentată călăuză a beduinilor.

Avioane uşoare străbăteau într-o oră distanţa pe care el ar fi străbătut-o într-o săptămână, şi tot ce învăţase din experienţa de generaţii a strămoşilor săi încăpea în patru pagini ale oricăreia din miile de cărţi aflate la îndemâna unui tânăr european.

La târgul din Al-Raia cumpăra din când în când cărţi vechi pe care le citea şi recitea cu nesaţ; şi cu cât citea, cu atât se descuraja mai tare, fiindcă înţelegea că nu exista nicio cale de a se integra în lumea nouă aflată dincolo de stâncile întunecate şi de nesfârşita întindere pietroasă.

Simpla idee că devenise un fel de fosilă vie, la fel de nefolositoare ca moluştele pietrificate pe care din când în când le găsea în munţi, îl făcea să cadă într-o depresie cumplită.

Cu douăzeci de ani în urmă, tatăl său era un *inmouchar* mândru de obârşia sa şi de sângele care-i curgea prin vine.

De-a lungul unei generaţii, cei din clanul Sayah ajunseseră să fie doar o mică familie de vagabonzi zdrenţăroşi.

Tatăl său, cel puţin, ştiuse să moară în plină glorie şi în cel mai bun moment, lăsând scrisă în memoria tuturor una

dintre cele mai strălucite pagini din istoria poporului său.

Pe el nu-l aştepta decât o amară tăcere.

Ascultă.

Din fericire, instinctul său de om al nisipurilor rămăsese nealterat.

Îşi încordă privirea: la orizont, exact în locul unde cu o după-amiază înainte îşi făcuse apariţia maşina lui Marcel Charnare, văzu un mic nor de praf.

Un vehicul vopsit în alb şi albastru gonea mâncând pământul, pe urmele vizibile ale roţilor celeilalte maşini. După câteva minute se auzi zgomotul puternic al motorului, iar când maşina ajunsese aproape de tabără, toţi membrii familiei stăteau în aşteptare.

Se opri aproape în acelaşi loc în care se oprise Marcel Charnare şi bărbatul de la volan deschise portiera, grăbit.

— Cât e de când au plecat? bălmăji într-o franceză stricată.

Gacel Sayah îl privi oarecum derutat, se întoarse spre fraţii săi, ca şi cum vreunul dintre ei ar fi putut să-l lămurească de ce nou-venitul nici măcar nu se deranjase să salute, şi, în cele din urmă, răspunse fără chef:

— Au plecat în zori.

Bărbatul ieși din mașină, își scoase casca și o aruncă pe jos, stăpânindu-și cu greu furia, apoi exclamă:

— Mama lor! Ne-au luat-o înainte cu două ore. Ce număr avea?

Targui-ul se uită la el fără să înțeleagă.

— Ce-ați spus? întrebă.

— Ce număr avea mașina? Ca ăsta! Aici! Ce număr avea?

— Nu știu.

— Nu știi? Cum adică nu știi?

— Niciodată nu m-au interesat numerele.

— Înțeleg... Dar culorile? Te interesează culorile?

— Uneori.

— Și ce culoare avea?

— Nu-mi amintesc.

Copilotul, care coborâse la rândul său din mașină și observa totul cu atenție, se întoarse spre colegul său și-i spuse tot în franceză, dar cu un pronunțat accent străin:

— Nu te obosi. Oricine ar fi fost, acum sunt deja departe și cel mai bine ar fi să plecăm cât mai repede. Ajută-mă să scot apă!

Se apucară să tragă de funie, dar imediat Gacel făcu un pas spre ei și întrebă cu naturalețe, deși se vedea clar că

face eforturi să-și păstreze calmul:

— Vreți să beți?

Pilotul îl privi cu coada ochiului și îi răspunse cu vădită acreală:

— Să bem? Apa asta? Crezi că am de gând să merg în patru labe, căcându-mă tot drumul? Nu. Nu vrem să bem. E pentru radiator; l-a găurit o piatră și trebuie să-i punem apă tot timpul.

— În cazul ăsta, ar fi bine să nu scoateți apa.

— De ce?

— Pentru că apa asta este doar de băut. Dacă aveți de gând s-o puneți la mașină, ar trebui să căutați alt puț.

— Cine a spus asta?

— Eu.

— Și ce mă interesează pe mine ce spui tu? Puțul ăsta este public.

— Vă înșelați. Puțul ăsta este proprietate particulară. L-am săpat noi și de aceea este al nostru. Cel public este departe de aici.

— Dar ăsta este Sidi-Kaufa

— Nu. ăsta nu e Sidi-Kaufa.

— Nu se poate!

— Ba da. Cealaltă mașină a făcut aceeași greșeală. Se pare că hărțile pe care vi le-au dat sunt greșite.

— La naiba! Adunătură de imbecili!

Nou-veniții se uitară unul la altul și, fără să-și spună vreo vorbă, ajunseră la concluzia că se aflau într-o situație destul de delicată, de aceea copilotul se strădui să se arate împăciuitor.

— Bine! îngăimă. Bănuiesc că aveți dreptate că într-adevăr locul ăsta nu e Sidi-Kaufa, deoarece conform hărții rutiere acolo este o Oază cu peste cincizeci de palmieri... Cât vreți pe apă?

— Pentru băut, nimic.

— Și dacă nu e pentru băut?

— Nu e de vânzare.

— Cum adică nu e de vânzare? se miră pilotul. Bănuiesc că are un preț.

— Aici apa reprezintă diferența dintre viață și moarte, de aceea nu are preț.

— Cinci sute de franci pentru zece litri?

— Cu adevărat credeți că putem să bem cinci sute de franci?

— Dar o mie?

— Nici ăștia nu țin de sete.

— Mă rog! izbucni celălalt. Dar ce anume cereți? Vă ofer o avere pentru un strop de apă.

— Eu nu cer nimic, spuse Gacel. Nicio mie, nici zece mii, niciun milion de franci nu servesc la nimic dacă nu avem apă. Dacă vreți să beți, beți. Dacă nu, e mai bine să vă vedeți de drum, pentru că nici măcar n-ați avut bunul-simț să ne cereți ospitalitate și cred că e cam târziu s-o mai faceți.

— Dar dacă nu punem apă în radiator, motorul o să explodeze în mijlocul deșertului, protestă celălalt.

— Asta este problema voastră, nu a noastră. Când v-ați hotărât să participați la o competiție atât de stupidă, ar fi trebuit să vă imaginați că putea să vi se întâmple așa ceva.

Targui-ul făcu un gest semnificativ cu mâna și adăugă:

— Iar acum ar fi bine să plecați.

Pilotul se gândi o clipă, încuviință din cap, își luă casca și intră în mașină, dar imediat se întoarse, ținând în mână un pistol pe care-l îndreptă spre capul lui Gacel Sayah.

— Și acum ce spui, arab păduchios? întrebă. O să-mi dai apă sau nu?

— Ce dracu faci? se îngrozi colegul său. Ai înnebunit?

Lasă arma!

— Pe dracu! răspunse înfuriat celălalt. Fără ea am rămâne de izbeliște în mijlocul deșertului.

— Dar nu în felul ăsta! O să-i anunțăm prin radio și or să vină să ne caute.

— Când? După șase ore sau chiar după o zi? Cu siguranță că ăia care-au trecut înainte le-au plătit porcilor ăstora ca să ne împiedice să-i ajungem și nu sunt dispus să accept asta. Scoate apă!

— Dar, Marc...

— Taci și fă ce-ți spun! Fiecare minut contează.

— Ne pot descalifica pentru asta.

— Și cum or să afle? Ai de gând să le povestești?

— Nu, dar...

— Niciun „dar”!

Numitul Marc era, evident, un om irascibil și părea din ce în ce mai nervos, deoarece își mișca pistolul cu repeziciune, îndreptându-l, pe rând, spre toți cei de față.

— De vină sunt imbecilii ăștia care au greșit hărțile; și ni s-a spus că dacă avem vreo problemă, să ne descurcăm cum putem. Așa că să terminăm odată cu asta.

Celălalt stătu în cumpănă. Era evident că nu dorea să se

amestece într-un incident atât de urât, dar, văzând că nu are de ales, scoase apă din puț și umplu întâi radiatorul mașinii, iar apoi un mic bidon.

— Îmi pare rău, murmură la sfârșit.

— De ce-ți pare rău? i-o reteză colegul său, care se înfuria tot mai tare. Ce credeai, că asta o să fie o plimbare pe Champs Elysées? Te-am prevenit că s-ar putea să dăm de bandiți și hoți la drumul mare, iar tu ai acceptat; așa că nu-mi veni cu tâmpenii.

— Dar ăștia nu sunt bandiți!

— Cine cere mai mult de o mie de franci pentru zece litri de apă este un bandit și aici, și în China... Și urcă-te dracului în mașină, sau te las jos!

Îl așteptă pe celălalt să urce și apoi se îndreptă spre partea din spate a jeepului, deschise portiera, scoase un bidon de ulei și se apropie de gura puțului.

Fără să-și ia ochii de la Gacel, ținând în mână arma cu piedica trasă, deșurubă capacul și începu să toarne uleiul, care clipoci înfundat treizeci de metri mai jos.

— Uite ce fac eu cu apa ta de căcat! spuse. Ai să te caci o lună numai ulei.

Dădu drumul în puț bidonului încă plin pe jumătate, făcu

un gest vulgar cu degetul mijlociu, se urcă în mașină și porni strigând:

— Du-te-n mă-ta!

— Ești nebun! murmură cu tristețe copilotul, aproape plângând. Și eu sunt mai nebun că am acceptat să mă bag în asta, deși te cunosc...

— Du-te-n mă-ta și tu!

Toată familia Sayah rămase împietrită, cu gura căscată, necrezându-și ochilor, incapabilă fără doar și poate să accepte că ceea ce se întâmplase putea fi altceva decât un coșmar; de îndată ce mașina dispăru pe urmele celei dinainte, Gacel se apropie de un palmier și își sprijini fruntea de el, străduindu-se să-și potolească furia ce puneă stăpânire pe el.

Se ruga lui Allah să-i dea cumpătare, deoarece nu se simțea în stare să-și pună gândurile în ordine, sau îi cerea, poate, să-l lămurească din cauza cărui capriciu îngăduise să se întâmple așa ceva.

El era un om corect și familia sa era o familie onorabilă, care respectase legile divine și, prin urmare, nu înțelegea de ce destinul se încapățâna să-i urmărească până și în inima deșertului.

Dacă tatăl său păcătuisese cu ceva, plătitese îndeajuns pentru asta cu propria lui viață, iar ei, fiii lui, fără să aibă vreo vină, fuseseră prigoniți și batjocoriți ca și cum ar fi fost niște criminali.

Luptaseră cu unghiile și cu dinții ca să supraviețuiască, lăsaseră chiar o parte din sângele lor în acel puț ce abia le îngăduia să trăiască, iar acum Allah le trimitea acel nou și tulburător blestem sub forma unor oameni veniți din țări îndepărtate, care nu respectau nimic.

— Ce ne facem?

Se întoarse să se uite la chipul desfigurat al surorii sale, în ai cărei ochi se citea spaima.

— Nu știu.

— Cum vom putea trăi fără apă?

— Nici asta nu știu.

— Vor fi patru zile cumplite până vom ajunge la Sidi-Kaufa.

— A mai rămas ceva în *girbe*?

— Nicio picătură.

— Doamne, Doamne! Chiar dacă am reuși să ajungem până acolo, cele mai multe animale vor muri pe drum.

— Ce crezi că s-ar întâmpla dacă am bea din apa asta?

— Habar n-am. Este ulei de mașină și am auzit mereu spunându-se că oamenii se îmbolnăvesc și rămân orbi de pe urma lui.

— Orbi? întrebă fata, îngrozită.

— Orbi sau paralizați, ce mai contează?

— Dar uleiul rămâne deasupra apei. Poate că...

— Nu putem risca, o întrerupse fratele său. Nu știn de cât ulei este nevoie pentru ca un om să se îmbolnăvească și nici ce leacuri există pentru asemenea boli. Poate fi o otravă care omoară pe loc, sau poate că-ți rămâne în trup și te roade puțin câte puțin...

Laila și Suleiman, care se apropiaseră, îl ascultau tăcuți pe Gacel, deoarece era de la sine înțeles că, fiind capul familiei, trebuia să ia o hotărâre de care depindeau viețile tuturor.

La rândul său, Gacel se uită la ei ca și cum ar fi vrut să le citească gândurile, deși își dădea bine seama că povara răspunderii apăsă doar pe umerii săi. Oricare-ar fi fost părerea lui, avea să fie acceptată, fiindcă el era *inmouchar-ul* micului clan și purta gloriosul nume al tatălui său.

Se așeză la umbra palmierului, își făcu de lucru în nisip, privi îndelung puțul, țarcul cu animale și corturile, suspină

adânc și, în cele din urmă, spuse:

— Trebuie să ne grăbim să strângem tot. Cu cât vom pleca mai repede, cu atât mai repede vom ajunge la Sidi-Kaufa.

— Să strângem tot? întrebă Laila cu vădită mirare. Asta înseamnă că trebuie să ridicăm tabăra?

Iar la încuviințarea mută a fiului ei, adăugă:

— Plecăm de tot?

— Ce altceva putem face? răspunse trist Gacel. Apa acestui puț va rămâne otrăvită luni de zile, și poate că a sosit timpul să părăsim deșertul pentru totdeauna. Poate că avem norocul ca lumea să fi uitat de noi până acum.

— De ani de zile norocul nu binevoiește să treacă pragul *jaimii* noastre, îi răspunse Suleiman. Din ziua blestemată când Abdul-el-Kebir ne-a cerut găzduire, se pare că norocul a devenit cel mai mare dușman al nostru.

— Este știut că cei cinstiți și drepti n-au parte de noroc, zise fratele său. Dar este știut și că până la urmă Cel de Sus se află de partea celor cinstiți și drepti. Iar un adevărat credincios preferă întotdeauna ajutorul lui Allah unui noroc pe care îl ai și nu-l ai în același timp. Du-te și adu cămilele!

Se puseră de îndată pe treabă, strângând tabăra și

împachetându-și puținele lucruri, dar nu încărcaseră încă prima cămilă, când Aisha își ridică privirea și le spuse cu un calm surprinzător:

— Vine altul!

În același punct, mergând pe urmele celor dinainte, un nou vehicul, urmat de inevitabilul nor de praf, își făcu apariția în depărtare.

— S-ar părea că toți au aceeași hartă și de aceea fac aceeași greșală, comentă gânditor Gacel, scărpinându-se în barbă. Asta înseamnă că lucrurile s-ar putea aranja.

— Cum?

— Pornind de la ideea că cine ne-a făcut rău nu este doar jigodia asta, ci toți cei care iau parte la competiție. Prin urmare, dacă toți sunt băgați în povestea asta, toți trebuie să plătească.

— Dar ceilalți, cei care-au venit ieri, s-au comportat corect și nu păreau să fie în stare să facă rău nimănui, îi spuse mama sa.

— Se poate, încuviință Gacel. Dar când ne-am înfruntat cu alte triburi, niciodată n-am stat să ne gândim că printre ei puteau să fie și oameni buni. Erau dușmani și, prin urmare, trebuia să luptăm cu ei.

— Asta-i foarte adevărat, spuse fratele său. Conform vechilor obiceiuri, dacă un războinic al Poporului Lăncii ne-ar fi jignit și umilit în felul în care-a făcut-o acest om, cei din Poporul Lăncii ar fi fost obligați să ni-l predea, pentru a evita în felul acesta un război.

— Mamă, ești de acord cu asta?

— Sunt legi vechi, fiule, foarte, foarte vechi, dar tocmai de aceea eu cred că ar trebui să rămână valabile atât timp cât deșertul va fi deșert și tuaregii vor fi tuaregi... Cine săvârșește o faptă rea trebuie să plătească pentru ea.

— Așa să fie!

5

Cei doi bărbați își opriră mașina chiar lângă puț, coborâră transpirați și obosiți, își scoaseră căștile grele și nici măcar nu putură să reacționeze în fața gurilor negre ale puștilor care-i ținteau drept între ochi.

— Ce înseamnă asta? reuși să bălmăjească unul din ei.

— Înseamnă că sunteți prizonierii noștri, răspunse calm Gacel Sayah.

— Prizonieri? Cum adică prizonieri? La ce fel de prizonieri vă referiți?

— La prizonieri de război.

— Ați înnebunit? Nu suntem în război cu nimeni.

— Dar noi suntem.

— Cu cine?

— Cu toți cei care străbat deșertul crezând că e al lor...

Gacel se întoarse spre fratele său.

— Leagă-i, îi porunci scurt.

Douăzeci de minute mai târziu, în singurul cort care nu fusese strâns, cei doi prizonieri îi priveau nedumeriți pe cei ce-i sechestraseră, de parcă ar fi fost ființe din altă galaxie.

— Și noi ce legătură avem cu toată povestea asta? întrebă cel care părea a fi șef. Nici măcar nu-l cunoaștem pe acest Marc, și nu ne puteți învinovăți că v-am otrăvit puțul, pentru că ne aflam la cincizeci de kilometri de aici.

— Eu nu vă învinovățesc, le răspunse cu naturalețe Gacel, care se așezase în fața lor. Dacă v-aș fi învinovățit, acum ați fi fost morți.

— Atunci?

— Înțelegeți că noi, cu sărmanele noastre cămile, nu vom reuși niciodată să-l prindem pe adevăratul vinovat, care la ora asta trebuie să fie deja aproape de Sidi-Kaufa... Dar veți rămâne aici până când ticălosul ăsta se va întoarce să-și ceară iertare și să-și primească pedeapsa meritată.

— Ce-ați spus?

— Că veți fi oaspeții noștri până când vinovatul o să se întoarcă.

— Oaspeți sau ostatici?

— Spuneți-i cum vreți.

— Dar asta-i o nebunie! protestă copilotul, care părea că nu înțelege prea bine franceza și făcea un efort uriaș ca să prindă sensul celor spuse. O adevărată nebunie!

— Adevărata nebunie e să alergi ca un apucat printre

pietre și dune, fără să-ți cruți propria viață și nici viața celor pe care-i întâlnești în calea ta. Nebunie este să furi și să otrăvești apa fără de care suntem sortiți pieirii sau să-i ameninți cu pistolul pe cei ce te-au primit cu brațele deschise. Și dacă ați acceptat să luați parte la o asemenea tâmpenie, trebuie să acceptați și consecințele.

— Dar ce credeți că veți obține sechestrându-ne? întrebă celălalt. Eu mă îndoiesc că ticălosul ăsta, dacă a fost capabil să facă ce a făcut, își va recunoaște greșeala și va fi de acord să se întoarcă și să-și ceară iertare.

— În cazul ăsta, îmi pare rău pentru dumneavoastră.

— Vreți să spuneți că ați fi în stare să ne omorâți?

— Asta-i așteaptă pe ostatici dacă nu se îndeplinesc condițiile celor care i-au sechestrat și...

— Vine altă mașină.

Gacel își privi fratele care, după ce le dăduse vestea, rămăsese la intrare, apoi făcu un ușor gest de încuviințare:

— S-ar părea că locul ăsta s-a transformat într-un bazar... De câți crezi că am mai avea nevoie?

— Cu cât mai mulți, cu atât mai bine.

— Cinci sau șase ne-ar ajunge. Cu mai mulți cred că am avea probleme.

Pe la jumătatea după-amiezii, când termometrul se apropiase de cincizeci de grade și aerul devenise aproape de nerespirat, șapte ostatici asudați, dintre care unul venise cu motocicletă, se înghesuiau în fundul cortului mare din păr de cămilă.

Cele două femei se îngrijiră să ia apa care mai rămăsese în mașini, precum și toate proviziile disponibile, iar când începu să se însereze, toate animalele erau încărcate și gata de drum.

Gacel se așază pe vine în fața motociclistului, un austriac taciturn care vorbea prost franceza, dar părea că o înțelege la perfecție, și arătă cu degetul spre el:

— Te vei întoarce pe unde-ai venit, îi spuse. Vei avea grijă să-i oprești pe toți cei ce încearcă să se apropie. Explică-le situația; să priceapă că îți voi trimite tovarășii într-un loc unde nu-i vor putea găsi niciodată... Eu voi rămâne să aștept, și până când tipul căruia i se spune Marc n-o să se prezinte aici, acești șase oameni vor fi ostaticii familiei mele... Ai înțeles?

— Perfect.

— Ai vreo nelămurire?

— Doar una. Ai de gând să-i omori?

— Dacă n-am încotro, o voi face.

— Pentru un pic de apă?

— Ți-e sete?

— Foarte tare.

— Păi, dacă te-aș lăsa aici și nimeni n-ar veni după tine, mâine ai omorî-o pe maică-ta pentru o picătură de apă...

Scoase din teacă hangerul pe care-l purta tot timpul la brâu și tăie cu el cureaua groasă ce-i imobiliza mâinile.

— Și acum, du-te! spuse.

— Pot să beau ceva?

— Nu.

— Dar sunt aproape deshidratat!

— Asta te va face să înțelegi mai bine situația și în ce măsură prietenul tău a comis o crimă de neiertat.

— Nu este prietenul meu! protestă vehement celălalt. Nu l-am văzut niciodată.

— O mare greșală din partea ta, zise tuaregul. Dacă te apuci să străbați un continent fără să știi ce fel de oameni te vor însoți, poți să ajungi în asemenea situații... Pleci odată sau trimit pe altcineva?

— Plec, plec, se grăbi să răspundă austriacul, apoi se întoarse spre ceilalți ostatici: Stați liniștiți! spuse. În două

zile se rezolvă totul.

— Fă tot posibilul să fie așa. Și te rog, să fie anunțate familiile noastre.

— De asta mă ocup eu – trase o înjurătură: Canalie mizerabilă! Uite în ce ne-a băgat!

Încălecă pe motocicletă, continuând să înjure, și după câteva clipe părea că zboară pe întinderea nisipoasă, urmând ceea ce începea să fie un drum perfect conturat.

Gacel și Suleiman îl însoțiră cu privirea multă vreme, și în cele din urmă Suleiman zise:

— Cel mai bine ar fi să pornim la drum. Aș vrea să ajung la peșteră înainte să se lumineze, fiindcă dacă se ivește vreunul din avioanele astea ale lor, precis or să ne vadă.

— Ai grijă pe munte.

— Știi bine că o să am.

După o jumătate de oră, o caravană mică se pregătea să părăsească puțul Ajamuk, îndreptându-se spre nord. Caravana era formată din trei cămile pe care încălecaseră Laila, Aisha și Suleiman, încă patru încărcate cu aproape tot calabalâcul familiei și o funie de care erau legați prizonierii, pe ale căror chipuri se citea groaza la gândul că trebuiau să meargă pe jos prin deșert.

— Unde ne duceți? întrebă unul dintre ei cu un firicel de glas.

— Într-un loc sigur, îi răspunseră. Dar nu vă faceți griji, nu suntem bandiți. De îndată ce vom fi despăgubiți pentru răul ce ni s-a făcut, vă veți întoarce teferi la casele voastre.

— Dar se poate rezolva aici și acum, răspunse sărmanul om. În mașină am o sută de mii de franci pentru cazuri de urgență și sunt sigur că în celelalte două este cam tot atât. Vi-i dăm vouă, numai nu ne obligați să mergem pe jos pe căldura asta.

— Puteți fi siguri că atunci când vă veți întoarce veți găsi banii la locul lor, replică *targui*-ul. Aici nu sunt buni decât ca să aprinzi focul. Rugați-vă ca acela care ne-a făcut necazul să se prezinte aici, în fața mea.

— Și dacă n-o face?

— Fratele meu vă va omorî.

— Să ne ajute Dumnezeu! spuse celălalt printre hohote de plâns.

— În El este ultima speranță...

De îndată ce grupul format din oameni și animale dispăru în spatele stâncilor ce protejau tabăra de temutul

*harmattan*¹⁰ care de multe ori sufla săptămâni la rând, Gacel Sayah se așeză la rădăcina palmierului său preferat și se pregăti să aștepte răbdător, așa cum numai oamenii obișnuiți cu vânătoarea pe nisipuri și întinderi pietroase sunt în stare s-o facă.

Tatăl său, marele *inmouchar* căruia toți îi spuneau Vânătorul, îl învățase de mic copil să stea îngropat câte o zi întreagă, doar cu nasul și urechile descoperite, ascuns sub buruieni, în așteptarea vreunei gazele, antilope sau a vreunui struț, care poate nici măcar nu aveau să apară.

Nu avea importanță cât timp trebuia să stea sub soarele arzător. Nu contau nici căldura, setea, scorpionii și șerpii. În acele momente, important era să se transforme în piatră, să nu-și miște niciun mușchi, pentru ca ochii și auzul fin al viețuitoarelor acelor întinderi nisipoase să nu-l descopere.

Trebuia să lase vânatul să se apropie pas cu pas și să mănânce lujeri, mișcându-se în voie în toate părțile, deoarece în singurătatea aceea un glonț era o adevărată avere ce nu trebuia risipită, iar un bun vânător nu apasă

¹⁰ Vânt din est, cald și uscat, ce suflă dinspre Sahara spre Africa Occidentală (în arabă, în original).

niciodată pe trăgaci până când nu e sigur că va nimeri ținta.

Răbdarea este pentru tuaregi ca o a doua piele în care intră încă din momentul când sunt capabili să gândească.

Răbdarea era arma care-i ajutase să supraviețuiască acolo unde atâtea alte popoare ar fi pierit; răbdarea era ca un fel de genă adăugată genelor rasei sale, atât de diferită de altele.

Acum, așezat acolo, privind puținul ce rămăsese din ceea ce fusese căminul său, Gacel Sayah demonstra încă o dată că pentru cei din stirpea lui timpul nu avea nicio importanță, întrucât, în ciuda faptului că stătea liniștit și aproape absent, mintea sa se agita ca ramurile unui salcâm bătut de vântul puternic.

Își dădea seama că drumul pe care-l alesese nu va duce la nimic.

Își dădea seama că nu putea înfrunta, fără alte arme în afară de vechea pușcă și voința sa, uluitoarele mașini pe care erau în stare să le fabrice temuții europeni, dar înțelegea că, dacă nu s-ar fi comportat așa cum se comportase, tatăl său s-ar fi răsucit în mormânt și generații întregi de străbuni l-ar fi blestemat că nu știuse să apere onoarea neamului *Kel-Talgimus*, cel mai glorios dintre

popoare.

— Faptul că prin naștere aparținem Poporului Vălului ne deosebește, în bine și în rău, de restul lumii, îi spusese mama sa cu mulți ani în urmă, când o întrebase de ce tatăl lui pornise în imposibila aventură de a înfrunta o armată. Este o mare onoare, în schimb suntem condamnați să ducem o grea povară: aceea de a ne sacrifica inclusiv viața pentru a păstra principiile ce ne deosebesc de restul muritorilor. Să-ți dai viața pentru a-i apăra pe cei cărora le oferi prietenia sau protecția este la fel de important ca a-ți da viața pentru a-i nimici pe cei care ne jignesc sau ne disprețuiesc. Se spune că pe întinderile înverzite ale raiului se află doar un munte și că acela este rezervat tuaregilor. De aceea tuaregii trebuie să se străduiască mai mult, ca să ajungă cât mai sus.

— L-a văzut cineva?

— Închide ochii și ai să-l vezi.

Adeseori, când se simțea singur sau trist.

Gacel închidea ochii pentru ca mintea lui să zboare din nou spre vârful aceluși munte pe a cărui culme, așezat alături de R'Orab, cămila sa credincioasă, tatăl său se bucura de prezența celui ce fusese în stare să creeze

pustietatea deșertului și splendoarea raiului.

Născut în sânul unui popor de eroi, tatăl Său devenise vestit datorită faptelor sale eroice, iar cel prin ale cărui vene curgea sângele lui trebuia să demonstreze că acest sânge își păstra în continuare toată vigoarea.

Se iviră umbrele, se lăsă noaptea, începură să urle hienele. O lună imensă se ivi la orizont.

În deșert, luna plină este atât de mare și de un roșu atât de intens, încât pare gata să mistuie pământul, de parcă ar fi un nou soare, aflat prea aproape.

Apoi, pe măsură ce se înalță, se micșorează și-și schimbă culoarea, trecând în câteva minute de la galben la un albastru metalic și, ceva mai târziu, la un alb luminos.

Din ce cauză se produceau acele schimbări de culoare și se micșora când se afla sus de tot, ca apoi să înceapă să crească pe când se apropia din nou de orizont, era un mister pe care beduinii nu știuseră niciodată să-l explice.

— Urcă mult și se îndepărtează, spuneau unii. Apoi începe să coboare și se apropie.

— Este ca un burdihan de capră care se dezumflă acolo sus pentru că nu are suficient aer, presupuneau alții. Când coboară, se umflă din nou.

— Este vorba doar de un fenomen optic, îi încredințau francezii. Mărimea ei și distanța față de pământ nu se schimbă niciodată; în funcție de linia orizontului ca punct de reper, când o privim avem impresia că se mărește sau se micșorează.

Oricum ar fi fost, se afla acolo, preschimbând întunericul într-o minunată strălucire, obligând frunzele palmierilor să facă umbră din nou și lăsând să se întrevadă silueta crenelată a munților unde membrii micii sale familii trebuiau să-și găsească adăpost.

Acolo, în acel labirint de creste și viroage pe care le bătuse de atâtea ori mergând pe urmele caprelor sălbatice, răposatul său frate Ajamuk descoperise din întâmplare intrarea într-o peșteră mare, al cărei interior era împodobit cu o mulțime de picturi delicate cu antilope și gazele, ce păreau vechi de mii de ani.

Era la fel de înaltă și încăpătoare ca și cea mai mare dintre moscheile unde nu se rugaseră niciodată, răcoroasă și întunecoasă; servise probabil de adăpost vreunui trib numeros din timpuri îndepărtate, când pe acele meleaguri încă mai curgea un râu năvalnic care, din motive neștiute, obosise să ude poalele munților.

Apa dispăruse, pământul murise, fugise vânatul, plecaseră locuitorii, iar ca amintire a frumoaselor vremuri rămăseseră doar peștera, picturile și resturi de oase și coarne de animale.

Fiind ascunsă în spatele a două stânci, nici măcar instrumentele sofisticate pe care le inventaseră europenii n-ar fi reușit să-i găsească intrarea, și de aceea Gacel Sayah nutrea vaga speranță că ar fi avut o șansă de a învinge în acel război inegal declarat unor dușmani pe care-i știa net superiori.

Își aminti vorbele pe care tatăl său le spusese în două împrejurări diferite:

„Un tuareg nu trebuie să lupte niciodată împotriva unui dușman mai slab decât el, pentru că asta este, în mod evident, nedemn. De asemenea, nu trebuie să lupte cu unul egal lui, decât dacă acesta este tot un tuareg, dar în acest caz norocul este cel ce hotărăște rezultatul, de aceea victoria nu înseamnă vreun merit. Prin urmare, un adevărat *inmouchar* trebuie să-i înfrunte doar pe cei mai puternici decât el; în felul acesta se poate simți pe drept mândru de triumful său”.

Chiar dacă din acele cuvinte simple reieșea că *imohagii* se

considerau superiori celorlalți oameni, Gacel Sayah locuise destul timp într-un oraș mare ca să știe că tot ceea ce-i spusese tatăl său se putea aplica în vremurile când oamenii luptau în deșert cu sabia, nu când rachetele gigantice brăzdau cerul și tancurile rapide străbăteau câmpiile.

Pe timpul șederii sale în acel oraș oribil, colindase străzile și stătuse ore întregi în fața vitrinelor, unde, pe ecranul numeroaselor televizoare, se puteau vedea imagini surprinzătoare ale unor oameni și locuri despre a căror existență nu avusese niciodată habar.

Văzuse chiar și transmisia în direct a unui sângeros război în deșert și rămăsese uimit de precizia cu care proiectilele nimereau ținta pe timpul nopții.

Ce putea face el într-o asemenea situație, doar cu un Mauser ruginit moștenit de la bunicul lui, pentru care nu mai avea decât un pumn de gloanțe?

Ce putea face el, când cea mai rezistentă și mai rapidă dintre cămilele sale străbătea într-o zi doar a suta parte din distanța pe care o putea parcurge una dintre mașinile acelea?

Își întoarse privirea spre cele trei jeepuri puternice, în ale căror geamuri se reflectau înmiit razele lunii, comparând

grosimea cauciucurilor cu fragilele picioare ale cămilei sale preferate.

Nu-și putu stăpâni un ușor zâmbet, gândindu-se că era ca furnica din poveste, care încerca să violeze un elefant.

Ce avea de gând?

Ce fusese în capul lui, cum de-i venise ideea nebunească să înfrunte niște indivizi care-și permiteau luxul să risipească atâția bani și atâta efort în ridicola aventură de a traversa Africa dintr-un capăt într-altul, din simplul capriciu de a ajunge primii la Cairo?

Luna era sus, exact deasupra capului său, mică de tot când ochii i se închiseră, însă când râsul unei hiene îl trezi, se afla la orizont, imensă.

Socoti cât mai era până la răsăritul soarelui și de cât timp aveau nevoie ceilalți ca să ajungă la intrarea în peștera pe care cu multă vreme în urmă o botezaseră Peștera Gazelei.

Ziua următoare avea să fie fără îndoială foarte grea.

Când o geană de lumină se ivi spre răsărit, Gacel se ridică anevoie în picioare, se îndreptă spre un tufiș de la marginea vechii albie a râului și dispăru dintr-odată, ca și cum l-ar fi înghițit pământul. De fapt, așa și era.

Acolo săpase împreună cu frații săi un adăpost sigur

pentru vreo douăsprezece persoane, unde, în caz de pericol, se puteau ascunde femeile și copiii.

Acesta era un vechi obicei beduin apărut din nevoia de a-i proteja pe cei mai slabi, într-o vreme când înfruntările între triburi și atacurile tâlharilor erau la ordinea zilei.

Îi spusese ră Vizuina Fenecului, deoarece era o copie fidelă a ascunzătorilor micilor vulpi ale deșertului, cu o singură intrare, un spațiu mare în interior și o ieșire pentru cazuri de urgență, ce putea fi deschisă doar dinăuntru, în ultimul moment.

Odată astupată, era imposibil de găsit; o crăpătură îngustă le permitea celor din interior să urmărească tot ce se petrece afară.

Căldura era sufocantă și aerul aproape de nerespirat, dar un locuitor al Saharei era obișnuit de mic copil cu așa ceva.

Se așeză și așteptă.

Din nou, răbdarea puse stăpânire pe toată ființa lui.

Soarele lumina tabăra pustie.

Se scurseră mai multe ore.

Căldura era tot mai mare.

În cele din urmă, auzi un zumzet îndepărtat.

Venea dinspre sud-est, dar, oricât de mult își ascuți

privirea, nu zări vreun vehicul și nici nori de praf.

În cele din urmă, își dădu seama că se apropia un elicopter nu prea mare, ce rămase în aer câteva minute, chiar deasupra puțului.

După puțin timp, ateriză la vreo sută de metri de el. Doi bărbați coborâră, iar un al treilea rămase înăuntru, pe locul pilotului.

Cei ce coborâseră nu erau militari, nici polițiști, și se vedea clar că cel puțin unul din ei, blond și slab, era european.

Celălalt, măsliniu, cu părul creț, putea fi foarte bine nord-african.

Le studie cu atenție chipurile, văzu că se apropie să verifice dacă era cineva în mașini; se uitară apoi la puț, scoaseră apă, o mirosiră și-și înmuiară vârful degetului în burduf, strâmbându-se.

Brunetul slobozi o înjurătură și începu să vorbească agitat.

Apoi se îndreptară spre *jaima* cea mare și intrară.

Gacel se asigură că pilotul nu se uita spre el, se strecură afară din ascunzătoare și se grăbi să-și caute un loc unde să nu poată fi zărit.

Făcu un ocol prin spatele mormântului lui Ajamuk, se apropie de coada elicopterului și, după ce-și acoperi fața cu vâlul, deschise ușa și-i porunci sec pilotului:

— Coboară!

Bietul om se trase înapoi speriat, dar se supuse fără să crâcnească și fără să arate că-i este teamă:

— *Aselam aleikum!* spuse.

— *Metulem, metulem!* îi răspunse Gacel, preferând, ca de obicei, salutul *targui*, apoi arătă spre *jaima*: Cine sunt ăștia?

— Fac parte din comisia de organizare a raliului. Eu nu fac decât să pilotez rabla asta.

— Sunt înarmați?

— Înarmați? repetă celălalt, surprins. Da de unde! Cui i-ar trece prin minte să vină înarmat într-o tabără tuaregă?

— I-a trecut prin minte unuia dintre ai voștri.

— Imbecili sunt peste tot. Și în această competiție mai mult decât oriunde.

Se îndreptară spre puț. Când ajunseră la mai puțin de zece metri de intrare, nou-veniții apărură în ușa cortului din păr de cămilă, ridicând îndată mâinile în semn de pace.

— *Aselam aleikum!* spuse în arabă cel mai negricios. În mod respectuos îți cerem ospitalitatea.

— Sunteți oaspeții mei dacă ați venit cu gânduri pașnice.

— Am venit cu gânduri pașnice, îl asigură blondul într-o franceză rafinată. Mă numesc Yves Clos, iar acești domni sunt Amed Habaja și Nena Dupra. Singurul lucru pe care-l dorim e să rezolvăm cât mai repede acest incident neplăcut.

— În cazul ăsta, cel mai bine ar fi să luăm loc înăuntru. Aveți apă?

— Desigur.

— Aduceți-o!

Blondul, care din primul moment păru a fi șeful grupului, îi făcu un semn pilotului, iar acesta dădu fuga până la elicopter, dar când ajunse la el, se întoarse și strigă:

— Să aduc și cafea?

Gacel încuviință și îndată pilotul se întoarse cu o ploscă, un termos și câteva pahare de plastic.

Intrară. Străinii se așezară în fundul cortului, iar Gacel în fața lor, cu arma pe genunchi; se priviră ca și cum fiecare dintre ei i-ar fi așteptat pe ceilalți să înceapă dialogul.

— Ei bine? se hotărî în cele din urmă Yves Clos. Ce anume cereți, de ce i-ați reținut pe acești oameni?

— Cer să se facă dreptate.

— Înțeleg și mi se pare normal, cu toate că nu consider

corect modul în care vreți s-o obțineți. Sechestrul este un delict foarte grav.

— La fel de grav ca atunci când ameninți cu arma niște oameni pașnici în propria lor casă și otrăvești apa singurului puț din zonă?

— Nu știu, dar bănuiesc că la fel de grav.

— Ce s-ar fi întâmplat cu familia mea dacă n-ar fi apărut aceste mașini? Șansele noastre de a ajunge vii la cel mai apropiat puț ar fi fost minime.

— Îmi imaginez și sunt fericit că nu vi s-a întâmplat nimic, dar cei pe care i-ați reținut nu au nicio vină pentru tot ce s-a petrecut.

— Știu, și de aceea vă dau cuvântul meu că, dacă se vor îndeplini condițiile puse de mine, nu vor păți nimic.

— Și care sunt aceste condiții?

— Sunt doar trei.

— Și anume?

— Prima, să golească puțul, să-l curețe și să-l umple cu apă până la gură.

— Nicio problemă. A doua?

— Să nu mai treacă pe aici nici mașini, nici motociclete.

— Nici în privința asta nu văd să fie vreo problemă.

— Vinovații să fie aduși aici, ca să-i judecăm după legea tuaregilor.

— Și ce spune această lege?

— Că unul din ei, cel care n-a vrut să ia parte la faptă, dar s-a purtat ca un laș, va primi treizeci de lovituri de bici.

— Dumnezeule mare! Ce barbarie!

— Asta-i legea.

— Și ce-o să-i faceți celuilalt?

— O să primească cincizeci de lovituri de bici pentru că a spurcat apa și o să i se taie mâna dreaptă pentru că i-a amenințat cu arma pe cei ce l-au primit cu gânduri pașnice.

— Să i se taie mâna dreaptă! se scandaliză blondul, întorcându-se spre tovarășii săi, care păreau la fel de îngroziți. Vă dați seama ce cereți?

— Cer doar să se îplinească legea.

— Dar este o lege de sălbatici!

— Sălbatic este cel care nu respectă căminul altuia și pune o competiție sportivă stupidă mai presus de viețile a patru oameni. Acela este un sălbatic! Eu sunt doar un tuareg pașnic care n-a avut probleme cu nimeni până când ați apărut dumneavoastră pe-aici.

Se așternu o lungă tăcere.

Părea că o povară grea căzuse deodată pe umerii nou-veniților, care, probabil, nu se așteptau la o asemenea cerere.

În cele din urmă, după ce se scărpină în părul blond care-i cădea în ochi, cel numit Yves Clos zise:

— Trebuie să înțelegeți că va fi practic imposibil să-l convingem pe acel individ să vină aici ca să primească cincizeci de lovituri de bici și să i se taie o mână.

— Îmi închipui.

— Și-atunci?

— Dumneavoastră trebuie să rezolvați această problemă, nu eu. Dar puteți fi siguri de un lucru: dacă nu-l aduceți, n-o să-i mai vedeți niciodată pe ceilalți.

— Nu cred că sunteți în stare să omorâți niște oameni nevinovați, interveni egipteanul Amed Habaja, care până atunci nu deschisese gura decât pentru a da bună ziua. E împotriva credinței noastre. Coranul spune că...

— Știu foarte bine ce spune Coranul, răspunse Gacel acru. Pe-aici nu prea avem ce face, așa că l-am citit de vreo douăsprezece ori. Dar noi, tuaregii, avem legi mult mai vechi decât Coranul, și eu le respect.

— Nu mi se pare drept.

— Dreptatea e diferită în funcție de locuri, de vremuri și chiar de oameni, replică Gacel.

Canalia aia n-a ezitat să lase patru ființe să moară de sete în deșert, iar dacă nu e dispus să plătească pentru asta, eu voi lăsa alți patru oameni în deșert, să moară de sete. Și puteți fi siguri că de aceste morți veți răspunde dumneavoastră, nu eu.

— Doamne Dumnezeule! se lamentă Yves Clos. Chiar nu știți ce-nseamnă mila.

Inmouchar-ul făcu un gest larg cu mâna, arătând spre tabăra sărăcăcioasă:

— Priviți în jurul dumneavoastră, le spuse. Observați unde ne-a dus lipsa de milă a lumii care ne înconjoară și explicați-mi de ce tocmai eu, care abia reușesc să-mi hrănesc familia, trebuie să arăt milă cuiva pentru care capriciul de a câștiga o cursă fără rost este mai important decât viața a patru oameni.

— Vreau să cred că în acel moment nu era conștient de ceea ce face.

— Știa foarte bine ce face, îl contrazise *targui-ul*. Doar că pentru el, noi, niște amărâți din deșert, reprezentăm ceva mai mult decât un câine pe care-l strivește cu mașina când

îi iese în drum.

— Cum puteţi spune aşa ceva? se scandaliză Amed Habaja.

— Uite că pot! Câţi oameni au murit de când a început raliul african? Ştiţi câţi?

— Cu totul, vreo patruzeci de participanţi şi asistenţi.

— Şi răniţi?

— Nu ştiu. Sute... Poate mii. Asta e imposibil de calculat.

— Înţelegeţi ce vă spun? Patruzeci de morţi şi sute sau chiar mii de răniţi pentru nimic. Gacel dădu din cap în semn de dezaprobare şi adăugă: Cred că e momentul să se termine cu asta. Cineva trebuie să-i facă să înţeleagă că nu pot umbla prin lume, omorând atâţia nefericiţi, fără să-şi primească pedeapsa.

— Majoritatea participanţilor o fac cu bună-credinţă, îndrăzni să intervină, cu oarecare timiditate, pilotul elicopterului. De obicei sunt tineri care caută doar un pic de emoţie şi aventură.

— Emoţie şi aventură? repetă tuaregul cu un gest ușor ironic. De acord! Acum aştia şase or să vadă ce înseamnă adevăratele emoţii şi aventuri. Or să vadă ce-nseamnă setea, foamea, frica, oboseala şi nesiguranţa, dacă vor muri, câţi

vor muri, cum vor muri și când vor muri.

Din nou se așternu o lungă tăcere, căci cei trei negociatori păreau să aibă nevoie de timp ca să digere faptul că negocierile păreau sortite unui eșec total, dat fiind că una din părți se arăta inflexibilă.

În cele din urmă, Yves Clos scoase din buzunarul saharienei o pipă scurtă și i-o arată amfitrionului său:

— Vă deranjează dacă fumez? întrebă. Mă ajută să gândesc.

Gacel Sayah nu făcu decât să ridice din umeri, iar blondul începu să-și umple gânditor pipa, murmurând mai mult pentru sine:

— Treaba-i aiurea, începu. Foarte aiurea, fiindcă, după părerea mea, și unii, și alții au dreptate. Chiar și nenorocitul ăsta care spune că a vrut să plătească apa și s-a înfuriat când a crezut că este discriminat, pentru că celor ce veniseră înaintea lui îi se îngăduise s-o folosească...

— În momentul acela nu ne-am putut imagina că prin tabăra noastră vor trece toți nebunii din lume. Apa unui puț ca ăsta nu se poate risipi aiurea.

— Mi se pare logic, și înțeleg că aveți dreptate, la fel cum au dreptate cei pe care i-ați luat prizonieri, deși n-au luat

parte la acest incident...

— Toate astea mi le-ați mai spus, îl întrerupse Gacel cu oarecare nerăbdare. Lucrurile au fost foarte clare din primul moment și acum vreau doar să știu dacă voi tăia mâna unui om sau dacă voi omorî patru. Hotărâți-vă odată!

Interlocutorul său îl privi, nevenindu-i să creadă.

— Dar cum ați vrea să iau o hotărâre într-o problemă atât de delicată? izbucni. Nu sunt judecător, nici procuror, nici politician sau ceva de genul ăsta. Nu sunt decât responsabilul de relații publice al unei organizații sportive și nu vreau decât să-mi fac o idee despre adevărata amploare a problemei. Obligația mea este să-mi informez superiorii și autoritățile locale în legătură cu situația.

— Și de cât timp aveți nevoie?

— Ca să informez, de foarte puțin timp, dar mă tem că pentru a lua o hotărâre va fi nevoie de cel puțin o săptămână.

— O săptămână? întrebă nomadul, cu un amestec de ironie și neîncredere. Aveți de gând să-i țineți pe acești oameni fără apă o săptămână, și mă acuzați pe mine că sunt sălbatic? ridică din umeri, dând de înțeles că pentru el faptul nu avea nicio importanță. Dumneavoastră faceți cum

credeți, dar vă asigur că familia mea nu va împărți puțină apă de care dispunem cu cineva care probabil nu va trăi prea mult timp.

— Nu aveți apă? întrebă pilotul, vădit impresionat.

— V-am spus doar că ne-au otrăvit apa din puț și că cea pe care am găsit-o în mașini nu e de ajuns. E chiar atât de greu să înțelegeți care-i problema?

— Chiar mâine aș putea să vă aduc apa de care aveți nevoie! se grăbi să spună pilotul, care părea foarte îngrijorat. Sau chiar în noaptea asta, dacă este nevoie.

Gacel îl cercetă prin fanta îngustă a vâlului ce-i acoperea fața, și ochii păreau că-i zâmbesc ușor. În cele din urmă, făcu un gest de aprobare:

— De acord! spuse. Am încredere în dumneavoastră. Aduceți mâine toate lucrurile de care credeți că ar avea nevoie prietenii dumneavoastră pentru o săptămână de captivitate. Dar veniți singur...

Se întoarse apoi spre Yves Clos:

— O săptămână! repetă. Acesta este termenul.

— Și ce-o să faceți după aceea? interveni Amed Habaja, care părea cel mai puțin îngăduitor și înțelegător dintre cei trei. Ce-o să faceți după ce-o să-i omorâți? Suntem dispuși

să vă oferim cât doriți, ca să puteți începe o nouă viață, cu toată familia, într-un loc pe care îl veți alege dumneavoastră, și, cu toate acestea, riscați să faceți pușcărie sau chiar mai rău.

— Pentru un adevărat *imohag*, a accepta o asemenea ofensă este ca și cum ar face pușcărie sau chiar mai rău.

— Bine, dar... se prefăcu scandalizat egipteanul. Ne aflăm în mileniul al treilea și tot mai pretindeți să aplicați legi și obiceiuri care fac parte din trecut. Îmi amintesc că odată un tuareg a ținut în șah o întreagă armată, a destituit un președinte și pe altul l-a omorât, dar asta s-a întâmplat cu mult timp în urmă și, din fericire, modul de a vedea lucrurile s-a schimbat chiar și pentru tuaregi.

— Era tatăl meu.

— Ce ați spus?

— Că tuaregul despre care vorbiți, cel care a învins o armată întreagă, l-a eliberat pe președintele Abdul-el-Kébir și apoi l-a omorât din greșeală era tatăl meu.

Se lăsă o lungă tăcere; totul păru că îngheață în jur.

— Tatăl dumneavoastră? reuși să îngaime în sfârșit Amed Habaja.

— Întocmai.

— Gacel Sayah, legendarul Gacel Sayah, Vânătorul, era tatăl dumneavoastră?

— De câte ori vreți să vă repet? izbucni nerăbdător *targui-*ul. Era tatăl meu și eu îi port numele: Gacel Sayah. De ce credeți că am fost obligați să ne ascundem la capătul lumii?

— Sfinte Dumnezeule! exclamă celălalt. Tatăl dumneavoastră! Acum chiar că am încurcat-o!

6

— E fiul tatălui său și nu-i trebuie decât a patra parte din cunoștințele lui ca să reușească ce și-a propus, pentru că deșertul este aliatul său, iar noi nu putem face nimic în privința asta.

— De ani de zile înfrunt deșertul.

Yves Clos și Amed Habaja se uitară atent la namila care stătea de cealaltă parte a mesei în luxosul cort alb dotat cu aer condiționat și tot confortul ce s-ar fi putut imagina în Sahara; cel dintâi arătă spre harta care acoperea tot peretele lateral și pe care erau înfipse o mulțime de stegulețe de diferite culori.

— Da, știu că de ani de zile înfrunți deșertul, zise. Și ai un succes remarcabil, deoarece până în prezent s-au contabilizat doar patruzeci și trei de morți. Dar am impresia că de data asta nu înfruntăm deșertul, ci un om care întruchipează spiritul și esența acestui deșert.

— Prostii! replică disprețuitor Alex Fawcett după ce aruncă o scurtă privire spre hartă. Și acum doi ani ne-au atacat beduinii și am reușit să rezolv problema.

— Cu bani.

— Totul se rezolvă cu bani.

— Nu și cu tuaregi.

— Ȑia erau tot tuaregi.

— Nu chiar! preciză Amed Habaja. Și nu genul ăsta de tuaregi. Le-am oferit bani și ne-au refuzat.

— Poate că vor altceva.

— Desigur! Vor mâna dreaptă a nenorocitului ăluia.

— Și e clar că nu putem să le-o dăm...

Mătăhălosul șef al securității, obișnuit de ani de zile să rezolve tot felul de probleme, scoase dintr-o cutie de argint o țigară groasă de foi și o aprinse cu un calm exagerat, vrând parcă să-și acorde timp de gândire în legătură cu noua situație ce i se prezenta.

— Acum cel mai important e să câștigăm timp, pentru că sub niciun motiv nu putem întrerupe cursa, spuse în cele din urmă. Oamenii trebuie să ajungă la Cairo într-o anumită zi, iar ăsta nu poate fi decât un incident între atâtea altele care apar de obicei.

— Și ce-o să le spunem când ne vor întreba despre cei dispăruți?

— Deocamdată nimic, fiindcă statisticile arată că aproape

șaizeci la sută din participanți nu reușesc niciodată să ajungă până la capăt. Unii din cauza accidentelor, alții rămân în pană, unii din cauza oboselii și alții pentru că pur și simplu se rătăcesc. Cu toții știm că, după terminarea cursei, zile în șir recuperăm piloții rătăciți în cele mai neașteptate locuri. La momentul oportun, mă voi ocupa de problemă.

— Îți amintesc că unul este ginerele unui ministru belgian, îi atrase atenția blondul Yves Clos, iar altul, fiul unui bancher italian.

— Mi se fâlfâie, răspunse impasibil Alex Fawcett. Din momentul în care semnează contractul de participare, devin piloți și sunt tratați cu toții la fel, fie că sunt fii de zidari sau de multimilionari...

— Există o diferență, răspunse celălalt cu vădită răceală. Cei bogați au de obicei telefoane celulare cu care sună acasă... Ce crezi că se va întâmpla când vor trece câteva zile și familiile lor nu vor primi niciun telefon? Ce-o să le spun celor care mă vor întreba de ei?

— Tu ești responsabil cu relațiile publice, nu eu, zise Fawcett. Spune-le că în deșert este prea cald, că nu au semnal sau că satelitul s-a pierdut în spațiu. Inventează

ceva, orice, dar nu care cumva să spui că au fost sechestrați de niște bandiți care par hotărâți să-i omoare.

— Și de ce trebuie să mint?

— Fiindcă pentru asta ești plătit, la fel cum eu sunt plătit pentru ca măcar treizeci la sută din cei care-au început cursa s-o și termine. Iar dacă în momentul ăsta am spune adevărul, s-ar isca o harababură așa de mare, că nimeni n-ar mai termina competiția.

— Nu uita că e în joc viața a șase oameni nevinovați.

— Fiecare știa că, într-un fel sau altul, își riscă viața. Țăsta-i farmecul competiției. Alaltăieri, un motociclist a omorât o fetiță la ieșirea dintr-un sat, iar lui au trebuit să-i amputeze un picior... Știm că mulți au rămas schilozi și chiar paraplegici... A venit vreunul dintre ei să se plângă?

Cum nu primi răspuns, suflă un vălătuc gros de fum înspre hartă și adăugă pe același ton:

— Nu, bineînțeles că nu! Ar fi stupid să se plângă, pentru că ei și-au căutat-o, nesiliți de nimeni. Și așa cum nu stă în puterea mea să-i împiedic să omoare o fetiță sau să-și lase creierii într-un copac, nu pot nici să împiedic atacurile tâlharilor; și ăsta-i un risc pe care și l-au asumat când s-au înscris...

— Nu știam că ești așa de ticălos.

— Dacă n-aș fi fost așa, de mult ar fi trebuit să mă întorc la vechiul meu post de responsabil cu securitatea într-o bancă englezească. Munca asta e foarte bine plătită, dar devii insensibil. Cu fiecare ediție, cursa este mai lungă, mai rapidă și mai riscantă. De fiecare dată mor tot mai mulți, dar de fiecare dată tot mai mulți fac pe dracu-n patru ca să ia parte la întrecere...

— Poate că are dreptate tuaregul când spune că a venit vremea să terminăm cu nebunia asta.

— În cazul ăsta, te vei întoarce să răspunzi de relații publice într-o discotecă. Sau, cu puțin noroc, într-o companie de asigurări...

Se întoarce spre tăcutul Amed Habaja și-l întrebă insinuant:

— Tu ce părere ai?

— Că s-ar putea să ne iasă pe nas.

— Foarte plastic, dar pe mine mă interesează ce părere ai despre tuareg.

— Cred că poate fi foarte periculos; nu numai că este pe terenul lui, dar, după cât se pare, a trăit la oraș și a învățat unele lucruri pe care un tuareg de obicei nu le știe. Și după

cum ți-am mai spus, sângele care-i curge prin vene e dinamită pură.

— Care-ar putea fi punctul său slab?

— Nu știu.

— Și unde ar putea să-i țină ascunși pe prizonieri?

— Nici asta nu știu, dar bănuiesc că în munții aflați la nord de puț.

— Ce știm despre munții ăștia?

— Nimic.

— Nimic?

— Absolut nimic. Îți amintesc că se află într-un loc pierdut în deșert, cu temperaturi ce ating aproape cincizeci de grade la prânz, pentru ca apoi să coboare până aproape de zero în timpul nopții, și la mare distanță de toate drumurile cunoscute, chiar și de cele ale caravanelor beduine.

— Frumos tablou, pe legea mea!

— O spui ca și cum te-ar distra...

— Nu chiar! Nu mă distrează absolut deloc, fiindcă e o situație care-mi scapă de sub control și asta mă înnebunește. Ce familie are păduchiosul ăsta?

— Din câte știm, pe maică-sa, un frate și o soră, dar toți

trei stau probabil ascunși împreună cu prizonierii.

— Și nu mai are pe nimeni în altă parte?

— Nu, din câte știu eu.

— Din ce trib face parte?

— Din tribul *Kel-Talgimus*, numit și Poporul Vălului.

— Am auzit vorbindu-se de ei. Oameni periculoși.

— Ca majoritatea tuaregilor. Nu recunosc guvernele, nu respectă frontierele și se supun doar propriilor legi.

— Află cine e șeful clanului și oferă-i tot ce dorește ca să intervină în favoarea noastră.

— Știu cine e, dar, dacă nu mă înșel, prestigiul familiei Sayah este mult mai mare decât cel al șefului clanului. Gacel a devenit un personaj legendar pentru tuaregi.

— Dar a murit, nu?

— Asta depinde de felul cum privești lucrurile. Există morți mai vii decât toți viii.

— E-adevărat, dar n-ar trebui să lăsăm o fantomă să ne sperie, chiar dacă e vorba de fantoma unui tuareg. Alex Fawcett făcu o scurtă pauză și oftă zgomotos. Bine! spuse în cele din urmă. Deocamdată singurul lucru pe care-l putem face e să trimitem apă, provizii, medicamente și saci de dormit. Acum trebuie să plec. Sunt așteptat la Cairo.

— Ar fi bine să nu-l pierzi din vedere pe ăla care-a început toată povestea asta, îl sfătui Yves Clos. Niciodată nu se știe ce se poate întâmpla.

— Marc Milosevic? întrebă celălalt aproape în glumă. Nu-ți face probleme în privința lui. Am dat dispoziții să fie supravegheat până și la closet, cu toate că n-am de gând să permit să i se taie mâna unuia pe care se presupune că am obligația să-l protejez.

— Dar ai obligația să-i protejezi și pe cei care sunt amenințați cu moartea.

— În privința asta ai dreptate, dar deocamdată nu pot face nimic. În deșertul ăsta blestemat am mai bine de o mie de oameni care se întrec, și ei sunt pe primul plan.

Părăsind răcoarea confortabilului cort, Yves Clos și Amed Habaja dădură de căldura înăbușitoare a deșertului și de figura gânditoare a lui Nene Dupre, care aștepta la umbra unui salcâm.

— Ce-a spus? întrebă acesta nerăbdător.

— Să încarci toate lucrurile de care ai nevoie și să decolezi în zori.

— Și ce-a mai spus?

— Să încercăm să câștigăm timp, răspunse egipteanul

zâmbind ironic, în timp ce se urca în mașina care-l aștepta. Mă duc să văd dacă-l conving pe șeful cel bătrân, dar țineți minte ordinul: cel mai important lucru e să câștigăm timp.

— Să câștigăm timp? întrebă neîncrezător pilotul, întorcându-se spre francez. Să câștigăm timp pentru ce?

— Pentru ca toți concurenții să ajungă în Egipt.

— Lichea blestemată! Atât îl interesează, să ajungă în Egipt?

— Poate că nu numai atât, dar cu siguranță asta e pe primul plan.

— Nu pot să cred!

— Ascultă, băiete, spuse Yves Clos luându-l prietenește pe după umeri și îndepărtându-se împreună cu el. Și pe mine mă deranjează la fel de mult ca pe tine, dar îl înțeleg pe Fawcett. Dacă s-ar fi oprit cursa ori de câte ori vreun concurent s-a rătăcit, a fost omorât sau sechestrat, nicio ediție nu s-ar fi terminat și toată șandramaua asta s-ar fi dus de râpă de mult. Țasta nu-i decât un circ enorm și tu știi că la circ clovnii trebuie să facă publicul să râdă chiar dacă vin de la înmormântarea propriei mame.

— Dar nenorociții ăștia ar putea să moară...

— Știu. Și Alex știe, dar mai știe că la anul nimeni n-o să-

și aducă aminte de ei și că alți cinci sute de nebuni vor fi dispuși să riște totul doar ca să ajungă pe podium. Așa se pot mândri că sunt niște viteji navigatori prin deșert, cu toate că o fac cu ajutorul unui GPS conectat la un satelit artificial.

Își caută mica pipă și începu s-o umple liniștit, apoi adăugă:

— Dacă a treia parte din nebunii ăștia n-ar ajunge la finiș, circul ar rămâne fără clovni.

— Iar noi, fără slujbă?

— Mă rog, tu ai spus-o... Știu că în luna asta câștigi mai mult decât în tot restul anului... Sau mă înșel?

Ajunseră împreună la elicopter și Nene Dupre scoase din cabină două beri reci, îi întinse una tovarășului său și încuviință:

— Nu! Nu te înșeli, pentru că aproape toți suntem în aceeași situație – luă o înghițitură zdravănă, râgâi zgomotos și adăugă: Dar știi ceva? Uneori, când zbor deasupra deșertului în căutarea celor rătăciți, nu mă simt ca un înger salvator care vine în ajutorul unui biet nenorocit, ci ca o scârbă de vultur ce mănâncă stârvuri. Dacă ei n-ar fi aici, jos, riscându-și viața sub un soare care topește și pietrele,

eu n-aș sta acolo, sus, cu aer condiționat, bând bere.

— Ei sunt aici pentru că așa au vrut, îi aminti interlocutorul său. Nu sunt soldați trimiși la război, ci niște netoți înnebuniți să-și facă praf curul sau să-și rupă șira spinării doar ca să-și vadă numele în ziare și să apară cincisprezece secunde la știri. Tu știi, eu știu, toți cei care trăim din afacerea asta o știm, dar e mai bine să păstrăm totul în secret și de-acum înainte, fiindcă, altfel, la anul o să te vād stropind orezăriile cu insecticid.

Se așezaseră pe scara elicopterului și beau cu înghițituri mici, observând continuul du-te-vino al șoferilor și mecanicilor, în timp ce primele umbre ale nopții se lăsau peste tabără.

Rămaseră tăcuți câteva clipe, iar în cele din urmă Yves Clos întrebă:

— Ce părere ai de tipul ăsta? De tuareg.

— Că are boase.

— Te îngrijorează că te întâlnești din nou cu el?

— Absolut deloc! răspunse sincer pilotul. Nici măcar nu i-am putut vedea fața, dar sunt convins că, dacă mă voi duce acolo cu intenții pașnice, n-o să-mi facă niciun rău.

— Pentru orice eventualitate, trebuie să-i ceri ospitalitate

și protecție. Astfel, conform legilor sale, e obligat să-și dea viața în schimbul vieții tale.

— Frumos obicei, nu crezi? Dacă toată lumea ar proceda la fel, n-ar mai fi războaie.

— Cineva mi-a povestit odată că dacă un beduin este dușmănit de un tuareg, cea mai bună soluție este să se prezinte la *jaima* acestuia și să-i ceară ospitalitate. Cum tuaregul nu-l poate refuza, beduinul rămâne să trăiască acolo, mănâncă și bea gratis, până când tuaregul, sătul de neobrăzarea lui, îi iartă jignirea, doar ca să scape de el.

— Isteață treabă! Am putea să-i propunem ticălosului ăluia... Apropo, cum îl cheamă?

— Milosevic... Marc Milosevic.

— Are vreo legătură cu președintele Iugoslaviei?

— După cum se laudă, s-ar părea că ar fi o rudă îndepărtată, ceea ce ar demonstra pe deplin că a fi ticălos e o chestie genetică, dar n-am reușit încă să verific. Ceea ce am verificat e că în timpul războiului din Bosnia a strâns o avere considerabilă și că îi plac sporturile periculoase.

— Și pentru ce acceptăm asemenea oameni într-o competiție de felul ăsta?

— Cine suntem noi să judecăm un om după bârfe? Și

apoi, ține cont că sunt multe zile de competiție, multă căldură și multă tensiune, încât până și cel mai corect concurent poate să-și piardă cumpătul și să facă o greșeală.

— Tu ai face o astfel de greșeală?

— Eu nu gonesc prin deșert cu peste o sută de kilometri pe oră, sub un soare de-ți fierb creierii. Eu, la fel ca tine, zbor cu elicopterul, de aceea văd lucrurile din altă perspectivă.

— Și care e perspectiva ta? întrebă Nene Dupre și adăugă insistent: Dar spune-mi adevărul!

Blondul Yves Clos, care datorită vârstei, meseriei și felului său de a fi dădea întotdeauna impresia că se află deasupra celorlalți și a tuturor problemelor, trase cu plăcere din pipă, își încreți nasul într-un gest comic și repetă surâzând:

— Adevărul... adevărat?

— Adevărul adevărat.

— Păi, ca să fiu sincer, părerea mea e că foarte curând numărul morților va trece de cincizeci, fiindcă pentru patru dintre cei șase nefericiți situația va fi cam albastră. Poate că mă înșel, dar când se va termina competiția cred că toată lumea se va spăla pe mâini în ceea ce privește soarta lor.

— Dar Fawcett are o răspundere!

— Față de cine? Față de opinia publică? Tot ce se va întâmpla intră în „riscurile meseriei” și va aduce un plus de curiozitate bolnăvicioasă, mai multă sare și piper în aventura de anul viitor.

— Și familiile victimelor?

— Ce pot să facă? Să-l dea în judecată?

— Ar fi o soluție.

— Dar în ce țară? Și care ar fi acuzațiile?

— Printre altele, neglijență și faptul că n-a dat ajutor cuiva care se afla în pericol.

— Și ai idee de cât timp și de câți bani e nevoie pentru o asemenea acțiune, în cazul în care vreun tribunal ar accepta-o? Nici nu te gândești! Circul ăsta învârte în fiecare an miliarde și nu se va împiedica de patru cadavre în plus sau în minus. La urma urmei, lumea crede că cine dă ortul popii în raliul ăsta și-a căutat-o cu lumânarea.

— Asta-i o adevărată cruzime!

— Cruzime? Țiți amintești imaginile filmate din elicopter, cu o mașină care se dădea peste cap de trei ori și se făcea praf, în timp ce ocupanții ei erau azvârliți afară?

— Sigur! Erau spectaculoase.

— Și Țiți amintești cum se auzeau strigătele entuziasmate

și râsul cameramanului, care-și dădea seama că toate posturile de televiziune aveau să-i cumpere înregistrarea?

— Și asta îmi amintesc.

— Atunci poți să-ți faci o idee despre ce contează cu adevărat. Imaginile acelea au făcut înconjurul lumii, dar nimeni n-a întrebat ce s-a întâmplat cu cei din mașină. Aproape toate televiziunile din țările civilizate au programe care difuzează asemenea imagini șocante, unde oamenii cad, se omoară sau se fac bucăți în fața camerei de luat vederi. De obicei, se transmit la orele de maximă audiență și în fiecare zi telespectatorii cer și mai multe riscuri, și mai multe emoții – plescăi din limbă, vădit nemulțumit: Noi suntem însărcinați să-i aprovizionăm cu o mare parte din aceste riscuri și emoții.

Nene Dupre rămase un timp nemișcat, de parcă s-ar fi amuzat observând cum se lăsa întunericul și luminile taberei se aprindeau una câte una, dar după ce chibzui pe îndelete la cele spuse, se întoarse spre interlocutorul său și comentă:

— Pare șocant. Te știu de opt ani, dar îmi dau seama că în realitate nu te cunosc. Întotdeauna te-am văzut plin de entuziasm și convingând mass-media că acest raliu este cel

mai grozav lucru care-a existat vreodată... Și dintr-odată îmi arăți cealaltă față a monedei. Mă uimești!

— Asta înseamnă că îmi fac bine meseria. Amintește-ți că sunt și responsabil de imaginea câtorva dintre cele mai bine cotate fotomodele, pe care, datorită mie, publicul le vede ca pe niște zeițe diafane, perfecte și inaccesibile, când, în realitate, cele mai multe sunt niște încrezute bețive și drogate, care fără un strat gros de machiaj nu fac doi bani.

— Îmi închipuiam!

— Expresia „responsabil de imagine” înseamnă de fapt falsificator de imagine, fiindcă adevărata noastră misiune constă în a distorsiona realitatea, ca și cum ar fi o caricatură făcută pe dos.

— Și ce înseamnă asta?

— Că în timp ce un caricaturist scoate în evidență defectele, minimalizând calitățile, responsabilul de imagine exagerează calitățile și ascunde defectele, având însă foarte multă grijă să nu depășească acea linie fragilă care-ar putea-o transforma pe clienta sa într-o altă caricatură.

— Așa, ca o dantelărie foarte fină?

— Exact. Și asta va trebui să fac eu acum: un aranjament foarte fin, încercând să salvez patru vieți, dar în același timp

să fac în așa fel încât restul lumii să creadă că nu se întâmplă nimic anormal.

— Sunt sigur că o vei face foarte bine.

Yves Clos își scutură pipa lovind-o de scara elicopterului, o vârî în buzunar și răspunse ironic:

— Și eu sunt sigur că o voi face foarte bine – îi făcu șmecherește cu ochiul. În schimb, nu sunt sigur că vreau s-o fac.

— De ce?

— Pentru că sunt breton.

— Și ce legătură are asta?

— Mi-am petrecut copilăria într-un sat a cărui plajă a fost distrusă de uleiul scurs în mare dintr-un petrolier care s-a rupt în două. Compania care închiriasse petrolierul, deși știa că era mâncat de rugină și că putea provoca oricând o catastrofă, este aceeași care investește în fiecare an milioane de franci în competiția asta blestemată.

— Sunt două chestiuni diferite.

— Nu chiar. Dacă ar fi folosit mai bine acești bani, sute de pescari n-ar fi ajuns acum în pragul ruinei și mii de păsări marine ar fi continuat să trăiască... Am început să fiu sătul să fac parte din ceva ce mă scârbește și bănuiesc că acest

incident mă va obliga să reflectez asupra adevăratelor mele priorități – oftă. Cu toate că, după ce-o să se termine totul, conștiința mea probabil că o să se liniștească și la anul voi accepta din nou slujba asta...

Era încă noapte când Nene Dupre porni elicea, se asigură că încărcătura era bine stivuită, bău până la fund o ceașcă de cafea caldă și tare și, legându-și centura de siguranță, se pregăti să decoleze.

Nu avea nevoie de lumină, indiferent de direcția în care trebuia să zboare deasupra nemărginitei întinderi sahariene, unde știa că nu va da pe negândite de vreun obstacol, și una dintre plăcerile lui era să observe soarele ivindu-se la orizont și scâldând în lumină niște peisaje care, în ciuda atâtor ani de când le privea, continuau să-l fascineze.

Răsăritul și apusul africane văzute din cabina elicopterului ca dintr-o lojă, ce suia, cobora sau vira după bunul său plac, reprezentau pentru el un fel de primă, și poate că principalul motiv pentru care în fiecare an aștepta cu nerăbdare momentul începerii raliului era dorința de a se bucura din nou de magicele zboruri deasupra dunelor, savanelor și pădurilor.

Nene Dupre, descendentul unor coloniști ce se văzuseră obligați să se întoarcă la oraș când vastul imperiu francez se

dezmembrase definitiv, continua să păstreze în suflet dragostea pentru continentul negru pe care i-o insuflase familia sa și, de aceea, luna pe care obișnuia s-o dedice competiției nu era doar o slujbă, ci și un mod de a fi din nou aproape de o lume pe care o iubea.

Să piloteze un elicopter era o activitate foarte plăcută, dar să piloteze în singurătatea africană îl făcea să se simtă ca un vultur atotputernic și liber.

Se ridică în aer, stabili direcția și, în timp ce urca, observă că începea să se întrevadă o geană de lumină spre răsărit; făcu un viraj amplu, îndreptându-se spre îndepărtatul puț Ajamuk.

Gacel Sayah îl aștepta așezat la intrarea cortului și nu făcu niciun gest până când Nene nu se opri în fața lui ca să-l salute:

— *Aselam aleicum!* Cu respect îți cer ospitalitatea.

S-ar fi spus că sub vălul de culoare închisă severul tuareg schiță un ușor zâmbet, căci răspunse pe un ton oarecum amuzat:

— *Metulem, metulem!* Văd că ai învățat lecția, dar îți amintesc că, deși din acest moment te afli sub protecția mea, dacă dintr-un motiv oarecare trădezi ospitalitatea pe

care ți-o ofer, pedeapsa va fi cumplită.

— Cât de cumplită?

— Decapitarea.

— Dumnezeuule! Voi face totul ca să nu-mi pierd capul – Nene Dupre arată spre elicopter. Am adus bidoane cu apă, provizii, medicamente, un mic aragaz de campanie, haine groase și saci de dormit... Prea destul pentru două săptămâni de captivitate.

— O să respectați învoiala?

Pilotul se așeză și-și aprinse o țigară. Îi oferi și lui Gacel una, pe care acesta o refuză cu un gest. Nene Dupre ridică din umeri.

— Nu știu! recunosc. Sincer, nu știu. De unsprezece ani lucrez pentru organizatorii raliului și, cu toate că admir extraordinara lor eficiență și inteligența de care dau dovadă în cele mai grele momente, e ceva ce nu reușesc să înțeleg.

— Ce anume?

— Lipsa lor de omenie. Uneori am impresia că pentru șefi oamenii și mașinile sunt totuna sau, cel puțin, că li se acordă aceeași atenție. Afacerea asta funcționează datorită motocicletelor, mașinilor și camioanelor care gonesc de la un capăt la altul al deșertului, purtând anunțuri

publicitare, și datorită piloților care le conduc, acoperiți și ei din cap până-n picioare cu anunțuri publicitare. Important nu este omul sau mașina, ci prețul la care ajunge fiecare centimetru pătrat al acestor anunțuri și cât timp se pot ele vedea pe ecranele televizoarelor din întreaga lume în orele cu cea mai mare audiență...

Se întoarse spre interlocutorul său și-l întrebă:

— Înțelegi ce-ți spun?

— Fac un efort să înțeleg, dar dacă vrei să fiu sincer, nu pricep mare lucru.

— Nu mă miră; nici eu, care sunt băgat în toată povestea asta, nu prea înțeleg. Afacerea trăiește din sublimarea impactului vizual al unui anumit logotip pe retina telespectatorului, cu scopul ca mesajul publicitar să meargă direct la creier și să se fixeze acolo.

Beduinul îl privea de parcă i-ar fi vorbit în chineză, apoi dădu din cap ca pentru a alunga niște gânduri negre și, în cele din urmă, spuse cu oarecare candoare:

— N-am înțeles nimic, dar îmi place să cred că același efect se poate obține cu oricare dintre anunțurile care ne atrag atenția și, pe deasupra, au și o muzică molipsitoare.

— Există milioane de anunțuri atractive însoțite de

milioane de melodii molipsitoare, dar în momentul în care apar la televizor lumea schimbă canalul. În schimb, se uită când o mașină sau o motocicletă ia foc, se îngroapă în nisip sau se dă spectaculos peste cap printre dune.

— Așa e!

— Și știi ce rămâne întipărit pe retina spectatorului?

— Nu.

— Marca țigărilor sau a băuturilor imprimată pe portierele și pe capota vehiculelor.

— Și ce-i cu asta?

— Toate astea se petrec într-o epocă în care majoritatea legilor occidentale interzic ca în programele de televiziune să se facă publicitate la țigări și alcool.

— Vrei să mă faci să cred că toată nebunia asta are ca scop să fenteze câteva legi care interzic publicitatea la anumite produse?

— În bună parte, da.

— Dar din ce cauză sunt interzise reclamele la aceste produse?

— Pentru că dăunează sănătății.

Acum Gacel Sayah părea atât de nedumerit, încât puse deoparte arma pe care o ținuse tot timpul pe genunchi, se

scărpină de mai multe ori în cap pe sub turban și bâigui uluit:

— Vrei să spui că se interzic reclamele la unele produse dăunătoare sănătății, dar nu sunt interzise fabricarea și vânzarea lor?

— Exact.

— Hotărât lucru, voi, francezii, sunteți nebuni!

— Asta nu se întâmplă doar în Franța. Se întâmplă în toată lumea.

— Atunci iartă-mă că-ți spun, dar continui să susțin că lumea voastră e cam nebună. Și, în afară de asta, este cum nu se poate mai ipocrită.

— Dar ce altceva am putea face? Timp de generații oamenii au fost îndemnați să fumeze și să se îmbete, și astfel s-au creat întreprinderi uriașe unde muncesc milioane de oameni. Este imposibil să se interzică totul așa, dintr-odată...

— Dar dacă încerci să împiedici ceva eliminând publicitatea este ca și cum ai încerca să tratezi răia unei cămile dându-i un purgativ. Rezultatul este o cămilă râioasă care se cacă tot timpul.

— Mă rog, exemplul tău nu-mi folosește la nimic.

— Altul nu am. Și nici măcar nu înțeleg de ce te străduiești să mă faci să pricep motivele pentru care acești oameni aparent foarte deștepți fac ceea ce fac și pentru ce alții, aparent foarte tâmpiți, le cântă în strună. Nu mă interesează. Dacă vor să se omoare, n-au decât, dar s-o facă în altă parte, nu aici.

— Credeam că ești curios.

— Să fii curios e o mare virtute, care însă se poate transforma într-un defect groaznic, spuse tuaregul hotărât, fără să clipească. Când curiozitatea te împinge dincolo de limitele capacității tale de înțelegere, riști să confunzi lucrurile. Și a confunda lucrurile este cel mai mare pericol pentru un beduin, care întotdeauna trebuie să știe foarte clar ce trebuie să facă și cum să înfrunte o situație. Dacă poporul meu a reușit să supraviețuiască atâtea veacuri într-un loc pustiu, hărăzit să fie doar străbătut, este pentru că întotdeauna și-a cunoscut limitele și mediul în care trăiește. De câte ori a încercat să depășească aceste limite, a dat greș; cea mai bună dovadă este tatăl meu, care, cu toate că a fost cel mai mare și mai inteligent dintre tuaregi, a fost răpus de îndată ce a pus piciorul dincolo de dunele deșertului.

— Dar conservatorismul nu duce la nimic.

— Asta spune-le-o munților și nisipului acestuia! veni răspunsul sec. În ziua în care toate astea se vor schimba și se vor transforma într-o grădină străbătută de pârâiașe, poate că *imohag-ii* vor putea să schimbe obiceiurile noastre, iar noi vom evolua în pas cu timpurile. Dar de vreme ce vor continua să fie la fel ca acum mii de ani și oamenii ca mine vor fi constrânși să trăiască aici, fără altă apă decât cea pe care ne-o dă puțul ăsta amărât și fără alte alimente decât cele care cresc în grădina asta prăpădită, nu cred că ar trebui să fiu acuzat de conservatorism.

— Ai dreptate.

— Mă bucur că recunoști.

— Nu sunt tâmpit, și singurul lucru pe care încerc să-l fac e să ajut pe măsura puterilor mele, răspunse pilotul. Știu că n-ar trebui să mă bag unde nu-mi fierbe oala, dar mi-ar plăcea să te fac să înțelegi că atitudinea ta este inflexibilă. Nu se poate găsi o soluție mai puțin traumatizantă?

— Mai puțin... cum? întrebă surprins interlocutorul său.

— Traumatizantă.

— Ce înseamnă asta?

— Mai puțin violentă, răspunse celălalt, împăciuitor. O altă soluție, care să nu implice tăierea unei mâini.

— Așa spune legea.

— Legea se poate interpreta în multe feluri.

— Nu și la tuaregi. Legea este lege și trebuie respectată.

— Totuși, *sharia* spune că atunci când se comite o crimă, familia victimei poate să-l ierte pe vinovat în schimbul unei recompense în bani. Poate că tu...

— *Sharia* este o lege arabă, nu tuaregă, îl întrerupse nomadul, vădit nemulțumit. Iar în legătură cu problema despre care vorbim, nici măcar nu e o lege. Este un aranjament murdar inventat de cei bogați, ce încearcă să evite pedeapsa pe care-o merită oferind bani. Dacă ar veni un păstor de cămile sărman și m-ar amenința cu o armă, eu i-aș tăia mâna, fiindcă așa ar fi drept. Dar dacă ar veni șoferul unui automobil european, m-ar amenința cu o armă și eu nu i-aș tăia mâna, ci m-aș mulțumi să accept banii lui, adevăratul delincvent aș fi eu, deoarece aș recunoaște că există două feluri de legi, în funcție de situația economică a infractorului. Nu! zise cu convingere. Noi, tuaregii, n-am fost niciodată așa și am credința că nu vom ajunge niciodată să fim așa. Știu că suntem condamnați la dispariție, dar

singurul lucru pe care i-l cer lui Allah e ca ultimul dintre noi să continue să fie așa cum a fost cel dintâi.

— Mama mă-sii de mândrie tuaregă!

— Ce altceva ne-a mai rămas, în afară de mândrie? întrebă Gacel. Privește ce am. O *jaima* zdrențuită, câteva cămile înfometate, două duzini de capre, un puț otrăvit și o pușcă atât de veche, încât în orice clipă poate să-mi explodeze în față. Dacă mi-aș pierde mândria, aș sfârși aruncându-mă în puț...

Beduinul se ridică încet în picioare și aruncă o privire în jur.

— Gata cu atâta vorbărie, că nu folosește la nimic. Am să te ajut să descarci.

— Aici? întrebă scandalizat celălalt. Și cum ai de gând să duci toate astea până la locul unde se află prizonierii?

— Asta este problema mea.

— Și a mea, pentru că sunt prietenii mei... Haide! Dacă nu-ți este teamă să zbori, ducem totul până la locul unde i-ai ascuns.

— Mă crezi cumva idiot? protestă indignat tuaregul. Te-ai gândit că am să te duc la ascunzătoare, ca apoi să vii cu o armată întreagă să-i salvezi?

— Dar tu crezi cumva că eu sunt idiot? se burzului celălalt. Știu foarte bine unde se află oamenii ăștia. O știu la fel de bine ca tine.

— A, da? Cine ți-a spus unde sunt?

— N-am nevoie să-mi spună nimeni, răspunse liniștit Nene Dupre, arătând cu bărbia spre nord. Sunt acolo, în vreo peșteră din prăpastia de pe partea de răsărit a munților.

De data asta, Gacel Sayah păru cu adevărat uimit, căci se întoarse să privească spre locul pe care i-l arăta celălalt și, după câteva clipe, îl întrebă:

— De când știi?

— De ieri.

— Și n-ai spus nimănui?

— Sigur că nu!

— De ce?

— Pentru că dacă aș fi spus ceva și ați fi fost atacați, probabil că ați fi omorât ostaticii, iar eu vreau ca lucrurile să se rezolve, nu să provoc un masacru.

— Înțeleg. Ceea ce nu înțeleg e cum ai aflat unde sunt.

— Nu uita că sunt pilot de elicopter și misiunea mea e să fiu atent la tot ce se întâmplă jos. Mi-am petrecut jumătate

din viață căutând oameni pierduți în deșert, în savană sau în pădure – înălță un deget spre cer. De acolo, de sus, lucrurile se văd foarte clar dacă știi să le privești, și ieri mi-am dat seama că dinspre acest puț porneau o grămadă de urme de roți ce se îndreptau spre nord-est și altele ce veneau dinspre sud-est... Dar, de asemenea, se distingeau foarte bine urmele unei caravane formate din cămile și oameni ce mergeau pe jos, pe care vântul nu avusese încă timp să le șteargă. Caravana asta probabil că a plecat de aici acum două zile. Urmele ei se pierd la poalele aceluia munte.

— Ești mai deștept decât pari!

— Întotdeauna e preferabil să fii mai deștept decât pari. Oamenii trec prin viață căutând să pară mai deștepți decât sunt și asta îi duce la pierzanie. Eu o fac pe prostul, dar sunt destul de atent la tot ce văd. Așa am descoperit un grup de cămile în fundul unei văgăuni, acolo unde nimeni n-ar putea să le vadă decât dacă vine pe sus, ca mine – făcu un gest caraghios cu mâinile, dând de înțeles că spusese tot ce avea de zis. Și care-i concluzia? Fratele tău și ostaticii se ascund pe o rază de mai puțin de trei kilometri în jurul acestor cămile... Greșesc cumva?

— Ar trebui să te împușc pe loc.

Celălalt exclamă bine dispus:

— Și să încalci legea sfântă a ospitalității? N-ai face-o, pentru că altfel toată povestea asta n-ar mai avea niciun sens. Ai încredere în mine! spuse în încheiere. Sunt prietenul tău și singurul care încearcă să te ajute în acest moment.

— Ai să mi-l aduci pe ticălosul ăla?

— Știi că nu pot să fac asta. Nici nu vreau s-o fac. Recunosc că merită să-i tai o mână, dar pe mine m-au învățat că între a gândi și a face e o mare diferență... Și acum, dacă-mi promiți că n-o să vomți pe mine, te duc până-n munții ăia.

— Nu pot să-ți promit. Nu m-am urcat niciodată într-un aparat care zboară.

— Nu-ți face probleme! E ca și cum ai merge pe cămilă, dar cu aer condiționat.

— Urăsc aerul condiționat!

— Și eu, cămilele. Hai să mergem!

Turki Al-Aidieri, cunoscut în popor cu numele de *Ghepardul*, era considerat, pe bună dreptate, cel mai înțelept și mai respectat dintre *amenokali*, șefii și patriarhii nobilului popor *Kel-Talgimus*; în tabăra lui obișnuiau să vină majoritatea *imohag*-ilor din zonă, pentru a-i cere sfatul.

Avea faima unui om prudent și cumpătat, știa să asculte problemele celorlalți, iar când hotăra ceva, nimeni nu îndrăznea să-i pună la îndoială decizia, întrucât era unul dintre puținii tuaregi ce reușiseră să obțină gradul de căpitan în armata franceză și își făcuse studiile la Paris.

Călăuză credincioasă a generalului Leclerc în timpul eroicei sale expediții prin deșert, cu mai bine de șaiszeci de ani în urmă, trăise vreme îndelungată la Londra, luase parte la debarcarea trupelor aliate în Normandia și intrase printre primii în capitala Franței în ziua eliberării, cocoțat pe un tanc vechi și cântând în gura mare *Marseilleza*.

Bătrân și bolnav, nu mai avea acea distincție care-l făcuse atât de popular printre femeile din vremea sa, dar își păstrase privirea tăioasă și enigmatică și vocea profundă și autoritară ce continua să impună respect.

Acum, așezat pe un covor ros pe care-l îndrăgea în mod deosebit, deoarece se spunea că îi servise pentru rugăciuni în timpul războiului, îl observa în tăcere pe egipteanul Amed Habaja, ce terminase expunerea detaliată a problemei pentru care venise la el.

Așteptă ca nepoata lui cea mică să-i aducă altă cană de ceai, bău cu înghițituri mici și, în cele din urmă, întrebă amabil:

— Ai terminat?

— Am terminat, răspunse egipteanul. Asta este situația, asta este problema pe care te rugăm să ne ajuți s-o rezolvăm.

— Și ești absolut sigur că te referi la familia lui Gacel Sayah?

— Foarte sigur. Din câte știm, este vorba de văduva și de cei trei copii ai lui.

— De ani de zile nu mai știu nimic de ei, recunosc *Ghepardul*, cu o mișcare lentă a capului. Începusem chiar să mă tem că nenumărații lor dușmani au reușit să-i distrugă, și adevărul e că mă bucur din suflet să aflu că sângele celui mai viteaz dintre războinicii poporului nostru continuă să curgă prin venele urmașilor săi.

— Și încă cum!

— Ar fi fost păcat ca neamul Sayah și tot ce reprezintă acest nume să se fi stins, cu toate că, din cele ce-mi povestești, s-ar părea că viața a fost destul de aspră cu ei.

— Asta-i și impresia mea.

— Și, culmea nenorocirilor, le-au spurcat puțul, averea lor cea mai de preț.

— Așa a fost.

— Și ai venit la mine cu gândul să intervin în favoarea celui care a comis o asemenea nemernicie?

— Mi s-a dat dispoziție s-o fac.

— Și tu te-ai învoit s-o faci, deși știai că ceea ce-mi ceri încalcă cele mai sfinte principii și cele mai vechi tradiții ale noastre? Întrebă pe un ton sever bătrânul *amenokal*. De ce?

— Este datoria mea.

— Chiar atât de mult te plătesc?

— Nu este vorba de bani.

— Atunci de ce?

— De principii, răspunse celălalt, aparent sincer. Fac parte dintr-o organizație foarte puternică, ce are mari interese și influență în majoritatea mijloacelor de comunicare din lume. Crezi că îmi surâde ideea ca toate

ziarele, radioul și televiziunea de pe cele cinci continente să înceapă să urle că o șleahtă de tuaregi sălbatici vrea să ucidă niște oameni nevinovați pentru simplul fapt că nu li s-a permis să taie mâna unui presupus vinovat?

— Și de ce un egiptean își face atâtea griji pentru bunul renume al tuaregilor?

— Pentru că și eu sunt musulman și știu că evreii și creștinii profită de cea mai mică ocazie ca să ne califice drept fanatici extremiști. Sunt obligat să călătoresc tot timpul și suport aproape zilnic ura și disprețul pe care majoritatea europenilor le nutresc față de noi, cei născuți la sud de Mediterana. Ne detestă, și incidente ca ăsta nu fac decât să pună paie pe foc.

— Și cine a aprins acest foc, de fapt? întrebă bătrânul, fără să-și schimbe tonul. Cine stătea liniștit în locuința lui și cine a dat buzna ca un apucat într-o casă străină, amenințând și spurcând apa?

— N-a spus nimeni că nu știm cine-i de vină, se grăbi să răspundă egipteanul, făcând un gest cu mâinile ca pentru a da de înțeles că nu ascunde nimic. Nici pe departe! Chestiunea e că pedeapsa este excesivă.

— Așa spune legea.

— O lege învechită. Trăim alte timpuri și...

Ghepardul îl opri cu un gest, apoi îi făcu semn să ia un ziar de pe un raft:

— Niciodată să nu vorbești de timpuri într-un loc unde timpul nu contează! exclamă. Și uită-te la titlul acestei știri. Un tribunal italian a condamnat la zece ani de închisoare cinci croato-bosniaci, autorii masacrului de la Asmid, care au asasinat o sută șaisprezece civili musulmani. Au intrat cu forța în casele lor, au violat femeile, au tăiat gâtul copiilor și le-au scos ochii bătrânilor, dar peste cinci ani se vor bucura de libertate condiționată...

Bătrânul *amenokal* suspină adânc, indignat.

— Dacă astea sunt legile timpurilor noastre, nu le recunosc.

— Sunt întru totul de acord cu tine. Dar de aici până la cealaltă problemă...

— Cealaltă problemă înseamnă legile și obiceiurile care au existat în tot ce ne înconjoară, cu mult mai înainte de existența Bosniei, Croației, Iugoslaviei și chiar a marii majorități a țărilor europene, răspunse *Ghepardul*. Și au fost deosebit de eficiente, fiindcă un copil știe încă de când începe să judece care-i sunt limitele, ce poate face și la ce

nu trebuie nici măcar să se gândească. În schimb, în aceste timpuri la care te referi tu, legile sunt un adevărat dezastru, iar fiecare le interpretează după bunul său plac, ajungându-se în felul acesta să se comită nedreptăți, exact ca în masacrul acela îngrozitor. Asasini recunoscuți, traficanți de droguri, politicieni corupți și oameni de afaceri care au otrăvit mii de persoane cu alimente alterate trăiesc în libertate și devin chiar un exemplu pentru tineretul ce se gândește doar la succes și la bani câștigați cu ușurință...

Turki Al-Aidieri dădu din cap dezaprobat.

— Și, după părerea mea, felul în care se procedează nu duce decât la decadență și depravare. Poate că poporul meu e foarte sărac și condamnat să dispară asemenea uneia din acele specii amenințate ce pier zilnic din cauza civilizației, dar poți fi sigur că în ziua când vom dispărea din acest deșert o vom face respectându-ne pe noi înșine și legile strămoșilor noștri.

— Din ce-mi spui înțeleg că nu pot conta pe ajutorul tău.

— Ai înțeles bine.

— Îmi pare rău, deoarece, după cum îți dai seama, rezolvarea acestui dezagreabil incident va fi destul de complicată.

— Și se va mai complica, preciză interlocutorul său, care își îndreptă brusc trupul și-și înălță capul. Această conversație m-a făcut să înțeleg mai bine o chestiune care mă preocupă de mult, dar pe care poate că n-am fost în stare s-o văd la adevărata ei dimensiune din cauza vârstei.

— Și care ar fi această chestiune?

— Motivul pentru care, de fiecare dată când li se năzărește acestor fanfaroni, noi, *imohag-ii*, trebuie să ne resemnăm și să privim cum ne invadează, ne calcă în picioare și ne omoară, presărând pământurile noastre cu mașini incendiate, cutii goale de răcoritoare, prezervative folosite și tot felul de gunoaie – bătrânul dădu din cap, furios: De ce trebuie să asistăm la acest spectacol al risipei de bogăție pentru o cauză absolut inutilă, când tot ce se cheltuiește într-unul dintre aceste raliuri ar rezolva o mare parte din problemele poporului meu? Pentru ce trebuie să privim modernele spitale ambulante unde-i îngrijesc pe cei ce se rănesc în accidente pe care le provoacă singuri, în timp ce noi, tuaregii, nu avem nici măcar un dispensar mizerabil unde să ne vaccinăm copiii? Crezi că ai putea să-mi răspunzi la aceste întrebări?

— Păi... îngăimă egipteanul, puțin jenat din cauza ploii de

reproșuri care se abătuse peste el. Este vorba de o competiție sportivă și, când se organizează, întotdeauna se cere permisul autorităților din țările respective.

— Permisul autorităților din țările respective, repetă ironic Al-Aidieri. Știu foarte bine ce înseamnă asta. Înseamnă că mituiți o serie de funcționari ca să vă facă o grămadă de înlesniri, punând uneori la dispoziția voastră chiar și armata. Și cui îi folosește asta? Poporului? Niciodată n-am văzut ca unui om de rând să-i folosească la ceva faptul că un vehicul trece ca vântul prin fața casei lui, ridicând nori de praf și omorându-i caprele, găinile și, din nenorocire, uneori și copiii.

Ghepardul întinse mâna și sună dintr-un clopoțel de argint aflat pe tava de ceai; când apăru nepoata sa, îi spuse:

— Caută-l pe Sakib și spune-i să-i adune pe toți membrii Sfatului bătrânilor. Să încerce să vină pe înserat, fiindcă trebuie să luăm o hotărâre foarte importantă.

Amed Habaja se făcu dintr-odată palid și întrebă cu glas tremurând:

— Ce ai de gând să faci?

— N-ai auzit? Să cer părerea Sfatului bătrânilor.

— În legătură cu ce?

— Nu pot să-ți spun asta până când nu vom lua o hotărâre, dar mâine vei afla.

Egipteanul Amed Habaja părăsi tabăra beduină cu coada între picioare, căci îndelungata sa experiență de mediator în conflictele dintre creștini și musulmani și anii de muncă în comitetul de organizare a nenumăratelor concursuri îi spuneau că în acest caz eforturile sale fuseseră nu numai inutile, dar și dăunătoare.

Nici măcar nu avu puterea să-și ascundă dezamăgirea când se urcă în micul bimotor pe care Yves Clos îl amenajase ca birou de presă.

— Ce dracu s-a întâmplat? întrebă francezul surâzând. Parcă s-a căcat un elefant pe tine.

— Mă tem că vom avea probleme.

— Mare noutate! râse celălalt. De când sunt băgat în asta, n-a fost zi de la Dumnezeu în care să nu avem vreo problemă aparent de nerezolvat. Uneori mă gândesc că afacerea asta a fost creată pentru a arăta lumii întregi cum se poate soluționa totul prin aranjamente care se suprapun până când nu mai rămâne nici urmă din problema inițială.

— Nu e cazul s-o iei în glumă, bombăni egipteanul, așezându-se și turnându-și cafea. *Ghepardul* a convocat

Sfatul bătrânilor, și asta se face doar când se iau hotărâri importante.

— De ce fel de hotărâri este vorba?

— O să aflăm mâine.

— Spune-mi totuși ceva... Despre ce crezi că or să vorbească?

— Niciodată nu mi-a plăcut să fac presupuneri, răspunse Amed Habaja, uitându-se lung în fundul ceștii goale. În afaceri, nu e bine... Riști să-ți faci planuri care apoi nu se realizează și-ți dai seama că nu ești pregătit să faci față unei noi situații. E mai bine să nu te gândești și să aștepți.

— Poate că vor să hotărască dacă ne ajută să-l convingem pe tuareg.

— Sigur nu.

— Nu, ce?

— N-or să ne ajute deloc. Și mă tem că o să fie exact pe dos. După părerea lor, Gacel ăsta are dreptate să ceară ceea ce cere și să facă ceea ce face. E legea lor, și se pare că asemenea legi nu se schimbă niciodată.

— Ceea ce mie, personal, mi se pare foarte corect. Și eu sunt de acord cu cererile tuaregului, dar nu și cu felul în care procedează. Sechestrarea unor oameni nevinovați nu

este un mod de a rezolva lucrurile.

— Și ce-ai fi vrut să facă? Să se urce pe o cămilă, ca taică-său, și să lupte cu o armată întreagă? Aici nu-i vorba de nicio armată, ci de un ticălos pe care n-o să-l poată prinde niciodată, fiindcă, de îndată ce se va termina raliul, va părăsi continentul ăsta și mă îndoiesc că se va mai întoarce.

Blondul luă o foaie de hârtie de pe masă și i-o întinse celuiilalt:

— Din păcate, nu e vorba de un ticălos oarecare. După cum știi, am prieteni peste tot și acum două ore mi-a sosit această informație. Jigodia asta de Milosevic a participat mult mai activ decât s-ar crede la războiul din Bosnia. Se bănuiește că în Kosovo a luat parte la diverse acțiuni în care au fost implicați și faimoșii Tigri ai lui Arkan, însărcinați cu epurarea etnică a regiunii. Și, la fel ca mai toți fasciștii balcanici, îi urăște pe musulmani.

— Și, cu toate că îi urăște pe musulmani, participă la această aventură care te obligă să străbați șase țări locuite aproape exclusiv de musulmani? Sincer, nu înțeleg.

— Nu e mare lucru de înțeles. Fasciștii, integriștii și naționaliștii recalcitranți nu sunt decât o șleahtă de bolnavi mintal cărora nu le funcționează bine creierul. E clar că,

dacă neuronii tăi funcționează, să zicem, în limitele normalului, nu poți fi un extremist. Pornind de la această idee, nu se poate prevedea ce va face sau ce nu va face un fascist înarmat, violent, încrezut și care-i urăște pe cei pe care îi numește cu dispreț „arabi de căcat”.

— Și de ce noi trebuie să suportăm întotdeauna consecințele? De ce, din când în când, nu cade măgăreața pe altcineva, măcar așa, ca variație?

— Pentru că, dragul meu, pentru asta suntem plătiți, și în atâția ani de când muncesc aici am avut norocul să cunosc nenumărați tineri plini de viață și de entuziasm, pe care-i însuflețea un adevărat spirit sportiv, care credeau în prietenie și erau convinși că participarea la această aventură excitantă îi va ajuta să fie mai buni, mai puternici și mai solidari.

— I-am cunoscut și eu.

— Și sunt mulți ca ei... Slavă Domnului, sunt mulți! Dar sunt destui, și între aceștia mă includ și pe mine, care nu văd în asta decât o afacere profitabilă. O spun cu toate că, din nefericire, n-am acțiuni la această companie. Nu facem decât să transformăm o mare parte din Africa într-un banc de probă pentru nenumărate mașini, motociclete și tot ce

are legătură cu lumea asta... Și așa cum se întâmplă de obicei, nimeni nu-și mai amintește de un banc de probă până când nu are din nou nevoie de el. Tu, ca avocat, și eu, ca responsabil de relațiile publice, avem datoria să punem la punct bancul de probă, pentru ca la anul să funcționeze din nou.

— Și nu te deranjează că trebuie să te ocupi întotdeauna de treburile murdare?

— Nimeni nu mă obligă s-o fac, și știi bine că mulți ar vrea să fie în locul meu – blondul făcu un gest larg. Cine-și mai are biroul într-un avion particular? Și cine mai manevrează un buget de milioane cu libertatea care-mi este îngăduită mie? Singurul lucru care contează sunt rezultatele, și e clar că acestea sunt tot mai bune de la un an la altul.

— Să sperăm că anul acesta n-o să se schimbe norocul din cauza unui imbecil de fascist.

— Fascist și imbecil înseamnă același lucru, poate cu singura diferență că un imbecil este de obicei inofensiv și că lepădătura noastră nu-i.

— L-am instruit deja pe Fawcett să nu-l lase să părăsească competiția și mi-am permis chiar să-i sugerez că

n-ar fi complet deplasat să-i ceară să se întoarcă și să dea ochii cu bunul nostru prieten Gacel.

— Ai înnebunit? Cum ți-a trecut prin minte așa ceva?

— Nu crezi că ar putea fi cea mai bună soluție? îi aducem laolaltă, și n-au decât să-și rezolve problemele cum le place... Alaltăieri un motociclist și-a pierdut un picior într-un accident... Ar fi de mirare ca un automobilist să-și piardă o mână în altul? După un an, n-ar mai fi decât un număr în statistici: morți, atâția; paraplegici, atâția; membre pierdute, atâtea...

— Uneori mă copleșește cinismul tău.

— Cinic este cel care îndrăznește să spună, fără să se gândească, ceea ce alții gândesc, dar nu îndrăznesc să spună...

— În privința asta ai dreptate.

— Anumite meserii îi fac insensibili pe cei care le practică, adăugă francezul pe același ton impersonal. Din păcate, a trebuit să asist la multe autopsii și întotdeauna m-a îngrozit cu câtă naturalețe un medic legist fumează în timp ce scormonește în trupul unui băiat care cu câteva ore înainte vorbea și râdea.

Clătină de câteva ori din cap, cu o expresie de profundă

oboseală.

— Fac treaba asta de prea mulți ani ca să mă mai impresioneze ceva, și singura mea grijă e ca spectacolul să continue, fiindcă asta este o mașinărie complexă, care funcționează în virtutea inerției, și sunt convins că, dacă va ajunge să se oprească, probabil că nu va mai porni niciodată...

— Să ne străduim așadar ca nimeni să nu pună nisip în angrenaj, fiindcă, după cum se vede, pe-aici avem nisip din belșug...

Gacel Sayah nu se sperie, dar fu surprins și simți o senzație de gol în stomac în scurtul răstimp – care lui i se păru însă interminabil – cât dură zborul de la tabăra sa până în munți.

Nene Dupre zbură în mod deliberat foarte jos, astfel încât curentul stârnit de elicopter să ridice nisipul și să șteargă orice urmă compromițătoare rămasă în urma micii caravane, iar din această cauză micul aparat începu să se clatine mai mult decât ar fi fost normal.

Când, în sfârșit, puseră din nou piciorul pe pământ și pilotul, surâzând, îl întrebă pe pasager, care se schimbase la față, cum i se păruse experiența, acesta se limită să răspundă cu acreală:

— Zgomotoasă.

— Asta-i tot?

— Nu-i chiar tot, dar e cel mai important – *inmouchar-ul* schiță un zâmbet, dar interlocutorul său nu-și dădu seama. Totuși, recunosc că acolo sus este mult mai răcoare și că deșertul se vede cu totul altfel.

— Și nu ți s-a părut minunat?

— Într-un fel...

Se vedea clar că beduinul nu era foarte interesat de subiect, ba chiar ar fi preferat să-l uite cât mai repede, așa încât se apucară să descarce lucrurile și să le stivuiască la umbra unei stânci.

Când terminară, asudați și gâfâind, se așezară lângă cutii și, după ce băură niște răcoritoare și mâncară o cutie de biscuiți, tuaregul făcu un semn spre elicopter:

— Ar fi bine să te întorci. Timpul trece și, în ceea ce mă privește, nu s-a schimbat nimic, îți rămân șase zile ca să-ți salvezi prietenii.

— N-ar fi mai bine să te aștept și să te duc din nou la puț?

Celălalt refuză hotărât cu o mișcare a capului.

— Mă voi întoarce cu cămilele, spuse. Dar nu-ți face griji, o să dau un ocol ca să nu las urme.

— Continui să cred că toată povestea asta e o nebunie.

— Adu-ți aminte că eu am fost cel dintâi care a spus asta. Dar voi sunteți nebunii, nu eu... Mulțumesc pentru călătorie și succes.

— Succes!

După câteva minute, când zgomotosul aparat dispăru în depărtare și nu se mai auzi nici cel mai mic zumzet de motoare, Gacel Sayah se ridică, își puse pe umăr un bidon greu cu apă și vechea pușcă și porni grăbit prin complicatul labirint de stânci care pătrundea în munți.

O oră mai târziu, silueta robustă a lui Suleiman apăru în depărtare, agitându-și turbanul; după puțin timp, cei doi se îmbrățișară cu afecțiune și merseră împreună spre intrarea îngustă a peșterii, atât de bine ascunsă, încât chiar și lui Gacel îi fu greu s-o descopere, deși o știa de multă vreme.

— Ați camuflat-o foarte bine, spuse surâzând. Poți trece la un metru de ea fără s-o vezi, dar cămilele care pasc în viroagă ne dau de gol. Măine am să le duc de-aici.

Imensa Peșteră a Gazelei era un loc sigur și primitiv, a cărui penumbră răcoroasă contrasta cu lumina intensă și zăpușeala de afară, și atât Laila, cât și Aisha erau fericite după atâția ani în care înduraseră soarele, nisipul și vântul, deși nu-și ascundeau o oarecare neliniște în legătură cu starea de spirit a ostaticilor.

— Nu ne-au făcut nimic, și este inuman și nedrept să-i ținem tot timpul cu mâinile legate, spuse cea dintâi pe un ton de reproș. Sunt într-o stare jalnică.

— Dar ce altceva am putea face? întrebă fiul ei.

— Nu știu, dar le e foame și sete și sunt distruși, fiindcă-s oameni de la oraș, neobișnuiți să meargă prin deșert, chiar și noaptea, când e mai rece...

— Cei mai mulți sunt tineri și rezistenți, spuse Gacel. Dacă-i dezlegăm, vor încerca să ne atace și, în cazul ăsta, ar trebui probabil să omorâm unul sau mai mulți.

— M-am gândit și eu la asta, recunosc mama sa.

— Să rămână legați. Dacă au fost de acord să petreacă două săptămâni înghesuiți într-o mașină, hurducându-se, înghițind praf și riscând să aibă un accident doar ca să se distreze, la fel de bine pot accepta să stea câteva zile cu mâinile legate ca să-și salveze viața.

— Sunt de acord cu tine, interveni Suleiman, care se întorsese după ce le împărțise ostaticilor o parte din apa adusă de Gacel. Eu unul prefer să-i las să-și jupoaie încheieturile mâinilor decât să mă văd obligat să le trag un glonț în cap.

Fratele său se îndreptă spre locul unde ostaticii stăteau cu spatele rezemat de perete; se lăsă pe vine în fața lor și, după ce se uită la fiecare în parte, spuse pe un ton ce încerca să fie cât mai liniștitor:

— Organizatorii raliului ne-au pus la dispoziție apă, provizii, haine și medicamente, astfel că în curând cred că veți sta mai comod și veți fi mai bine îngrijiți.

— Legați de mâini tot timpul? spuse unul chel, cu o barbă deasă, ce părea să fi fost ales de tovarășii săi ca purtător de cuvânt al grupului deoarece era, fără îndoială, cel mai în vârstă. Nici măcar nu ne putem satisface nevoile cele mai elementare. Vi se pare drept să fim nevoiți să ne căcăm în pantaloni?

Tuaregul se gândi o clipă, păru să înțeleagă că sărmanul om avea dreptate și sfârși prin a face un vag gest de încuviințare.

— De acord! spuse. Din oră în oră, vom lăsa liber câte unul dintre voi ca să se odihnească și să-și facă nevoile – își duse degetul arătător la gât, cu un gest amenințător, și adăugă: Dar dacă îi trece cuiva prin cap ideea prostească să încerce să scape, îi tăiem gâtul.

Făcu o pauză dramatică și încheie pe un ton foarte hotărât:

— Și îi vom tăia gâtul și însoțitorului său... Asta vi se pare drept?

Cei șase nefericiți se consultară din priviri și chelul

exprimă în cele din urmă părerea unanimă:

— De acord! spuse.

— Bine! Sper că, dacă vom colabora cu toții, vom ajunge cât mai repede la un acord cu privire la termenii eliberării voastre.

— Ce fel de acord?

— Unul care să vă mulțumească atât pe voi, cât și pe noi.

— Cât vreți?

Tuaregul îi aruncă o privire severă tânărului impertinent ce pusese întrebarea cu un pronunțat accent străin și, când răspunse, vocea lui sună ciudat de seacă.

— N-am vorbit despre bani, spuse. Niciodată n-am vorbit, nici nu vom vorbi despre asta, căci, contrar a ceea ce vă imaginați, aici banii nu contează – Gacel Sayah oftă ușor și adăugă: Până când membrii organizației voastre nu vor înțelege acest lucru, nu vom ajunge la niciun rezultat.

— Dar dacă nu e vorba de bani, ce vreți?

— Dreptate, am mai spus-o. Iar dreptatea și banii sunt ca uleiul și apa, niciodată nu se pot amesteca.

— Putem ști cel puțin în ce termeni se discută eliberarea noastră? întrebă bărbosul care făcea pe șeful.

— Desigur! răspunse Gacel calm. Vă voi pune în libertate

atunci când mi-l vor aduce pe cel care ne-a otrăvit puțul.

— Și ce aveți de gând să faceți cu el?

— Să aplic legea.

— Tăindu-i gâtul?

— Nicidecum! Ce-a făcut el nu se pedepsește cu moartea, ci doar cu biciuirea și tăierea unei mâini.

— O mână? Vreți să fie adus aici ca să-i tăiați o mână?

Gacel încuviință din cap de mai multe ori și preciză:

— Mâna care a ridicat arma în tabăra tuaregă unde fusese primit cu ospitalitate... Așa spune legea.

— Dumnezeu să ne-ajute! Și el știe?

— Dacă nu știe, va afla în curând.

— Vă imaginați ce-ar face orice om înțelept dacă ar afla că cineva vrea să-i taie o mână?

— Ar fugi cât mai departe posibil, bănuiesc.

— Exact! Și în cazul ăsta, cine se va duce să-l caute și cum va face ca să-l aducă până aici?

— Nu am nici cea mai vagă idee, răspunse cu naturalețe *imohag*-ul. Nu eu am început toată povestea asta, așa că voi sunteți cei care trebuie să propuneți soluții.

— Și cum ați vrea s-o facem de aici?

— Nu știu, dar un lucru este clar: nu-i problema mea.

După câteva ore, pe când se bucurau de răcoarea nopții și de frumusețea lunii care lumina straniul peisaj din jurul lor, Aisha întrebă dintr-odată:

— Crezi că ai vreo șansă să reușești ce ți-ai propus?

Fratele său nu-i răspunse imediat, dar când o făcu, tonul său era de o sinceritate cruntă.

— Absolut niciuna, recunosc.

— În cazul ăsta de ce insiști să continui toată povestea? murmură ea dezorientată.

— Pentru că nu întotdeauna faci ceva cu gândul că vei ieși învingător. În felul ăsta nu ai niciun merit. Tatăl nostru ne-a dat cel mai bun exemplu că există împrejurări în care un adevărat tuareg trebuie să facă față unei bătălii, chiar dacă știe dinainte că aceasta este pierdută.

— Și asta l-a dus la pieire. Ce s-ar fi întâmplat dacă în ziua aceea blestemată ar fi renunțat la războiul lui atât de absurd și de inutil, între forțe atât de inegale?

— Acum, probabil, oricum ar fi fost mort, dar de supărare și de rușine. Și tu știi mai bine decât oricine că, pentru cei din neamul nostru, important nu e să mori, ci cum mori, după cum important nu este să trăiești, ci cum trăiești.

— Felul în care trăim noi este mizerabil.

— Greșești, fetițo, îi spuse fratele său, întinzând mâna ca să-i mângâie părul lung și negru. Felul în care trăim noi poate fi umil, pentru că suntem cele mai sărace ființe de pe fața pământului, dar niciodată mizerabil. Sunt mulți bogați care trăiesc ca niște mizerabili, înconjurați de tot luxul posibil, și săraci care trăiesc în mod demn doar cu cât au nevoie.

— Mi-ar plăcea ca vorbele tale să mă poată consola, dar sunt deja prea mulți ani de lipsuri, răspunse fata. Eu sunt tânără și puternică și pot rezista, dar uneori am impresia că mama nu va mai putea suporta multă vreme.

— Și pe mine mă îngrijorează, recunosc Gacel. Și zilele astea am ajuns la concluzia că cel mai bine ar fi să vă întoarceți în nord, unde trebuie să ne fi rămas vreo rudă care să-și aducă aminte că a fost soția unui erou.

— Și să fim condamnați să trăim de-acum încolo din mila altora? întrebă Aisha, întorcându-se să-l privească. Îți dai seama ce spui?

Gacel nu-i răspunse, fiindcă era limpede că nu avea ce să-i spună.

Nomadul își dădea foarte bine seama că dacă s-ar fi despărțit de femei, acestea n-ar fi avut nicio șansă să-și

croiască drum singure și că viitorul lor ar fi fost să devină servitoare, iar în cazul fetei – poate concubina vreunui negustor pe care l-ar fi durut în cot de cine-a fost taică-său.

Dacă soarta vitejilor luptători tuaregi nu părea foarte fericită, și mai neagră era soarta femeilor, deoarece trăiau vremuri grele, iar cei din neamul lor nu mai erau considerați temuții stăpâni ai nisipurilor deșertului, ci se transformaseră într-o armată de dezrădăcinați fără țară și fără speranțe.

Împrăștiați prin douăsprezece țări, fără căpetenii, înfruntându-se uneori între ei din cauza unor vechi neînțelegeri, *imohagii* erau condamnați la dispariție; probabil că eroica aventură a tatălui său fusese ultima zvâcnire dinaintea morții.

— Nu înțeleg, murmură într-un târziu, ca pentru sine. Chiar nu pot să înțeleg.

— La ce te referi?

— La apatia poporului nostru. Suntem oameni puternici, temuți și inteligenți, iar dacă ne-am uni, am putea sfârși cu turma asta de cretini și hoți care ne conduc și ne-am putea întemeia o țară a noastră, după propriile noastre legi. Însă, pentru că nu am avut un conducător, ne-am împărțit într-o

mulțime de grupuri care trăiesc de pe o zi pe alta, acceptând regulile absurde pe care ni le impun alții, fără să țină cont de noi.

— Crezi că tata ar fi putut fi un asemenea conducător?

— Cu siguranță.

— Dar tu?

— Nu. Eu nu.

— De ce?

— Nu am experiență.

— Experiența este unul dintre puținele lucruri care se dobândesc odată cu trecerea anilor, îi aminti Aisha.

— Dar este nevoie de o bază solidă pe care să-ți clădești experiența, iar mie baza asta îmi lipsește, fiindcă tata a murit când eram încă mic și n-a avut timp să mă învețe. Apoi, în afară de faptul că am citit câteva cărți, toți anii aceștia au însemnat timp pierdut – făcu o scurtă pauză, apoi adăugă sigur pe sine: Conducătorul de care avem nevoie trebuie să știe nu doar să se descurce în deșert, ci să și cunoască felul de a fi al francezilor. Cineva ca *Ghepardul*, dar mult mai tânăr...

— L-am văzut o dată, dar eram prea mică și abia mi-l amintesc...

— Pe mine m-a uimit cât de multe știa. Probabil că ar fi fost omul potrivit să unească poporul nostru, dar când s-a întors din Franța era deja obosit de atâtea războaie.

— Întotdeauna am crezut că un *inmouchar* nu se satură niciodată să lupte.

— Problema e că acela a fost un război al francezilor, în care bărbații nu luptau față în față cu spada în mână, ci cu avioane și tunuri care omorau la mare distanță...

Se ridică în picioare și făcu câțiva pași, vrând parcă să-și umple plămânii cu aerul nopții.

— Chiar și asta s-a schimbat, murmură. Când am văzut la televizor cum rachetele distrug pe întuneric un obiectiv aflat la sute de kilometri de locul de unde au fost lansate, am înțeles că până și în privința războiului, pe care-l consideram punctul nostru forte, am rămas definitiv în urmă...

— Ce s-o mai fi întâmplat cu el?

— Cu cine?

— Cu *Ghepardul*.

— Probabil a murit. Era foarte bătrân.

— Ce crezi că ar fi făcut în situația asta?

— Bănuiesc că la fel ca noi... Era un adevărat *amenokal*

din *Kel-Talgimus* și cred că niciun membru al Poporului Vălului nu ar fi reacționat altfel în față...

Se opri văzând-o pe mama sa, care ieșise din peșteră cu un mic ceainic și trei pahare și care spuse în timp ce le umplea:

— Unul dintre prizonieri insistă să vorbească cu tine.

— Ți-a spus ce vrea?

— Nu, dar susține că este singurul care poate să rezolve încurcătura asta.

— Și tu ce părere ai?

— Pare sigur pe el și cred că nu pierzi nimic dacă-l asculți.

Nomadul suflă în ceai, gândindu-se la vorbele mamei sale, și, în cele din urmă, făcu un scurt gest de aprobare.

— De acord! zise. Roagă-l pe Suleiman să-l aducă. Să auzim ce are de spus.

După câteva minute, un băiat slab, musculos, cu ochi de culoare deschisă și cu părul lung, blond, strâns la spate într-o coadă groasă se așeză pe o piatră și îi privi, cu oarecare înțelegere, pe cei patru care-l sechestraseră.

— Ei, bine? întrebă Gacel după ce-și bău ceaiul. Care-i propunerea ta?

— Mai întâi aş vrea să mă prezint, încep u tânăru cu o voce tremurândă la început, dar care se liniştea pe măsură ce vorbea. Mă numesc Pino Ferrara şi sunt napolitan.

— Ştiam asta. Avem, paşaportul tău.

— Bănuiesc. Dar ceea ce nu ştiţi e că tata este unul dintre cei mai importanţi bancheri din Italia.

— Cred că am lăsat să se înţeleagă destul de clar că banii nu au nicio legătură cu povestea asta, replică Gacel Sayah nerăbdător. Ce-mi pasă mie că taică-tău e bancher sau general? Soarta ta va fi aceeaşi ca a celor ce te însoţesc, chiar dacă ceilalţi sunt săraci lipiţi.

— Nu! se grăbi să protesteze celălalt. Acest punct este destul de clar şi l-am înţeles de la început, dar nu e vorba de banii tatălui meu, care nu-mi servesc la nimic în aceste împrejurări.

— Atunci?

— Problema e că eu îi cunosc bine pe organizatorii raliului şi ştiu că nu vor mişca un deget ca să-l aducă aici pe cel care v-a otrăvit puţul.

— De unde ştii asta?

— Ştiu, pentru că particip pentru a treia oară la raliu şi sunt convins că, de îndată ce ticălosul ăla va afla că vreţi să-

i tăiați o mână, va pleca, și nimeni n-o să îndrăznească să-l împiedice. Pun pariu că nu va veni decât dacă va fi adus cu forța, și organizatorii raliului nu vor face așa ceva.

— Au mult de pierdut.

— Vă înșelați. N-au nimic de pierdut, deoarece când am semnat contractul toți am acceptat asemenea riscuri, de aceea sunt scutiți de orice responsabilitate.

Trase o înjurătură.

— Și mai e ceva, zise. Știu foarte bine că întâmplările de genul ăsta adaugă o notă de morbiditate competiției... După o scurtă pauză, continuă:

— Dacă le-ar trece prin cap să sechestreze un participant ca să-l predea unor „bandiți” care vor să-i taie o mână, s-ar băga într-o încurcătură groaznică: ar pierde o mulțime de bani, ar risca ani buni de închisoare și chiar sfârșitul afacerii... înțelegeți ce vreau să spun?

— Da.

— Și ce părere aveți?

— Că pare logic.

— Mă bucur că începeți să vedeți astfel lucrurile. Șeful securității, Fawcett, este unul dintre englezii cei mai flegmatici din câți am cunoscut și știu că, în ziua când

participanții la competiție vor sosi la Cairo, va considera afacerea încheiată, pentru că, în fond, ne consideră niște imbecili care merităm tot ce ni se întâmplă. Ce va fi atunci?

— Va trebui să vă omor.

— Exact! O să ne omorâți, iar între timp cei care ne-au dat hărțile greșite se vor spăla pe mâini, Fawcett se va întoarce acasă și vinovatul va pleca într-o vacanță în vreo insulă din Caraibe – Pino Ferrara scuipă și conchise: Nu mi se pare drept.

— Nici mie, dar e clar că nu putem face nimic ca să împiedicăm acest lucru.

— Dumneavoastră nu, dar eu pot, pentru că, așa cum v-am spus, tatăl meu este un important bancher și, printre activitățile sale – iar asta este prima dată în viața mea când îl aprob –, se numără și spălarea banilor.

Derutați, Laila, Aisha, Suleiman și Gacel Sayah schimbă o privire lungă și, în cele din urmă, cea dintâi repetă cu stupefacție:

— Spălarea banilor?

— Întocmai.

— Dar banii nu se pot spăla, protestă femeia. Odată am

uitat o bancnotă în buzunarul unui *jaique*¹¹ și, când am vrut s-o scot, se făcuse ferfeniță.

De data aceasta, cel derutat era italianul, care scutură din cap ca și când ar fi făcut un efort imens ca să asimileze cele auzite.

— Nu e vorba de spălat bani cu apă și săpun, îngăimă în cele din urmă. Este vorba de „albit” sume mari de bani.

— Cum ai spus? „Albit”?

— Exact.

— Și de ce vrea tatăl tău să albească banii? Fiecare bancnotă are o culoare și chiar o mărime diferită, în funcție de valoarea ei. Nu înțeleg de ce ar vrea cineva să fie toate la fel. Sau poate că în țara ta lucrurile funcționează altfel?

Pino Ferrara înțelese că purtau un „dialog al proștilor”, fiindcă cei patru beduini, pierduți de atâția ani în mijlocul deșertului, văzuseră foarte puțini bani în viața lor.

— Când vorbesc de spălat sau albit, nu mă refer la bancnote, ci la legalizarea unor bani ilegali.

— Legalizarea unor bani ilegali? repetă Gacel. Te referi la

¹¹ Veșmânt tipic arăbesc, un fel de burnuz, ce acoperă corpul de la umeri până la picioare (în arabă, în original).

bani falși?

— Nu! italianul era cât pe ce să-și piardă răbdarea. Nu! Una sunt banii falși și alta sunt banii ilegali.

— Odată au încercat să-mi dea o bancnotă falsă, recunosc tuaregul. Dar, din câte știu eu, niciodată n-au încercat să-mi dea o bancnotă ilegală. Cum se vede că este ilegală?

— Banii ilegali sunt cei câștigați din afaceri murdare, cum ar fi evaziunea fiscală, corupția politică, prostituția sau traficul de droguri, îl lămuri interlocutorul său. Când cineva primește mulți bani și nu poate spune de unde provin, pentru că ar intra la pușcărie, se duce la anumite bănci care reușesc să facă în așa fel încât acești bani să pară că au fost câștigați în mod onorabil.

— Și banca tatălui tău face asta?

În fața gestului mut de aprobare al italianului, Suleiman exclamă:

— Halal tată ai! Ce mai om!

— Nu suntem aici ca să judecăm familia mea, ci pentru a încerca să salvăm niște oameni nevinovați, spuse băiatul, care devenea din ce în ce mai sigur pe sine. Și printre ei mă includ și pe mine. Ceea ce vreau să vă fac să înțelegeți e că

tatăl meu este în bune relații cu persoane a căror moralitate este cu adevărat îndoielnică.

— Aia care apar în filmele în care răii sunt întotdeauna italieni... cum le spune?

— Mafioți... Nu. Tatăl meu nu are relații directe cu mafioții, ci cu oameni de afaceri care-i cunosc. Îi datorează multe favoruri și sunt convins că dacă i-aș cere să-l aducă aici pe cretinul ăla, l-ar aduce împachetat și legat cu fundă.

— Nu-mi place ideea de a trata cu astfel de oameni, șopti Laila.

— Nici mie, zise fiul său. Dar pentru prima oară cineva ne arată o cale care ar putea duce undeva. Dacă vrem să obținem ceva într-o lume atât de deosebită de a noastră, poate că ar trebui să ne adaptăm la reguli de conduită diferite...

— În cazul ăsta, ne vom comporta ca ei.

— S-ar putea. Dar e clar că regulile noastre nu ne duc niciunde și că până la urmă va trebui să alegem între a omorî niște oameni nevinovați sau a ne face de râs.

— Niciodată nu mi-a păsat că mă fac de râs.

— Mie, da. Noi, tuaregii, ne facem de râs de ani de zile și de aceea ne aflăm unde ne aflăm. Dacă are dreptate și

organizatorii competiției se spală pe mâini, mă voi vedea obligat să-mi țin cuvântul, și ar fi o povară pe care ar trebui s-o port toată viața.

— Am dreptate, insistă italianul, care își dădea seama că poziția sa se consolida tot mai mult. Raliul a mai trecut pe aici și pe organizatori nu i-a interesat niciodată ce lasă în urmă. Obsesia lor este să înainteze cu orice chip, să treacă linia de sosire și să-și încaseze banii.

— De la cine să încaseze banii?

— De la toți, de la fabricanții de mașini, de cauciucuri, lubrifianti, băuturi răcoritoare, țigări sau material fotografic – ridică din umeri, dând de înțeles că toate acestea erau cât se poate de evidente și lipsite de importanță. În ziua de azi, tot ce are legătură cu sportul de mare performanță, și nu încapе nicio îndoială că acest raliu este un asemenea sport, se învâрте în jurul anumitor mărci, care obțin beneficii enorme pentru fiecare liră investită.

— Cred că mi-ar trebui un veac ca să încep să înțeleg lumea voastră.

— Bănuiesc, de aceea ar trebui să aveți încredere în mine, pentru că eu știu cum funcționează. Tatăl meu este unul dintre puținii oameni care-ar putea să vi-l aducă pe cel care

v-a otrăvit puțul.

— Dar tatăl tău este în Italia, și Italia e foarte departe de aici.

— Știu asta.

— Și ce-ai vrea? Să te las să pleci? Cine-mi garantează că te vei întoarce?

— Nimeni, dar n-am pretins să mă lăsați să plec. E suficient să dau un telefon.

Se lăsă o liniște apăsătoare. Cei patru beduini se priviră ca și cum băiatul ar fi fost nebun.

— Vrei să vorbești la telefon cu cineva din Italia, chiar din inima deșertului Tenere? întrebă în cele din urmă Aisha, neîncrezătoare.

— Da. Am un telefon celular în mașină. Face legătura cu un satelit care, la rândul său, face legătura cu casa mea sau chiar cu celularul tatălui meu, dacă din întâmplare este pe iaht. Aș putea vorbi cu el chiar dacă ar fi în Alaska.

— Nu pot să cred.

— Nici eu.

— E adevărul adevărat. Ce-aș câștiga înșelându-vă? S-ar putea ca în momentul ăsta mama să fie îngrijorată fiindcă n-am sunat-o de două zile.

— Dacă e așa cum spui și poți vorbi din Tenere în Italia, fără îndoială că suntem de răsul lumii, spuse Gacel Sayah, amărât și din ce în ce mai dezorientat. Oricât m-aș strădui, nu voi reuși niciodată să înțeleg cum poate cineva să formeze un număr de telefon din deșert și altcineva să-i răspundă de la celălalt capăt al lumii.

— Asta se numește tehnologie.

— Mai bine zis, vrăjitorie, cred eu. Magia francezilor, împotriva căroră niciodată nu vom putea lupta, oricât de curajoși am fi...

Imohag-ul își privi fratele și în ochii săi se putea citi o imensă descurajare când îl întrebă:

— Tu ce părere ai?

— La ce folosește părerea mea? întrebă Suleiman. Acum patru zile, cea mai mare grijă a mea era dacă o cămilă o să fete la timp sau dacă o să scadă apa din puț. Dar de atunci am auzit doar lucruri pe care nu le pot înțelege. E ca și cum am fi fost transportați dintr-odată pe altă planetă.

— Nu-i vorba că am fost duși pe altă planetă, spuse Laila, surprinzător de serioasă, ci că această altă planetă ne-a invadat deodată.

— Poate că nu ei sunt vinovați, îi răspunse fiul său, fără

nicio urmă de amărăciune în glas. Poate că o parte din vină o avem noi, pentru că n-am știut să progresăm. În ultimii ani, în loc să mergem înainte, n-am făcut decât să dăm înapoi...

Turki Al-Aidieri așteptă ca nepoata sa să iasă din încăpere, îl observă cu atenție pe bărbatul ce stătea în fața lui și, după ce rămase tăcut câteva clipe, ca și cum astfel ar fi vrut să dea mai multă importanță spuselor sale, începu:

— Aseară, Sfatul bătrânilor a luat o hotărâre pe care vreau s-o transmiți șefilor tăi...

Amed Habaja făcu un mare efort ca să-și păstreze înfățișarea calmă, cu toate că își simțea inima bătând cu putere și mâinile tremurând vizibil.

— Noi, *imohag*-ii, suntem sătui să considerați teritoriul nostru o ladă de gunoi, bun doar să-l transformați în pistă de curse o dată pe an. Destulă vreme am răbdut, crezând că într-o zi vă veți da seama că noi, cei ce trăim în acest colț pierdut al lumii, merităm un pic de respect... Dar n-a fost așa – clătină trist din cap. De fiecare dată v-ați înțeles cu cei ce ne disprețuiesc, ne urăsc și ne exploatează, fără să țineți cont că pământul pe care-l străbateți este al nostru, că ai noștri sunt copiii pe care-i omorâți, ale noastre sunt animalele pe care le călcați...

— Întotdeauna am căutat să vă despăgubim pentru daunele pe care vi le-am cauzat.

— Cum? întrebă destul de agresiv bătrânul. Mituind niște funcționari? Ți-am mai spus că asta nu ne folosește la nimic, fiindcă aceste recompense n-or să ajungă nicicând în mâinile celor păgubiți. Și unei mame ce și-a pierdut fiul nu-i sunt de mare ajutor banii pe care-i oferiți, nici măcar în cazul puțin probabil când acești bani ar ajunge la ea... Nu! clătină din cap hotărât. Aceste așa-zise despăgubiri ale voastre nu compensează răul pe care ni-l faceți...

— O să dăm dispoziție ca de acum încolo cei afectați să primească personal...

Bătrânul *amenokal*, cel mai mare conducător al triburilor tuarege din regiune, ridică mâna, împiedicându-l să continue cu niște argumente pe care în mod evident nu era interesat să le audă.

— Nu te obosi! îl rugă. Nu va mai fi niciun „de acum încolo”.

— Ce vrei să spui cu asta? se alarmă celălalt.

— Că Sfatul bătrânilor a luat o hotărâre, și când *imohag*-ii iau o decizie, nu mai dau înapoi...

Din nou făcu o lungă pauză pentru a-și sublinia spusele:

— S-a terminat cu raliurile pe teritoriile noastre, conchise.

— Care teritorii?

— Acelea în care trăiesc comunități tuarege.

— Bine, dar îți dai seama ce spui?

— Desigur.

— Există comunități tuarege în cel puțin douăsprezece țări africane.

— Știu.

Egipteanul nu putu să reacționeze; rămase cu gura căscată, incapabil să spună ceva. În cele din urmă îngăimă:

— Vrei să-mi dai de înțeles că ați hotărât să boicotați raliul în douăsprezece țări?

— Întocmai.

— Dar nu puteți face asta! protestă Amed Habaja. Sunt națiuni libere, cu guverne independente, care iau propriile lor decizii.

— Majoritatea sunt guverne corupte care nu țin cont de interesele cetățenilor lor. Dacă ei n-au fost în stare să înlăture această plagă, o s-o facem noi. Cu binele sau cu răul.

— Dar nu e vorba de nicio plagă, zise egipteanul. Este vorba de o simplă competiție sportivă.

— Nu-mi veni cu chestiile astea, replică *Ghepardul*. Ține cont că nu sunt un beduin ignorant pe care-l tratezi de obicei ca pe o cămilă. Cunoscut foarte bine dictonul *Mens sana în corpore sano* și știu că un asemenea concept nu s-ar putea aplica acestui tip de „competiții sportive” pe care le sponsorizează organizația ta. Să gonești prin deșert într-o mașină nu este un sport care să facă bine corpului și cu atât mai puțin minții. Oricât de sănătos ar fi corpul, mintea poate fi bolnavă. Și, de fapt, s-a demonstrat că așa este, fiindcă individul respectiv poate că e un adevărat atlet, dar e clar că-i paranoic. Și nu există niciun aparat și niciun fel de exercițiu, oricât de dificil, capabil să transforme un creier bolnav într-unul sănătos.

— Este vorba de un caz izolat și mi se pare nedrept ca, din cauza unui imbecil, sute de nevinovați să suporte consecințele.

— Noi suntem cei ce suportăm consecințele unor fapte care nici măcar nu ne interesează. Dacă vor să gonească, s-o facă la ei acasă. Dacă vor să omoare oameni, să-i omoare pe-ai lor. Să organizeze în Europa un circuit cât vor ei de complicat și să-și petreacă timpul izbindu-se de stânci, dar să nu mai apară pe-aici fluturându-ne pe la nas o asemenea

risipă de bogăție.

— Și cum ai de gând să împiedici asta?

— Dând dispoziție tuturor *imohag-ilor*, oricare ar fi tribul lor sau țara unde locuiesc, să împiedice cu orice preț trecerea mașinilor voastre, a motocicletelor și camioanelor.

— Țsta mi se pare terorism.

— Nu! Nicicum! Nu încerca să confunzi termenii. Teroristul este o ființă vicleană, care atacă pe la spate, ascunzându-se în anonim. Ceea ce facem noi este o declarație de război, și în acest război dușmanul nu se ascunde. Dușmanul este întregul popor tuareg.

— Sunteți dispuși să uciideți?

— În toate războaiele mor oameni.

— Și sunteți dispuși să muriți?

— Tuaregii sunt întotdeauna dispuși să moară.

— Și ce veți face dacă veți fi obligați să înfrunțați armatele țărilor în care locuiți?

— Dacă aceste armate vor lupta cu noi pentru a apăra interesele murdare ale unui pumn de străini care ne calcă în picioare, merită să luptăm.

— Provocând un masacru?

— Dacă, așa cum s-ar părea, suntem condamnați la

dispariție, e mai bine s-o facem luptând cu vitejie, decât să ne stingem în tăcere. Pentru un tuareg, a muri cu onoare este cea mai mare cinste posibilă.

— Și ce se va întâmpla cu femeile, bătrânii și copiii?

— Dumnezeu va hotărî.

După câteva ore, când egipteanul le transmise cuvânt cu cuvânt mesajul lui Turti Al-Aidieri, atât imperturbabilul Alex Fawcett, cât și neliniștitul Yves Clos reacționară ca și cum ar fi primit o lovitură în frunte.

— Glumești?! exclamă în cele din urmă Alex Fawcett cu glas răgușit.

— Crezi că mi-aș pune în joc slujba glumind cu o problemă atât de serioasă? replică Amed Habaja pe un ton care nu mai lăsa loc nici unui dubiu. Așa a spus și așa are de gând să facă.

— Dar asta înseamnă...

— Că trebuie să ne luăm catrafusele și să plecăm în altă parte, sau riscăm să-i omoare pe concurenți ca pe iepuri.

— Nu putem să plecăm!

— Zău? replică egipteanul. Ține cont că un tuareg e în stare să împuște un motociclist de la cinci sute de metri, iar apoi să dispară de parcă l-ar fi înghițit pământul. Și cum

poți să-i împiedici? Punând câte un soldat în fiecare mașină, camion sau motocicletă? Mai sunt de parcurs șase mii de kilometri prin deșert și la fiecare kilometru se poate ascunde un francțiror.

Alex Fawcett se întoarse spre Yves Clos și-l întrebă:

— Câți tuaregi crezi tu că sunt de aici până la Cairo?

— Nu am nici cea mai vagă idee! recunosc cel întreat. Sute, poate mii. Dar nu cred că are vreo importanță numărul lor. Sunt de-ajuns două duzini de fanatici dispuși să îndeplinească ordinele Sfatului bătrânilor, pentru ca jumătate din concurenții noștri să se întoarcă acasă între patru scându-ri.

— O imagine scârbos de plastică!

— Dacă vrei, o împodobesc cu o fundă, că oricum asta mi-e meseria, dar cred că în cazul ăsta demagogia nu servește la nimic. Dacă Fiii Vântului, care au fost stăpânii deșertului secole de-a rândul, își propun să-i vâneze, păi îi vânează chiar de-am sta noi în cap.

— Jigodiile naibii! îți dai seama cât riscăm?

— Miliarde...

— Și toate astea pentru că unui tâmpit i-a venit să toarne ulei într-un puț.

Blondul Yves Clos căută în buzunarul de la piept al cămășii, își scoase pipa și începu s-o umple, clătinând hotărât din cap:

— Nu, îl contrazise. Asta a fost scânteia care a provocat explozia, dar nu cauza. Adevărata cauză este faptul că nu ne-am dat seama că am întins coarda prea mult. Mai devreme sau mai târziu, trebuia să se rupă.

— Vrei să spui că noi suntem vinovați?

— Ei trăiesc aici și nu le trece prin minte să vină la Paris să ni se bage în suflet. Noi suntem cei care venim și ne băgăm în sufletul lor în fiecare an, și e clar că n-am știut s-o facem cu suficientă delicatețe.

— Ești de partea lor?

— Una e să-i înțelegi și alta e să fii de partea lor. Nu mă încântă ideea de a-mi pierde slujba, spuse francezul. Iar dacă vrem să ne păstrăm slujba, cel mai bine ar fi să începem să căutăm soluții, în loc să căutăm vinovați.

— Ai vreo idee?

— Deocamdată, nu.

— Bine, spuse Alex Fawcett, luând un creion și trasând o linie verticală pe o coală de hârtie. Prin urmare, ne înfruntăm cu două probleme total diferite – făcu o cruce în

partea stângă a foii. Pe de o parte, avem șase ostatici pe care nu-i putem elibera deoarece nu putem oferi ceea ce ni se cere în schimb. Pe de altă parte, ne amenință o șleahță de bandiți, care pune serios în pericol continuarea competiției de care depindem cu toții – lovi de câteva ori cu pixul în partea dreaptă a foii. Bănuiesc că sunteți de acord că n-ar trebui să ne împărțim forțele, ci să le concentrăm pentru ceea ce este cu adevărat important.

— Lăsându-i pe nefericiții ăștia în voia sorții? întrebă insistent egipteanul.

— Amintește-ți că „soarta” și-au ales-o ei înșiși în momentul când au hotărât să participe la raliu. Niciodată n-am ascuns că există pericole serioase când călătorești prin locuri sălbatice: te poate înțepa un scorpion, te poate înghiți nisipul, poți să te îneci într-un râu sau să fii răpit de niște bandiți. Niciodată nu i-am mințit și, în fond, asta îi și excită.

— Ești un cinic, îi spuse fără supărare Yves Clos. Și, fără îndoială, cel mai nerușinat om pe care-l cunosc, mai nerușinat chiar decât mine.

— Dacă n-aș fi fost așa, de mult n-aș mai fi stat la masa asta, replică șeful securității. Și nu uita că linia care separă cinismul de ipocrizie este mai subțire decât vor să creadă

oamenii.

— Asta-i adevărat.

— Aș fi un ipocrit dacă aș declara că mă îngrijorează soarta celor șase neisprăviți pe care nu cred că i-am văzut vreodată, când e în joc viitorul unei organizații ce reprezintă o parte importantă din viața mea și pe care am ajutat-o să ajungă acolo unde este. În plus, nu intră în atribuțiile mele să-l prind pe Milosevic ca să-l predau unuia care vrea să-i taie o mână, și probabil că pentru așa ceva aș face pușcărie – rupse creionul în două cu o mișcare bruscă. Să fim practici! spuse în încheiere. În ce mă privește, de problema sechestrului ar trebui să se ocupe autoritățile locale.

— Autoritățile locale? se scandaliză Amed Habaja. Ce tot spui? Știi foarte bine că „autoritățile locale” sunt o adunătură de imbecili nerușinați.

— Și eu ce vină am? protestă celălalt. Îi plătim ca să ne protejeze; iar dacă nu sunt capabili să ne apere, eu nu pot face nimic.

— Cel puțin, lasă-l pe Nene Dupre să se ocupe de problema asta, spuse francezul. E un tip decent și se pare că a stabilit o anumită legătură cu acest Gacel.

Namila se gândi câteva clipe, aruncă creionul rupt în

coșul de gunoi și, în cele din urmă, dădu din cap afirmativ:

— De acord! Voi lăsa problema în mâinile lui. Poate cheltui până într-un milion de franci, cu condiția ca voi să vă gândiți cum putem ieși din cealaltă belea... Hai, la treabă!

Se întoarse spre Amed Habaja și-l întrebă:

— Până unde estimezi tu că se întinde teritoriul aflat sub influența blestemaților de tuaregi?

— Cel puțin până la frontiera cu Libia.

— Nu mă înnebuni!

— Departe de mine ideea asta.

Uriășul șef al securității se ridică în picioare, se apropie de harta uzată agățată pe perete și o studie cu atenție:

— Asta înseamnă că ar trebui să suspendăm toate etapele care traversează Nigerul.

— Mă tem că da.

— Fir-ar al dracului!

— Poate că le-am putea face pe toate la un loc, protejați de armată, spuse Yves Clos.

— Ai idee cât timp ne-ar lua asta? întrebă celălalt sec. Ar trebui să înaintăm ca o broască-țestoasă și cu o nouă strategie, pentru care nu suntem pregătiți. Am ajunge la Cairo cu o săptămână mai târziu.

— Și cel mai important e să se ajungă la Cairo la data stabilită, nu-i așa?

— Așa cum spui. La data stabilită. Nicio zi înainte, nicio zi după. Și, dacă se poate, la amiază, pentru ca toate telejurnalele de seară să ne dedice cât mai mult spațiu posibil...

— Va veni o vreme când persoanele importante se vor strădui să moară în momentele de maximă audiență, zise blondul cu glas scăzut, mușcând cu furie muștiucul pipei. Devenim sclavii unei rate de audiență de care trebuie să ținem seama până și când ne ducem la closet.

— Ce diferență de preț este între un anunț la ora asta și unul de dimineață? vru să știe Fawcett.

— În medie, seara costă cam de zece ori mai mult.

— Păi, fără publicitatea asta nu suntem nimic, pentru că, în fond, pe cine dracu interesează că un fitecine de care n-a auzit în viața lui câștigă o etapă care se termină într-un colț din Africa de care iarăși n-a auzit?

— Pe nimeni.

— Exact. De aceea departamentul tău se străduiește să creeze „necesitatea asta inutilă” și se ocupă ca imaginile noastre să fie transmise când o grămadă de oameni plictisiți

stau în fața televizoarelor, pentru că ei vor cumpăra produsele pe care le promovează clienții noștri.

Uriașul făcu o pauză, după care adăugă:

— Și departamentul meu are grijă ca orarul să fie respectat cu strictețe... Gata, la treabă!

După ce colaboratorii săi părăsiră încăperea, Alex Fawcett aruncă o ultimă privire pe hartă, scoase din buzunar un telefon mobil, formă un număr și ordonă sec:

— Vino la mine în birou!

Câteva minute mai târziu, un omuleț cu o înfățișare comună, îmbrăcat cu niște pantaloni scurți și un tricou transpirat cu fotografia Madonnei și plin de pete de grăsime, intră în cortul alb și se așează la masa mare, acoperită de foi de hârtie.

— Care-i problema? întrebă.

Ascultă cu calm relatarea detaliată pe care i-o făcu englezul despre ultimele întâmplări și întrebă din nou:

— Și ce trebuie să fac?

— În primul rând, ocupă-te de ostatici, zise Fawcett. Chestiunea trebuie rezolvată, într-un mod sau altul, chiar săptămâna asta.

— Într-un mod sau altul? repetă interlocutorul său,

accentuând fiecare cuvânt.

— Exact.

— Fără să conteze câți vor muri?

— Mi se fâlfaie câți vor muri, spuse englezul, fără să schimbe tonul. În vremurile astea, morții, oricine-ar fi ei, se uită imediat și, până la urmă, rămân doar niște date statistice. Nimeni n-o să uite însă așa ușor că șase europeni nevinovați au fost sechestrați de beduini în inima deșertului – plescăi din limbă, iritat, și adăugă: întotdeauna vor fi o mamă, o iubită, o soră ori un grup de prieteni sau vecini dispuși să răscolească rahatul și să ceară respectivelor guverne să-i elibereze imediat. Și presa, de obicei, este foarte sensibilă când e vorba de asemenea probleme, fiindcă întotdeauna suferința altora lasă loc multor speculații.

— Mi se pare normal ca familiile să fie îngrijorate, zise nou-venitul. Atât timp cât sunt în viață, există o speranță.

— Doar că pe mine nu mă interesează „speranțele” care se prelungesc mult timp după ce plecăm noi și-l fac pe vreun ziarist care n-are de lucru să se apuce să pună metodele noastre sub semnul întrebării. Vreau ca toți cei șase să se întoarcă acasă cât mai repede și, dacă se poate, pe picioarele lor.

Bruno Serafian, căruia toți îi spuneau *Mecanicul*, cu toate că nimeni din organizație nu știa ce repara de fapt, căci nimeni nu-l văzuse vreodată sub vreo mașină, se scărpină îndelung între picioare, ca și când ar fi așteptat ca tocmai de acolo să-i vină vreo idee, și, în cele din urmă, mormăi aproape fără să-și miște buzele:

— Nicio problemă! Care-i partea a doua?

— Sfatul bătrânilor. Dar asta e o problemă de care aș vrea să te ocupi peste câteva luni, când lucrurile se vor liniști și nimeni n-o să facă vreo legătură cu noi – șeful securității arată spre harta plină de stegulețe și spuse: îți dai seama că, dacă anul viitor tuaregii vor continua cu ideea de a boicota competiția, o să trebuiască s-o organizăm în Namibia, ceea ce nu mă încântă deloc...

— Înțeleg.

— Dar vreau să înțelegi și că în chestia asta trebuie să fii foarte discret. Nu ne convine ca Sfatul bătrânilor să dispară așa, ca prin farmec... Unii dintre membrii săi cei mai importanți trebuie să fie înlocuiți cu alții, care să nu aibă nici cea mai mică intenție să ne belească.

— Evident!

— Și evident că „organizația” n-are nicio legătură cu toate

astea.

— Bineînțeles!

— O să dau dispoziție ca astăzi să ți se transfere în cont un milion de dolari. Dacă ai nevoie de mai mulți bani, nu trebuie decât să-mi ceri, și cred că nu e cazul să te avertizez că discuția asta n-a avut loc niciodată.

— Cred că mă cunoști de prea mulți ani ca să mai fie cazul să-mi amintești asta. Pot să am încredere în pilotul elicopterului?

— În niciun caz!

— Nu pot să vorbesc despre asta.

— Nu poți sau nu vrei?

— Niciuna, nici alta.

— De ce?

— M-au avertizat în mod clar să n-o fac.

— Fawcett?

— Nu mai insista.

— E obligația mea, și cred că ți-am făcut destule favoruri ca să nu mă refuzi acum și să-mi dai o informație care bănuiesc că s-ar putea transforma într-o adevărată bombă. Raliul a fost întrerupt și nimeni nu știe exact pentru ce, iar flerul meu îmi spune că tu ai răspunsul la unele întrebări. Ce s-a întâmplat în ziua aceea? De ce te-ai întors și ce s-a vorbit la întrunirea pe care-ai avut-o cu membrii organizației?

— Ascultă-mă cu atenție, Hans, răspunse exasperat Günter Meyer, pe tonul unuia care vrea să pună punct unei conversații ce nu duce la nimic bun. Eu sunt un pilot profesionist, care lucrează pentru un grup oficial ce

sponsorizează organizația cu mari sume de bani. Dacă sponsorul meu îmi dă dispoziție să nu vorbesc despre ceva, nu vorbesc, pentru că, dacă o fac, e foarte posibil să-mi pierd slujba. Și eu din asta trăiesc.

Hans Scholt tăcu, dând impresia că meditează asupra celor auzite și a răspunsului pe care urma să-l dea și, în cele din urmă, spuse pe un ton amenințător:

— Acum ascultă-mă tu, Günter! Exact în acea zi și pe acea rută au dispărut trei mașini despre care nu se mai știe nimic. De fiecare dată când întreb de ele mi se răspunde în doi peri și acum, dintr-odată, raliul se oprește din cauza unor amenințări teroriste. N-oi fi eu cel mai bun ziarist din lume, dar prost nu sunt și de aceea bănuiesc că există o legătură între cele două chestii. Întotdeauna te-am ajutat, dar dacă de data asta nu-mi dai o mână de ajutor, te asigur că am să te urmăresc, și dacă printr-o întâmplare ciudată vreuna din mașinile alea pățește ceva, te voi acuza în mod public de complicitate la un delict.

— Nu încerca să-mi faci o porcărie, Hans!

— Nu încerca să-mi faci tu mie una; spune-mi tot ce știi și te asigur că numele tău nu va apărea. Nimeni nu mă poate obliga să dezvălui care sunt sursele mele de

informații, și tu știi asta. Dă-mi un indiciu și am să merg pe urmele lui fără să te implic.

Austriacul Günter Meyer slobozi un oftat ce răsună ca un vaiet, se scărpină în ureche, trase o înjurătură și apoi spuse printre dinți:

— E cel mai absurd lucru care mi s-a întâmplat vreodată!

Când, după un sfert de oră, termina de povestit cu lux de amănunte cum fusese capturat de o familie de tuaregi lângă un puț pierdut din deșert și cum fusese eliberat cu condiția să se ducă să-i înștiințeze de cele întâmplate pe organizatorii competiției, interlocutorul său scoase un fluierat lung de admirație:

— Să mă bată Dumnezeu! exclamă. Asta-i o adevărată bombă!

— Care ne poate exploda în mână...

— Nu, dacă umblăm cu grijă. Tu n-o să fii implicat, iar pe mine nu mă îngrijorează măsurile de represiune pe care-ar putea să le ia împotriva mea, fiindcă am hotărât deja că ăsta va fi ultimul meu raliu african. Prea mult praf și prea mult balamuc... Ai idee cine-i Marc Milosevic?

Celălalt negă.

— Mi-au interzis să mă apropiu de el și, din câte-am putut

să-mi dau seama, îl supravegheau îndeaproape, deși cred că nu i-au spus nimic, ca să n-o întindă. După cât se pare, preferă să-l țină sub control.

— Crezi că intenționează să facă un schimb?

— Nu, dar îmi imaginez că le convine să aibă la îndemână pe cineva pe care să arunce vina în cazul când tuaregii hotărâsc să-i lichideze pe ostatici.

— Chiar crezi că or să-i omoare?

— Păreau să vorbească serios, și cu oameni așa de fanatici în ce privește religia, legile și obiceiurile nu se știe niciodată...

— Nu înțeleg ce legătură are asta cu întreruperea raliului, zise Hans Scholt, mușcându-și gânditor buza de jos. Are vreo legătură?

— Pe mine mă întrebi? replică celălalt. Eu nu sunt decât un mecanic care a învățat să alerge într-o cursă și până acum n-am văzut beduini decât cu coada ochiului, când treceam pe lângă taberele lor cu o sută la oră...

Clătină din cap, dând de înțeles că nimic din ce se întâmplase nu avea legătură cu el:

— Îmi sfârșesc ziua frânt de oboseală, fac revizia motocicletei, mănânc puțin și prost, dorm agitat, mă trezesc

în zori și mă urc din nou pe motocicletă cu speranța că n-o să-mi rup gâtul. Dacă o să ajung la Cairo între primii cinci, mă vor plăti ca să continui să concurez, dacă nu, va trebui să mă spetesc din nou în atelier – pufni. Restul nu mă interesează și te rog un singur lucru: să nu mă bagi în povestea asta.

— N-am să te bag. Ai cuvântul meu.

Hans Scholt încă se mai gândea la un mod în care să-l abordeze responsabilul de relații publice al organizației pentru a mai stoarce niște informații fără să fie nevoie să menționeze discuția cu Günter Meyer, când în tabără se răspândi zvonul că se găsisese o rezolvare la problema amenințărilor teroriste.

— O parte din traseu se va face cu avionul!

Mulți nu-și putură ascunde tulburarea și chiar stupefacția.

— Cu avionul?

— Exact!

— Există într-adevăr posibilitatea de a transporta o sută patruzeci de motociclete, o sută treizeci de mașini, șaizeci de camioane, opt elicoptere și o mie patru sute de oameni cu avionul?

— Așa au spus.

— Și până unde?

— Până la granița cu Libia, unde, după câte se pare, grupurile teroriste nu mai au nicio putere.

— Sunt nebuni!

— Așa au fost întotdeauna.

— Și cât va costa asta?

— Mai puțin de jumătate din cât vor câștiga din publicitatea suplimentară pe care o va face toată presa de pe glob acestei operațiuni aeriene ieșite din comun.

Hans Scholt fu puțin dezorientat, dar, când începu să-și scrie cronica, văzu că era de două ori mai lungă decât cele transmise în zilele precedente și cu mult mai interesantă.

Asta însemna, în mod logic, că ziarele aveau să-i dedice mai mult spațiu și o mulțime de fotografii, probabil un titlu pe prima pagină, și la fel aveau să facă majoritatea posturilor de radio și televiziune.

Fondurile unei competiții sportive de asemenea anvergură depindeau de importanța pe care i-o acorda presa, iar din acel moment raliul african devenea, mulțumită unor presupuși teroriști, o senzațională știre de prima pagină.

O asemenea reflectare în presă aveau doar izbucnirea

unui război sau asasinarea unui lider politic important, ceea ce însemna că, oricâte milioane ar fi costat închirierea avioanelor pentru transportul participanților și al vehiculelor, beneficiile pe care organizatorii urmau să le obțină depășeau această sumă.

Yves Clos, care avusese ideea de a închiria giganticele aparate Antonov 124 pentru transport, era foarte încântat, dar, în același timp, se simțea oarecum vinovat, fiindcă își dădea seama că efectivele de oameni și mijloacele tehnice prevăzute depășeau cu mult pe cele folosite în combaterea dezastrelor provocate de un uragan din America Centrală, de un cutremur din Turcia sau de foametea din Africa.

Dacă s-ar fi efectuat cele douăzeci de zboruri programate pentru fiecare dintre cele trei avioane capabile să transporte peste o sută de mii de kilograme de alimente, jumătate din nenorociții care muriseră de foame în ultimul timp în Somalia, Etiopia și Sudan ar fi fost încă în viață; era însă clar că misiunile umanitare nu prezentau interes pentru firmele comerciale ce sponsorizau un „eveniment sportiv atât de important”.

— Așa e lumea, îi spusese în aceeași seară lui Nené Dupré, care devenise confidentul său. Recunosc că ceea ce

urmează să facem e o nerușinată afișare a bogăției și puterii într-un continent extrem de sărac, care abia reușește să supraviețuiască cu minimul necesar; dar cine sunt eu ca să schimb regulile jocului?

— Și, după părerea ta, cine ar trebui să le schimbe?

— Politicienii.

— Aia care se fotografiază cu tine la începutul competiției și cu câștigătorii când li se înmânează premiile?

— Aia care se simt mândri când promulgă legi împotriva reclamelor la țigări și alcool, dar se fac că nu văd când mașinile noastre apar la televizor.

— Ipocriții?

— Spune-le cum vrei, dar amintește-ți vorba aia: „Legea merge înainte, șmecherii merg după ea”... Noi suntem șmecherii care profită de lipsurile legilor și de aceea nimeni nu ne poate învinovăți. În ziua când se va aproba ca pe fiecare sac cu orez trimis în lumea a treia să se lipească o reclamă la o marcă de țigări, numărul celor care mor de inaniție va scădea și va crește numărul celor răpuși de cancer. Deocamdată această publicitate este interzisă, dar nu și pentru mașinile noastre – ridică din umeri, dând de înțeles că a încheiat subiectul, apoi adăugă: Și acum spune-

mi cum te împaci cu bunul nostru prieten Gacel.

— Cum ai vrea să mă împac? se miră pilotul la fel! Tuaregul ăsta nu-i dintre cei care-și schimbă părerea și, dacă nu i-l aducem pe Milosevic, se va ține de cuvânt și-i va ucide pe nenorociții ăia.

— Păi, de tine depinde să n-o facă.

Tonul prietenului său, mai mult decât replica, îl îngrijoră pe Nene Dupre, care întrebă neliniștit:

— Ce vrei să spui?

— Că Fawcett a hotărât să te ocupi tu de problemă. Dacă reușești să-i salvezi, bine, dacă nu, cu atât mai rău pentru ei.

— Nu-ți bate joc de mine!

— În ultima vreme, toți avem impresia că ceilalți își bat joc de noi, dar nu-i deloc așa.

Așa stau lucrurile, iar acum prioritatea este deplasarea cu avionul până la granița cu Libia, de unde ne rămâne timp să ajungem la Cairo la data prevăzută. Problemele secundare rămân în sarcina altora. În cazul ăsta, în sarcina ta.

— Tu consideri viețile acestor oameni o problemă secundară?

— Așa cum spune Fawcett, în orice război sunt și morți.

— Dar aici nu e vorba de niciun război.

— Sigur că nu! Dar există sute de mici războaie cărora nu li se acordă nici măcar a zecea parte din spațiul informativ care ni se dedică nouă și, în ziua de azi, lucrurile sunt cu atât mai importante cu cât se vorbește mai mult despre ele. Asta ți-o spune un expert în relații publice.

— Mă cac în relațiile tale publice.

— Dragul meu, relațiile publice sunt de obicei un morman de căcat atât de mare, încât ceea ce poți adăuga tu nu-l va face să crească nici măcar cu un milimetru.

— Eu refuz să iau parte la toată povestea asta.

— Îmi pare rău pentru nefericiții ăia, fiindcă tu erai ultima lor speranță de salvare și, dacă renunți, ăia or să-i facă pateu – Yves Clos își puse mâna prietenos pe brațul pilotului și adăugă: Nu-ți cerem să faci minuni; vrem doar să faci ce-ți stă în putere, și eu cred că ești singurul în stare să încerce.

— Dar n-am nici cea mai mică experiență de negociator! protestă celălalt. Singurul lucru pe care știu să-l fac e să pilotez un elicopter.

— Experiența nu este întotdeauna un lucru bun, dragă prietene, veni răspunsul calm. Experiența este ceva ce-ți

umple geamantanul pe măsură ce înaintezi în viață și care-ți este de mare folos când te izbești de probleme cunoscute – blondul zâmbi ironic: Dar când înfrunți situații care n-au nicio legătură cu toată experiența ta dinainte, ca în cazul acesta, experiența te încurcă la fel de tare ca două geamantane grele când trebuie să-ți croiești drum printr-o pădure virgină. În asemenea împrejurări, cel mai bine e să faci ce îți dictează instinctul și să uiți tot ce-ai învățat.

— Frumos sfat!

— Și e și pe gratis. Poartă-te firesc. Să nu ai idei preconceptuate. Privește lucrurile dintr-un unghi diferit, înoată împotriva curentului și, dacă nu reușești, nu-ți face probleme, fiindcă, după părerea mea, asta-i o bătălie pierdută din start.

— Cum poți vorbi cu atâta indiferență? întrebă Nene Dupre, care părea într-adevăr îndurerat.

— Dând tot ce am mai rău în mine și făcându-mi din asta o carapace, răspunse prietenul său cu voce obosită. La urma urmei, ce înseamnă cu adevărat aceste vieți? Adineauri, când am terminat de calculat costul operațiunii aeriene, mi-am dat seama de un amănunt foarte curios: în numai trei zile vom transporta o greutate de aproape opt

milioane de kilograme la o distanță de două mii de kilometri... Ce părere ai? Opt milioane de kilograme de alimente ar fi hrănit două sute de mii de copii flămânzi timp de trei luni, dar în loc să salvăm copii, ne folosim ingeniozitatea, capacitatea organizatorică și milioanele de franci pentru ca o mână de idioți să se omoare în Libia, când i-am putea lăsa să fie omorâți în Niger.

Făcu un semn de rămas-bun cu mâna în timp ce se îndepărta și adăugă:

— Gândește-te bine la ce ți-am spus și nu mă mai bate la cap cu soarta cretinilor ăloră...

După câțiva metri, se întoarse:

— Era să uit! exclamă. Poți folosi un milion de franci ca să-i salvezi.

— Un milion de franci? se scandaliză celălalt. Atât de puțin prețuiește viața acestor nenorociți?

— Este mai mult decât plătește asigurarea, dragul meu. Mult mai mult!

Pilotul rămase uluit și, în cele din urmă, se așeză pe scara elicopterului, locul său preferat, de unde privi acel du-te-vino de piloți, mecanici și personal auxiliar, ce se străduiau să pregătească totul pentru a încărca primul avion, care

urma să sosească în zori.

Din acel moment, totul deveni o forfotă nebună de oameni și mașini, iar Nene Dupre înțelese imediat că trebuia să rezolve singur o problemă căreia nu știa cum să-i facă față.

Încercă să-și imagineze ce gânduri le-ar fi trecut prin cap ostaticilor dacă ar fi știut că lumea nu se preocupa deloc să-i elibereze și că soarta lor depindea de hotărârile unui om a cărui minte părea că se golise complet.

Răspunderea care-i căzuse dintr-odată pe umeri îl copleșise într-atât, încât nu mai era în stare să gândească, și în adâncul sufletului era convins că, oricât de mult s-ar fi străduit, nu putea găsi o soluție rezonabilă.

— Pe de o parte, un tuareg intransigent, murmură pentru sine. Pe de alta, niște canalii care s-au spălat pe mâini de toată afacerea asta... Și eu, la mijloc.

Așa cum remarcase Yves Clos, experiența nu i-ar fi folosit la nimic, pentru că avea de-a face cu o situație deosebită, pe care nici cel mai încercat pilot de elicopter n-o înfruntase vreodată.

După părerea lui, Yves Clos se schimbase mult în ultimele zile.

După aproape douăzeci de ani de colaborare entuziastă

chiar și în cele mai grele împrejurări, pentru prima oară îl vedea pe tovarășul său indiferent și sceptic, ca și cum deodată paharul răbdării se umpluse ochi și începuse să nu-i mai pese de ceea ce se întâmpla cu raliul și cu cei ce luau parte la el.

Și adevărul e că avea dreptate să se plângă.

Nene Dupre își amintea perfect imaginile teribile în care un mic grup de piloți de elicopter făcea eforturi disperate ca să salveze sute de mii de oameni în timpul teribilelor inundații din Mozambic, și îi rămăseseră întipărite pe retină scenele în care copiii și femeile cădeau în apă așa cum cad fructele coapte dintr-un pom, după ce zile întregi stătuseră cocoțați în copaci.

Timp de două săptămâni, cele șase elicoptere închiriate de la o companie particulară din Africa de Sud la prețul scandalos de trei mii de dolari ora de zbor încercară să salveze cât mai multe vieți cu putință, și chiar și ordinul religios *Hermanas de la Caridad* se văzu nevoit să plătească douăzeci și cinci de mii de dolari pentru ca piloții să accepte să evacueze bolnavii din spitale.

Șase elicoptere a trei mii de dolari ora de zbor, iar organizatorii raliului aveau același număr de aparate, însă

mult mai moderne și mai eficiente, pe care le foloseau aproape exclusiv pentru a căuta mașinile pierdute sau pentru a le pune la dispoziția ziariștilor cât timp doreau aceștia.

Mai târziu, mult mai târziu, când numărul victimelor din Mozambic ajunsese la câteva mii, autoritățile din diferite țări ale lumii au început să se mobilizeze și să trimită ajutoare care au ajuns abia după zece zile, deși se știa că un Antonov 124 ar fi putut transporta cincizeci de elicoptere noi în mai puțin de patruzeci și opt de ore din inima Europei până la locul catastrofei.

Yves Clos rezolvase cât ai clipi o problemă care, în alte împrejurări, dusesse la moartea a mii de oameni, fiindcă atunci nimeni nu pusese atâta zel ca francezul ce încerca să salveze prestigiul unei simple competiții sportive.

Nene Dupre înțelegea că, pentru prietenul său, succesul înregistrat nu era nicidecum un motiv de mândrie, ci un prilej de reflecție și chiar de amărăciune.

Yves Clos păru să-și dea seama deodată că își irosise cei mai frumoși ani făcând o muncă fără sens, într-o lume care inversa toate valorile și unde ceea ce era superfluu devenea esențial, în timp ce esențialul rămânea întotdeauna în plan

secundar.

Așa era viața, și majoritatea oamenilor o acceptau, de aceea nu era nimic ciudat când cineva sensibil ca francezul cădea într-o profundă depresie, descoperind că devenise promotorul unui fel atât de josnic de a o înțelege.

Yves Clos privise la televizor aceleași imagini pe care le văzuse Nene Dupre și nu făcuse nimic. Nu simțise nevoia să salveze viețile acelor oameni sau să se folosească de nenumăratele sale relații pentru a organiza un „pod aerian” asemănător cu cel pe care îl organiza acum; iar când, singur, avea să se gândească la cât de delăsător fusese, fantomele acelor nefericiți aveau să vină să-l întrebe de ce nu se agitase pentru ei așa cum făcuse pentru o mână de motocicliști idioți.

— Nu mi-ar plăcea să fiu în pielea lui, murmură, apoi își sprijini capul de spătarul scaunului și ațipi... Dar nici într-a mea nu-mi place să fiu...

Când soarele se înălță pe cer, bătându-i drept în față și făcându-l să transpire, deschise ochii, mormăi nemulțumit, întinse mâna spre micul frigider și scoase o bere.

— Îmi faci cinste?

Deschise ochii, clipind des din cauza luminii, și privi la

necunoscutul ce stătea pe un scaun pliant caraghios, apărându-se de soare cu o umbrelă colorată, la fel de caraghioasă.

Îi întinse cutia cu bere, căută alta și, după o sorbitură lungă, întrebă:

— Cine ești și ce faci aici? Semenii cu unul din personajele absurde ale lui Fellini.

— Mă numesc Hans Scholt, lucrez pentru o agenție de știri germană și aș vrea să-ți pun câteva întrebări.

Pilotul se ridică, se trase îndărăt la umbră și întrebă neliniștit:

— Ce fel de întrebări?

Celălalt îi arată niște foi pe care le ținea în mână:

— În primul rând, de ce elicopterul și camionul tău sunt singurele care nu figurează pe lista de îmbarcare?

— Sigur nu figurează?

— Sigur. Am întrebat și mi s-a confirmat că nu zbori în Libia deoarece rămâi aici într-o „misiune de recuperare”. Ce recuperezi?

— Bănuiesc că lucrurile pe care le vor uita, spuse Nene Dupre, încercând să nu se angajeze prea mult.

— Și vrei să le duci cu elicopterul până în Libia? întrebă

celălalt, vădit ironic. E un zbor destul de lung pentru un asemenea aparat, nu crezi?

— Da, un pic cam lung, sigur, dar eu fac ce mi se cere.

Ziaristul zâmbi ușor, aprobă de câteva ori din cap și apoi spuse:

— Și ieri ți-au cerut să încarci în rabla asta apă, alimente, îmbrăcăminte și medicamente și să decolezi în zori.

— Așa e.

— Și unde le-ai dus? Știu că te-ai întors cu elicopterul gol.

— Le-am dus la cei rămași pe-aici.

— La cei rămași în mijlocul deșertului? se prefăcu mirat celălalt, care părea că se joacă cu interlocutorul său de-a șoarecele și pisica. Și nu era mai normal și mai practic să-i aduci pe nefericiții ăia în tabără, în loc să-i lași să se deshidrateze pe căldura asta?

— Așa e, doar că nu voiau să-și abandoneze mașinile.

— În ciuda amenințărilor teroriste din cauza cărora s-au suspendat câteva etape ale raliului? austriacul clătină din cap, păstrându-și zâmbetul ironic. Sper că nu mă consideri atât de tâmpit încât să cred că organizația pune în pericol viețile a șase oameni și nu le trimite un camion-atelier din

acelea care rezolvă toate problemele mecanice cât ai clipi.

— Și ce-ai vrea să-ți spun?

— Adevărul.

— Nu știu despre ce adevăr îmi vorbești.

— Despre adevărul gol-goluț, răspunse celălalt, arătându-l aproape acuzator cu degetul. Un adevăr care mă face să cred că mașinile sunt în perfectă stare de funcționare, dar că ocupanții lor au probleme.

Nene Dupre făcu o pauză înainte de a răspunde. Își termină berea, aruncă ambalajul în vechea cutie de carton care ținea loc de coș de gunoi și apoi spuse printre dinți, fără chef, făcând un efort să-și păstreze calmul:

— Cum ți-am mai spus, eu fac doar ce mi se comandă. Întrebările astea ar trebui să i le pui lui Yves Clos sau, mai bine, șefului securității, Alex Fawcett.

— N-au vrut să mă primească, motivând că sunt foarte prinși cu treaba asta cu podul aerian.

— Îmi pare rău pentru tine, pentru că, oficial, ei sunt singurii autorizați să răspundă la astfel de întrebări.

— Dar, vezi, eu nu caut răspunsuri autorizate, ci adevărate, răspunse Hans Scholt cu un calm desăvârșit. Am constatat că lipsesc trei mașini, și asupra acestui fapt s-ar

părea că s-a așternut tăcerea, deoarece nici mecanicii, nici prietenii, nici familiile n-au nici cea mai vagă idee unde se află – arată din nou cu degetul spre Nene Dupre. S-ar părea că tu ești singurul care le-a dus apă și mâncare, dar nu te-ai întors cu vreunul dintre ei ca să luați piese de schimb...

— Ți-am mai spus că n-au vrut să vină.

— Iartă-mă că îndrăznesc să-ți spun, dar am impresia că-mi ascunzi ceva – austriacul plescăi din limbă și clătină din cap, ca și cum toată povestea i s-ar fi părut foarte complicată. Și, pe deasupra, acum te lasă în „ariergardă”... De ce? Ce mister se ascunde în spatele acestei afaceri?

Nene Dupre, care înțelesese de la început jocul interlocutorului său, obosit să se tot învântească în jurul cozii, hotărî să treacă direct la subiect.

— Hai să lăsăm prostiile! zise morocănos. Dacă-mi spui tot ce știi, îți spun tot ce știu...

— De acord, se învoi celălalt. Se zvonește că pe cei șase piloți i-au răpit tuaregii... Adevărat?

— Adevărat.

— Și se pare că cer o recompensă foarte specială... Adevărat?

— Adevărat.

— Ce anume cer?

— O mână.

— Bine! începem să ne înțelegem. Și ce rol ai tu în toată povestea asta?

— Trebuie să încerc să-i eliberez cu orice preț. Bineînțeles, fără să le dau tuaregilor mâna aia.

Austriacului părea că nu-i vine a crede. Cu un gest larg, arată tabăra cu sute de mașini și peste o mie de oameni aflați într-o continuă mișcare și întrebă indignat:

— Tu singur?

— Singur-singurel.

— Și toți oamenii ăștia?

— Au altceva de făcut.

— Înțeleg...

Ziaristul rămase un timp pe gânduri, se uită cu atenție la bărbatul din elicopter, încercând parcă să-i ghicească gândurile, iar în cele din urmă întrebă:

— Crezi că vei mai veni și la anul?

— Cred că nu, răspunse celălalt sincer. Cred că, orice s-ar întâmpla, eu am terminat cu raliurile africane. Am văzut destule lucruri care nu-mi plac.

— Am să-ți mai arăt câteva.

Hans Scholt căută într-o servietă de piele pe care-o avea la picioare, scoase un plic gros și i-l întinse.

— Uită-te la fotografiile astea, spuse. Le-am făcut într-o tabără la vreo treizeci de kilometri de aici. După cum vezi, sunt zeci de copii fără picioare, fără brațe... Unii nu au nici mâini, nici picioare. Crede-mă, când i-am văzut mi s-a rupt sufletul.

Nene Dupre privi fotografiile șocante și-și încreți fruntea, îngrozit.

— Nu mă miră! recunosc. Sunt teribile.

— Însământătoare, aș spune, zise austriacul. Dar și mai înspăimântător mi se pare să mergi acolo și să vezi nu numai că sunt mutilați, ci că sunt și flămânzi și abandonați. Dacă n-ar exista o mână de misionari care fac pe dracu-n patru ca s-o scoată la capăt, majoritatea ar fi murit de mult.

— Și ce legătură are asta cu tuaregii sau cu ostaticii?

— Trei dintre mărcile de automobile care sponsorizează raliul fabrică și arme, iar una este specializată în acest tip de mine care omoară sau mutilează în fiecare an mii de copii, nu numai în Africa, ci în toată lumea... înțelegi la ce mă refer?

— Încerc să-mi fac o idee.

— Atunci, o să-ți mai dau niște amănunte, în timp ce noi, austriecii, suntem acuzați de rasism, amintindu-ni-se că am fost leagănul nazismului și prima țară din Europa modernă care a permis ca extrema dreaptă să ajungă la putere, există alte țări europene, chipurile liberale, ce dovedesc că sunt mult mai rasiste decât noi.

— Asta este o afirmație foarte dură.

— Dar reflectă realitatea. Voi, francezii, cu libertatea, egalitatea și fraternitatea voastră, voi, care vă mândriți cu un guvern de stânga din cele mai progresiste, n-ar trebui să permiteți ca o grămadă de concetățeni de-ai voștri să se îmbogățească organizând asemenea competiții fasciste.

— Recunosc că în privința asta ai dreptate.

— O asemenea demonstrație de abundență în fața unor copii ce nu au nici măcar un scaun cu roțile care să compenseze lipsa picioarelor smulse de o mină sau de un obuz fabricate chiar de mărcile astea de automobile e o dovadă de prost-gust, dar și de dispreț față de cei ce s-au născut dincolo de granițele noastre.

— Niciodată n-am văzut lucrurile în felul ăsta.

— Păi, cred că e momentul ca cineva să vadă lucrurile așa cum sunt în realitate. Adesea se fac glume, spunându-se că

raliul e un circ, dar, la drept vorbind, nu este un circ nevinovat cu clovni și acrobați, ci un adevărat circ roman, unde împărații au fost înlocuiți cu camerele de televiziune, leii care rag cu mașinile care gonesc, gladiatorii cu piloții ce-și riscă viața luându-se la întrecere pentru a vedea cine-i mai inconștient, iar „creștinii” cu sărmanii băștinași pe care, din când în când, îi calcă vreo mașină. Spectacolul e inuman, dar colorat și strălucitor, de aceea este privit în fiecare an de milioane de telespectatori, cărora nici măcar nu le trece prin cap că astfel lasă să iasă la iveală micul fascist pe care toți îl avem în noi.

— Presupun că exagerezi, replică Nene Dupre cu un zâmbet ușor amar. Dar, după atâția ani la datorie, trebuie să recunosc că există un strop de adevăr în tot ce spui...

Își făcu vânt cu șapca de căpitan de navă, murdară și decolorată, pe care obișnuia să o poarte când zbura.

— Ceea ce a început ca o romantică aventură a unor trăsniți dornici de noi emoții s-a transformat cu timpul într-o afacere murdară care, pe zi ce trece, pretinde tot mai mult, și nimeni nu poate prezice unde va ajunge...

Când se luminează de ziuă, Gacel și Suleiman adună cămilele, ca să le ducă la locul unde aterizase elicopterul și să transporte apa și alimentele la loc sigur, în peșteră. Legară bine fiecare pachet, fiindcă știau că deplasarea micii caravane prin munții sălbatici le va pricinui nenumărate probleme și neplăceri, apoi se așezară în același loc unde tuaregul și Nene Dupre stătuseră cu o zi înainte și, după ce-și făcură un ceai fierbinte și mâncară puțin, priviră nesfârșita întindere ce reverbera la orizont, sub razele necruțătoare ale soarelui.

— Ce-ai să faci acum? întrebă într-un târziu Suleiman, pe tonul unuia care a acceptat deja drept bună orice hotărâre.

— Încă mă mai gândesc... răspunse sincer Gacel.

— Soluția pe care ne-o propune băiatul ăsta poate că e cea mai potrivită.

— Poate... Dar asta ar însemna să lăsăm niște străini să ne rezolve problemele.

— Și ce altceva am putea face?

— Să ne purtăm ca niște adevărați *imohagi*.

— De când mă știu ne-am purtat ca niște adevărați *imohagi*, și uite unde am ajuns. În lumea care începe dincolo de această întindere, toți depind unii de alții. Poate că a sosit momentul să învățăm de la ei.

— Nu-mi place lumea aceea, murmură anevoie Gacel.

— Nici mie, recunosc fratele său. Dar este clar că lumea în care ne-a venit rândul să krăim n-are nicio legătură cu cea a strămoșilor noștri, care rățăceau la voia întâmplării, păstorind și luptând, dar liberi și independenți ca niște stăpâni incontestabili ai deșertului. Noi suntem obligați să ne ascundem într-un ungher mizerabil – și nici măcar aici nu suntem lăsați să trăim în pace.

— Dar suntem în continuare tuaregi.

— Un tuareg obligat să fugă veșnic nu e tuareg, nu e nimic. Eu de mult timp visez să plec de aici, să cunosc o fată frumoasă și să-mi întemeiez propria familie, ca să scap o dată pentru totdeauna de povara de a fi fiul cui sunt.

— Poți s-o faci când vrei. Doar eu îi port numele.

— Și eu sunt sânge din sângele lui – Suleiman făcu un gest amplu, ca și cum ar fi vrut să cuprindă imensitatea întinderii ce se deschidea în fața lor. Vin vremuri grele, murmură. Și chiar în cazul puțin probabil că toată povestea

asta se va termina cu bine, e clar că niciodată nu vom mai fi în siguranță lângă puț. Ce-o să facem atunci?

— „Războinicul care nu se concentrează, gândindu-se la ce va face după bătălie, o va pierde, iar drumetul care nu se concentrează, gândindu-se la ce va face la sfârșitul călătoriei, niciodată nu va ajunge la capăt”, spuse Gacel, citând o cunoscută maximă sahariană. Să ne concentrăm asupra a ceea ce avem de făcut și să lăsăm viitorul în mâinile lui Allah.

La puțin timp după aceea, porniră pe drumul de întoarcere spre peșteră, dar de data asta se văzură obligați să facă un ocol, pentru ca animalele să meargă mereu pe teren pietros, evitând locurile nisipoase, unde ar fi putut lăsa urme.

Beduinii știau din experiență că o piatră răsturnată, un salcâm cu ramuri rupte, un lăstar ros sau cea mai mică urmă de excremente erau de-ajuns pentru ca un bun cercetaș să găsească o urmă – și în adâncul sufletului, Gacel era convins că mai devreme sau mai târziu cineva o să încerce să-i elibereze pe ostatici cu forța.

Singurul lor atu pe care contau în momentul când s-ar fi înfruntat cu niște dușmani puternici era să mențină perfect

ascunsă Peștera Gazelei. Din această cauză, drumul de întoarcere a fost una dintre cele mai lente, neplăcute și dificile călătorii de care își aminteau cei doi frați.

Se știa că un cal putea sfărâma pietrele cu copitele, lăsând urme de neșters, pe când copitele dromaderilor, ca niște pernuțe, ridicau doar pietrele, ce reveneau îndată la locul lor, și rareori reușeau să le spargă.

Ca să nu lași nicio urmă trebuia să fii foarte atent la fiecare pas și, cu toate că se simțeau destul de mulțumiți de treaba făcută, după ce ajunseră la destinație Gacel dormi neliniștit, la gândul că animalele pășteau destul de aproape de intrarea în adăpost.

Mai erau două ore până când prima geană de lumină urma să mijească la orizont, și el era deja în picioare, gata să înceapă călătoria de întoarcere, de astă dată cu tânărul italian.

După ce-și luă rămas-bun de la mama și de la frații săi cu gândul că poate n-o să-i mai vadă niciodată, adună cămilele și porni la drum fără să se oprească nicio clipă, până când o timidă rază de soare apăru la orizont; atunci se întoarse și tăie cureaua care-l ținea legat pe Pino Ferrara de coada ultimului animal.

— De acum încolo n-am de gând să te mai păzesc, spuse și făcu un gest larg cu mâna, arătând pustiul labirint de stânci negre ce se întindea în jurul lor. Dar nu uita că toată apa pe care-o avem e la mine. Dacă-ți trece prin cap să fugi, te asigur că te așteaptă cea mai groaznică moarte.

— Nu-s tâmpit, răspunse acru celălalt. Cunosoc destul de bine deșertul ca să știu ce risc. Tot ce vreau e să ajung cât mai repede la mașină și să vorbesc cu tata.

— Sper să facă ce-i spui, altfel îți prezic un viitor negru...

Continuară să înainteze repede până când soarele începu să ardă ca plumbul topit. Atunci tuaregul căută umbra unei ieșituri de stâncă sub care obligă animalele să ingenuncheze, în timp ce italianul se trânti într-un colț și ațipi.

Pantofii săi scumpi, gândiți pentru a conduce o mașină și nu pentru a merge atâtea ore pe pietrele ascuțite ce tăiau ca niște cuțite, se făcuseră ferfeniță și, în cele trei ocazii când a încercat să continue călătoria pe spinarea unui dromader ciufut, a fost cât pe ce să-și rupă gâtul.

Într-adevăr, nu era ușor să-ți menții echilibrul într-o fragilă șa beduină, în timp ce năvălașul animal înainta pe un teren atât de sălbatic și muntos, căci se legăna ca o

bărcuță pe furtună, și doar cine și-a petrecut cea mai mare parte din viață cocoțat pe o asemenea cocoașă știa cum să-și adapteze ritmul la incomodul ritm al cămillei.

Nefericitul Pino Ferrara trăise ultimele zile într-un coșmar insuportabil, încât uneori refuza să creadă că ceea ce se întâmpla putea fi altceva decât un vis.

Niciodată nu s-a considerat un laș, căci dacă ar fi fost așa, nici măcar nu i-ar fi trecut prin minte să participe la o aventură atât de dificilă – dar faptul că îl ținuseră cu mâinile legate ore întregi fusese pentru el o grea lovitură, de pe urma căreia nu reușea să-și revină.

Senzația de neputință care-i copleșise sufletul când, dintr-odată, își dăduse seama că nu mai e stăpân pe acțiunile sale și că, având mâinile legate la spate, nu putea face nici măcar un lucru atât de simplu ca acela de a-și deschide șlițul, fiind obligat să urineze în pantaloni, părea că-l transportase brusc într-o lume foarte diferită, unde devenise pe deplin conștient de vulnerabilitatea sa.

Anumite persoane sunt afectate de claustrofobie și vertij până la limite aproape iraționale, ajungând chiar în pragul isteriei, iar în zilele acelea Pino Ferrara descoperise că a fi legat îi producea o senzație asemănătoare cu aceea pe care

ar fi încercat-o dacă s-ar fi aflat pe marginea unei prăpăstii.

În rarele momente când își recupera luciditatea, își repeta că, fără îndoială, era vorba de o obsesie nejustificată, dar numai gândul că ar putea fi legat din nou îi dădea fiori.

La rândul său, Gacel Sayah, rezemat de peretele negru de stâncă, cu arma pregătită și cu urechea atentă la tot ce se petrecea în jur, se uita cufundat în gânduri la tinerele cu trăsături delicate și pielea albă și se întreba din ce motiv absurd se afla în acel loc îndepărtat și ce șanse de supraviețuire avea dacă l-ar fi lăsat singur.

Cu toate că adormise la umbră, se vedea cum transpirația îi curgea șiroaie pe corp, ceea ce demonstra că, deși nu se mișca, pierdea mai mult lichid decât ar fi pierdut un beduin mergând în pas întins sub un soare dogoritor.

Asta însemna că pe acele meleaguri ar fi fost cu siguranță condamnat la moarte în scurtă vreme.

Ca să poată merge la amiază pe nisip sau prin munții din Tenere, un bărbat cu o constituție fizică și cu obiceiurile italianului ar fi trebuit să bea câtă apă ar fi putut duce, de aceea, cum cel mai apropiat puț se afla la patru zile de mers, nici măcar dacă s-ar fi dus direct acolo în marș forțat n-ar fi avut nici cea mai mică posibilitate să ajungă înainte

de a se deshidrata.

Când, după vreo oră, tuaregul văzu că însoțitorul său începea să deschidă gura ca un pește pe uscat, încercând disperat să facă aerul să-i ajungă la plămâni, îl trezi atingându-l ușor și-i întinse un ibric cu apă.

— Liniștește-te și bea încet!... îl sfătui. E mai rău dacă intri în panică.

Celălalt îi urmă sfatul și, după ce sorbi ultima picătură de apă, oftă din greu la gândul că scăpase de infern.

— Niciodată n-am să înțeleg cum reușește cineva să supraviețuiască într-un loc ca ăsta, murmură. Niciodată!

— Nimeni, niciodată nu reușește să supraviețuiască într-un loc ca ăsta, spuse Gacel zâmbind ușor. Nici măcar tuaregii, care se presupune că sunt obișnuiți. De aceea, când te vei întoarce în țara ta, dacă te vei întoarce, ar trebui să-i sfătuiești pe toți să nu mai accepte riscul uneia dintre cele mai cumplite morți, făcând jocul unor șarlatani care profită de ei, așa cum profită și de noi. Fără atâția tâmpiți care să accepte o provocare la fel de tâmpită, n-ar mai fi raliuri.

— Mă faci tâmpit?

— Mă refer la competiție. Nu crezi că e o tâmpenie ca la

vârsta ta, când ai putea să te bucuri de iahtul tatălui tău și de compania unei fete frumoase, diferența între a muri sau a trăi să depindă de un ibric cu apă și de bunăvoința mea?

— Nu totul în viață se rezumă la iahturi și fete frumoase.

— Asta o spui tu, care te-ai bucurat dintotdeauna de iahturi și de fete frumoase. Dar dacă renunți la toate astea, nu în favoarea celorlalți, ci pur și simplu pentru plăcerea de a experimenta noi emoții, e ca și când ai renunța la paradis dintr-o curiozitate bolnăvicioasă, ca să vezi cât se suferă în iad. Și dacă ai face asta, s-ar putea ca Allah să te pedepsească lăsându-te pe veci în iad...

Imohag-ul făcu o scurtă pauză, clătină de câteva ori din cap gânditor și adăugă:

— Poate că, dacă în loc să muriți, ați sta aici un an, să suferiți de foame, de sete, de căldură și de oboseală, exact la limita dintre viață și moarte, ați învăța ce este adevărata suferință și ați fi în măsură să le-o spuneți și imbecililor care gonesc pe aici.

— Eu am învățat deja lecția.

— Mă tem că nu chiar de tot. Mă tem că mai ai multe de învățat. Și acum, ar fi bine să pornim la drum, fiindcă vreau să ajung la puț înainte să se lumineze de ziuă.

A fost un drum lung și o noapte interminabilă în timpul căreia italianul mulțumi din Suflet că lăsaseră în urmă munții și intraseră în erg¹², deoarece odată cu înserarea, când nisipul începu să se răcească, putu să-și scoată pantofii rupți, care îl deranjau, și să meargă desculț, cu riscul de a călca pe un scorpion.

Ultimii kilometri îi făcu aproape târându-și picioarele însângerate, ce păreau să cântărească mai mult decât restul corpului, și când, în sfârșit, se prăbuși în cortul cel mare, avu senzația că se scufundă într-un abis fără fund.

Gacel îl lăsă să se odihnească, în timp ce umplu ochi jgheabul pentru adăpat animalele.

Lăsă o parte din animale să bea, convins că stomacurile lor erau în stare să digere uleiul fără să se îmbolnăvească, și oricum nu mai conta dacă mureau de sete sau otrăvite, iar apoi făcu o baie reconfortantă, prima după mult timp.

Când în cele din urmă hotărî să-l trezească pe băiat, îi arătă puțul cu o mișcare a capului.

— Poți să te răcorești – spuse. O să-ți facă bine, dar încearcă să nu înghiți apă.

¹² În deșerturile de nisip, vastă întindere acoperită de dune.

— Prefer să-l sun mai întâi pe tata.

— Cum dorești.

Pino Ferrara se duse la mașină, scoase o valijoară grea și, după ce întinse un fel de mică antenă parabolică, o îndreptă spre nord și verifică o serie de parametri, sub privirea atentă a beduinului, căruia toate acele lucruri i se păreau o vrăjitorie.

Trecu mai bine de jumătate de oră până când italianul reuși să stabilească legătura, și, cu toate că nu reuși atât de bine pe cât ar fi vrut, putu să-l pună la curent pe tatăl său cu tot ce se întâmpla în acel colț pustiu din deșert.

Bineînțeles că bogatului bancher îi veni greu să creadă că nu era vorba de o glumă proastă, ținând cont mai ales că legătura se întrerupea exasperant de des.

Așezat pe ghizdul fântânii și ascultând acea voce distorsionată, dar care se auzea perfect și părea că vine din celălalt capăt al planetei după ce trecea printr-un satelit artificial suspendat în aer, Gacel Sayah se întreba ce se întâmplase cu omenirea, cum de lucrurile se putuseră schimba într-atât, doar într-o singură generație.

Deși refuza să accepte, era evident că în acele momente îi era rușine că este cine este, că trăiește așa cum trăiește și

că aparține unei rase care nu avea nici cea mai vagă idee despre felul cum funcționau acele aparate miraculoase.

Imensitatea ignoranței sale îl apăsa de parcă ar fi dus în spate cea mai grea dintre cămile, pentru că, în cazul lui, ignoranța nu era în contradicție cu inteligența.

Gacel Sayah nu era dintre cei ce disprețuiesc ceea ce nu înțeleg.

Nici dintre cei ce se lăsau fraieriți, fascinați de orice noutate.

Era dintre cei care acceptă că există oameni care au reușit să ajungă până acolo unde poate chiar el ar fi ajuns dacă s-ar fi născut în alt loc și în alte împrejurări.

Cu fiecare zi ce trecea se simțea mai sărac, dar nu era vorba de sărăcia materială, cu care era obișnuit dintotdeauna, ci o sărăcie intelectuală; și asta devenise un nou motiv de neputință și amărăciune.

— E rău să nu ai... murmură ca pentru sine. Dar să nu știi e și mai rău.

Când, în sfârșit, italianul deconectă complicatul aparat și veni să se așeze alături de el, îl întrebă fără să-l privească:

— Ce a spus taică-tău?

— Că o să facă tot ce poate.

— Și asta ce înseamnă?

— Că vei avea ceea ce dorești, deși va fi nevoie, poate, de mai mult timp.

— Nu pot să-ți dau mai mult timp.

— De ce nu? vru să știe interlocutorul său. Tocmai aici, unde timpul nu are importanță? Ce contează o zi, o săptămână sau o lună? Sunt sigur că nici măcar nu știi în ce an suntem.

— Am spus o săptămână și au trecut deja trei zile.

— Și crezi oare că-i mai important să respecti o dată sau niște vieți? se înfurie celălalt. Omorând niște nevinovați nu vei face să se îplinească mai mult legile tale. O vei face cu puțină răbdare, virtute cu care vă mândriți toți cei din neamul vostru.

— S-ar putea să ai dreptate.

— Bineînțeles că am! bombăni celălalt. Dacă te grăbești, canalia asta nu va plăti niciodată pentru ce a făcut și tu o să ai morțile noastre pe conștiință; dar dacă știi să aștepti, ai să poți arunca hienelor mâna lui.

— Crezi într-adevăr că asta vreau să fac? întrebă tuaregul. Să hrănesc hienele?

— Nu știu, veni răspunsul sincer al băiatului. Nu știu ce

se face de obicei când se taie mâna cuiva, dar dacă tot am ajuns la asta, nu mi se pare o idee rea. Cineva care a văzut hienele mâncându-i o parte din trup va sta mult pe gânduri înainte să repete o asemenea ticăloșie.

— Când ai răul în sânge, nu te înveți minte, oricare ar fi pedeapsa pe care o primești. Și ăsta îl are.

— De unde știi asta?

— Se vede după felul cum vorbește și se mișcă. Se arată agresiv pentru că, probabil, are senzația că ceilalți vor fi agresivi față de el, și ăsta e un indiciu clar că se simte vinovat. Cine are conștiința liniștită nu obișnuiește să atace înainte de a fi atacat.

— Filosofia deșertului? întrebă italianul ușor ironic.

— Te surprinde? răspunse celălalt. Poate că poporul meu nu are mijloacele necesare ca să producă instrumente sofisticate, dar asta nu înseamnă că e stupid; pentru că, având mult timp la dispoziție, se dedică adesea studierii comportamentului uman. Voi, europenii, vă pricepeți bine la mașini, dar puțin la oameni.

— Asta-i foarte adevărat, fu nevoit să recunoască Pino Ferrara. De când mă știu am învățat să folosesc calculatoare, biciclete, motociclete, automobile, ba chiar și

iahturi, dar încă nu știu cum să mă port cu oamenii și continuă să mă surprindă comportamentul majorității ființelor omenești. Nu-l înțeleg nici măcar pe propriul meu tată, care are mai mulți bani decât ar putea cheltui într-o mie de vieți, dar continuă să riște să ajungă la pușcărie numai ca să mai adauge câteva zerouri la conturile lui bancare.

— „Călărețul care încearcă să încalece două cămile ajunge să se rostogolească pe jos”, spune proverbul.

— Tata sare de pe una pe alta ca un apucat, dar, în ziua când va cădea, noi, mama și cu mine, vom suporta consecințele; și pe noi banii nu ne-au interesat niciodată. Zilele astea m-am tot întrebat la ce-o să-i folosească bătrânului imensa lui avere, dacă unicul său fiu nu se va mai întoarce acasă.

— Păi, se pare că de el depinde dacă te întorci sau nu.

— Știu asta, deși nu pot să cred că ai fi în stare să omori niște oameni care nu ți-au făcut nimic. Dar, după cum ți-am spus, niciodată n-am știut să judec oamenii...

Se ridică și se îndreptă spre *jaima*, spunând:

— Și acum, dacă n-ai nimic împotriva, voi încerca să dorm puțin...

Tuaregul arătă spre jgheab.

— O baie îți va face bine, spuse.

— Dacă mă bag acum aici, mă înec, răspunse celălalt convins.

Se îndepărtă călcând cu multă grijă, deoarece tălpile sale erau o rană vie și nisipul ardea la ora aceea, iar când ajunse la umbră căzu ca trăsnit.

Imohag-ul se uită la el îndelung, îngrijorat, conștient că rănile deschise riscau să se infecteze, ceea ce în acel loc și în acele împrejurări însemna o moarte sigură.

Îi păru rău că l-a adus înapoi în tabără.

Era clar că un european nu putea să suporte o călătorie ca aceea, prin munți, într-un timp atât de scurt – și, ceea ce era și mai rău, făcuse greșeala să se împrietenească cu el, lăsându-l să-i vorbească despre familia lui, iar el, ca războinic, învățase că pe prizonieri trebuie să-i tratezi ca pe niște străini, pentru ca niciun sentiment să nu te influențeze în clipa când le vei hotări soarta.

Nicicând nu-l va putea considera dușman pe Pino Ferrara, nici măcar un simplu ostatic în schimbul vieții căruia să obțină ceva – iar dacă până la urmă ar fi fost obligat să-l abandoneze în mijlocul deșertului, vocea și

cuvintele lui i-ar fi răsunat în urechi toată viața.

Când înfrunți un om cu o sabie în mână, nu trebuie să-l privești în ochi decât ca să vezi care-i va fi următoarea mișcare – îl învățase tatăl său. Altfel, dacă eziți o clipă să-i tai capul, probabil că celălalt ți-l va tăia ție. Compasiunea este o virtute a regilor și un defect al soldaților, deoarece în toiul luptei este sinonimă cu slăbiciunea, iar cine are un moment de slăbiciune, fie și cât ai clipi din ochi, moare.

Compasiunea și iertarea sunt sentimente pe care le încerci doar pe timp de pace – și Gacel Sayah știa foarte bine că este angajat într-un război dur, în care avea toate șansele să piardă.

Dacă dădea înapoi și nu era în stare să-și mențină ferm hotărârile, oricât de nedrepte i s-ar fi părut, vagile lui posibilități de a obține victoria s-ar fi topit ca sarea în apă.

Apoi privirea i se opri asupra celor trei mașini, nemișcate și prăfuite, ce păreau niște animale antediluviene uitate într-un parc pentru copii, absurde și nepotrivite atât de departe de orașele și străzile pentru care fuseseră făcute, și din nou îl uimi îndrăzneala celor ce sfidau deșertul necruțător încredințându-se capriciilor unei mașini.

Se apropie să le vadă mai de aproape și chiar intră în una

dintre ele, dar imediat se văzu obligat să iasă, deoarece nici măcar el, care era obișnuit de mic copil cu cele mai ridicate temperaturi, nu putu suporta căldura dinăuntru.

Îl sperie nebunia celor care, fără să fie obligați s-o facă, sunt în stare să se închidă în habitacle atât de minuscule cu singurul scop de a ajunge la o țintă unde nu-i aștepta decât o glorie efemeră. Dar și mai mult îl sperie faptul că, oricât ar fi încercat, niciodată n-ar fi putut înțelege ce fel de oameni sunt cei care încearcă un sentiment de plăcere riscându-și viața în mod inutil.

Pe când era copil, mama sa îl învățase că viața este cea mai mare comoară pe care Allah i-o dă unei ființe umane în momentul când se naște și că cea dintâi obligație a acesteia este s-o păstreze până când însuși Allah i-o va cere înapoi.

Să-ți pui viața în pericol în mod atât de evident, și nu întru slava Creatorului, ci a ceva atât de nepotrivit ca viteza, era probabil cel mai groaznic păcat; și din punctul lui de vedere era limpede că cine se omora alergând ca un nebun, fără niciun motiv serios, trebuia să ajungă direct în iad.

Se apropie să-l mai privească o dată pe băiat. Văzu că-i curgeau șiroaie de sudoare și că tot corpul îi ardea cuprins de febră, în timp ce sute de muște se ospătau din rănilor

deschise de pe tălpi, și îl cuprinse neplăcuta senzație că foarte curând nefericitul acela avea să ardă în focul gheenei.

Alex Fawcett așeză în formă de evantai cele patru pagini ale documentului de pe masă și spuse:

— Foarte interesant! Cu adevărat încurajator. Din cele scrise aici, oricine ar ajunge la concluzia că nu sunt un simplu șef de securitate al unei organizații sportive, ci mai curând un nebun violent, rasist și cu tendințe neonaziste, care nu caută decât să se îmbogățească fraierind, mințind, furând și chiar asasinând.

— Cine v-a dat asta?

— Directorul dumneavoastră mi le-a trimis acum prin fax. Hans Scholt păli, iar pe chip i se așternu uluiala.

— Nu pot să cred! îngăimă.

Englezul replică, zâmbind cu un calm absolut:

— Ce nu puteți crede? îl aveți în fața ochilor, împreună cu alt fax prin care sunteți anunțat că ați fost concediat.

Așteptă câteva momente reacția austriacului, dar văzându-l atât de uimit de parcă ar fi primit pe neașteptate un pumn între ochi, întrebă:

— Ce vă așteptați? Să vă felicite? Agenția dumneavoastră

v-a trimis ca să relatați un eveniment sportiv pentru o serie de ziare și reviste ce vor să informeze publicul cu cât mai multă obiectivitate posibilă, iar dumneavoastră le trimiteți un pamflet murdar în care lipsește doar să ne învinuiți de faptul că Africa este împânzită de mine antipersonal.

— Eu n-am spus asta.

— Dar lăsați să se înțeleagă – sau, cel puțin, insinuați că am fi în combinație cu cei care fabrică aceste mine.

— Și este adevărat.

— Dacă e s-o luăm așa, toate guvernele și chiar toți oamenii din lume sunt înțeleși cu ei, deoarece cumpără mașini, trenuri sau avioane de la firmele care fabrică și aceste mine. Să afirmați că suntem singurii vinovați de un „delict” ce există în toată lumea mi se pare o minciună nedemnă de un adevărat ziarist.

— Eu n-am spus că ați fi singurii, replică Hans Scholt, ce făcea eforturi supraomenești pentru a se calma. Ceea ce vreau să demonstrez e că a face risipă de bogăție, așa cum faceți dumneavoastră, chiar sub nasul celor care mor de foame sau au rămas mutilați din cauza acestor mine, mi se pare o dovadă de neomenie și un dispreț total față de cele mai elementare reguli de solidaritate între popoare.

— Noi n-am afirmat niciodată că suntem misionari, nici că am fi o organizație neguvernamentală.

— Este clar. Și la fel de clar e că toată buna impresie pe care o fac misionarii și unele organizații neguvernamentale cu mult efort, muncind din greu și cu nenumărate sacrificii este distrusă de îndată ce apăreți dumneavoastră, arătându-le cealaltă față a monedei. Cum poate să-i explice un medic voluntar, ajuns la capătul puterilor, unui sărman băștinaș că nu-i poate opera copilul pentru că de trei săptămâni nu primește nicio fiolă de anestezic, când e de ajuns să se uite pe fereastra dispensarului ca să vadă cum aterizează enormele avioane pline de bere și răcoritoare?

— Cred că nimeni n-are dreptul să ne învinovățească pentru că am reușit să fim eficienți acolo unde alții nu au izbutit, răspunse cu veșnicul său calm Alex Fawcett. Și nici nu cred că este momentul să începem să discutăm despre aceste probleme, deoarece ne aflăm în plină operație de mutare și am o groază de lucruri de făcut. Ceea ce este cu adevărat important e că v-au concediat, deci nu mai sunteți reprezentantul nici unui ziar. În consecință, vă rog să părăsiți tabăra noastră, ca să nu mă văd obligat să dau ordin să vă scoată de aici cu forța.

— Cum ați reușit?

— Ce anume?

— Să faceți să fiu concediat.

— Amintindu-i directorului dumneavoastră că fără colaborarea noastră niciun ziarist din lume n-ar putea transmite informații de aici. Și amintindu-i, de asemenea, că majoritatea celor ce-i cumpără ziarul o fac datorită publicității pe care i-o oferă clienții mei. Cred că în nicio țară civilizată nu există vreun mijloc de comunicare dispus să se înfrunte cu lumea automobilului, care, împreună cu cele ale tutunului și răcoritoarelor, investește cei mai mulți bani în publicitate. Și este știut că în ziua de azi nimeni nu rezistă fără publicitate.

— Înțeleg.

— Mă bucur că înțelegeți, și sper să vă fie de învățătură. La vârsta dumneavoastră nu este indicat să fii prea ambițios și să-ți faci iluzii că poți distruge fără niciun ajutor un edificiu ridicat cu ani de sudoare și sânge.

Alex Fawcett deschise cutia de havane, scoase una și o aprinse cu tot ceremonialul absurd al celor care se consideră experți în materie. În asemenea clipe, un astfel de ritual îl făcea să se simtă și mai important – și, după ce

scoase primul norișor de fum, spuse:

— Și nici măcar să nu vă faceți iluzia că ați fost primul care a încercat să ne înfunde. O grămadă de ziariști au prostul obicei de a vrea să atragă atenția, atribuindu-ne tot felul de scandaluri, dar vă asigur că mai toți cei care ne-au atacat sunt acum șomeri.

— Cu toate acestea, faptele continuă să existe și, mai devreme sau mai târziu, vor ieși la iveală, oricât ați încerca să le ascundeți, îi aminti Hans Scholt, care începuse să-și vină în fire după șoc, deși vocea încă îi tremura în mod vădit. Anul acesta v-au obligat să întrerupeți raliul la jumătate, iar cu puțin noroc, curând, îl veți suspenda de tot.

— Asta vom vedea – spuse englezul, în timp ce se ridică în picioare, considerând discuția încheiată. Pentru moment, această întrerupere ne aduce mai multe beneficii decât dacă am fi planificat-o noi în toate detaliile. Și în viitor va mai apărea câte ceva de care să putem profita...

Austriacul se ridică la rândul său, se îndreptă spre ieșire, dar la jumătatea drumului se întoarse pentru a spune, aproape scuipând cuvintele:

— Vă avertizez că dacă vreunul dintre acești nefericiți moare, voi lua legătura cu familia lui și voi spune tot ce s-a

întâmpilat. Și mă voi oferi ca martor în cazul în care vă vor denunța pentru complicitate la crimă, tăinuire de informații și rea-credință.

— Uite cum tremur! veni răspunsul nerușinat și aproape infantil.

— Știu că legea nu vă face să tremurați – Hans Scholt arată cu degetul spre el, într-un gest vădit amenințător. Dar nu uitați că tatăl lui Pino Ferrara este unul dintre oamenii cei mai bogați și mai lipsiți de scrupule din Italia. Dacă fiul său moare și eu îl conving că dumneavoastră sunteți vinovat, vă asigur că viața dumneavoastră n-o să valoreze nici măcar cât havana pe care o fumați. Nicicând nu veți reuși să mai dormiți liniștit, deoarece știți foarte bine că, oricât de ticălos s-ar crede cineva, întotdeauna există un altul mai ticălos decât el – îi făcu cu ochiul și adăugă: Iar acum eu știu cine este acel altul, unde să-l găsesc și cum să-l ațâț împotriva dumneavoastră.

Ieși din cort, conștient de faptul că ultimele sale cuvinte avuseseră efectul dorit, și se îndreptă spre locul unde Nene Dupre, plin de ulei, demonta filtrele de aer ale elicopterului său.

— Plec! spuse, în chip de salut.

— De ce?

— Prietenul tău Fawcett a reușit să mă lase fără slujbă.

— Fawcett nu e prietenul meu – spuse pilotul. Și al nimănui... Ce s-a întâmplat, de fapt?

Când austriacul sfârși relatarea detaliată a convorbirii, celălalt îl privi îngrijorat și întrebă, dând muștrător din cap:

— Ai îndrăznit să-l ameninți cu moartea așa, pe față? Ai înnebunit? Englezul ăsta este unul dintre cei mai periculoși tipuri pe care-i cunosc.

— Și ce poate să-mi facă?

— El, nimic. Dar *Mecanicul*, mult.

— *Mecanicul*? întrebă surprins celălalt. Cine-i *Mecanicul*?

— Bruno Serafian, un fost mecanic ce și-a petrecut mai mult de jumătate din viață în Africa; se zvonește că ar fi comis toate samavolniciile de care este în stare un om. Și are câțiva ticăloși de aceeași teapă, care se ocupă cu rezolvarea „micilor probleme” ce se ivesc de obicei când peste o mie de tineri destul de „agitați” trebuie să traverseze un continent întreg. Oameni periculoși... Foarte, foarte periculoși.

— Crezi că Fawcett poate să-i ceară să-mi facă vreun rău?

— E de ajuns un singur cuvânt de-al lui ca să ai parte de

unul dintre multele „accidente” care au loc de obicei în acest tip de competiție, spuse pilotul, în timp ce deschidea frigiderul său bine aprovizionat și-i întindea o bere, luându-și și el una. Am impresia că nu ți-ai dat seama că aici se învârtesc destul de multe interese, și asta într-un mediu unde legile nu contează. Aproape zilnic trecem în altă țară și, în afară de asta, sunt țări în care singura lege este corupția. Nu suntem la Paris sau la Viena, unde e de ajuns să formezi un număr de telefon pentru ca imediat să vină poliția să te protejeze. Aici, dacă vine poliția, ai încurcat-o, pentru că de obicei e mai rea decât cel mai rău dintre delincvenți.

— Încerci să mă sperii? se plânse Hans Scholt, care nu făcea niciun efort ca să-și ascundă neliniștea. Pentru că, dacă asta voiai, ai reușit s-o faci.

Francezul negă dând din cap, în timp ce se străduia să pună un filtru la locul lui, pentru ca apoi să-l fixeze cu o cheie franceză.

— Nu, răspunse zâmbitor. Nu încerc să te sperii. Sau poate că da. Poate că cel mai bun lucru care ți s-ar putea întâmpla este să te apuce cufureala și s-o ștergi de-aici cât mai repede.

— Și cum vrei s-o șterg? întotdeauna am depins de organizatori și nu am niciun mijloc de transport.

— Nu mă înnebuni!

— La ce mi-ar servi o mașină în mijlocul deșertului? Știi foarte bine că ne duc dintr-un loc în altul cu avionul sau elicopterul. Altfel, în a doua etapă am rămâne în urmă de tot.

— Asta a fost întotdeauna cea mai bună metodă de a controla presa, dar în cazul tău nu-mi place deloc. Dacă Serafian este la curent cu cele întâmplate, poți să pățești orice...

Își termină berea, aruncă, după obicei, ambalajul în vechea cutie de carton pe jumătate plină și rămasă tăcut, uitându-se cum unul din zgomotoasele și impresionantele Antonov ateriza și se îndrepta foarte încet spre locul unde aștepta un șir lung de mașini.

Când, în sfârșit, uriașul monstru rămase pe loc cu motoarele oprite, întrebă coborând vocea în mod instinctiv, deși nu era nimeni în apropiere care să-i poată auzi.

— Cred că ar trebui să pleci de aici cât mai repede. Unde-ți sunt lucrurile?

— În cort.

— Cât timp îți ia să le strângi?

— Niciun minut, fiindcă n-am decât haine murdare, o veche mașină de scris și o umbrelă de soare. Nimic care să merite să mă duc până acolo dacă sunt în pericol. Aparatul de fotografiat, pozele și actele le port cu mine tot timpul.

Pilotul oftă zgomotos, arătându-și astfel neliniștea sau, poate, proasta dispoziție.

— Poate că nu ești în pericol, răspunse. Poate că exagerez, dar e mai bine să nu riști. Mă gândeam să mă duc să-l văd pe tuareg, dar cred că ar fi mai bine să te scot de aici – arătă spre avion: Du-te până acolo, amestecă-te printre oameni, iar după o jumătate de oră fă un ocol prin spatele acelor dune de nisip, intră în elicopter pe ușa din spate și ascunde-te sub ultimul scaun. Eu o să mă fac că vin de la duș și că nu știu nimic, dar te avertizez că dacă am cea mai mică bănuială că te-a văzut cineva, n-am să risc. Nu vreau să am probleme cu Fawcett și cu atât mai puțin cu împușitul ăla de *Mecanic*.

— Ai încredere în mine.

— Am încredere pentru că nu te înghite, deși habar n-am de ce dracu fac asta.

— Bănuiesc c-o faci pentru că ești un tip cinstit.

— Și la ce-mi folosește? replică pilotul. De douăzeci de ani îmi pun viața în pericol urcându-mă în rablele astea, gata să cad în orice zi în mijlocul deșertului și să devin hrană pentru hiene, și nici măcar nu am o casă a mea. Blestemată soartă! Și acum, cară-te până nu mă răzgândesc.

Pe când ziaristul se îndepărta, Nene Dupre îl preveni cu glas răgușit:

— Și nu uita! Târăște-te pe sub camioane dacă e nevoie, dar încearcă să-ți pierzi urma dacă te urmărește cineva...

— N-ai nicio grijă! Du-te să faci un duș...

Hans Scholt nu trebui să se târască pe sub camioane, deoarece nimeni nu se arătă interesat de prezența lui, astfel că jumătate de oră mai târziu zbura deasupra întinderilor de nisip; atunci îl strânse cu putere pe pilot de braț și-i spuse:

— Mulțumesc că m-ai ajutat.

— Sper să nu-mi pară rău.

— Nici mie... Fă-mi, te rog, o ultimă favoare...

— Despre ce-i vorba?

— Du-mă să-l văd pe tuareg.

— Nici vorbă...

— Te rog...

— Am spus că nu.

— Dar de ce?

— Pentru că a pus condiția să vin singur, și n-am de gând să pun în pericol vieți omenești doar pentru capriciul tău de a obține un interviu pe care nici măcar nu-l poți publica.

— Există și alte ziare.

— Mă îndoiesc că există vreun ziar la care să aibă acces un tip ca tine, dispus să și-l facă dușman pe Alex Fawcett – Nene Dupre se întoarce și se uită la el înainte de-a adăuga: Crede-mă, cel mai bine ar fi să o întinzi cât poți de repede, cât mai departe posibil, și să lași să treacă mult timp, pentru ca Fawcett să uite de tine. Îl cunosc de ani de zile și știu că nu va permite nimănui să pună în pericol o afacere atât de rentabilă.

— Dar ieri mi-ai spus că n-ai de gând să continui cu afacerea asta.

— Faptul că n-am de gând să continui nu înseamnă că vreau să-mi fac dușmani. Nu sunt de acord cu felul în care se procedează, dar asta nu afectează lealitatea mea față de cei care mi-au fost colegi atâta timp. Și nu toți sunt ca Alex Fawcett. Yves Clos, de pildă, este un tip minunat.

— Și de ce nu face nimic?

— Ce-ai vrea să facă? veni răspunsul acru. Să-l

sechestreze pe Marc Milosevic și să i-l dea tuaregului ca să-l biciuiască și să-i taie o mână? Pentru Dumnezeu! Partea proastă a încurcăturii ăsteia blestemată e că nu există o soluție care să-i mulțumească pe toți, pentru că în cazul ăsta fiecare are un pic de dreptate, dar niciunul întru totul. De trei zile n-am închis un ochi, dar oricât aș întoarce problema pe toate părțile, nu-i găsesc o rezolvare logică.

— Poate că eu, fiind o persoană neutră, dacă aș vorbi cu tuaregul, l-aș face să se gândească mai bine.

— Nici tu nu ești neutru și nici el n-are vreun interes să se gândească mai bine, îi spuse francezul. Este vorba de legi și tradiții învechite – de aceea este imposibil să le combați. Noi trăim într-o lume care se schimbă de la o zi la alta, însă lumea tuaregilor a rămas neschimbată de-a lungul secolelor.

— Și care e mai bună?

— Niciuna. Idealul ar fi o lume care să evolueze din punct de vedere tehnic, în timp ce valori ca onoarea, cinstea și legile ospitalității să rămână neschimbate... Dar asta e ca și cum ai vrea să existe o libertate absolută, iar lumea să n-o ia razna odată cu trecerea timpului. Pură utopie! Nene Dupre tăcu, dar după câteva clipe adăugă: Ceea ce pot să fac e să te las la o oarecare distanță de puț și să-l întreb pe

tuareg dacă vrea să vorbească cu tine.

— Mi se pare o idee foarte bună.

— Dar ești în pericol.

— Ce pericol?

— Dacă din cine știe ce motiv nu mă întorc, sau mă întorc și nu te găsesc, rămâi singur în mijlocul pustiului Tenere, ceea ce înseamnă o moarte sigură.

— Mă pui în încurcătură...

— Tu hotărăști, dar fă-o repede, pentru că ăsta-i ultimul ținut locuit unde te pot lăsa.

Austriacul se uită cu atenție la micul grup de colibe de pământ și la cei șase palmieri prăfuiți care-și făcură apariția în depărtare, izolați, aproape fără nicio legătură cu impresionanta monotonie a întunecoasei întinderi bolovănoase, și spuse scoțând un ușor fluierat:

— Nu pare cine știe ce.

— Nimic nu-i cine știe ce pe aici.

— Și cum m-aș putea întoarce la civilizație dacă mă lași aici în voia sorții?

Pilotul îl privi pieziș și-i zâmbi ironic:

— Asta-i problema ta, nu a mea... Cred că am făcut destul scoțându-te din tabără.

— Dar aici suntem în mijlocul pustiului, protestă însoțitorul său.

— Știu asta, însă pe aici trece drumul caravelor cu sare care se îndreaptă spre sud. Pentru câțiva franci te pot duce până într-un loc mai mult sau mai puțin civilizat.

— Grozavă perspectivă...

— Nu uita că tu ai vrut-o. Cine te-a pus să te bagi în încurcătura asta?

— Nimeni, dar înainte de toate sunt ziarist. Și când un ziarist adevărat descoperă un fapt despre care trebuie să scrie, obligația lui e s-o facă.

— Păi scrie, băiete! Scrie! Dar nu te plânge dacă pentru asta trebuie să petreci trei zile cocoțat pe cocoașa unei cămile, înconjurat de căpățâni de sare și sub un soare ce topește pietrele.

Se întoarse să-l privească încă o dată pieziș și insistă cu vădită rea-credință:

— Doar că nu știu ce dracu vrei să scrii, dacă nimeni n-o să-ți publice articolul...

— Cineva tot o să mi-l publice, poți fi sigur de asta.

— În cazul ăsta, hotărăște-te: rămâi aici sau te las mai departe, cu riscul de-a muri de sete în mijlocul deșertului?

— Am să risc.

Nene Dupre scutură de câteva ori din cap, pesimist.

— Adevărul e că ești mult mai tâmpit decât pari, murmură. Nu ți-a trecut prin cap că m-aș fi putut înțelege cu Fawcett să te abandonez într-un loc unde nu te-ar fi găsit nimeni nici peste ani de zile?

— Sigur că mi-a trecut prin cap, recunosc ziaristul. E primul lucru la care m-am gândit...

— Și atunci?

— Nu ai față de asasin.

— Și ce față au asasinii? aproape că se înfurie francezul. Câți asasini ai văzut în viața ta, și după ce-i cunoști că omoară oameni? Singurii asasini cu față de asasini pe care-i știi sunt actorii de film care o fac întotdeauna pe gangsterii și, în momentul când apar pe ecran, știi deja că încearcă s-o strângă de gât pe fată – ridică din umeri ca și cum și-ar fi recunoscut totala sa neputință. În fond și la urma urmei, e viața ta.

Restul drumului l-au făcut în tăcere, mulțumindu-se să admire un peisaj a cărui măreție sporea cu fiecare clipă, deoarece câteva dintre dunele aurii aproape fosilizate aveau peste două sute de metri în înălțime, într-un joc de lumini,

umbre și curbe atât de pronunțate, că uneori părea o încântătoare pajiște cu fecioare uriașe.

Când, în sfârșit, lăsară în urmă șirul de dune, pătrunzând într-o nemărginită întindere pietroasă, își făcură apariția la orizont negrele siluete dințate ale unui mic lanț muntos; Nene Dupre se îndreptă spre sud-est și, după câteva minute, arătă un punct întunecat la vreo zece kilometri distanță.

— Ăsta-i puțul, spuse. Te las aici.

Când începură să coboare, atât puțul și palmierii, cât și munții îndepărtați se pierdură din vedere, iar austriacul intra în panică, înțelegând că va rămâne absolut singur în mijlocul întinderii netede ca o tăblie de masă încinsă de soare, fără nici cea mai mică urmă de orizont, oriunde-ți îndreptai privirea.

— Iisuse! exclamă.

— Întotdeauna am urât să spun „te-am avertizat”, zise Nene Dupre. Dar adevărul e că te-am avertizat...

Din partea din spate a aparatului scoase un mic rucsac de care atârna un bidon plin cu apă.

— Cu asta poți supraviețui vreo două zile, dar dacă mâine dimineată nu m-am întors, mergi în direcția unde apune

soarele și în două-trei ore ajungi la puț.

— Ai de gând să mă lași aici toată noaptea?

— Nu se știe niciodată.

— Și fiarele?

— Fiarele? se miră pilotul. Ce fiare? Chiar crezi că există vreo fiară atât de stupidă încât să trăiască în locul ăsta?

Hans Scholt privi lung în jurul său, își dădu seama încă o dată de covârșitoarea dezolare a peisajului și făcu un gest de negație.

— Nu! Adevărul e că nici măcar un gușter nu cred că s-ar hotări să trăiască aici... Dar încearcă să te întorci în după-amiaza asta.

— Asta nu mai depinde de mine... Succes!

Când, după câteva minute, elicopterul se îndepărtă, austriacul făcu un efort supraomenesc să nu izbucnească în plâns.

În câteva ore, trecuse de la entuziasmul provocat de posibilitatea unui incredibil succes profesional la situația unui om rămas fără slujbă și expus riscului de a muri în cel mai înspăimântător mod cu putință.

Nimeni, niciodată nu se simțise atât de singur cum se simțea el în mijlocul „Neantului”. Timp de câteva minute

rămase nemișcat ca o statuie, abătut și dezorientat, dar, în cele din urmă, își luă rucsacul de jos, și-l aruncă pe umăr și, aproape instinctiv, o porni în direcția unde dispărea elicopterul.

Nene Dupre nu trebui să se uite în urmă ca să se convingă că ziaristul venea după el, deoarece, fără îndoială, și el ar fi făcut la fel în asemenea împrejurări.

Poate că acel prăpădit puț otrăvit și cei trei palmieri pricăjiți nu însemnau nimic în imensitatea pustiului Tenere, dar constituiau singurul punct de referință, singura umbră și ultima speranță de salvare pentru oricine s-ar fi aflat pe o rază de sute de kilometri.

Îl privi de sus, își mai spuse o dată că doar o mână de tuaregi deznădăjduiți ar fi fost în stare să supraviețuiască într-un asemenea ținut și încercă o senzație de ușurare când îl zări pe Gacel Sayah așezat sub palmierul cel mare.

Ateriză foarte aproape de cele trei mașini care aruncau scânteieri metalice sub soarele după-amiezii și se apropie de beduin, ducând în mână două cutii de răcoritoare foarte reci:

— *Aselam aleikum!* salută. Cu umilință îți cer ospitalitate.

— *Metulem, metulem!* veni răspunsul cunoscut. Prietenii

întotdeauna sunt bine primiți. Ce noutăți îmi aduci?

— Puține și proaste.

Se așeză alături de el, băură în tăcere și, când terminară, îl puse la curent cu ultimele întâmplări și conchise:

— În mod oficial, au lăsat negocierile pe mâna mea, dar sunt aproape sigur că va mai interveni cineva.

— Cu forța?

— Cum altfel?

— Cine?

— Un grup de Foști mercenari care fac de obicei treburi murdare pentru organizatori. Niște tipi duri, periculoși și fără scrupule.

— Câți?

— Cincisprezece, poate douăzeci... în mod normal, sunt șapte sau opt, dar cum încă n-au intrat în acțiune, pentru că toate mașinile și piloții se află deja în Libia, îmi închipui că așteaptă întăriri.

— Cum vor veni?

— Îmi imaginez că pe calea aerului. În elicopter sau, mai degrabă, parașutându-se în timpul nopții.

— Vor veni direct aici?

— Mă îndoiesc. Ei știu la fel de bine ca și mine că ostaticii

se află pe undeva în munți și că aici n-au ce căuta. Sau greșesc eu, sau cel mai probabil e că vor ataca acolo.

— Când?

— Îmi închipui că mâine noapte.

Imohag-ul rămase câteva clipe pe gânduri, după care întrebă:

— Pentru ce faci asta? De ce ești de partea mea și-mi dai toate aceste informații, împotriva prietenilor tăi?

— Tipii ăștia nu sunt prietenii mei, răspunse Nene Dupre sincer. Niciodată n-au fost și nici nu vor fi vreodată. Ți-am mai spus că intenția mea este să rezolv acest incident fără vărsare de sânge, dar am impresia că pe ei nu-i interesează asta; vor doar ca problema să se rezolve o dată pentru totdeauna. Dacă ostaticii vor muri, vor face doar câteva fotografii și le vor da presei ca probă de netăgăduit că „niște bandiți fără suflet” au atacat, au jefuit și au omorât niște sportivi nevinovați care nu le-au făcut niciun rău.

— Dar nu ăsta e adevărul.

— Va fi „adevărul” lor și nu cred că vor lăsa în viață pe vreunul care ar putea da o versiune diferită. În mod oficial, organizatorii vor argumenta că au făcut tot ce le-a stat în putere, că au angajat cei mai buni specialiști și că n-au

precupețit mijloace și bani pentru a salva ostaticii, dar că, din păcate, au ajuns prea târziu, deoarece niște beduini sălbatici erau interesați doar să fure și să omoare – Nene Dupre schiță un ușor zâmbet trist. Ei manipulează presa, iar pe tine nimeni nu te va lua în seamă. Singurul dispus s-o facă se află acolo, singur în mijlocul deșertului.

— Cel pe care l-ai lăsat?

— De unde știi că am lăsat pe cineva?

— Aparatul tău a apărut la orizont, apoi a coborât și a întârziat câteva minute până s-a ridicat din nou. Singura explicație posibilă e că ai aterizat să lași pe cineva.

— E clar că ai o vedere de vultur și că nu-ți scapă nimic. Nu te-ai gândit că aș fi putut aduce un dușman?

— Nu.

— De ce?

— Ți-am spus că noi, tuaregii, nu știm prea multe despre mașini, dar ne pricepem bine la oameni.

— Dar chiar și așa, n-ai avut nici măcar curiozitatea să știi cine e pasagerul meu.

— Am așteptat să-mi spui tu.

— Continui să mă uimești.

Gacel Sayah arată spre *jaima* cea mare.

— Mai am o surpriză... Uită-te acolo!

Pilotul se ridică și se îndreptă spre locul indicat, se uită înăuntru, se aplecă să vadă starea celui ce dormea și, când se întoarse, pe față i se citea o mare îngrijorare.

— Are temperatură mare, spuse. Și cred că rănilor i se infectează.

— Și eu cred, dar nu pot face nimic, zise beduinul. Îl cunoști?

Celălalt făcu un gest afirmativ.

— Este Pino Ferrara. Dacă-mi amintesc bine, a participat la raliu de două sau de trei ori. Bun băiat și un pilot excelent.

— Spune că taică-său e un om foarte important.

— Din câte știu eu, așa este.

— A vorbit cu el la telefon și e convins că poate să mi-l aducă pe cel care mi-a otrăvit puțul... Tu ce crezi?

Nene Dupre se gândi îndelung cum să răspundă, și nu era nevoie să-l cunoști bine ca să-ți dai seama că se simțea din ce în ce mai neliniștit din cauza întorsăturii pe care o lua lucrurile.

În cele din urmă răspunse ridicând din umeri:

— N-are importanță ce cred sau ce nu cred eu. Important

e că afacerea asta se complică tot mai mult, iar dacă acum intervin și prietenii comandator-ului Ferrara, s-ar putea să ne scape din mână.

— Din câte știu eu, acum nu este în mâna nimănui, remarcă Gacel. Te-au ales ca intermediar, dar nu vii cu nicio propunere demnă de a fi luată în seamă.

— M-au împuternicit să-ți ofer un milion de franci ca să uiți de toată afacerea asta.

— N-am auzit niciodată spunându-se că memoria ar fi de vânzare. Memoria îi însoțește pe oameni până la mormânt și nu există săpun, oricât de scump ar fi el, care să poată spăla amintirile.

— Este doar un fel de a spune, explică pilotul. Îți dai seama de ceea ce poți face cu un milion de franci?

— Desigur!... Să trăiesc tot restul vieții mele ca un sechestrator care a acceptat o răscumpărare. Familia mea n-ar mai fi familia lui Gacel Sayah, cel mai mare erou al neamului meu, ci o familie de bandiți de care ar trebui să se rușineze până și ultimul tuareg...

— Nu mă refer la asta.

— Atunci la ce te referi? vru să știe *imohag*-ul. La lucrurile pe care le-aș putea cumpăra cu toți banii ăștia?

Nomazii urăsc lucrurile, deoarece fiecare obiect, oricât de valoros ar fi, devine o povară când trebuie să călătorești. Ni se spune „Fiii Vântului” poate pentru că nici vântul nu iubește obiectele: le împinge, le distruge sau le lasă la întâmplare, dar niciodată nu rămâne cu ele.

— În cazul ăsta, cum să negociez cu tine? se plânse francezul, care cu fiecare minut ce trecea se simțea tot mai abătut. Dă-mi un indiciu care să mă ajute să înțeleg ce vrei.

— N-ai nevoie de niciun indiciu, spuse Gacel Sayah. Întotdeauna am spus foarte clar ce vreau.

— Ar trebui să vii cu alte oferte.

— „Oferte”? întrebarea îi reflecta uimirea. La ce fel de „oferte” te referi? Crezi că sunt un vânzător de covoare care se tocmește să-și vândă marfa? Eu nu vând covoare. Nu vând nimic. Eu cer să se facă dreptate și cred că am fost de acord că n-o să umblăm cu niciun aranjament dacă e vorba de dreptate.

— Preferi să te înfrunți cu mercenarii?

— Tatăl meu s-a înfruntat cu o armată întreagă.

— Și ăsta este singurul tău scop? Să urmezi calea tatălui tău și să ajungi să te omoare așa cum l-au omorât pe el?

— De ce nu? Ce viitor îi așteaptă pe tuaregi, dacă nu

acela de a sfârși cu onoare?

— Asta, iartă-mă că-ți spun, este una dintre cele mai mari prostii pe care le-am auzit vreodată, zise pilotul cu absolută naturalețe. Poporul tău a fost un popor temut, respectat și admirat de-a lungul istoriei. A intrat chiar în legendă și s-a scris despre faptele sale eroice din deșert aproape tot atât cât despre cele ale spartanilor din Grecia sau ale siouxilor din America de Nord... Când cei din Sfatul bătrânilor au decis că mașinile nu trebuie să treacă pe teritoriul vostru, a fost de ajuns pentru ca raliul să se întrerupă. Asta înseamnă că are încă o putere deosebită în această parte a lumii.

— Nu mi-ai spus nimic despre hotărârea Sfatului bătrânilor.

— Ieri am aflat. Se pare că Turki Al-Aidieri s-a declarat fățiș de partea ta și a influențat în mod decisiv hotărârea finală.

— Turki, *Ghepardul*? se miră Gacel Sayah. Credeam că a murit.

— Este foarte bătrân, dar cred că va mai da încă de furcă.

— Întotdeauna a făcut-o.

— Păi dacă el, la cei aproape nouăzeci de ani ai săi, încă

mai are curaj, nu înțeleg de ce tu, care trebuie să fii de patru ori mai tânăr, consideri că totul este pierdut. Nu faceți parte din aceeași rasă? Sau poate că pe parcursul a două generații ați devenit mai slabi?

— Ești foarte viclean, răspunse Gacel cu asprime. Viclean și sucit, dar adevărul e că mă bucur să știu că atitudinea mea a făcut ca o parte din poporul meu să reacționeze și să facă front comun împotriva acestui concurs stupid. Poate că următorul pas ar fi crearea unui front comun împotriva șlehtei de nerușinați care ne guvernează și să vină o zi când noi, *imohag*-ii, vom putea avea propria noastră țară, cu propriile noastre legi și obiceiuri.

— Mai aveți timp, zise francezul, sincer convins de ceea ce spune. Africa nu și-a consolidat încă adevăratele granițe, nici nu s-a stabilit unde și cum trebuie să trăiască diversele sale popoare. Abia acum patruzeci de ani majoritatea țărilor și-au obținut independența, și adevărul e că s-a procedat după criteriile colonizatorilor, cu granițe trasate cu rigla și fără niciun respect față de cei care aveau să trăiască în aceste locuri. Dacă tuaregii s-ar organiza – și cred că tu ești unul dintre cei care ar putea face ceva în acest sens –, ar fi în măsură să-și ceară drepturile legitime asupra unui

pământ propriu, liber și independent.

— „Națiunea tuaregă”?

— De ce nu?

— Și din ce am trăi?

— Din ce ați trăit întotdeauna: din deșert.

— Cam puțin.

— Într-adevăr, dar mai bine un deșert propriu decât o grădină străină... Nu crezi?

— Desigur! Gacel se răsuci și se uită pieziș la însoțitorul său cu o oarecare neliniște în privire, în timp ce-l întrebă: Sigur ești doar un simplu pilot de elicopter?

— Din câte știu eu, da. Dar de ce întrebi?

— Pentru că uneori vorbești ca un politician.

— Trebuie s-o iau ca o laudă sau ca o ofensă?

— Ia-o cum vrei. Deși cred că această conversație se prelungește prea mult și nu duce la nimic. Ai să-mi faci vreo propunere?

— Una foarte concretă: lasă-mă să-l iau pe băiatul ăsta. Dacă rămâne aici, o să moară.

Beduinul nu răspunse imediat, se gândi la propunere, după care făcu un ușor gest negativ:

— Așa e, și-mi pare rău, pentru că știu că nu are nicio

vină, dar nu pot să-l las să plece așa, pur și simplu.

— Pot să-ți dau în schimb ceva de care ai nevoie acum.

— Ce?

— O pușcă cu repetiție modernă, cu lunetă și două cutii de cartușe. Rabla asta pe care o ai nu-ți va folosi la nimic când va trebui să te înfrunți cu oamenii *Mecanicului*.

— Nici asta pe care mi-o oferi n-aș spune că e ceva cu care aș putea câștiga o bătălie... Nu ai vreun tanc la bord?

— Nu, dar am un binoclu.

— Un binoclu? repetă celălalt amuzat. La ce-mi trebuie binoclu? în ziua în care un tuareg ajunge să aibă nevoie de binoclu înseamnă că nu mai e bun de nimic.

— Doar că nu este unul obișnuit.

— A, nu? Și ce are în mod special?

— Este un binoclu de noapte.

— Ce vrea să însemne asta, binoclu de noapte?

— Că poți să vezi cu el noaptea.

— Glumești?

— Deloc! răspunse Nene Dupre cu deplină siguranță. Nu mi-ai povestit că, pe când stăteai la oraș, erai uimit de felul în care rachetele americane nimereau obiectivul chiar și pe întuneric? Îți amintești că la televizor se vedea totul într-o

culoare verzuie din cauza razelor laser?

— Da, sigur că-mi amintesc.

— Păi eu am întotdeauna la mine un binoclu cu raze laser, care mă ajută să găsesc mașinile pierdute chiar și pe întuneric. Ți-l dăruiesc și te învăț cum se folosește, dacă mă lași să-l iau pe băiat cu mine.

— Începi să fii un negociator acceptabil.

— Mă bucur să aud asta.

— Bănuiesc că ultimul lucru pe care și l-ar putea închipui niște mercenari, oricât de buni ar fi în meseria lor, e că un „arab păduchios” care trăiește în mijlocul deșertului ar putea să aibă un binoclu cu raze din astea.

— Bănuiești bine.

— Și bineînțeles că asta mi-ar da un avantaj considerabil dacă ar trebui să lupt...

— Desigur, însă te avertizez că și ei le folosesc. Dispun de un echipament foarte sofisticat.

— Da, dar eu o știu, în timp ce ei nici măcar nu bănuiesc lucrul ăsta. Iar tata m-a învățat că surpriza înseamnă, de obicei, o victorie pe jumătate obținută.

— Atunci, ne-am înțeles?

— Mi-ar plăcea, dar dacă-l las pe băiat să plece, pierd

ocazia ca taică-său să mi-l aducă pe vinovat.

— O să am eu grijă să nu se întâmple asta.

— Cum?

— În primul rând, convingându-l că faptul că i-ai lăsat fiul în viață este o dovadă de bunăvoință și că el, în schimb, va trebui să-și respecte angajamentul. Și în al doilea rând, făcându-l pe Pino să înțeleagă că tovarășul său, de care știu că-l leagă o mare prietenie de ani de zile, va rămâne în puterea ta și va fi unul dintre condamnații la moarte dacă nu-l presează pe taică-său să facă tot ce-i stă în putere ca să-l elibereze.

— Mi se pare logic.

— Așa și este. Ți ofer mijloace materiale cu care să lupți și o excelentă acoperire într-o problemă numită „relații publice”, pe care tu n-o înțelegi. Dacă Pino și acest ziarist se întorc în Italia sănătoși și în afara oricărui pericol, *comendator-ul* Ferrara are destulă influență ca să poată provoca un adevărat scandal și toată lumea să afle adevărul. Altfel, dacă băiatul moare, nu va mai fi cine să te apere și toată vina va cădea asupra ta.

— Negociezi din ce în ce mai bine.

— Asta pentru că am un bun adversar.

— Ce vrei să spui cu asta? întrebă celălalt, deranjat.

— Că ești cel mai încăpățânat interlocutor cu care m-am înfruntat vreodată.

— Nu mă supăr, pentru că ești oaspetele meu și nu ne este îngăduit să ne supărăm pe oaspeți, orice ne-ar spune.

— În cazul ăsta, renunț la acest drept, pentru că dacă nu accepți ceea ce-ți propun vei dovedi că ești mai încăpățânat decât un catâr.

— Ce-i ăla catâr?

— Cel mai încăpățânat animal de povară. Mai rău decât cea mai rea cămilă în călduri.

— Nu cred că există o ființă mai încăpățânată decât o cămilă în luna aprilie.

— Un tuareg intransigent, insistă pilotul. Și hai să terminăm cu prostiile. Gândește-te puțin și recunoaște că propunerea este bună.

— Nu trebuie să mă gândesc. Sunt de acord.

— Slavă Domnului! Te interesează să-l cunoști pe ziarist?

— Mă poate ajuta cu ceva?

— Nu știu, dar dacă vine un moment când ar trebui să intervină, e mai bine să vorbească în cunoștință de cauză decât din auzite. Rău nu poate să-ți facă.

— De acord... Adu-l. Dar fără fotografii.

— Pe dracu, ce mai contează câteva fotografii, dacă nu ți se văd decât ochii și la fel de bine poți fi tu sau un scoțian cu turban? vru să știe Nene Dupre. Importante sunt puțul, mașinile și corturile. În felul ăsta poate să confirme că a fost aici, că a vorbit cu tine și că nu face decât să povestească ceea ce s-a întâmplat într-un colț pierdut din deșert din vina unei șleahțe de golani lipsiți de scrupule – se ridică în picioare și se îndreaptă spre elicopter. Mă întorc imediat! spuse, în chip de rămas-bun.

Gacel Sayah rămase neclintit până când, un sfert de oră mai târziu, Hans Scholt se așeză pe vine în fața lui, ca să-l privească mai atent, cu un straniu amestec de teamă, respect și admirație.

— Mulțumesc că m-ați primit! șopti cu timiditate. Din acest moment mă consider sub protecția dumneavoastră.

— Nu se spune așa, îi reproșă beduinul. Se spune „vă cer ospitalitatea”.

— Bine! Așa... Vă cer ospitalitatea.

— De acord... Ce vrei să știi?

— Dacă într-adevăr sunteți dispus să-i omorâți pe acești oameni.

— Doar dacă sunt nevoit...

— De ce?

— De câte ori trebuie să repet? vru să știe tuaregul, vizibil supărat. Chiar așa de neghiobi sunteți voi, francezii?

— Eu sunt austriac.

— Pentru mine toți sunteți francezi – făcu un semn spre Nene Dupre, care rămăsese sprijinit de un palmier. Să-ți spună el toată povestea.

— Mi-a spus-o deja.

— Atunci uită-te la caprele astea: sunt pe moarte. Și la cămile, care abia se țin pe picioare. Doar cele trei, pe care nu le-am lăsat să se apropie de puț, vor supraviețui. Asta e toată averea familiei mele. Nu este mult, dar ne-au trebuit mulți ani ca să le adunăm și cineva a distrus totul dintr-un capriciu, în mai puțin de un minut – se uită la interlocutorul său cu acei ochi întunecați și pătrunzători care când se înfuria păreau că scot scântei. Până când vinovatul nu va plăti pentru toate astea, nu va fi pace...

Se ridică fără grabă și spuse în încheiere:

— Și acum te rog să mă ierți, trebuie să mă întorc în munți.

— Te duc eu, se oferi Nene Dupre.

Imohag-ul aruncă o privire disprețuitoare spre elicopter și exclamă:

— Cu rabla asta? Nici mort!

— Nu pot să cred că ți-e frică! îi râse în nas francezul.

— Nu e vorba de frică, răspunse beduinul. Mă deranjează zgomotul. În afară de faptul că nu pot să-mi iau cele trei cămile.

— Vrei să te întorci acolo cu cămilele? întrebă surprins Nene Dupre – și, în fața gestului mut de aprobare al celuilalt, întrebă: De ce?

— Acum am nevoie de ele.

— Pentru ce?

— Mă vor ajuta să lupt împotriva dușmanilor mei.

— Trei cămile hămesite? se scandaliză francezul, incapabil să dea crezare celor auzite.

— Când nu ai mai nimic, te mulțumești cu orice. Nu contează puterea armelor, ci felul cum știi să le folosești.

— Cum dorești! spuse pilotul, derutat. Până la urmă, ar fi mai bine să nu mă abat prea mult din drum, pentru că, dacă trebuie să-i duc pe ăștia doi într-un loc cât de cât civilizat, risc să rămân fără combustibil și n-aș mai putea să mă întorc la bază.

Gacel Sayah intră în *jaima*, îl trezi pe tânăr, care se uită la el ca și cum habar n-avea cine e sau unde se află, și, după ce se convinge că într-adevăr are febră și că rănille au un aspect îngrijorător, spuse:

— Am să te las să pleci, dacă-mi promiți că înțelegerea noastră rămâne în picioare.

— Nu vreau să plec, răspunse italianul cu convingere. Ori plecăm toți șase, ori niciunul. Asta a fost înțelegerea.

— Nu, îl contrazise Gacel. Nu așa ne-am înțeles. Te-am avertizat că n-o să-ți fac nicio favoare pentru că tatăl tău este bogat și n-am spus că-i las în viață pe toți sau pe niciunul, iar tu ai făcut tot ce ți-a stat în putere. Cum se numește copilotul tău?

— Belii. Maurizio Belii.

— Bine... Acum înțelegerea este așa. Ai să pleci cu elicopterul, o să încerci să te întorci în Italia cât mai repede cu putință și o să-l prezezi pe tatăl tău să-i determine pe prietenii lui să mi-l predea pe vinovat. Dacă în zece zile nu vor fi la poalele munților, prietenul tău va fi primul care va muri... Ai înțeles?

— Perfect! Dar repet că prefer să rămân, în felul ăsta tatăl meu va fi mult mai presat.

— Dacă rămâi, vei muri – și vom avea de pierdut cu toții.

— Nu sunt de acord. Eu cred că...

Beduinul îl întrerupse cu un gest nerăbdător:

— Nu contează ce crezi tu. Contează ce cred eu. Fă ce ți-am spus și ai încredere în Dupre, care s-a arătat a fi un om onest și m-a făcut să înțeleg că e mai bine să te las să pleci. Ai bani?

— În mașină.

— Folosește-i ca să te întorci acasă cât mai repede – îi strânse mâna cu putere, un gest afectuos și foarte rar la el. Ești un băiat bun – murmură. Și sunt convins că te vei ține de cuvânt.

— Fii sigur... Ai de gând să-l omori pe porcul ăla?

— Să-l omor? se miră interlocutorul său. În niciun caz. Dacă l-aș omori, n-aș face ce spune legea și în cazul ăsta aș fi la fel de vinovat ca el, iar toate astea n-ar mai avea sens... Noroc!

— Noroc!

Afară îl aștepta Nene Dupre, care-i dădu pușca, gloanțele și binoclul de noapte, explicându-i amănunțit cum se folosește.

— Mai ales nu-l îndrepta spre o lumină puternică, îl

avertiză. Cu cât e mai întunecată noaptea, cu atât e mai folositor.

— Voi, francezii, o să mă uimiți întotdeauna – recunosc *imohag-ul* cu un gest de nedumerire. Întotdeauna! Ești sigur că și mercenarii ăștia îl folosesc?

— Pentru un profesionist, în ziua de azi, acest binoclu este la fel de necesar ca o armă.

— Mă bucur să aflu asta – îi strânse mâna cu putere. Acum ar fi bine să plecați, spuse. Mulțumesc pentru tot.

În câteva minute, elicopterul se pierdu din vedere, iar în acest timp Gacel încarcă pe cei trei dromaderi care mai erau în viață patru dintre caprele muribunde și porni cu pas vioi pe drumul ce ducea spre munții îndepărtați.

Știa că acolo va trebui să dea o bătălie grea, dar începea să aibă o idee clară despre cum avea s-o plănuiască.

— Doar nu l-a înghițit pământul.

— Păi, așa s-ar părea. Ultima oară când l-au văzut, dădea târcoale pe lângă Antonovul ăla care a decolat acum o oră, deci îmi închipui că ar trebui să fie în zbor spre Libia.

— Și nimeni nu l-a văzut când a urcat?

Bruno Serafian ridică din umeri, dând de înțeles că nu are nici cea mai vagă idee.

— Atât mașinile, cât și camioanele aveau ușile deschise și cheile în contact, gata de îmbarcare. S-o fi ascuns în vreuna din ele.

Alex Fawcett făcu un gest ușor contrariat, vrând să spună că pentru moment nu se putea face mare lucru în privința asta.

— Câți oameni ai trimis în Libia? vru să știe.

— Trei.

— Spune-le să fie atenți dacă cretinul ăsta apare pe-acolo. Când pleci?

— Măine după-amiază. Îndată ce va pleca ultimul tău avion, o să aterizeze un Hercules care va pleca din Angola foarte devreme. Cu el va călători echipa de întărire de care

am nevoie – *Mecanicul* cel veșnic jegos se apropie de hartă și arată cu degetul un punct. În noaptea asta ne vor parașuta în munți și vor reveni să ne ia după patru zile. Dacă reușim să-i eliberăm pe ostatici, o să-i ducem înapoi în Europa. Dacă nu, ne întoarcem în Angola.

— De ce în Angola?

— Acolo nimeni nu pune întrebări. Trec printr-un război civil și sunt destul de ocupați să se omoare unul pe altul... Apoi, după treipatru luni mă voi ocupa de Sfatul bătrânilor.

— Sper să nu mai fie probleme, dar, în orice caz, știi ce gândesc eu în legătură cu ostaticii: sau toți liberi, sau toți morți.

— N-ai de ce să-ți faci probleme.

— Ba îmi fac multe probleme, și tu știi mai bine ca oricine, îl contrazise englezul. Întotdeauna am avut încredere în tine, dar niciodată nu m-am încrezut în blestemații ăștia de tuaregi. Se mișcă în deșert ca peștele în apă.

— Am cei mai buni „pescari”.

— Nu știu dacă sunt cei mai buni, dar cu siguranță sunt cei mai scumpi.

— Sunt așa de scumpi pentru că nu-s mulți nebuni

dispuși să se lanseze în plină noapte deasupra unor munți îndepărtați din Sahara. Mergi liniștit. În trei zile scapi de toate problemele.

— Așa sper... Și de acum înainte vreau să întrerupem orice contact.

— Ce vrei să faci oamenii mei din Libia cu Ziaristul ăla?

— Mai întâi să-l găsim. Și pe urmă, mai Vedem...

— Și cu Milosevic?

— Deocamdată nu vă atingeți de el. Cu toate că mi-ar plăcea ca într-o zi, când nici măcar nu se așteaptă și într-un loc pe care nici nu-l poate bănuși, cineva să-i facă de petrecanie chiar și numai pentru bătaia de cap pe care mi-a dat-o.

— Dacă era prieten cu Arkan, după cum spui, nimeni n-o să se mire dacă va avea și el un sfârșit violent... Vrei să mă ocup de el?

— La timpul potrivit... Și-acum ar fi mai bine să mă lași singur. Vreau să dau niște telefoane și să strâng toate astea, fiindcă într-o oră ridicăm tabăra.

— Speri să ajungi la timp la Cairo?

— Te mai îndoiești?

— După cum te cunosc, nu.

Zece minute mai târziu, *Mecanicul* intra în camionul cu remorcă ce-i servea drept cartier general și unde frații Mendoza Julio și César – dezertori din armata argentiniană și scăpați de o justiție care-i căuta pentru tortură, sechestrul și crimă, dormeau fără griji.

— Gata cu leneveala! spuse. Începe dansul.

— Bine, dar totul e pregătit de acum două zile, protestă fratele cel mare.

— Pentru mine, nu, mormăi armeanul. Pentru mine „niciodată nu este totul pregătit”, pentru că știu din experiență că întotdeauna poți avea o surpriză...

— Și ce surpriză aștepti din partea unor beduini împruți care n-au decât două puști vechi? întrebă unul din frați.

— Dacă aș ști, n-aș mai avea de ce să-mi fac griji, îi răspunse șeful său. Dar în toți anii ăștia cât am luptat în Ciad am învățat că în deșert doi „beduini împruți” cu doar două puști vechi pot să-ți creeze mai multe neplăceri decât jumătate de duzină de care blindate pe care le vezi venind și știi cum să lupți împotriva lor. „Împruți” ăștia apar de unde nici nu te-aștepti și îți taie gâtul ca unui cârlan, pentru ca apoi să dispară așa cum au apărut. Sfatul meu e să deschideți bine ochii, dar chiar și așa, nu vă încredeți

niciodată în ceea ce vedeți, pentru că rareori este ceea ce pare a fi. Și acum, haideți să mai vedem o dată fotografiile alea.

— Încă o dată?

— Și de o mie de ori, dacă este nevoie...

Scoase dintr-o servietă hărtănită o duzină de fotografii enorme luate din avion, le răsfiră pe o măsuță joasă și așteptă ca însoțitorii lui să se apropie.

— În asta se văd perfect puțul, palmierii, *jaimele* și mașinile. Dar se vede clar că nu e niciun loc unde-ar putea să-i ascundă pe ostatici... Cel mai probabil e că i-au dus în vreo peșteră din munții ăștia.

— Nu cred că am avea nevoie de mai mult de o zi ca să cercetăm toată zona asta metru cu metru, spuse Julio, cel mai mare dintre frații Mendoza. Pare mai cheală decât un cur de maimuță.

— Văd că e cheală, dar ține cont că, până și de la înălțimea asta, se disting chei înguste și adânci, pentru că pe-aici a curs probabil un râu cu apă multă care a săpat în piatră... Și de fiecare dată când va trebui să urcăm și să coborâm într-un asemenea defileu vom risca să fim împușcați, fiindcă puii ăștia de curvă nu greșesc niciodată

ținta și obișnuiesc să se ascundă în cele mai nebănuite locuri.

— Dacă nu te-aș cunoaște, aș zice că ești cam speriat.

— Cine e obligat să înfrunte un tuareg pe propriul său teritoriu și nu e speriat e un cretin care merită să-și piardă gâtul cu prima ocazie – Bruno Serafian își înălță capul pentru a schița un zâmbet, în timp ce făcu cu Ochiul. Cu toate astea – adăugă –, contăm pe ceva foarte important în favoarea noastră.

— Pe ce anume?

— Pe faptul că, fiind una din regiunile cele mai pustii de pe glob, acolo nu trăiește aproape niciun animal, ceea ce înseamnă că tot ce mișcă este neapărat un dușman.

— Deci îi băgăm plumb, comentă Julio Mendoza pe un ton ușor ironic. E liniștitor să știm că ceva ne este favorabil.

Șeful său îi aruncă o privire plină de reproș.

— Păstrează-ți ironia pentru când se va termina totul, dacă vei mai trăi până atunci – spuse printre dinți. Și roagă-te ca mizerabilii ăștia să nu ne rezerve vreuna din teribilele lor surprize.

— Surprize?

— Exact.

— La ce fel de surprize te referi?

— Dacă aş şti, n-ar mai fi surpriză, imbecilule!... Dar poţi fi sigur că tuaregii născocesc întotdeauna ceva ca să ți-o tragă pe la spate când te-aştepţi mai puţin.

Era clar că Bruno Serafian nu avea pic de încredere în tuaregi sau în modul lor foarte special de a înţelege înfruntarea armată; şi la fel de clar era că avea destule motive să n-o facă, deoarece chiar în momentul în care îi avertiza insistent pe subalternii săi, duşmanul lor, Gacel Sayah, tocmai băgase vârful cuţitului în jugulara celei mai debile dintre caprele ce atârnau la oblâncul cămilelor, pentru ca sângele să picure în aşa fel încât să lase în urma lui o dâră vizibilă.

În felul acesta, începea să pună în practică învăţămintele tatălui său, care fusese un mare războinic, şi ale generaţiilor de luptători *imohagi* care de-a lungul secolelor învăţaseră să transforme aridul peisaj ce-i înconjura şi puţinele lui vieţuitoare în cei mai buni aliaţi.

La revărsatul zorilor, două capre fuseseră deja sacrificate şi sângele lor stropise nisipul deşertului şi pietrele de la poalele munţilor, făcând ca în scurt timp primii vulturi să apară zburând la mare înălţime.

Puțin mai târziu, Gacel intră în Peștera Gazelei, își îmbrățișă mama și frații și, după ce acceptă cu plăcere un reconfortant pahar cu ceai fierbinte, îi puse la curent cu ultimele întâmplări, precum și cu planul de acțiune pe care-l gândise.

— Crezi că o să funcționeze? întrebă Suleiman.

— Trebuie să funcționeze, veni răspunsul simplu. Știu că ne aflăm aici și, din câte mi s-a spus, sunt adevărați profesioniști, gata de orice. Ori îi învingem, ori ne putem considera morți.

— Ne rămâne a treia cale, remarcă Aisha. Să eliberăm ostaticii.

— Cam târziu, nu crezi? Nu mai avem puț și nici alt loc unde să mergem. Nu mai avem nici grădină și nici animale. Și am pierde pentru totdeauna singurul lucru care ne-a mai rămas, mândria de a fi tuareg. Dacă acum ne dăm bătuți, vom pângări memoria tatălui nostru.

— În situația asta, el ar înțelege, șopti Laila. Sunt situații în care victoria este complet imposibilă.

— Amintește-ți că el niciodată nu lupta cu gândul la o victorie nesigură, preciză fiul cel mare. Lupta pentru că era obligația lui să lupte, chiar dacă știa că nu are nici cea mai

mică speranță să învingă.

— Și în cele din urmă l-au omorât. Ce-am câștigat cu asta noi, cei care-l iubeam? Ce-a câștigat el însuși, în afară de ura multor oameni, admirația câtorva și compasiunea marii majorități?

Buna femeie se așeză pe o piatră și-și duse mâinile la cap cu un gest de mare oboseală, adăugând:

— Din ziua în care tatăl tău a plecat în căutarea lui Abdul-el-Kébir, viața mea a fost cel mai groaznic infern, iar acum se pare că destinul se încăpățânează să repete o istorie la fel de tristă. Nu ți se pare de ajuns că am pierdut un soț pe care-l adoram; acum ai vrea să-mi pierd și fiii?... Pentru ce? vru să știe. Cu ce-am păcătuیت ca să fiu pedepsită în felul ăsta?

— Tu n-ai păcătuیت cu nimic, se grăbi s-o consoleze Aisha. Alții au făcut-o, dar poate că de data asta nu va trebui să plătim noi. Tata a trebuit să înfrunte o armată întreagă și a fost învins doar când a fost nevoit să părăsească deșertul. Noi vom înfrunta doar o mână de mercenari care nici măcar nu cunosc acești munți. Planul lui Gacel pare bun, iar noi trebuie doar să-l urmăm punct cu punct.

— Dar nici măcar nu știm cu câți mercenari va trebui să

ne luptăm! se văită Laila.

— Pilotul m-a asigurat că nu vor fi mai mult de douăzeci, spuse Gacel – și părea destul de convins.

— Ai încredere în el?

— Totală. Altfel n-aș fi aici – arată cu mândrie arma. Am încercat-o pe drum și nimeresc o piatră de la trei sute de pași – zâmbi fericit și adăugă: Și pe deasupra mai avem și un binoclu pentru întuneric – se înclină și atinse ușor cu buzele obrazul mamei sale. Nu te mai necăji – o rugă. O să trecem noi și peste asta, dar ca să reușim, va trebui să ne apucăm de treabă chiar acum.

De îndată se îndreptă spre celălalt capăt al peșterii, unde se aflau ostaticii, și întrebă pe un ton imperativ:

— Cine e Maurizio Belii?

Cel mai tânăr dintre ei abia șopti:

— Eu.

— Vino cu mine!

— Unde?

— Nu pune întrebări!

Tonul său era atât de sec și tăios, încât sărmanul băiat aruncă o privire neliniștită spre tovarășii săi și apoi se ridică.

Gacel îl împinse ușor până aproape de ieșire, apoi îl legă la ochi cu o năframă și-l obligă să se aplece, ca să poată ieși fără să se lovească de stânci.

— Ce vrei să-mi faci? îngăimă italianul, când își dădu seama că se află afară.

— O să vezi!

Îl ajută să încalece pe o cămilă, îl legă strâns de șa și, obligând animalul să se ridice în picioare, porni la drum ducându-l de dârlogi pe încâlcitele cărării ale întunecatului masiv stâncos.

După aproape o oră se opri, făcu animalul să îngenuncheze cu un șuierat scurt și, cu un pumnal ascuțit, tăie legăturile prizonierului și îi scoase năframa de pe ochi.

— Poți să pleci, spuse.

Celălalt își miji ochii, pentru a se obișnui cu lumina puternică a amiezii, dar când își dădu seama că se află în mijlocul unei regiuni muntoase, pustii și pârjolate de soarele ce cădea ca plumbul topit, scoase fără să vrea un geamăt de spaimă.

— Să plec? Unde?

— Dacă mergi spre nord-est, în trei zile o să ajungi la un puț pe unde trec caravanele de sare. Ai apă destulă pentru

drum și ți-am adus busola asta pe care am luat-o dintr-o mașină.

— Dar de ce eu?

— Pino Ferrara a plătit pentru eliberarea ta. Lui trebuie să-i mulțumești. Se pare că este un bun prieten.

— Dar au fost și alții care ți-au oferit bani, îi spuse italianul. De ce nu i-ai primit?

— Pentru că am promis că voi omorî doar patru, și patru vor muri, răspunse tuaregul cu un calm desăvârșit. Tu ai avut mai mult noroc.

— Nu este drept.

— Dacă nu ți se pare drept, ne întoarcem și te schimb cu altul – Gacel Sayah făcu un gest cu mâna, vrând să întărească cele spuse. Sunt sigur că vreunul dintre ei o să accepte. Gândește-te, dar hotărăște-te repede, că n-am timp de pierdut.

— Doamne Dumnezeule sfinte! Unde este Pino?

— E liber și cred că la ora asta zboară spre Italia.

— Cât a plătit pentru mine?

— Probabil mai mult decât meriți.

Maurizio Belii vru să spună ceva, dar o bubuitură îndepărtată, care se propaga dintr-o parte în alta a munților,

repetându-se într-o mie de ecouri, îl făcu să ciulească urechile.

— Ce-a fost asta? întrebă în cele din urmă.

— O împuşcătură. A trecut timpul stabilit şi fratele meu a executat primul ostatic. În fiecare zi o să omorâm unul.

— Sălbaticilor!

— Până la venirea voastră niciodată n-am făcut rău nimănui, îi răspunse Gacel. Vrei să te întorci în peşteră?

Băiatul, îngrozit, negă cu un gest hotărât din cap.

— Bine! zise tuaregul. În cazul ăsta, rămâi aici până când începe să apună soarele şi apoi ia-o în direcţia aia. Sfatul meu e să mergi la prima oră din zi şi la ultima a după-amiezii. Altfel te deshidratezi sau te pierzi pe întuneric – făcu un uşor gest cu mâna spre cer. Allah să te aibă în pază şi să nu mai calci pe aici!

Se întoarse şi, cinci minute mai târziu, dispăru după în grup de stânci, lăsându-l pe nefericitul Maurizio Belii aşa de înspăimântat şi demoralizat cum nu fusese nici în cele mai groaznice coşmaruri ale sale.

Începu să plângă.

De câteva zile simţea nevoia s-o facă fără să se stăpânească, dar nu-şi îngăduise să plângă decât noaptea,

pe ascuns și în tăcere. Acum, convins că nimeni nu-l vedea, plânse cu sughițuri, nemângâiat, copleșit de frică și de mila ce-o simțea pentru el însuși și pentru cei lăsați în urmă, despre care știa că erau condamnați să moară.

Unul căzuse deja, dar care dintre ei? Care dintre ei, Dumnezeu sfinte? înțelese îndată că era inutil să se frământa încercând să afle ceva ce, în fond, nu avea nici importanță, deoarece, oricum, în patru zile aveau să fie executați toți.

Își șterse nasul cu dosul palmei, făcu un efort să se liniștească și se strădui să recurgă la experiența sa de necontestat, în calitate de Copilot în cele trei curse de-a lungul deșertului, ca să-și facă o idee despre locul unde se afla și ce-ar fi trebuit să facă pentru a ajunge la puțul acela îndepărtat, dacă într-adevăr exista.

Dacă exista, fără îndoială că era vorba de Sidi-Kaufa, locul unde trebuia să ajungă în acea zi blestemată când au rătăcit drumul din cauza unei hărți rutiere greșite; și făcu un efort „încercând să-și amintească ce văzuse pe hartă, cu toate că era clar că nu te puteai încrede în hărțile acelea.

Dacă memoria nu-l înșela, masivul pietros și Singuratic ar fi trebuit să rămână mult mai la sud, servindu-le ca un

îndepărtat punct de reper, mereu în dreapta lor.

Ținând cont de asta, tot ce se întindea în fața ochilor săi cam pe treizeci de kilometri începând din acel loc ar fi trebuit să fie un șes nesfârșit presărat cu pietre; de aceea fuseseră avertizați că vehiculele trebuie să înainteze cu foarte multă prudență, ca să nu riște să-și distrugă cauciucurile.

Acum însă era obligat să-l parcurgă fără niciun alt însoțitor decât o cămilă proastă, pe care nici măcar nu era în stare să încalece.

O privi cu atenție.

Era un animal răpănos, respingător și aproape scheletic, cu ochi triști și buze băloase, atât de neprietenos și indiferent, încât dădea impresia că nu are creier sau că puținul pe care l-a avut i se uscaseră cu ani în urmă. Un animal care nu era în stare nici măcar să sperie pe cineva, dar nici să trezească vreo simpatie.

Trântită acolo, la mai puțin de trei metri distanță, era, probabil, singura ființă vie pe o rază de câțiva kilometri, dar nu era un tovarăș de drum, nici măcar nu-ți alina cât de cât groaznica senzație de singurătate care te copleșea în acel loc blestemat de zei.

Începea să apună soarele, iar lumina ce cădea pieziș lăsa să se distingă cu mai multă claritate contururile sălbaticului peisaj înconjurător.

În fața ochilor săi, munții se transformaseră în insulițe de forme și mărimi foarte diferite, ca niște semețe fortărețe împrăștiate ici și colo de-a lungul și de-a latul unei întinderi ondulate de nisip, formând un fel de labirint ciudat și sălbatic în care era foarte greu să distingi, la prima vedere, dacă suprafața ocupată de lava neagră era mai mare decât cea ocupată de nisipul roșiatic sau invers.

Își dădu seama imediat că acum i-ar fi fost absolut imposibil să înainteze în linie dreaptă și că ar fi fost obligat să facă mereu alte ocoluri în căutarea celor mai bune trecători între stânci și dune, riscând în orice moment să greșească drumul și văzându-și limitată speranța de a se salva doar cu ajutorul micii busole.

„Mereu spre nord-est”, spusese călăul său, dar Maurizio Belii știa din experiență că în imensitatea Saharei, nord-estul putea fi un loc la fel de pierdut și de gol ca oricare alt punct cardinal.

Acolo, la trei sau patru zile de drum anevoios, se presupune că ar fi trebuit să fie o mică oază, dar bineînțeles

că ar fi fost de ajuns să se abată din drum cu câțiva kilometri, într-o parte sau alta, ca să n-o poată vedea și să treacă mai departe.

— Doamne ajută! murmură.

Dar de îndată ce rosti aceste cuvinte, înțelese că în acel loc, în acel moment și în acele împrejurări, nu Dumnezeu, ci el însuși trebuia să se ajute – așa că, luându-și inima-n dinți, se ridică în picioare, apucă dromaderul de dârlogi și, pentru ca acesta să se scoale și să-l urmeze, sâsâi, așa cum văzuse că făcea tuaregul.

Când, o jumătate de oră mai târziu, călcă iarăși pe nisip, se simți într-un fel reconfortat, ca și cum finețea și moliciunea lui ar fi alungat în parte groaza pe care i-o producea lava neagră și fierbinte.

Se lăsa înserarea și înaintea lui umbra i se alungea.

Își îndepărtă gândul ce-l îndemna să o urmeze, conștient fiind că în felul acesta s-ar fi abătut spre miazăzi, și făcu tot posibilul ca acea umbră stilizată să înainteze oblic, așa încât, chiar dacă erau inevitabil uniți, destinele lor să fie, totuși, diferite.

Un șarpe cam de un metru lungime îi tăie calea și se pierdu îndată între dune.

Se întrebă cum de putea trăi în asemenea loc și cu ce dracu se hrănea.

Pământul era un loc foarte ciudat.

Și acela era cel mai ciudat loc de pe pământ.

Se întunecă. Maurizio Belii se opri să aștepte nerăbdător ca luna să lumineze suficient ca să poată continua să înainteze fără teama de a se abate din drum.

Își aminti de șarpe și simți că-l trec fiorii, gândindu-se ce s-ar întâmpla dacă l-ar mușca unul sau dacă l-ar înțepa un scorpion.

Ar suferi cea mai lungă și groaznică agonie din câte și-ar putea imagina cineva și ar sfârși întins, cu fața spre cer, transformat într-o grămadă de oase calcinate de soare.

Vulturii i-ar scoate ochii și măruntaiele.

Cu câteva ore înainte, văzuse mulți vulturi și toți păreau să zboare înspre munții ce rămăseseră în urmă, atrași probabil de cadavrul primului nefericit pe care acei sălbatici îl omorâseră.

— Doamne ajută! murmură din nou.

Luna întârzia să capete strălucire.

Nervii și nerăbdarea îl măcinau pe dinăuntru și își dădu seama că simțea nevoia să meargă, deoarece însuși faptul că

vedea cum fiecare pas îl apropie încă un pic de țintă îi calma tensiunea ce părea că i se adunase în capul pieptului.

Râsul îndepărtat al unei hiene îl făcu să tresară de spaimă.

Din nou, un fior, mai puternic, îi străbătu șira spinării.

Hienele rareori îndrăznesc să atace omul direct.

Așa i s-a spus întotdeauna, dar, de asemenea, i se povestiseră întâmplări teribile despre hiene flămânde care, în disperarea lor, nu ezitau să atace în haită.

Și el nu avea o pușcă, niciun cuțit, nici măcar un simplu băț cu care să se apere de fiare.

Își petrecuse ore întregi în sălile de fitness și cheltuisese mulți bani în dorința lui nemăsurată de a deveni expert în „autoapărare”, dar nu se întrebasese niciodată la ce i-ar servi centura neagră și atâta karate dacă ar trebui să înfrunte o haită formată din cele mai respingătoare animale, un șarpe ce se târește fără zgomot sau un minuscul scorpion.

Căută o piatră mare, dar faptul că-o simțea în mână nu-l făcu să se liniștească, ci, mai curând, să-i crească temerile, pentru că își dădu seama că devenise cea mai vulnerabilă ființă din deșert.

Când, în sfârșit, lumina lunii îi permise să distingă

direcția indicată de acul busolei, porni din nou la drum, cu toate că, de data asta, cămila nu părea dispusă să-l ajute, mișcându-se mult mai încet ca de obicei.

Își legă de mână capătul căpăstrului, de teamă ca nu cumva, din neatenție sau într-una din multele dăți când se împiedica, încăpățânatul animal s-o rupă la fugă pierzându-se în noapte, și i se părea că totul uneltea împotriva-i, pentru a nu-l lăsa să înainteze pe cât de repede și-ar fi Dorit.

Temperatura începu să scadă, începu să bată vântul din nord, ca aproape în fiecare noapte, La început în rafale, mai apoi susținut, ca nota mici viori ce se luptă să atingă acuta fără să ajungă la stridentă; și când mici fire de nisip începură să i se încrusteze pe față, înțelese adevăratul motiv pentru care tuaregii și-o acoperă cu vâlul.

Era ca și cum o legiune întreagă de pitici se distra înfigându-i ace pe fiecare centimetru neacoperit din corpul său, ceea ce făcea ca, pe măsură ce trecea timpul, chinul să se transforme într-o senzație de sofisticat supliciu, ce-l obliga să-și țină ochii întredeschiși.

Invidia genele cămilei, stufoase și groase ca părul unei perii, și când începu să simtă cum ochii i se iritau din când

în când și cum, de fiecare dată, îi era tot mai greu să distingă direcția pe care i-o indica busola, ajunse la trista concluzie că risca să obosească fără să înainteze în direcția corectă.

În cele din urmă se lăsă să cadă la pământ, scârbit și epuizat, legă un picior al animalului așa cum văzuse că obișnuiau să facă beduinii, închise ochii și adormi profund, fără să-i mai pese deloc de eventuala prezență a șerpilor, hienelor sau scorpionilor.

Sofisticatele parapante dreptunghiulare, de culoare închisă, ce puteau lăsa un parașutist expert deasupra unei simple monede ce strălucea într-o pârlă, alunecau străbătând întunericul nopții chiar în momentul în care luna dispăru și lumina ei rece și sfioasă nu se mai împrăștia peste întinderea nemărginită.

Timpul fusese calculat cu precizie, astfel încât burduhănosul Hercules ajunse deasupra masivului muntos exact în momentul când noaptea devenise mai neagră, și doar un GPS perfect și un radar sofisticat de ultimă generație i-au permis pilotului să stabilească, fără nicio urmă de îndoială, că survolează exact punctul ales pentru lansare.

Când ușa din spate se deschise și aparatul începu să se deplaseze pe o traiectorie circulară de vreo douăzeci de kilometri diametru, profitară ca să arunce în gol, mai întâi, trei mari bidoane cu apă.

Aproape imediat, șaisprezece oameni le urmară fără ezitare, la un interval de circa cincisprezece secunde, nu

mai mult, formând în aer un cerc al cărui centru era vârful cel mai înalt.

Erau excelenți profesioniști, nu încăpea nici cea mai mică îndoială în această privință, specialiști nu numai în mînuirea armelor și în tactica de gherilă, dar și în mînuirea ușoarelor parașute cu care pluteau în aer, având astfel la dispoziție suficient timp ca să se orienteze cu busola și să aleagă exact punctul unde li se ordonase să aterizeze.

Câteva minute mai târziu, după ce fiecare își ocupase poziția dinainte hotărâtă, doisprezece dintre ei marcau cu o incredibilă precizie cele douăsprezece ore ale unui ceas imaginar de dimensiuni enorme.

Astfel, ora unu era la est, ora șase la sud, nouă la vest și ora douăsprezece arăta exact nordul.

Ceilalți opt se intercalară pe locul orelor neocupate.

Cât despre *Mecanic*, acesta înainta ușor în fruntea celorlalți tovarăși ai săi, iar frații Mendoza făceau același lucru în extremitatea opusă.

Anii în care urmărise dușmani de-a lungul și de-a latul câmpiilor și selvei africane îl determinaseră pe armean să adopte o tactică despre care știa din experiență că obișnuia să dea rezultate excelente atunci când reușea să-i oblige pe

fractirorii cel mai bine plasați să iasă din ascunzătoare.

Înaintând mereu, fără să se piardă din vedere unii pe ceilalți, era convins că vor avansa strângând cercul, cu prudență, răbdare și o perfectă coordonare, fără să lase în urmă niciun metru pătrat necercetat cu de-amănuntul.

Totul părea prevăzut în mod meticulos, dar, cu toată precizia lansării, un român, pe care ghinionul părea că-l urmărise cu perseverență încă de la naștere, avu neșansa ca exact în locul unde trebuia să aterizeze să dea peste o bucată de stâncă cenușie ieșită din nisip, de care se izbi cu piciorul, fracturându-și-l în mai multe locuri.

Își pierdu cunoștința și *harmattan*-ul, care sufla din ce în ce mai tare pe măsură ce se înnopta, puse stăpânire pe mătasea de culoare închisă a parapantei și, parcă jucându-se cu el, îl târi ca pe o marionetă de-a lungul întinderii de pământ pentru ca, până la urmă, să-l izbească cu capul de o piatră enormă.

Cu toate acestea, restul tovarășilor săi nu avuseseră niciun fel de problemă ca să-și ocupe pozițiile, așa că, după câteva minute, fiecare se grăbi să stabilească legătura prin radio pentru a informa că-și ocupase postul.

Bruno Serafian așteptă câteva minute și, în cele din

urmă, chemă la rândul său:

— Șapte! șopti. Șapte, răspunde! Unde ești?

Dar numărul șapte părea să se afle în momentul acela pe altă lume, așa încât armeanul ordonă scurt:

— Șase și opt, căutați-l pe șapte. Ceilalți Studiați terenul fără să înaintați deocamdată.

Trecu aproape o jumătate de oră până când o voce anunță sec:

— Aici șase! Șapte a ieșit din luptă.

— Recuperabil?

— Nu știu ce să spun, răspunse șase cu o voce lipsită de emoție. Are o gaură enormă în cap și un picior făcut arșice... Ce să fac?

— Lasă-l acolo. Când se va sfârși totul, o să venim să-l luăm.

— Am înțeles...

— César și Julio, rămâneți aproape unul de altul. Acum fiecare dintre noi va avea în grijă patru oameni... Vreo mișcare suspectă?

Așteptă răspunsul și, când se convinse că nimeni nu avea nimic de spus, adăugă:

— Atunci, înainte! Cu grijă și cu ochii în patru...

Începea vânătoarea.

Pas cu pas, cu auzul încordat și folosind tot timpul binoclul de noapte, cei cincisprezece veterani ai nenumăratelor războaie africane înaintară la unison, conștienți de faptul că graba putea deveni cel mai mare dușman, iar timpul și o coordonare atentă – cele mai bune arme pe care puteau conta în momente atât de delicate.

După aproape douăzeci de minute, la radio se auzi o voce seacă și sigură:

— Aici numărul doi. Zăresc ceva.

— Ce vezi?

— Pare o cămilă culcată și aș zice că un om doarme lângă ea.

— La ce distanță?

— Cam la trei sute de metri.

— Omul se mișcă?

— Deocamdată nu.

— Observă-l cu multă atenție. Dacă se mișcă, trage, dar încearcă să nu-l omori. Vreau să-l interoghez.

Din nou, așteptarea. O așteptare lungă, până când, dintr-odată, răsună o bubuitură ce străbătu întinderea și lovi pereții de stâncă, repetându-se în nenumărate ecouri ce se

pierdeau înspre sud.

— L-am nimerit. Țipă.

— Înaintează cu grijă. La cel mai mic gest suspect, omoară-l.

Din nou, așteptarea și tăcerea, până când glasul numărului doi răsună de astă dată vădit tulburat:

— Lepădătura asta cere ajutor în italiană. S-ar putea să fi tras într-un prizonier.

— Nu mă înnebuni!

— Țipă ca un porc.

— Întreabă-l cum îl cheamă.

La puțin timp sosi răspunsul:

— Maurizio Belii.

— Băga-mi-aș picioarele! Ce naiba caută tâmpitul ăsta aici?

— Spune că ieri tuaregii i-au dat drumul să plece.

— Și ceilalți?

— Sunt reținuți în continuare, cu toate că s-ar părea că au omorât deja unul.

— Căca-m-aș! Bruno Serafian se gândi o clipă, cântărind posibilele urmări ale noii situații, și, în cele din urmă, spuse: Ai grijă să nu fie niciun dușman pe aproape și

încearcă să te apropii de el, dar nu aprinde lanterna. Unu și trei, acoperiți-l...

— De acord!

Cel căruia-i spuneau numărul doi era un om prudent și obișnuit să îndeplinească ordine, așa că rămase pe loc câteva minute, fără să se miște, până când se asigură că nu se zărea nimeni și că tovarășii lui, cel din stânga și cel din dreapta, se apropiau acoperindu-i spatele.

Abia atunci se hotărî să străbată fără grabă mica distanță ce-l despărțea de rănitul care nu înceta să se vaite și să scâncească.

Când se află la numai o aruncătură de piatră, numărul doi strigă:

— Stați liniștit! Am venit să vă salvăm, dar vă avertizez că vă văd și că la cea mai mică mișcare suspectă vă împușc.

— Nu sunt înarmat – veni îndată răspunsul. Și pierd mult sânge.

Noaptea continua să fie foarte întunecoasă; numărul doi se asigură pentru a nu știu câta oară că nu-l pândește nicio primejdie, căci îi era imposibil să distingă ceva la mai puțin de zece metri distanță, și după ce trase adânc aer în piept, se hotărî să-și continue lentul marș cu arma pregătită și cu

piedica trasă.

Îl despărteau ceva mai puțin de doisprezece metri de obiectiv, când, din spatele unei stânci aflate la vreo patru sute de metri în fața lui, țâșni o flacără și, înainte să reacționeze, un glonț de calibru mare îi străpunse inima.

— Ce-a fost asta? întrebă de îndată *Mecanicul*. Numărul doi, ce s-a întâmplat? Numărul doi, răspunde!

Dar nici de data asta nu primi vreun răspuns.

În schimb, la puțin timp, se auzi un glas vădit nervos și nemulțumit.

— Aici numărul trei! Doi a căzut și mizerabilul care l-a împușcat a dispărut printre stânci... Totul s-a petrecut foarte repede și se afla destul de departe ca să trag în el.

— Dar cum au putut să-l nimerească în plină noapte?

— Dracu știe, n-am nicio idee. Dar adevărul e că l-a nimerit.

— Bine! Stați liniștiți cu toții. De îndată ce se va lumina, o să vin spre voi.

Prima rază de lumină se lăsa așteptată.

Când, în sfârșit, apăru soarele la orizont și armeanul se convinse că nu se zărea nici urmă de om cât vedea cu ochii, porni la drum făcând un ocol până la locul unde-l aștepta

numărul unu, și amândoi se apropiară de grupul format din cadavrul țepăn al numărului doi, Maurizio Belii, ce zăcea inconștient, și dromaderul indiferent ca întotdeauna.

Aruncară o scurtă privire spre cadavru, convinși că nu mai puteau face nimic pentru el, și încercară doar să-l reanimeze pe italian, care, după câteva minute, deschise ochii și-i privi perplex.

— Ce s-a întâmplat? fură primele lui cuvinte.

— Asta vreau să știu și eu, spuse printre dinți Serafian, supărat. Colegul meu a aprins lanterna?

Rănitul negă cu convingere:

— Nici măcar n-am reușit să-l văd – spuse.

— Cum se explică atunci că l-au nimerit la asemenea distanță? împușcătura trebuie să fi venit dinspre stâncile acelea.

— N-am de unde să știu. Mi-am dat seama că se apropia, am auzit împușcătura și, în aceeași clipă, un strigăt. Pe urmă, nimic.

— Cum te simți?

— Cred că am pierdut mult sânge.

Mecanicul scoase un cuțit ascuțit, îi tăie cracul pantalonului și se uită la rană cu o privire de cunoscător.

— O să scapi de asta, dar mă tem că vei șchiopăta toată viața – făcu un gest semnificativ, arătând împrejur, și adăugă zâmbind ironic: Așa cum stau lucrurile, poți să te consideri mulțumit, deoarece colegii tăi sunt într-o situație mai dificilă.

— Au omorât deja unul.

— Așa s-ar părea... De ce te-au lăsat să pleci?

— Pentru că aveau de gând să omoare doar patru și Pino Ferrara, care acum este în drum spre Italia, a plătit ca să mă elibereze.

— Pino Ferrara este în drum spre Italia? spuse interlocutorul său surprins. Cine ți-a spus?

— Tuaregul.

Mecanicul se gândi ce să răspundă, dar în cele din urmă ridică din umeri și spuse:

— Mă tem că te-au păcălit și că Pino Ferrara e mort, deși acum asta nu mai are nicio importanță. Mai degrabă înclin să cred că te-au folosit ca momeală și le-a reușit... Păduchioșii ăștia știu de toate. Câți sunt?

— Doi bărbați și două femei.

— Sigur n-au primit întăriri?

— Din câte știu eu, nu.

— Unde se ascund?

— Într-o peșteră mare, cu o intrare foarte îngustă.

— Ai fi în stare s-o găsești?

Băiatul negă cu o mișcare hotărâtă din cap și răspunse sigur pe el:

— Singura dată când m-au lăsat să ies fără să mă lege la ochi era noapte.

— Păcat! Cel puțin, ai idee pe unde se află?

— Într-o zonă abruptă și unde se ajunge foarte greu, în inima celei mai stâncoase regiuni.

— Era de presupus, dar nu-ți face probleme. Cu un pic de răbdare, o să-i găsim – *Mecanicul* zâmbi din nou și murmură: Și acum încearcă să te odihnești. Ai nevoie.

Se ridică și făcu câțiva pași fără nicio țintă, dar, după câteva clipe, scoase din toc un pistol mare și, răsucindu-se puțin, trase un singur foc.

Împușcat în ceafă, Maurizio Belii căzu cu fața în jos, fără să-și dea seama măcar de ce fusese ucis.

Numărul unu, un sud-african flegmatic pe nume Sam Muller, care asistase la scenă fără să scoată un cuvânt, se întoarse și-i aruncă o privire rece călăului:

— De ce-ai făcut-o?

— Și ce-ai fi vrut să fac? veni calm răspunsul. Să-l fi lăsat aici să se prăjească la soarele ăsta de la amiază? Oricum ar fi murit. L-am scutit de suferință.

— Dar se presupune că am venit să salvăm oamenii, nu să-i lichidăm.

— Nu puteam să-l luăm cu noi și, apoi, nici n-am fi putut rămâne aici să-l îngrijim. Dacă lepădăturile astea au început să omoare ostatici, de ce n-ar fi putut fi ăsta cel dintâi?

— Pentru că vezi bine că nu a fost, răspunse sud-africanul cu acreală. Și nu-mi place să omor prostește pe cineva care nu mi-a făcut nimic și, pe deasupra, mai e și rănit.

— Ascultă! spuse *Mecanicul* pe un ton ce nu admitea replică și în care se ghicea o ușoară amenințare: N-am de gând să mă întorc ducând în spate pe unul care mâine ar putea să povestească oricui ar vrea să-l asculte că l-am împușcat din greșeală. Ordinele mele sunt clare: sau vii, sau morți, dar sănătoși – arată cu degetul cadavrele și preciză calm: Pe ăștia doi i-au curățat tuaregii, și cu asta am terminat discuția. E clar?

— Foarte clar, zise Sam Muller cu un calm deconcertant.

— Mă bucur că ai înțeles, fiindcă ești plătit cu foarte

mulți bani nu numai ca să-ți faci treaba, dar și ca să-ți ții gura. Asta-i meseria noastră și astea sunt regulile... Mai ai vreo întrebare?

— Doar una: ce facem acum?

— Continuăm după planul stabilit.

— În ceea ce mă privește, sunt de acord, dar te anunț că am înaintat abia vreo patru kilometri, nici măcar nu ne-am apropiat de zona cu adevărat periculoasă și deja am pierdut doi oameni. În ritmul ăsta, până mâine după-amiază o să ne termine pe toți.

— Ai vreo idee mai bună?

Celălalt negă cu un gest.

— Tu ești comandantul – murmură.

— Da! bombăni armeanul, ce părea supărat și derutat. Eu sunt cel care comandă și planul este bun. Tactica asta întotdeauna a dat rezultate excelente, deși tot nu-mi explic cum dracu au reușit să-l nimerească pe ăla în toiul nopții și de la o asemenea distanță.

— Unii spun că beduinii văd pe întuneric, ca pisicile.

— De la aproape patru sute de metri? Nu vorbi prostii! Eu mă consider un bun trăgător, dar n-aș reuși nici măcar cu ajutorul unei lunete telescopice.

— Poate că are una.

— Ce-ai spus? se miră *Mecanicul*.

— Că poate ăștia, cărora tu le spui „păduchioși”, n-or fi chiar așa de păduchioși și luptă cu aceleași arme ca ale noastre.

— Ce dracu spui? i-o trânti neliniștit interlocutorul său. E vorba de o familie mizerabilă de nomazi care de ani de zile trăiește în curul lumii... De unde crezi că ar putea avea asemenea arme?

— De ce mă întrebi pe mine? răspunse Sam Muller țăfnos ca de obicei. Acum trei zile mă aflu în Angola și n-aveam nici cea mai vagă idee de ceea ce se întâmplă aici. Și nici măcar nu mă interesează în mod deosebit. Pe mine mă angajează, vin și-mi fac treaba, fără să mă amestec cu nimeni – făcu un gest semnificativ spre tovarășul său, arătându-l din cap până-n picioare: Dar ceea ce vreau să-ți spun e că uniformele astea de camuflaj s-ar putea să fie foarte practice în junglă, dar aici verdele ne trădează de la kilometri distanță, pentru că nu există o tufă cât vezi cu ochii și devenim o țintă perfectă pentru niște tipi care au faima că nimeresc tot ce ochesc.

— Ai dreptate.

— Sigur că am! Și mai e ceva... Când văd cum omoară un tovarăș de-al meu în plină noapte de la aproape patru sute de metri, povestea începe să nu-mi mai placă.

— Nici mie nu-mi place, dar refuz să cred că porcii ăștia pot să ne vadă pe întuneric.

— Asta-i problema ta, dar te sfătuiesc ca, pentru orice eventualitate, în noaptea asta să încerci să faci în așa fel încât să ne mișcăm cât mai puțin posibil. Într-un asediu, și operațiunea asta începe să semene cu un asediu, cel care este obligat să înainteze are parte de tot ce-i mai rău în comparație cu cel care trebuie doar să aștepte.

— O să țin cont de asta.

Bruno Serafian luă micul transmițător, își dresе glasul de două ori și apoi ordonă, încercând să pară cât mai hotărât și autoritar:

— Reluăm marșul! încet și cu atenție. S-ar putea ca mizerabilii ăștia să aibă arme cu bătaie lungă. La cel mai mic semn de pericol, la pământ... Aveți vreo nelămurire? așteptă câteva clipe și, cum nu primi niciun răspuns, adăugă: Atunci, înainte!

Cei paisprezece supraviețuitori își reluară acțiunea de încercuire, dar cei mai mulți dintre ei începură să se

dumirească unde se află abia după o oră.

Soarele, aproape la zenit, părea că vrea să-i facă una cu pământul – nu se zărea nici cea mai mică umbră cât vedeai cu ochii și temperatura trecea cu mult de cincizeci de grade.

Nu se vedea decât piatră neagră și nisip roșiatic.

Absolut nimic altceva.

Nisip și piatră, piatră și nisip.

Un aer sufocant și un soare ca focul.

Și vulturi. Zeci de vulturi ce zburau la mare înălțime, descriind cercuri ample, fără ca măcar să-și miște aripile, lăsându-se purtați de curenții de aer, ca și cum pentru ei, în acel moment, pământul ar fi devenit un loc prea călduros ca să poată risca să coboare pe suprafața lui.

„Când vulturul mănâncă, beduinul stă la pândă. Când vulturul zboară, beduinul se odihnește”.

Pentru tuaregii din inima Saharei, vulturii erau un fel de termometru viu ce arăta cu precizie când temperatura de la suprafața pământului depășea limitele suportabile, iar oamenii trebuiau să stea absolut nemișcați la umbră, deoarece nu erau capabili să se ridice în aer în căutarea răcorii înălțimilor.

În ciuda părerii răspândite de cei ce avuseseră de suferit

de pe urma metodelor lor brutale, mercenarii erau și ei oameni și, prin urmare, nici ei nu se puteau înălța în căutarea unei temperaturi mai suportabile, drept care Bruno Serafian ajunsese foarte repede la concluzia că era cu adevărat imposibil să continue înaintarea în asemenea condiții infernale.

— Stop! ordonă. Ne vom odihni până la patru. Numerele cu soț să doarmă două ore. Apoi numerele fără soț.

Oamenii se lăsară la pământ, learcă de sudoare și zdrobiți, dar își dădură seama imediat că automatele lor erau prea scurte și cămășile prea mici. Și, ca și cum toate astea n-ar fi fost de ajuns, nu aveau nici măcar săbii.

Unul dintre motivele importante pentru care un beduin preferă puștile lungi și săbiile lungi este că poate să-și facă într-o clipă, cu ajutorul lor și a unui *jaique* larg, o mică *jaima* care să-i ofere umbră, să-l apere de vânt și să mențină constantă temperatura din jur.

Așezat într-o mică groapă în nisip, în cortul improvizat, dar rezistent, este în stare să aștepte să treacă orele cele mai călduroase ale amiezii, în mijlocul întinderii celei mai neprimitoare, fără ca focul dogoritor de afară să-l afecteze prea mult.

Dar cea mai modernă și mai ucigătoare dintre armele automate fusese concepută astfel încât să ocupe cât mai puțin spațiu posibil, iar mărimea cămășii unei uniforme nu se putea nicicum compara cu cea a unui *jaique* beduin. Rezultatul a fost că cei paisprezece oameni se văzură obligați să se așeze pe nisip sau pe pietre, fără să se bucure de niciun strop de umbră. Imediat se simțiră de parcă ar fi avut niște fiare încinse pe spate.

Numărul nouă a căzut primul, cu toate că era un irlandez foarte voinic, și asta pentru că cel care îl pusese în postul acela nu avea nicio experiență în privința condițiilor de mediu în care se aflau.

Numărul său corespundea cu ora nouă a ceasului, adică exact la vest, iar drept urmare toată dimineața fusese nevoit să meargă spre est, ceea ce însemna că soarele îl bătuse drept în față ore întregi.

Ca și cum asta n-ar fi fost o tortură suficientă, razele soarelui se reflectau în milioane de fire de nisip, transformând peisajul pe unde trebuia să înainteze într-un soi de oglindă gigantică, astfel încât pielea sa rozalie se arse foarte repede, iar ochii săi albaștri, în ciuda ochelarilor de soare, nu mai erau în stare să distingă altceva decât umbre.

„Cel ce duce soarele în spate poate supraviețui în deșert. Cel care-l duce în brațe întotdeauna va pieri”.

Cel ce nu dădea ascultare unei vechi zicători care, în puține cuvinte, concentra veacuri de experiență a nenumăraților călători pe pământul care nu servea decât doar pentru a fi străbătut era condamnat dinainte să moară în această încercare.

În general, capul, ceafa sau spatele, bine protejate, rezistă la soare, la căldură și la reverberația nisipului de cinci ori mai bine decât pieptul, fața sau ochii; iar dacă aceștia din urmă nu sunt destul de închiși la culoare, incapacitatea lor de a se apăra este impresionantă.

Pe numărul nouă nimeni nu-l avertizase că în Tenere nu trebuie niciodată să mergi cu fața spre soare, așa că pe la jumătatea dimineții abia mai reușea să distingă obiectele la o sută de metri distanță, iar după-amiază lumea devenise pentru el un fel de nebuloasă albastru-verzuie.

— Aici, nouă! șopti răgușit prin radio. Am nevoie de ajutor.

— Ce fel de ajutor?

— Orice fel de ajutor, se auzi trista rugămintă, nepotrivită pentru un om bine cunoscut pentru sângele său rece.

Soarele ăsta blestemat mi-a ars ochii.

Despre Bruno Serafian s-ar fi putut spune orice, doar că era prost nu, și orele petrecute pe o căldură ce părea o impalpabilă ploaie de plumb topit îl făcuseră să se gândească la numeroasele greșeli pe care le comisese atunci când plănuiise ceea ce, la început, părea a fi o obișnuită operațiune de cercetare și capturare.

Era evident că recunoscuta sa experiență în nesfârșitul și epuizantul război din Ciad nu-i folosea la nimic, deoarece acel deșert aspru unde luptaseră și unde le lipseau atâtea lucruri putea fi considerat o adevărată grădină în comparație cu pietroasa fortăreață naturală cu care se înfruntau în acele momente.

Nici temperatura nu era aceeași, nici peisajul nu era la fel, nimic din câte își amintea nu semăna câtuși de puțin cu infernul pe care s-ar fi zis că demonii înșiși l-au renegat de mult.

Cam șase kilometri în linie dreaptă îi separau de obiectivul lor și doar doi păduchioși de beduini se părea că le stau în cale, dar în gura uscată se simțea deja gustul metalic al înfrângerii, deoarece începură să aibă senzația dezagreabilă că nu luptau nici cu natura, nici cu oamenii, ci

cu o forță net superioară, a cărei putere depășea orice armată.

Nu era vorba de soare, de căldură, de sete, de nisip, de vânt, nici de capcane sau gloanțe...

Era vorba de faptul că, poate, Creatorul suprem hotărâse ca acela să fie un spațiu inviolabil, un ultim refugiu sau o dovadă absolută a nemărginitei sale puteri și, ca urmare, atât *Mecanicul*, cât și oamenii săi erau doar ceva mai mult decât niște sărmane furnici ce îndrăzniseră să sfideze un gigantic tiranozaur.

— Toți avem nevoie de ajutor, murmură în sfârșit, ca pentru sine. Orice fel de ajutor.

Gacel Sayah deschise ochii, calculă înălțimea la care zburau vulturii și hotărî că venise momentul să părăsească liniștitul său refugiu de la umbra unei stânci și să se cațare pe o mică înălțime de unde controla cea mai mare parte a versantului oriental al masivului stâncos.

Așa cum își imagina, și dușmanii săi începură să se pună în mișcare, dar îl surprinse când văzu că nu se mai străduiau să strângă cercul, ci păreau că hotărâseră să schimbe tactica.

Acum, jumătate dintre ei mergeau spre nord, iar ceilalți, spre sud, cu vădita intenție de a se regrupa și de a forma două fronturi.

Îi observă cu luneta telescopică a puștii lui Nene Dupre și nu-și putu opri un zâmbet de satisfacție.

Așa cum bănuia, soarele și vântul îi loviseră nemilos.

Foarte nemilos.

Dacă *imohag*-ul ar fi văzut vreodată o coridă, ar fi putut compara starea sufletească a acelor drumeți asudați cu cea a unei bestii puternice, cu coarne agresive, care, după ce

iese cu avânt în arenă, gata să mănânce pământul, suferă pe neașteptate, în repriza a treia, o cumplită înțepătură dată de sulița unui implacabil picador.

Chiar de la distanța aceea se putea vedea că hotărârea și solemnitățile cu care mărșăluiseră cu o noapte înainte fuseseră înlocuite de o vădită dezordine și delăsare, fiindcă picioarele păreau că le atârnă de parcă ar fi avut ghiulele de fier legate de glezne.

Principalul aliat al tuaregilor din timpuri îndepărtate câștigase deja prima sa bătălie.

Deșertul era un luptător foarte puternic, căruia nu prea-i slăbea vigilența și, pe măsură ce trecea timpul, cauza tot mai multe pierderi.

Prin urmare, cea mai bună tactică pe care puteau s-o folosească în continuare frații Sayah era să evite orice fel de înfruntare, să lovească scurt și rapid și să lase natura nemiloasă să-și continue devastatoarea operă de degradare.

Gacel știa foarte bine că acela era un război care nu era încă nicidecum câștigat și că se putea aștepta la orice surpriză neplăcută de la mereu imprevizibila tehnologie franceză – dar, la fel de bine, știa că dușmanii săi erau destul de demoralizați ca să încerce să-și schimbe în mod

radical planul inițial.

Din acel moment, cercul de la început urma să se transforme într-un fel de „clește” enorm, dar, după părerea lui, asta nu avea să împiedice nisipul să nu mai fie nisip, piatra – piatră, soarele – soare și căldura – căldură.

Iar nisipului, pietrelor, căldurii și soarelui puțin le păsa dacă mercenarii alcătuiau „cercuri” sau „clești”.

De fiecare dată când unul dintre acei oameni avea să facă un pas, trebuia să-l facă pe propria-i răspundere, de fiecare dată când va avea impresia că creierul îi este gata să explodeze, nu va primi niciun ajutor și de fiecare dată când i se va strânge stomacul de groază că va muri deshidratat, nu-i vor folosi la nimic cuvintele de consolare.

Cei mai mulți dintre ei se născuseră în țări cu climă temperată și, oricât ar fi încercat, deșertul n-ar fi putut fi niciodată mediul lor natural; din cauza asta, doar faptul că se mișcau, chiar și așa încet cum o făceau, avea drept urmare că fiecare por al pielii lor elimina în mod neîntrerupt o minusculă picătură de sudoare.

Și acolo, în inima pustiului Tenere, fiecare picătură de sudoare valora cât o picătură de sânge.

Dacă ar fi stat pe loc, ar fi pierdut cam opt litri de apă pe

zi prin transpirație, și ceva mai mult decât dublul acestei cantități dacă ar fi fost obligați să se miște; și cum n-ar fi reușit să înlocuiască imediat cel puțin jumătate din acest lichid, ar fi început să aibă amețeli, să simtă oboseală, să aibă febră și să devină irascibili. Straturile superioare ale pielii lor s-ar fi înnegrit, întinzându-se și devenind ca un pergament, iar vederea lor le-ar fi provocat un atac subit de panică, deoarece mercenarii știau din experiență că asta însemna întotdeauna pasul dinaintea unui inevitabil colaps renal.

În asemenea împrejurări, niciun european nu și-ar controla ritmul cardiac, drept pentru care-ar intra rapid în comă.

După puțin timp, un strigăt lung și stăruitor străbătu văgăunile și, în aceeași clipă, Suleiman apăru pe o colină îndepărtată.

Gacel își scoase turbanul, îl aruncă în aer și-l lăsă să cadă, fără cea mai mică intenție de a-l lua de jos, arătându-i în acest fel că trebuiau să se întâlnească la jumătatea drumului.

O jumătate de oră mai târziu, își beau ceaiul așezați unul în fața celuilalt, ca și cum pe sute de kilometri împrejur ar fi

domnit o pace absolută.

— Nu înțeleg un lucru, zise Suleiman nedumerit, după ce vorbiseră despre întâmplările din acea zi. De ce l-au ucis pe băiatul ăla?

— Nici eu nu pricep, răspunse fratele său. Înțeleg că l-ar fi putut împușca din greșeală, pe întuneric, dar nu-mi explic de ce l-au executat în felul ăsta în plină zi.

— Crezi că era grav rănit?

— Nu părea. Vorbea normal când, dintr-odată, ăla care pare a fi șeful i-a tras un glonț în Ceafă...

— Poate că a făcut-o ca să ne acuze pe noi, spuse Suleiman.

— M-am gândit și eu, dar nu asta mă îngrijorează, zise Gacel. Mă îngrijorează faptul că această execuție este o dovadă că sunt dispuși să meargă până la capăt și că vin cu intenții rele. La ce te poți aștepta de la cineva care lichidează cu sânge rece un rănit?

— Mă tem că nu putem spera nimic, șopti abia auzit Sayah cel mic. Din câte-mi amintesc, noi a trebuit să ne descurcăm singuri întotdeauna și se pare că ăsta continuă să fie destinul nostru: deci n-avem de ales – ori noi, ori ei.

— Niciodată n-am vrut să ajung la extrema asta, dar mă

tem că nu ne lasă prea multe opțiuni.

Gacel îi făcu semn fratelui său să-l urmeze până la o mică ridicătură, de unde se putea cuprinde cu privirea întinderea roșiatică de nisip, își sprijini arma cu lunetă telescopică de un colț de stâncă, își fixă ținta cu grijă și apoi arătă spre sud-est.

— Ce vezi tu pe povârnișul acelei dune? întrebă.

Celălalt nu răspunse imediat, deoarece se vedea că nu e obișnuit să se uite printr-o lunetă, așa încât clipi de câteva ori, dar după un moment își ridică privirea și spuse oarecum ezitant:

— Pare un butoi.

— Asta cred și eu – îi dădu dreptate fratele său. Un butoi prins de o parașută.

— Apă?

Beduinul încuviință și adăugă:

— Probabil conține o bună parte din rezerva lor de apă.

— Și ce caută acolo?

— Se vede că l-au aruncat pe dune ca să nu se spargă lovindu-se de stânci și că deocamdată l-au lăsat unde a căzut, pentru că încă nu au nevoie de el.

— Chiar dacă n-au încă nevoie de el, nimeni nu e așa de

prost încât să lase atâta apă în mijlocul deșertului.

— Și cine crezi că le-ar putea-o lua? întrebă fratele său. N-au renunțat la ea, pentru că știu că niciun animal n-ar reuși vreodată să deschidă un butoi din ăsta de metal și că noi nici măcar nu ne putem apropia. S-or fi gândit, poate, că ăsta e locul cel mai sigur: în mijlocul unei dune și la vedere.

— O tentație destul de mare.

— Sau, poate, o capcană. Dacă ne-ar trece prin minte ideea stupidă de a încerca să ne apropiem, profitând de întuneric, ne-ar zbura capetele, căci pot să ne vadă noaptea.

— Din fericire, nu știu că noi știm.

— Pentru asta ar trebui să-i mulțumim lui Nene Dupre.

— Și nu știu nici că tu poți să-i vezi.

— Mă tem că încep să bănuiască, fiindcă prea am ținut bine – Gacel făcu o scurtă pauză înainte de a întreba: Câtă apă ar putea să aibă un butoi ca ăsta?

— Nu cred că ajunge la două sute de litri, îți dai seama ce-ar fi dacă am reuși să le-o luăm? Suleiman zâmbi ușor. O mână de europeni fără apă în mijlocul deșertului – s-ar căca pe ei din mers.

— La ce distanță crezi că este?

— Butoiul? Cred că la vreo trei kilometri. Destul de

departe ca să putem face ceva.

— Într-adevăr, destul de departe. Oricum, mi-a venit o idee.

— Ia zi...?

— Să fac ceea ce nu s-ar aștepta să facă un tuareg.

— Adică?...

Două ore mai târziu, când soarele începu să coboare, și primele umbre se alungeau peste câmpie, prevestind sfârșitul zădufului de nesuportat, o cămilă iute, mănătă de un călăreț priceput, ieși pe neașteptate de după stânci și se îndreptă în goană spre răsărit.

Cei șapte oameni, care de câțva timp își reluaseră marșul lent spre sud, îl văzură abia după câteva minute; și trecură alte câteva minute până se puseră de acord dacă era sau nu un fugar îngrozit care încearcă să scape de asediu.

Doar când observară cum călărețul își schimbă dintr-odată direcția, îndreptându-se spre dunele dinspre sud-est, pricepură care-i era adevărata intenție.

— Apa! urlă disperat Julio Mendoza. Ticălosul ăsta vrea să pună mâna pe apă!

Imediat începură o goană nebună, încercând să-i taie calea, dar Gacel Sayah se îndepărtase destul de mult ca să

poată face un ocol mare, căutând să se apropie de țintă dinspre nord-est.

Unii alergau, alții trăgeau ca nebunii, dar toți își dădură seama imediat că erau destul de departe și că nu aveau nicio șansă să doboare un animal așa de iute, ce părea că zboară fără să atingă nisipul.

Tuaregul calculase cu grijă viteza și rezistența animalului și îl lovi peste grumaz și peste crupe cu un bici lung, obligându-l să alerge cât putea de repede, într-atât încât puteai fi sigur că în acea cursă animalul era condamnat să crape.

Metru cu metru, pas cu pas, bravul *mehari* continuă să înainteze, spre disperarea celor care, îngroziți, își dădeau seama că le era imposibil să-l oprească; și când, în sfârșit, nobilul animal se împiedică pentru prima dată, ajuns la capătul puterilor, nu mai erau decât vreo șapte sute de metri până la locul unde începeau dunele.

Atunci Gacel Sayah sări de pe cămilă, se rostogoli în nisip, se răsuci ca o pisică și, la rândul său, o luă la goană, străbătând cam două sute și ceva de metri cu arma în mână, pentru ca apoi să se întindă cât era de lung pe o movilă de nisip.

Stătu câteva clipe să respire și să-și liniștească bătaile inimii, își duse pușca la ochi, își ajustă luneta și trase repede douăsprezece împușcături.

Cel puțin cinci gloanțe nimeriră ținta, perforând tabla groasă de oțel și făcând ca șuvoaie groase de apă să țâșnească în toate direcțiile.

Cei șapte oameni țipau, blestemau, alergau și trăgeau cu armele.

Nu erau decizi ce să facă: să încerce să-l lichideze pe agresor sau să caute să ajungă la butoi ca să împiedice scurgerea prețiosului lichid. Dar Gacel Sayah nici măcar nu-i luă în seamă, atent doar să-și continue acțiunea distructivă, până când, în sfârșit, se declară mulțumit, convins că făcuse un rău ireparabil.

Abia atunci se ridică în picioare și începu să alerge în direcția opusă celei din care venise.

Patru mercenari se luară după el.

Erau oameni voinici și bine antrenați, căroră furia și frustrarea parcă le dădeau aripi, astfel că, adunându-și ultimele puteri, reușiră să-i taie calea fugarului, obligându-l să se abată din drumul lui, ce l-ar fi condus, desigur, spre salvare, și împingându-l tot mai mult spre inima câmpiei,

unde erau convinși că-l vor putea doborî cu ușurință.

Au fost lungi momente de tensiune, în care unui spectator neutru i-ar fi fost greu să hotărască pe cine să parieze.

Beduinul părea mai agil și mai puțin obosit, obișnuit din naștere să alerge pe nisip, dar urmăritorii săi aveau o poziție mai bună și erau mai bine înarmați, și era clar că nu voiau să-l lase nicicum s-o ia spre stâncile care l-ar fi apărat.

Cu toate acestea, la câteva minute, chiar de după acele stânci apăru un alt dromader călărit, de astă dată, de Suleiman Sayah, ce se îndrepta spre răsărit, încercând să-și întâlnească fratele într-un punct îndepărtat pe câmpie, dinainte stabilit.

Văzându-l, cei patru bărbați își dădură seama că toate eforturile lor erau sortite eșecului și se prăbușiră la pământ, asudați, frustrați, însetați și obosiți, uitându-se cum voinicul călăreț îl ajunse din urmă pe bărbatul ce fugea și, apucându-l de un braț, îl săltă ca pe un fulg, făcându-i loc în spatele lui, pentru ca apoi să se întoarcă fără grabă la adăpostul sigur din munți.

Când Julio Mendoza îi comunică lui Bruno Serafian vestea proastă că pe fundul butoiului rămăseseră doar câțiva litri de apă și cinci gloanțe, armeanul încercă din

răspuțeri să se controleze, ca să nu le transmită cumva oamenilor săi spaima care-l cuprinsese dintr-odată.

Doar în câteva minute, datorită unei îndrăznețe lovitură neprevăzute, ajunseseră de la o poziție dominantă la o situație cu adevărat îngrijorătoare.

Avea încredere în oamenii săi, convins că erau, fără îndoială, cei mai buni profesioniști pe care putea conta în acele momente, dar chiar și așa, era conștient că, deși erau deprinși să suporte tot felul de greutăți, setea era un dușman implacabil, împotriva căruia nici cel mai antrenat mercenar nu învățase să lupte.

Într-un asemenea loc și cu puțină apă pe care tuaregii le-o lăsaseră, nu mai aveau nicio șansă – nu numai să învingă, ci chiar să supraviețuiască.

La o temperatură de peste cincizeci de grade, apa era un element absolut necesar; și era perfect conștient că, începând din clipa aceea, nimeni nu se va mai gândi la misiunea pentru care se aflau acolo, ci cum să reușească să respire în continuare.

— Ce-o să facem acum?

Se întoarse spre numărul unsprezece, primul care îndrăznise să rostească, abia șoptit, întrebarea ce-i frământa

pe toți oamenii săi.

— Tu ce crezi? zise cu vădită acreală.

— Aș prefera să nu cred nimic, dar ultimul lucru pe care mi l-aș fi putut închipui atunci când am acceptat treaba asta e că logistica o să dea greș.

— Nu logistica a dat greș, ci logica, răspunse celălalt pe un ton aspru. Mi se pare o totală lipsă de logică faptul că șapte profesioniști n-au fost în stare să înfrunte un beduin păduchios ca să-și apere rezerva de apă – *Mecanicul* ar fi vrut să scuipe, dar nu avea destulă salivă. Din fericire, ne-a mai rămas un butoi, dar mă tem că ăsta nu ajunge pentru toți.

— E de necrezut! protestă unul dintre ei. Un singur tip a fost în stare să ne-o tragă. Pur și simplu de necrezut!

— Sunt de acord că, în parte, este vina mea, recunoscucinstit armeanul. Aș fi putut să prevăd orice stratagemă, dar nu faptul că se va hotărî să lupte în câmp deschis.

— Tuaregii au faima de luptători invincibili în câmp deschis, spuse unul dintre cei prezenți. Ar fi trebuit să prevezi asta.

— Păi, adevărul e că nu m-am gândit la asta, și-mi pare rău. Ce să mai zic?

— Nimic, la ce ne-ar mai servi acum vorbele și regretele...

— Mai e ceva ce nu înțeleg, se hotărî să intervină sud-africanul Sam Muller, care se arăta în continuare capabil să-și păstreze calmul în orice împrejurare. Ori am înțeles eu greșit, ori tu ne-ai asigurat că tot ce mișcă în locul ăsta dezolant nu poate fi altceva decât un dușman.

— Așa am spus.

— Păi, sunt sigur că astăzi am văzut vulturi, hiene și șacali. Asta pare o grădină zoologică, nu ultimul colț din Tenere.

— Da, am văzut și eu, dar se pare că îi atrage mirosul stârvurilor.

— Ce fel de stârvuri?

— Bănuiesc că ale ostaticilor.

— Păi, dacă ostaticii sunt deja stârvuri... noi ce dracu mai căutăm aici?

— Încercăm să-i eliberăm pe cei care mai sunt în viață. Dacă a mai rămas vreunul.

— După părerea mea, nu cred să mai fi rămas vreunul, fiindcă vulturii ăștia zboară peste patru locuri diferite – Sam Muller adăugă, plescăind din limbă, cu o figură scârbită: Chiar acum, cinci vulturi fac un adevărat banchet cu trupul

băiatului și al numărului doi – își privi șeful pieziș și-l întrebă: Crezi într-adevăr că asta înseamnă că i-au omorât și pe ceilalți?

— Nu știu ce să spun.

Sud-africanul se gândi câteva clipe și apoi arată spre cer, făcând un gest negativ cu mâna:

— Eu nu pot să cred că cineva s-ar apuca să omoare patru oameni în patru locuri diferite și destul de departe unul de altul. Asta chiar că n-o înghit!

— Nici eu, recunosc armeanul. Dar nu găsesc nicio altă explicație. Și, în fond, ce contează acum deasupra cui zboară vulturii? Dacă nu ne mișcăm, în curând vor zbura deasupra capetelor noastre.

— Când trebuie să vină avionul?

— Peste trei zile.

— Trei zile? spuse îngrozit unul dintre cei de față, care până atunci ascultase liniștit, așezat pe o piatră. Și nu-l putem anunța pe pilot să vină?

— Are baza în Angola și trebuie să zboare numai noaptea, cu multe ocoluri. Nu merită să încercăm să luăm legătura cu el, fiindcă nu cred că ar putea câștiga nici măcar o oră; era prevăzut să aterizeze în zori, căci noaptea nu poate.

— Și cum crezi că vom supraviețui trei zile cu așa puțină apă?

— Avem două soluții.

— Prima...?

— Să improvizăm niște corturi din parașute, să ne băgăm în ele și să rezistăm, bând cât mai puțină apă.

— Și a doua?

— Să înaintăm cât putem de repede, să găsim peștera și să luăm apa pe care-a adus-o elicopterul. Dacă au omorât prizonierii, le-a rămas destulă lepădăturilor ăstora.

— Or să ne aștepte la fiecare cotitură.

— Bănuiesc că da.

— Și s-au dovedit a fi niște trăgători grozavi, iar după spusele lui Mendoza au și puști cu lunetă.

— Așa se pare.

— Câte peșteri ar putea fi aici?

— Cine știe? Dar dacă munții ăștia s-au ridicat datorită unei erupții vulcanice cu mult timp în urmă, s-ar putea să fie multe. Când lava se răcește, rămân goluri mari în care cu greu se poate intra.

— Și, cu toate astea, crezi că ar fi o idee bună să atacăm direct, știind că în oricare dintre aceste peșteri ne-ar putea

pândi un tip înarmat până-n dinți?

— Eu n-am spus că ar fi o idee bună, replică *Mecanicul*, scrupulos. Eu am spus că e una din cele două idei care mi-au trecut prin cap.

— Două căcaturi.

— Recunosc că sunt proaste, dar problema e că trebuie să hotărâm care din cele două e mai puțin proastă.

— Tu spre care înclini?

Răspunsul surprinzător al lui Bruno Serafian demonstră, fără îndoială, cât de demoralizat se simțea.

— Cred că, în condițiile date, n-am dreptul să-mi exprim părerea. Voi fi de acord cu ceea ce hotărăște majoritatea.

— Ar mai fi o soluție, interveni numărul trei, un nord-american înalt și slab, veteran al războiului din Golf.

— Care?

— Să mergem toată noaptea până la puț, să scoatem apă și s-o lăsăm să stea până când uleiul iese la suprafață. Am putea folosi apa care rămâne la fund.

— Problema nu este uleiul, spuse Sam Muller. Problema e că nu știm ce fel de ulei este, nici ce substanțe chimice conține. Există substanțe care se dizolvă în apă și ne pot omorî, orbi sau paraliza. În ceea ce mă privește, nu sunt

dispus să risc.

Majoritatea tovarășilor săi arătară, într-un fel sau altul, că sunt de aceeași părere cu el, așa încât, la un moment dat, *Mecanicul* ridică mâinile în sus, cerând să se facă liniște.

— De acord! exclamă. Vom supune la vot. Atacăm sau așteptăm?

— Nu aş ataca acum.

Gacel Sayah îşi îndepărtă privirea de la grupul compact care, de la distanţă, părea un fel de conciliabul şi se întoarse spre fratele său, ce stătea pe vine, cu spatele rezemat de un colţ negru de piatră.

— Şi eu la fel, recunosc. Cu cât trece mai mult timp, cu atât o să le fie mai greu. Dar sunt francezi şi niciodată nu ştii ce reacţie pot avea.

— N-am cunoscut niciodată vreunul care să nu-şi piardă cumpătul când suferă de sete sau de căldură.

— Oamenii de soiul ăsta sunt obişnuiţi cu situaţii mai periculoase şi, dacă nu aşteaptă ajutoare, îmi închipui că vor hotărî să rişte totul.

— Sincer, crezi că avem vreo şansă de reuşită dacă ne înfruntăm cu ei?

— Sincer, nu. Dar ce altceva putem face?

Suleiman ridică din umeri, ca şi cum nici el n-ar fi fost convins de ceea ce urma să zică.

— Să ne ascundem şi să aşteptăm. Ar avea nevoie de

săptămâni întregi ca să cerceteze una câte una toate peșterile din zonă; și nu cred că ar găsi vreodată intrarea în peștera noastră.

— În cazul ăsta, noi am fi cei care am muri de sete. Mai devreme sau mai târziu, va veni cineva după ei și, dacă le aduce apă, pot să stea și să aștepte liniștiți să ieșim din vizuină – *imohag*-ul dădu ușor din cap, arătând că nu este de acord: Singura noastră posibilitate de salvare e să-i convingem că locul acesta este o redută inexpugnabilă, un labirint unde, în cele din urmă, pot înnebuni. De cât timp venim aici să vânăm și cât ne-a trebuit ca să-l cunoaștem ca acum?

— De șase sau șapte ani.

— Asta-i cea mai bună armă a noastră, spuse cu hotărâre Gacel. Nevoia ne făcea să urmărim vânatul până în cel mai tainic ungher al celei mai îndepărtate peșteri; și îmi amintesc că de multe ori ne-am și rătăcit. Cunoaștem terenul ca-n palmă și trebuie să profităm de asta.

— Dar sunt mulți și, cu cât am omorî mai mulți, cu atât le-am da celorlalți mai mult timp și mai multe șanse, deoarece ar rămâne mai puțini ca să-și împartă apa – îi spuse fratele său.

— Aici ai dreptate...

— Și...?

— Mi-a venit o idee – *targui*-ul zâmbi ușor, în timp ce făcea ștregărește cu ochiul. Nu omorâm pe nimeni.

— Atunci, cum le venim de hac?

— Rănindu-i. Un mort n-are nevoie de apă, dar un rănit, da. Și, uneori, chiar de mai multă decât un om sănătos.

— Asta-i adevărat, recunosc Suleiman, uimit de șiretenia răutăcioasă de care dădea dovadă fratele său. Dar dacă îi vor lichida chiar ei, cum au făcut cu băiatul ăla?

— Mă îndoiesc că vor îndrăzni. Băiatul nu era unul de-ai lor, dar îmi pun capul că dacă un mercenar vede că un camarad de-al lui este omorât și că el poate fi următorul, preferă să se predea. Una e să fii omorât în luptă, și alta să fii împușcat când ești lipsit de apărare.

— Fără îndoială, ești demn de numele pe care-l porți. În felul acesta tata a ajuns de neînvins.

— M-a învățat multe lucruri. Tu erai încă mic și nu-ți amintești, dar, de câte ori vorbea, spunea ceva care să-ți fie de folos în viitor.

Cel mai mic dintre frații Sayah făcu un semn ușor cu capul spre întinderea de nisip.

— Se mișcă, spuse.

— Era de așteptat.

— Pe înserat or să ajungă la stâncile alea.

— „Noaptea este prietena bună a tuaregilor, care-și înfig stelele în vârful sulițelor, ca să le lumineze calea”, spuse Gacel, evocând un vechi proverb din deșert.

— Dar ei pot să vadă noaptea mai bine decât mine.

— Ți-am arătat doar cum funcționează aceste aparate. În primul rând trebuie să facem rost de unul și pentru tine.

— Cum?

— Luându-l de la cineva care are.

— Uneori vorbești în așa fel încât totul pare foarte ușor.

— Nimic în viața noastră nu este ușor, frate. De mici copii ne-am pierdut tatăl, am trecut prin multe nenorociri când eram încă tineri, iar acum, adulți, suntem urmăriți ca și cum am fi ultima antilopă din câmpie. Dacă am fost în stare să supraviețuim prigoanei armatei și pustiului Tenere, crezi că ne va fi greu să organizăm o ambuscadă împotriva unui grup de străini îngroziți?

— Când vrei s-o facem?

— La ceasul înserării. Adu-ți aminte proverbul: „Cine se înfruntă cu un francez dimineața, are toate șansele să

piardă. Cine-l înfruntă pe înserat, are multe posibilități să-l învingă”.

— De ce?

— Pentru că, în deșert, majoritatea europenilor folosesc ochelari de soare, dar și-așa în timpul zilei lumina îi orbește și-i deranjează. Apoi, pe înserat, și-i scot, doar că se obișnuiesc mai greu cu întunericul, deoarece au ochii înroșiți și iritați.

— Și asta îi face vulnerabili?

— Foarte vulnerabili, pentru că, de obicei, atunci vântul suflă cu mai multă putere, stârnind nisipul și orbindu-i; iar ei sunt atât de transpirați, obosiți, nervoși și asaltați de nori de țânțari, încât nici cel mai bun țințaș nu e în stare să nimerească un elefant de la zece metri.

— Niciodată n-am dat atenție acestor amănunte.

— Ar fi momentul să începi s-o faci, fiindcă prima obligație a unui *imohag* este să studieze fiecare mișcare a cerului, pământului, oamenilor, plantelor și animalelor, căci, în funcție de profunzimea cunoștințelor lui, viața-i va fi mai lungă sau mai scurtă.

— Toate proverbele astea le-ai învățat din cărți? vru să știe Suleiman, care se simțea cam rușinat de ignoranța lui.

— Unele da, însă mare parte din ele se transmit din gură-n gură. Mama știe multe, dar tu nu prea ești atent la ce spune. Ți-ar fi de folos dacă le-ai asculta și ai încerca să pătrunzi tâlcul lor ascuns, pentru că generații de strămoși de-ai noștri s-au străduit să ni le transmită, lăsându-ne astfel moștenire ceea ce este cu adevărat important când suntem obligați să trăim în deșert: experiența care ne ajută să nu ne lăsăm doborâți de soare, să nu înnebunim de sete și să nu fim îngropați de nisip înainte de vreme.

— Îți promit că dacă scăpăm de aici am să ascult cu mai multă atenție proverbele.

— Atunci, ascultă-l în primul rând pe ăsta: „Dacă stai în cur pe nisip, n-o să ți se rezolve problemele”. Așa că mișcă-te...

Începea vânătoarea.

Soarele îngădui ca ultima-i rază să se prelingă peste întinderea de nisip, ca apoi să-și ia rămas-bun de la vârfurile de piatră neagră și, aproape în aceeași clipă, dispăru în spatele unei mici dune, cu sfârșeala molatică a celui ce a încheiat o lungă zi de trudă în care, timp de douăsprezece ceasuri, a izbit o nicovală cu un ciocan de fier înroșit.

Pentru o clipă, peisajul se coloră într-un roșu palid, ca de sânge amestecat cu apă, și s-ar fi putut crede că roșul acela estompa restul culorilor, deoarece, în trecere, le transforma una după alta într-o infinită gamă de cenușii ce puneau stăpânire pe lume ca niște vestitori ai adevăratului lor stăpân, negrul, ale cărui armate își fluturau deja flamurile în zare.

Milioane de țânțari se înălțau dintr-o veche salină ce se profila spre nord-est și veneau, atrași de mirosul sângelui care plutea de trei zile ca o mantie invizibilă deasupra bătrânilor munți.

Niciodată, în mii de ani, nu avusese loc un asemenea fenomen în capătul acela pierdut din deșert.

Niciodată nu se întâmplase să coincidă atâtea vieți...

Și atâtea morți.

Sute de vulturi, zeci de hiene și șacali și aproape douăzeci de oameni împărțeau un spațiu rezervat dintotdeauna câtorva antilope și capre sălbatice famelice.

Și hoiturile puteau. O grămadă de hoituri!

Pentru țânțarii din uitata salină, acela era, fără îndoială, minunatul ospăț pe care-l așteptau de secole.

Pentru eternele muște, un inimaginabil banchet.

Bruno Serafian își scoase ochelarii care nu-i mai erau de trebuință, se frecă la ochi de mai multe ori și apoi își ciupi cu putere rădăcina nasului.

Slobozi o înjurătură.

Detesta deșertul.

La orice oră și în orice anotimp.

Din nou se întrebă pentru ce alesese acel mod absurd de a-și câștiga existența și pentru ce rămăsese atâta vreme pe continentul acela imens pe care ajunsese să-l urască, îi era dor de fum și de asfalt, îi era dor de zăpadă și de frig. Îi era dor de zgomotul străzii, în clipa aceea ar fi dat orice ca să poată vedea sute de rândunele zburând. Dar zburau numai vulturii. Zeci de vulturi ce coborau desenând cercuri din ce în ce mai mici, deoarece, în curând, pământul avea să se răcească și pentru ei se apropia ora ospățului.

Cu toate că-i intrase nisip în nas, simți duhoarea ce plutea în aer. Duhoarea morții.

Unde dracu sunt viii și unde sunt morții? Se uită la stânca înaltă ca prova unui vapor uriaș ce se afunda în nisipul deșertului și trebui să admită că un bun trăgător postat acolo sus ar fi reușit foarte ușor să mărească numărul morților.

Acei munți triști, atât de prăpădiți că nici măcar nume nu aveau și abia atingeau două sute de metri în înălțime, formau totuși o impresionantă fortăreață naturală, de care s-ar fi putut izbi numeroase oști.

Își plimbă privirea peste fiecare colț și fiecare creastă, în căutarea unor eventuali dușmani, dar imediat începu să clipească tot mai des, pentru că îl usturau ochii și avea ciudata impresie că lucrurile nu mai aveau formă.

Se întoarse spre bărbatul aflat la dreapta lui, puțin mai în urmă:

— Ce părere ai? îl întrebă.

— Înfricoșător!

— Vezi ceva?

— Ce dracu' vrei să văd? Pariez pe un coi că ticăloșii ăștia n-or să apară nici morți.

— Încercăm sau așteptăm să se întunece?

— Noaptea s-ar putea să fie și mai rău, și nu e vreme de pierdut.

Armeanul șovăi câteva clipe, dar apoi ridică brațul și, în timp ce bolborosea ceva, făcu un semn hotărât, indicându-le să avanseze:

— Cum o vrea Dumnezeu!

Apoi strigă din răspuseri:

— Desfășurați-vă!

Repetă ordinul prin radio, pentru ca al doilea grup, care aștepta pe partea cealaltă a muntelui, să se pună în mișcare în același timp.

Începea asaltul.

Orice pas părea o victorie, deoarece fiecare dintre ei era convins că el și nu celălalt era ținta aleasă de dușmanii lor nevăzuți; erau pe deplin conștienți că aveau de-a face cu un dușman care nu greșea ținta niciodată și că, prin urmare, riscau ca într-o fracțiune de secundă să nu mai respire, să moară.

Vântul se întetea, spulberând nisipul.

Țânțarii se îmbuibau din fiecare centimetru de piele rămasă neacoperită.

Ca prin minune, ajunseră pe creastă și începură să înainteze printre primele stânci fără să-i urmărească cineva, ceea ce le dădu curaj, făcându-i să spere că, poate, beduinii hotărâseră să nu-i înfrunte deocamdată.

Zece metri.

Douăzeci.

Răsună o împușcătură, bubuind printre munți, și ecoul ei

se întinse de-a lungul defileului împreună cu strigătul mercenarului aflat exact în spatele lui Bruno Serafian.

— M-au împușcat! M-au împușcat! repeta în mod obsesiv. M-au împușcat! M-au împușcat!

— Am auzit! mârâi *Mecanicul*. Unde te-au împușcat?

— În picior. Pierd mult sânge.

— Improvizează un garou, apleacă-ți capul și nu te mai văicări! îi răspunse șeful său cu asprime. A văzut cineva ceva?

Nu primi niciun răspuns.

— Drace! Vor să ne vâneze ca pe iepuri. Nu vă mișcați și căscați bine ochii!

Timpul părea că se scurge foarte încet și, cu fiecare clipă, se făcea tot mai întuneric.

Nici unul nu se mișca, gândindu-se, stând ascuns după o stâncă sau după o movilă de nisip, că nu va avea aceeași soartă ca acela ce continua să se vaite și să blesteme, străduindu-se în același timp, fără să reușească prea mult, să oprească sângele ce-i gâlgâia din piciorul rănit.

Dintr-odată, chiar cu cea din urmă lumină a zilei, silueta subțire a lui Gacel Sayah se profilă pentru o clipă pe creastă, făcând ca unul dintre ei să strige, arătând exact

locul:

— E acolo! E acolo! La stânga!

Armele răsunară la unison, dar silueta fantomatică se ascunsese în spatele unei stânci, încât ai fi zis că, de fapt, tuaregul nu voise decât să fie văzut pentru câteva clipe doar, ca să atragă atenția dușmanilor săi.

Și așa și era, fiindcă după câteva secunde mica dună ce se afla la vreo trei metri în spatele ultimului mercenar păru că prinde viață. Suleiman Sayah ieși din nisipul unde stătuse îngropat în tot acest timp și, proptindu-și genunchiul în spatele numărului unsprezece, luat prin surprindere, îl apucă de gât și-i rupse șira spinării fără să-i dea timp nici măcar să scoată un strigăt de alarmă.

Cât ai clipi, îi luă arma și munițiile, binoclul de noapte și bidonul cu apă pe jumătate gol și o luă la fugă, pierzându-se printre umbre înainte să poată reacționa cineva.

O jumătate de oră mai târziu, simțindu-se în siguranță în plină noapte, protejat de un mic amfiteatru de piatră, Serafian oftă din rărunchi, extrem de obosit, luă o gură de apă cu care-și clăti gâtul uscat și întrebă:

— De unde mă-sa a ieșit porcu ăsta?

— Din nisip, îi răspunseră. Probabil că am trecut la câțiva

metri de locul unde stătea îngropat și nici măcar nu l-am văzut.

— Cum e posibil?

— Se presupune că tu ești expertul, zise sud-africanul. Dar am auzit spunându-se că se întind cu fața-n sus, se acoperă bine cu nisip, își pun o pânză foarte fină pe nas și respiră prin ea. După câte s-ar părea, pot să stea așa, ca și cum ar fi morți, ore întregi.

— Dar cum a știut când să iasă?

— Bănuiesc că după zgomotul împușcăturilor. Complicele lui n-a vrut să ne atace până n-a fost sigur că am ajuns la locul exact, că am trecut de el și că eram deja cu spatele. Trebuie să fi plănuit totul foarte bine.

— Lepădăturile dracului! exclamă armeanul. Și partea proastă nu e că ne-au lăsat un mort și un rănit. Partea proastă e că ne-au luat un binoclu de noapte, ceea ce înseamnă că știu să-l folosească.

— Probabil că asta căutau.

— Crezi?

— Eu nu mai cred nimic, se grăbi să răspundă interlocutorul său. Dar nu încapе îndoială că ne trag șuturi mereu în același loc și nu-mi place... Nu-mi place deloc!

— Ai vreo idee?

— Vreo idee? Vreo idee? mormăi cu dispreț numărul doisprezece, care părea că-și ieșise din fire. Eu n-am venit aici ca să am idei, ci ca să lupt cu niște dușmani cărora, deocamdată, n-am reușit nici să le văd urma. Ne omoară, ne rănesc, ne fură, ne lasă fără apă și dacă nu ne violează e pentru că, probabil, nu le plac cururile noastre. Sunt sătul până peste cap!

— Dacă vrei, poți să pleci.

— Unde?

— Nu prea ai de ales: muntele sau deșertul...

— Și ce părere ai de găoaza mă-tii?

— Hai să nu ne certăm! interveni Sam Muller, care demonstra pentru a nu știu câta oară că era cel mai cumpătat dintre ei. În felul ăsta nu reușim decât să le facem jocul scârbelor ăstora. Suntem profesioniști, și cea dintâi obligație a unui bun profesionist e să facă față împrejurărilor păstrându-și sângele rece.

— E cam greu să păstrezi ceva rece într-un asemenea loc și în asemenea împrejurări.

— Sunt de acord, dar ăsta este felul de viață pe care ni l-am ales, și n-am făcut-o ca să radem de pe fața pământului

o așezare de civili, ci ca să ne facem curaj când ne ajunge funia la gât – făcu un gest grăitor cu mâna: Eu o să pornesc pe-aici prin jur, să vânez sau să fiu vânat, pentru că știu că dacă n-o fac acum, niciodată n-o să mai pot pune mâna pe o armă.

— De acord! Haide!

Bruno Serafian deschise radioul, așteptă ca Julio Mendoza să răspundă și-i ordonă cu glas răgușit:

— Înainte până-n vârf, cu orice preț!

— Pornim acum.

— Și trageți în tot ce mișcă!

— Am înțeles!

— Și încă ceva! îl preveni armeanul. Ia-ți adio de la binocurile de noapte! Jigodiile astea au și ei. Folosește rachetele de semnalizare.

Zece minute mai târziu, cerul de deasupra celui mai dezolat loc de pe glob se luminează ca și cum în acel îndepărtat colț din deșert ar fi avut loc o veselă serbare câmpenească.

Rachetele roșii se înălțau cu un ușor șuierat, pentru ca apoi să facă explozie și să cadă foarte încet, risipind întunericul și conferind peisajului fantasmagoric o înfățișare și mai tenebroasă.

Noaptea se făcu zi.

Și tăcerea se umplu de larmă, deoarece, aproape în aceeași clipă, zeci de vulturi se înălțară în zbor, agitându-și zgomotos aripile, în timp ce hienele, șacalii, fenecii, antilopele, caprele, până și șobolanii, șerpii și un sprinten ghepard, ce abia sosise, atras de duhoarea purtată de vânt până în inima câmpiei, începură o cursă nebunească fără țință, pentru că ceea ce se întâmpla era un diabolic fenomen contra naturii, pe care niciunul dintre ei nu-l mai văzuse până atunci.

Și așa cum oamenii reușiseră să neliniștească și să zăpăcească animalele, animalele reușiră să-i zăpăcească și să-i sperie pe acei oameni, care nu-și puteau închipui că acțiunea lor avea să dezlănțuie o asemenea goană nebună.

Minutele ce urmară fură mai degrabă comice.

Insuportabilul miros al cadavrelor era dovada că moartea se înstăpânise în mod indiscutabil pe acel loc, dar goana nebunească, de colo până colo, a animalelor ce se ciocneau unele de altele, ba chiar și cu oamenii, era un spectacol amuzant, demn de a fi privit cu zâmbetul pe buze.

La rândul lor, vulturii se înălțau în zbor, croncănind în momentele când cerul se lumina, dar se lansau spre pământ

de îndată ce domnea din nou întunericul, într-un continuu du-te-vino, părând a nu ști ce să facă, fiindcă de la facerea lumii nicio ființă înaripată nu-și amintea ca zilele și nopțile să se succedă cu o asemenea repeziciune.

Un mercenar trase într-o hienă șchioapă și înnebunită, ce se aruncase asupra lui arătându-și amenințătoare colții, altul crezu că împușcătura îi era adresată lui și trase la rândul său un glonț, un altul răspunse din întuneric – și, astfel, cu toții făcură ca acea învălmășeală să atingă proporții dantești, fără ca nimeni să fie în stare să înțeleagă ce se întâmpla cu adevărat și care era cauza acelui imens vacarm.

Regulile unei lumi ce se conducea de veacuri după niște norme foarte stricte se dăduseră cu totul peste cap.

În zori, pacea pusese din nou stăpânire pe insulița de pietre negre împrăștiate într-o mare de nisip roșiatic.

Bruno Serafian numără pierderile și constată cu uimire că, în ciuda celor întâmplare și a faptului că cele două grupuri reușiseră să intre în contact strângând cleștele, nimeni nu murise, cu toate că patru dintre oamenii săi erau răniți mai mult sau mai puțin grav.

La început îl surprinse faptul că dușmanii lor, care demonstraseră că țintesc grozav de bine, greșiseră de astă dată câteva ținte ce păreau destul de ușor de nimerit, dar apoi scoase o înjurătură, dându-și seama că fiecare rănit ce sângera din abundență sau avea febră consuma mai multă apă decât dacă ar fi murit. Ticăloșii!

Când se luminează de ziuă, descoperiră, de asemenea, că stârvurile ce atrăseseră atenția vulturilor, hienelor și șacalilor nu erau ale prizonierilor în căutarea cărora veniseră, așa cum își imaginaseră, ci a patru capre prăpădite, puse cu pricepere în locuri unde cu greu se putea ajunge, ceea ce le întări convingerea că erau victima unui

plan diabolic, perfect elaborat.

Beduinii îi lăsaseră să le cucerească fortăreața, dar prețul li se părea excesiv, ținând cont mai ales că așa-zisa fortăreață nu era decât o grămadă de pietre calcinate de soare și infestate de o mulțime de lighioane ce mâncau stârvuri și mișunau peste tot.

— Băga-i-aș în mă-sa!

— Acum ce mai e?

— Încep să bănuiesc că păduchioșii ăștia vor să ne facă să ne petrecem ziua urcând și coborând prin văgăunile astea, scotocind pas cu pas toate coclaurile, morți de frică, asudând din plin și consumându-ne energia, în timp ce ei dorm liniștiți, convinși că nici într-o lună n-o să descoperim pe unde dracu se ascund.

— Și eu aș face la fel, recunosc cinstit Sam Muller. Pentru ce dracu să se complice cu puștile, știind că-i depășim ca număr și că avem o grămadă de gloanțe, când cel mai simplu e să ne oblige să consumăm apa, de care ducem lipsă?

— Și din cauza asta nu ne-au omorât, ci doar ne-au rănit?

— Desigur.

— Nenorociții dracului! armeanul aproape că scrâșnea din dinți încercând să-și stăpânească furia. Preferă să murim de sete și astfel să termine cu toți odată decât să ne împuște Unul câte unul.

— Sunt deștepți! se văzu nevoit să recunoască sud-africanul, care continua să fie la fel de flegmatic ca de obicei. Atât de deștepți, încât au reușit să ne aducă într-o situație fără ieșire.

— Crezi într-adevăr că nu există nicio ieșire? întrebă cel mai mare dintre frații Mendoza, care ascultase cu atenție conversația așezat în fundul unei peșteri înalte, cu o intrare largă, unde se refugiase pentru moment grosul grupului.

— Mă tem că nu, îi răspunse celălalt hotărât. Un om poate să facă față foamei, oboselii, fricii și chiar unui dușman net superior ca număr și armament. Cu îndrăzneală și mult noroc, poate s-o scoată la capăt în împrejurările cele mai groaznice, dar există un dușman împotriva căruia nicio ființă n-a fost în stare să lupte vreodată: setea. Animalele cele mai rezistente și civilizațiile cele mai importante au dispărut de pe fața pământului în momentul în care n-au mai avut apă. Ori mă înșel foarte tare, ori asta o să ni se întâmple și nouă.

— Dacă ne gândim puțin, câți am mai rămas suntem în stare să mai rezistăm – mormăi oarecum orgolios *Mecanicul*, care se simțea în continuare răspunzător de previzibilul dezastru ce-i amenința. În chestia asta, acum e momentul să arătăm că avem sânge în noi.

— Eu știu foarte bine când trebuie să arăt că am sânge în mine, răspunse interlocutorul său, arătând cu un gest larg spre grupul de răniți întinși pe jos în peșteră. Mă mândresc cu asta, pentru că altfel m-aș fi lăsat de meserie, dar știu că niște oameni care sângerează și cărora peste două ore le va curge sudoarea șiroaie se vor deshidrata foarte repede.

— Aici nu este foarte cald, remarcă Julio Mendoza.

— Deocamdată, răspunse celălalt. Dar privește spre intrare; e orientată spre sud, ceea ce înseamnă că în curând soarele o să pătrundă chiar până la picioarele tale, iar locul ăsta va deveni un cuptor. Și ce-o să facem atunci?

— Ferește-mă, Doamne, de prieteni, că de dușmani mă feresc singur! interveni pe un ton plângăcios cel mai mic dintre frații Mendoza, care se vedea că e complet epuizat. În comparație cu tine, până și vulturii par mai veseli. Ți-a spus cineva vreodată că pari o cucuvea, nu un mercenar?

Numărul unu încuviință, dând ușor din cap:

— Întotdeauna când îmi dau seama din timp de vreo primejdie pe care alții se încapățânează să n-o vadă și când încă mai e timp să fie evitată.

— Și, după părerea ta, ce ar trebui să facem? vru să știe armeanul. Să ne dăm pantalonii jos și să-i lăsăm să ne-o tragă pe la spate o dată pentru totdeauna?

Sam Muller negă cu un gest.

— Să încercăm să negociem de la egal la egal, înainte să fie prea târziu. Una e să fii învins și alta, cu totul alta, să știi că nu poți câștiga, ceea ce ni se întâmplă nouă acum. Una e să învingi și alta să știi că nu poți pierde, ceea ce li se întâmplă lor. La jocul de șah, acesta este momentul potrivit pentru a propune remiza. După părerea mea, acum este momentul potrivit să ajungem la un acord favorabil tuturor.

— Eu nu m-am dat bătut niciodată.

— Eu da, mai ales când sunt în joc vieți omenești, contra unor interese economice care de cele mai multe ori nici nu ne interesează. Nu sunt în joc nici patria noastră, nici familia noastră și nici măcar onoarea noastră. În joc e doar posibilitatea ca la anul câțiva tipi foarte deștepți să se umple din nou de bani convingând câțiva tipi foarte proști să se simtă niște eroi alergând prin deșert ca niște păduchi

nebuni.

— Nu sunt „păduchi nebuni”! protestă imediat *Mecanicul*. Sunt băieți sănătoși, voinici și curajoși, dornici să trăiască diverse aventuri și să cunoască lumea.

— Să cunoască lumea la peste o sută pe oră și învăluți în nori de praf? se miră interlocutorul său. După părerea mea, în felul ăsta nu poți să cunoști nimic. Cine vrea să cunoască Africa, sau orice alt loc, trebuie să o facă în liniște, pas cu pas, lăsând orele să se scurgă, observând fiecare amănunt sau vorbind cu oamenii. Lumea nu este doar un peisaj; lumea înseamnă cultură și ființe omenești.

— Niciodată nu mi-am închipuit că ai suflet de filosof – îl ironiză Julio Mendoza.

— În meseria noastră nu putem avea suflet de filosof. Ba se presupune chiar că nici măcar nu putem avea suflet, dar asta nu înseamnă că suntem proști – sud-africanul aprinse fără grabă o țigară, mai aruncă o privire grupului de răniți care-l asculta în tăcere și conchise, pe tonul lui cumpătat dintotdeauna: Și continui să fiu convins că a muri pentru această „cauză nobilă” e una dintre cele mai mari prostii pe care le poate comite cineva.

— Cu asta sunt de acord!

— Și eu!

— Și eu!

Bruno Serafian păru scandalizat când întrebă:

— Îmi cereți într-adevăr să negociem?

— De ce nu? Ce altceva putem face?

— Dacă negociem, o să fim ca niște căcați! protestă armeanul. Niște adevărați căcați!

— Asta și suntem, replică bărbatul cu garoul la picior. Căcați care omoară pentru bani și care doar în filmele proaste își ispășesc păcatele printr-o faptă eroică – își atinse ușor bandajul însângerat și adăugă: Operațiunea asta a fost foarte prost plănuită încă de la început, și ăsta-i rezultatul. Mai bine acceptăm o înfrângere decât să regretăm un dezastru.

— Mai e cineva de acord...?

— Aici începe să fie cald și mi-e sete, zise un glas anonim.

— Iar mie mi-ar cădea foarte prost să ajung hrană pentru vulturi.

Mecanicul studie cu atenție trupa demoralizată, păru să ajungă la concluzia că niciunul dintre acei mercenari duri nu era dispus să facă o faptă eroică mai potrivită cu filmele proaste decât cu autenticul profil moral logic al unei bande

de aventurieri plătiți și în cele din urmă ridică din umeri, arătându-și dezinteresul față de problemă.

— De acord! zise. O să încerc să negociez.

Cel rănit la picior arătă cu un gest spre Sam Muller și spuse sigur pe el:

— Ar fi mai bine să încerce el.

— De ce?

— Pentru că acum avem nevoie de un bun negociator, care să știe să se tocmească. El e mai flexibil decât tine, iar pe arabi îi încântă să se tocmească.

— Țștia nu-s arabi. Sunt tuaregi.

— Încă n-am învățat să-i deosebesc, deși cred că nu-i mare diferență – schimbându-și tonul, încercă să fie convingător. Ascultă-mă! îi ceru. Lasă-l pe Sam să meargă!

Armeanul privi pe rând chipurile celor prezenți și ceea ce văzu în ochii lor îl convinse că majoritatea erau de acord cu propunerea, așa că hotărî să ridice din umeri pentru a doua oară într-un interval atât de scurt.

— Nu mai discutăm, spuse. Las afacerea în mâinile tale.

— Dar eu n-am cerut să mi se facă această onoare, protestă sud-africanul. Și, de fapt, nu mă interesează câtuși de puțin să fiu negociator.

— Ești cel mai pregătit.

— Cine a spus asta?

— Haide! explodează Julio Mendoza, ieșindu-și din fire. Nu e momentul să discutăm prostii! Îți cerem sau, dacă preferi, te implorăm să încerci să-i convingi pe păduchioșii ăștia mizerabili, pe care credeam că-i vom distruge fără să ni se clinească un fir de păr din cap, că suntem dispuși să ne dăm pantalonii jos pentru un strop de apă.

— De ce oare toți cei care pleacă la război o fac convinși că vor câștiga fără să li se clinească un fir de păr din cap, dar de fiecare dată sfârșesc dându-și pantalonii jos? Îngăimă Sam Muller ca pentru sine. O să fac ce pot – adăugă. A avut grijă cineva să aducă un steag alb?

— Sarcasmul nu ne folosește la nimic, zise Bruno Serafian. Și-ți amintesc că, la urma urmei, ideea e a ta.

— Și o voi apăra ca atare – sud-africanul scoase din buzunarul de la spate al pantalonului o batistă murdară și mototolită, pe care o înnodă cu grijă de țeva armiei, și se îndreptă cu pas hotărât spre ieșire, spunând cu oarece umor: Sper cel puțin să aibă idee ce înseamnă un steag alb și să nu-mi zboare creierii înainte de a deschide gura...

Ieși afară sub soarele fierbinte al dimineții, fluturând

improvizatul steag, și imediat unul dintre răniți îl întreabă pe armean:

— Crezi că or să-l asculte?

— Nu știu, replică celălalt. Singurul lucru pe care-l știu e că acum trebuie să stăm liniștiți și tăcuți, ca să nu ne consumăm energia, pentru că, la urma urmei, aici energia înseamnă întotdeauna apă.

Se cufundară într-un soi de letargie profundă, la care contribuia în mare măsură zăpușeala, care devenea tot mai intensă pe măsură ce înainta dimineața, și veni un moment când ar fi fost greu de închipuit că în interiorul acelei tăcute peșteri încercau să supraviețuiască o duzină de ființe umane deznădăjduite, ce transpirau din abundență.

Sam Muller știa foarte bine că din acel moment transpirația avea să fie cel mai rău dușman al lui, așa încât pătrunse în labirintul de piatră și stânci fără să se grăbească, mergând mereu pe la umbră, cu steagul alb ridicat și privirea atentă la înălțimi, temându-se că dușmanul s-ar putea hotărî să nu apară, sau să apară dintr-odată în fața lui și să-l împuște.

Străbătu mai bine de un kilometru fără să zărească niciun suflet, alungă ideea de a aprinde o țigară, fiind

convins că n-ar face decât să-i usuce și mai mult gâtul, și începu să-și piardă speranța că jalnica lui rătăcire va fi cu folos, când o voce autoritară răsună în spatele său:

— Pune arma jos!

Se supuse și apoi se întoarse încet și-l privi cu atenție pe bărbatul înalt, îmbrăcat cu un lung *jaique* de culoare albastră și cu fața acoperită cu un văl, care îndreptă spre el o modernă armă cu lunetă.

De unde ieșise și cum era posibil să se afle acolo fără ca un profesionist experimentat ca el să-și fi dat seama nu avea să înțeleagă niciodată, dar în acele clipe nu făcu decât să-și ridice mâinile în care ținea steagul alb improvizat.

— Vin cu gânduri pașnice! se grăbi să spună.

— Mi-am dat seama. Ce vrei?

— Să negociem.

Gacel Sayah se gândi o clipă, apoi făcu un gest prin care-i arătă s-o ia spre un colț de stâncă ce făcea puțină umbră, ca să se așeze.

— Ce ai de spus? îl întreabă.

— Vrem să punem capăt acestei înfruntări nesăbuite, începu sud-africanul cu calmul lui dintotdeauna. Cu puțină bunăvoință, putem reuși ca nimeni să nu mai sufere.

— Și ce propui?

— Pace în schimbul apei.

— Nu avem prea multă apă.

— Ne mulțumim cu atât cât să supraviețuim până vine avionul să ne ia.

— Și cine-mi garantează că din acel moment n-o să începeți din nou ostilitățile? vru să știe tuaregul.

— Despre asta am venit să vorbim. Dacă ajungem la un acord în privința garanțiilor, vom avea de câștigat cu toții.

— Când trebuie să vină avionul?

— Poimâine.

— Și de unde știu eu că nu vă aduce întăriri?

— Nu poți să știi, pentru că nici măcar eu nu știu, recunosc cinstit Sam Muller. Dar știu că nu-i ușor să recrutezi atât de repede oameni dispuși să vină într-un asemenea loc – își ridică mâinile cu palmele în sus, ceea ce putea fi interpretat ca un gest de oboseală sau de neputință. Singurul lucru pe care-l dorim e să plecăm de aici cât mai repede. Asta nu este o misiune pentru care să merite să ne vărsăm sângele.

Gacel Sayah se gândi câteva clipe, se uită fix în ochii interlocutorului său și, în cele din urmă, întrebă pe un ton

sec:

— De ce l-ați omorât pe băiat?

— Nu l-am omorât eu și, crede-mă, dacă aș fi știut că se va întâmpla așa, i-aș fi împiedicat, dar am fost luat prin surprindere.

— Mi-am dat seama. Șeful tău a făcut-o?

În fața aprobării tacite, *imohag-ul* insistă:

— Este cel căruia i se spune *Mecanicul*?

— De unde știi?

— Știu mai multe decât îți poți imagina – zâmbi pe sub vâl, însă celălalt nu-și dădu seama. Mulțumită acestui lucru, încerci să închei „o pace onorabilă” cu o zi înainte de a te vedea obligat să accepți o capitulare necondiționată.

— N-am capitula niciodată fără luptă.

Gacel Sayah întârzie din nou să răspundă, se sprijini de peretele de piatră, își studie îndelung interlocutorul și, în cele din urmă, preciză pronunțând apăsător cuvintele:

— Ați capitula, și știi asta foarte bine. Fără apă, mâine pe vremea asta n-ați mai putea obliga nici măcar propriile voastre mâini să apuce o armă.

— E foarte posibil.

— E sigur. Noi, tuaregii, știm mai multe despre efectele

setei, de aceea nu ne face plăcere ca nici măcar cel mai rău dintre dușmanii noștri să sufere ceea ce, fără îndoială, este cea mai groaznică moarte – arătă cu degetul spre adversarul său: Fii sigur că în orice alte împrejurări n-aș fi acceptat să negociez. V-aș fi tăiat beregata fără milă, dar legile poporului meu sunt foarte stricte în privința asta: setea trebuie folosită ca armă de luptă, dar nu trebuie să ajungem până într-acolo încât să omorâm cu ea.

— Mi se pare foarte corect, recunosc sud-africanul. Nimeni nu merită o astfel de moarte.

— Sute de tuaregi au murit de sete din acea îndepărtată zi când am hotărât să ne stabilim în deșert. Am suferit mult din pricina asta și, de aceea, cea mai mare parte din vechile noastre norme de comportament se bazează pe principiul că nimeni nu trebuie să treacă prin așa ceva dacă ne stă în putere să evităm lucrul ăsta.

— Este un fel nobil de a privi viața.

— Nu încerca să mă lingusești. Nu-i nevoie. Tradiția îmi cere să mă arăt generos și să încerc să ajung la un acord. Dacă-mi dai suficiente garanții, vă ajut să supraviețuiți.

— Ce fel de garanții?

— În primul rând, am nevoie de un document prin care să

recunoașteți că voi ați fost cei care l-ați omorât pe băiat când noi l-am eliberat.

— Putem spune că a fost vorba de o greșeală?

— Puteți spune ce vreți, doar să recunoașteți că responsabilitatea vă aparține întru totul.

— De acord.

— O să accepte *Mecanicul*?

— Dacă nu acceptă, eu și un coleg de-al meu o să semnăm ca martori. Altceva?

— Să predați armele.

— Toate armele? se scandaliză Sam Muller. Îți dai seama ce-mi ceri?

— Desigur.

Celălalt refuză cu convingere.

— Asta n-o vom face niciodată. Am rămâne la mâna voastră. Ceea ce putem face e să vă predăm o parte din arme, dar să ne păstrăm destule ca să ne apărăm în cazul unui atac.

— Chiar crezi că suntem atât de nebuni încât să încercăm să vă atacăm?

— După tot ce am văzut, cred orice. Dacă n-ați fi fost nebuni, niciodată nu v-ar fi trecut prin minte să începeți

toată povestea asta.

— N-am început-o noi.

— E adevărat! Dar la fel de adevărat este că ați fi putut să nu vă înverșunați atât și să acceptați o recompensă. Nimeni n-o să mă convingă că cine consideră mai valoroasă o mână tăiată decât un milion de franci nu este nebun de legat.

— Banii nu înseamnă totul.

— Dar o mână moartă, și mai puțin.

— Depinde cum vezi lucrurile.

— Eu văd lucrurile doar într-un fel: a tăia mâna asta nu este decât o vagă încercare de a-ți satisface orgoliul, și mi se pare foarte bine, dacă asta n-ar fi atras atâtea probleme și n-ar fi cauzat atâtea morți.

— În privința asta sunt de acord cu tine – recunosc *imohag-ul*, lăsându-l perplex pe adversarul său. Nimic în toată povestea asta stupidă nu justifică moartea unui om.

— Mă bucur că aud asta, fiindcă acest lucru l-am spus și eu chiar din primul moment – sud-africanul arată spre *girba* pe care beduinul o lăsase la umbră: Pot să...? Am gura plină de nisip.

Celălalt făcu un ușor gest de încuviințare, și, când în sfârșit Sam Muller simți că a băut destul, scoase un oftat de

ușurare și exclamă:

— Dumnezeule mare! Eu personal niciodată nu mi-am dat seama de incredibila importanță pe care o are apa. Poate că ar fi interesant ca guvernele țărilor bogate să-i oblige pe locuitorii lor să rabde de sete câteva zile pe an ca să învețe să prețuiască ceea ce au. Dar să continuăm – adăugă. Să presupunem că suntem de acord să predăm jumătate din armele și munițiile noastre. Ce altceva mai vrei?

— Un ostatic.

Sam Muller îl privi îngrozit.

— Altul?

— Unul foarte special, care să ne risipească orice îndoială privind eventualitatea unui nou atac.

— Doar nu te gândești la...?

—... *Mecanicul* – răspunsul veni însoțit de o înclinare a capului: Exact!

— Fugi de-aici!

— E o propunere dreaptă.

— Este șeful nostru.

— Un motiv în plus, spuse beduinul. Dacă este șef, mi se pare logic să aibă un interes special să-și salveze oamenii, de aceea nu cred că va ezita să se sacrifice.

— Cred că nu vezi lucrurile dintr-un punct de vedere adecvat, replică Sam Muller cu o urmă de ironie în glas. Poate că un căpitan eroic s-ar sacrifica pentru bieții săi soldați în termen, dar mă îndoiesc că un șef al unor mercenari mizerabili ar fi dispus s-o facă.

— Atunci privește lucrurile din alt punct de vedere, îi spuse la rândul său Gacel Sayah. Poate că niște bieți soldați în termen niciodată nu și-ar sacrifica eroicul căpitan, dar niște mercenari mizerabili s-ar putea să fie dispuși să-și sacrifice șeful.

Sud-africanul nu-și putu stăpâni un scurt hohot de râs, cu toate că era în pericol de moarte și se afla în mijlocul deșertului Tenere.

— Al dracului de deștept ești! exclamă. Îmi propui să-l trădăm pe Bruno Serafian?

— Îți propun să-i oferi o alternativă justă și, dacă nu acceptă, să-l determinați s-o facă – tuaregul își deschise brațele: Dacă n-o veți face, mâine pe vremea asta o să vă omorâți între voi pentru o gură de apă.

— Și ce-o să i se întâmple dacă ți-l predăm?

— După ce-o să se termine totul și familia mea va fi la adăpost, îl las să plece.

— La naiba! se văicări aproape comic celălalt. Ca să vezi cum se complică lucrurile.

— „Prostul crede că totul vine din nimic și deșteptul că totul se transformă în nimic”, spuse Gacel. Este un proverb de-al nostru, care vrea să spună că problemele apar și dispar în funcție de cel care se înfruntă cu ele.

— Păi mie mi-au apărut o grămadă, Sam Muller făcu o scurtă pauză și întrebă ca și cum ar fi vrut să abată discuția: Apropo! Cum se simt prizonierii?

— Bănuiesc că bine.

— Cum adică, bănuiești? se miră celălalt. Nu ești sigur?

— Nu i-am văzut de două zile, dar femeile îi îngrijesc și au apă și mâncare.

— Aveai de gând să-i omori?

— Da.

— Și tot te mai gândești s-o faci?

— Moartea lui Maurizio Belii m-a făcut să mă răzgândesc.

— Și ce-o să se întâmple cu acea faimoasă mână?

— Nimic. Viața lui Milosevic nu valorează nici cât degetul unui mort. Acum știu, și mai știu că moartea aceasta apasă ca o piatră pe conștiința mea, dar nu pot să dau timpul înapoi.

— Au fost mai multe morți, îi aminti interlocutorul său. Și toate din aceeași cauză.

— Dar de celelalte nu mă simt răspunzător. Să lupți împotriva *imohag*-ilor în deșert înseamnă să te sinucizi, și ați avut mare noroc că ați scăpat cu viață.

— Noroc? se scandaliză adversarul său. Despre ce dracu vorbești? Am avut tot ghinionul din lume.

— Greșești, îi răspunse Gacel cu naturalețe. Ați avut tot norocul din lume, fiindcă încă nu v-ați înfruntat cu cel mai rău dintre dușmani.

— Mai rău decât căldura și setea? Glumești!

— Nu glumesc. Cel mai rău dușman în deșert nu este căldura, nici setea. În deșert, cel mai rău dușman a fost dintotdeauna vântul. În partea asta, deschisă spre nord și neprotejată de munți, *harmattan-ul* suflă de obicei cu putere și adesea se transformă în furtună – vorbele lui nu lăsau loc nici unei îndoieli: Niciunul dintre voi n-ar fi supraviețuit unei adevărate furtuni de nisip!

— Am auzit vorbindu-se despre ele și cred că sunt cu adevărat teribile, recunosc sud-africanul.

— Nici nu-ți poți imagina... Vremea a fost foarte bună în ultima lună, dar roagă-te ca *harmattan-ul* să nu vină înainte

de sosirea avionului vostru, pentru că ar fi imposibil să aterizeze, iar în cazul ăsta puteți să vă considerați morți.

— Bine! exclamă Sam Muller oftând din rărunchi, în timp ce se ridica cu greu în picioare. O să mă rog ca *harmattan-ul* să nu se trezească, într-o oră îl vei avea aici pe Bruno Serafian și jumătate din armele noastre.

— În cazul ăsta, într-o oră o să aveți apă suficientă ca să supraviețuiți o zi. Dar niciun strop mai mult! Gacel ridică degetul, amenințător. Și dacă o să vă treacă prin cap să mai veniți pe aici, o să fim neîndurători.

Bruno Serafian slobozi o înjurătură și întrebă:

— Să mă ia prizonier? Ai înnebunit?

— Asta vor.

— Dar de ce eu?

— Pentru că ești șef și ești vinovat de faptul că toată misiunea asta a fost plănuită cu curul, că ai subestimat dușmanul, și nu mă refer doar la tuaregi. Mă refer la toate, fiindcă tu s-ar putea să fii foarte bun când e vorba să bagi frica în oameni cu ajutorul câtorva bătauși, dar ca strateg ești un adevărat imbecil.

Mecanicul făcu gestul de a pune mâna pe arma ce stătea sprijinită de o piatră, dar Sam Muller îl împiedică țintindu-l drept între ochi cu a sa.

— Potolește-te! spuse. Nu mai vreau violență și te asigur că nu vom lua nicio hotărâre fără să fim cu toții de acord.

— Îți dai seama că te răzvrătești?

— Nu vorbi prostii! zise Sam Muller ironic. Nu ne aflăm pe *Bounty*, iar noi nu suntem marinarii flotei engleze. Nu suntem decât o șleahță de nătărăi, pe care tu i-ai băgat într-o încurcătură în care nu vor să-și lase pielea.

— O să te omor pentru asta! îl amenință armeanul, scos din fire.

— Fără „asta”, mâine o să fim cu toții morți. Și ai idee ce înseamnă să mori de sete? Eu nu, dar nici nu vreau să-mi imaginez. Mi-a ajuns prin ce-am trecut aici.

— Am să te urmăresc până și-n iad! insistă celălalt.

— Hai, lasă-te de copilării! răspunse sud-africanul cu obișnuitul său calm. Nu suntem în curtea școlii. E vorba să încercăm să ieșim de aici întregi – se întoarse spre cei care asistau la scenă și care nu păreau nici pe departe că ar vrea să intervină și întrebă cu un zâmbet abia perceptibil: Cei care sunt de acord să ridice mâna.

Frații Mendoza au fost primii care s-au grăbit să ridice mâna – și, unul după altul, toți cei prezenți îi imitară.

Sam Muller arătă cu un gest larg mâinile și remarcă aproape cu umor:

— Îți dai seama? Au fost de acord.

— De acord? repetă indignat Serafian. Un căcat! încă mai sunt cel care plătește și comandă și nu accept ca lepădăturile astea să pună mâna pe mine.

— Ești cel care plătește, cu asta sunt de acord, răspunse Sam Muller. Dar nu mai ești cel care comandă, deoarece ca

să comanzi trebuie să demonstrezi că știi s-o faci, iar tu ai dovedit că nu știi.

— Cine spune asta?

— Eu! Fac meseria asta de mai bine de douăzeci de ani. Multe binocluri de noapte, multe arme automate, multe parapante negre, multe transmițătoare de lungă distanță, multe planuri de luptă și tot tacâmul absurd, dar ai uitat ceva de care într-adevăr trebuia să ții seamă: că ne înfruntam cu deșertul și că cel mai important lucru era apa.

— N-am uitat de ea.

— A, nu? Atunci cum se face că n-am adus decât două butoaie?

— Am adus trei, interveni César Mendoza. Am calculat că dacă avem ploștile pline și trei butoaie, câte unul pe zi, ar fi fost mai mult decât suficient.

— Trei? repetă surprins sud-africanul. Și unde este al treilea?

— Parașuta nu s-a deschis. S-a spart în aer.

S-ar fi zis că neașteptata mărturisire avu strania virtute să tulbure pentru prima dată un om în aparență imperturbabil; după câteva clipe de șovăială, Sam Muller scoase un fluierat lung și apoi îi aruncă o privire înghețată

armeanului:

— Tu ai știut? întrebă și, în fața gestului mut de încuviințare, insistă: Ai știut din primul moment și n-ai spus nimic?

— Ce puteam să fac? protestă cel vizat. Când am văzut cum cădea în picaj, majoritatea oamenilor se aruncaseră deja. La ce-ar mai fi folosit s-o spun?

— Ne-ar fi folosit ca să fi avut mai multă grijă de apa care ne-a rămas, spuse unul dintre cei prezenți. Și ne-ar fi folosit ca să nu lăsăm la vedere blestematul ăla de butoi...

— Niciodată nu mi-a trecut prin cap că s-ar putea gândi să se lanseze în acel atac nebun.

— După cât se pare, ție nu-ți trece niciodată nimic prin cap. Dumnezeuule sfinte! Nu știu de ce naiba nu ți-l zburăm chiar aici...

— Îmi pare rău.

— Ți pare rău? repetă stupefiat cel rănit la picior. Patru oameni au murit, unii pierd mult sânge și, dacă tuaregiiăștia nu ne ajută, mâine seară o să fim hrană pentru vulturi. Și tu spui doar că-ți pare rău – îl scui pă zgomotos și conchise: Du-te-n mă-ta!

Mecanicul se așeză pe o piatră, își ascunse câteva clipe

fața în mâini, își aranjă cu degetele părul murdar și, în cele din urmă, încuviință dând din cap:

— De acord! spuse. Mă ofer prizonier.

— Nu tu te oferi! i-o trânti rănitul. Noi te predăm împotriva voinței tale, și pot să jur că n-o să plâng dacă o să-ți taie beregata.

— Nici eu dacă o să mori într-o baltă de sânge.

— Să nu continuăm povestea asta cu atacuri personale! interveni încă o dată Sam Muller, care făcuse un efort imens ca să-și recapete calmul obișnuit. Nu mă încântă ideea de a preda un camarad și niciodată nu mi-am imaginat că va trebui s-o fac, dar bănuiesc că încep să fiu prea bătrân pentru meseria asta. Din păcate, uneori nu-ți rămâne altceva de făcut decât să înghiți gălușca și să taci din gură.

— Gălușca? repetă cineva. Cămile ne obligă ăștia să înghițim.

— Găluște sau cămile, ce importanță are? Nu întotdeauna câștigi.

— Eu nici măcar nu-mi mai amintesc cum e asta, remarcă numărul opt, care până atunci nu spusese nici pâs. Ultima dată am câștigat la puncte; mie trebuiau să-mi dea treizeci și adversarului meu doar patru. Meseria asta a

devenit scârboasă. E mai rentabil să te faci pirat informatic.

Sud-africanul îi aruncă o privire severă.

— Nu e momentul să facem bancuri proaste, spuse. Când o să se afle asta, puținul prestigiu care ne-a mai rămas o să se ducă pe apa sâmbetei. Cine o să vrea să ne mai angajeze altfel decât ca bătauși la discotecă? se întoarse spre armean și-l întrebă: Ești gata?

— Am altă soluție? veni răspunsul acru. Cu cât terminăm mai repede, cu atât mai bine.

— La drum, atunci! Și liniștește-te; tuaregul a jurat că nu ești în primejdie.

— Și tu îl crezi?

Celălalt încuviință în timp ce-l luă de braț și-l împinse ușor spre ieșire, aproape prietenos.

— Dacă nu l-aș crede, n-aș face asta.

— Sper să nu-ți pară rău niciodată.

Sam Muller scoase cartușele din patru puști-mitraliere și-i făcu semn să și le pună pe umeri, făcând și el același lucru cu alte patru, în timp ce-i răspundea fără să pară supărat.

— Nu-mi pare rău decât de faptul că am acceptat să fac treaba asta fără să mă informez dinainte despre ce era vorba. Organizația ta are faima că este competentă în ceea

ce privește cursele sportive, dar în privința unui război adevărat ați dovedit că sunteți niște cârpaci... Hai, să mergem, că nu avem timp!

Când ieșiră afară, soarele îi izbi drept în creștet și, câteva clipe, amândoi avură impresia că nu vor reuși să înainteze nici măcar un metru.

Întunecatele colțuri de stâncă ale masivului muntos, orientate spre sud și ușor înclinate, începuseră să se încălzească încă din zori și la ora aceea, aproape de prânz, deveniseră un fel de plite de bucătărie pe care ai fi putut prăji un ou dacă puneai un strop de ulei.

Imediat observară că picăturile mari de sudoare ce le cădeau de pe frunte nici măcar nu ajungeau pe pământ, deoarece se evaporau, iar acel fenomen straniu se putea vedea doar în câteva locuri de pe glob, unde mediul era complet uscat și temperatura foarte înaltă.

Aziza, în Libia, salinele din nordul Ciadului, câteva locuri pierdute din Valea Morții, din Arizona, și, bineînțeles, Tenere se bucurau de onoarea îndoielnică de a oferi călătorului un asemenea spectacol, dar nici sud-africanul Sam Muller și cu atât mai puțin armeanul Bruno Serafian nu erau în situația de a se opri să-l admire.

Căutară o umbră care să-i protejeze, dar nu găsiră niciuna, fiindcă era știut că în Sahara, la prânz, până și umbrele se topeau sub arșița care nu respecta decât pietrele și nisipul.

— Este insuportabil, șopti cu greutate, după un sfert de oră, Bruno Serafian. Cred că am să leșin.

— Dacă leșini, consideră-te mort, veni răspunsul direct și hotărât. Fă un efort.

— Nu pot! spuse aproape scâncind armeanul. Cizmele mi s-au înfierbântat și parcă aș călca pe cărbuni încinși.

— Păi eu nu sunt în situația să te duc în spate, și poți fi sigur că niciunul dintre oamenii tăi nu va veni să te ajute. Așa că descurcă-te singur...

Cei cinci sute de metri care urmară au fost ca ultimii cinci sute de metri de pe Everest pentru un alpinist înghețat bocnă și fără oxigen.

Le lipsea aerul și plămânii erau gata să explodeze.

Armele rămaseră împrăștiate pe drum.

La fel și curajul lor, moralul, capacitatea de rezistență și chiar dorința de a supraviețui.

Creierul nu mai știa să trimită ordine concrete.

Trupul nu se mai simțea în stare să le execute.

Mecanicul a fost cel dintâi care nu și-a mai putut controla picioarele ce oscilau dintr-o parte în alta; părea un bețiv ce făcea eforturi istovitoare ca să-și mențină echilibrul și să nu cadă la pământ, de unde nu s-ar mai fi ridicat niciodată.

— Ce ai?

— S-a terminat.

— Ce?

— S-a termi...

A fost ultimul cuvânt de care-și amintea și, când se trezi, simți cum o mână se străduia să-l facă să înghită un pic de apă, cu care era cât pe ce să se înece.

Căzu din nou într-o stare de inconștiență și când, după câteva ore, își veni în simțiri, îl văzu în fața sa pe bărbatul pe care venise să-l distrugă. Sprijinit de peretele unei mici peșteri, acesta îl observa.

— Ce s-a întâmplat? întrebă.

— Ai fost cât pe ce să mori.

— M-ai salvat?

— Dacă un *imohag* îngăduie ca un om să moară de sete, i se închid pentru totdeauna porțile raiului.

— Chiar dacă este un dușman?

— Legea ospitalității nu face distincție între prieteni și

dușmani.

— Dar eu nu ți-am cerut ospitalitatea.

— În starea în care te aflai, nu era nevoie. Tradiția mă obligă să-ți ofer ospitalitatea chiar împotriva voinței mele.

— Sunteți niște oameni foarte ciudați.

— În deșert, nu. În deșert, singurul om ciudat este acela care nu respectă aceste principii mai presus de orice altă rațiune.

— În cazul ăsta, cum trebuie să mă consider – prizonier sau oaspete?

— Deocamdată, oaspete, răspunse Gacel Sayah cu glas liniștit. După aceea, când o să te simți bine, o să devii prizonier, dar nu te îngrijora; n-am de gând să-ți fac niciun rău.

— Eu venisem să te omor.

— Știu.

— Și cu toate astea o să mă eliberezi?

— Așa am hotărât, și tuaregii își respectă întotdeauna hotărârile luate – beduinul făcu o scurtă pauză și adăugă: Doar o singură dată.

— O singură dată mi-e de-ajuns. Dacă-mi salvezi oamenii, niciodată n-o să te mai deranjez.

— Oamenii tăi or să se salveze dacă avionul vine la timp. Dar dacă *harmattan-ul* începe să sufle înainte de-a ateriza, vor muri, pentru că n-o să le mai dau apă – Gacel făcu o scurtă pauză și apoi, aplecându-se să-l vadă mai bine, întrebă: Ai crezut cu adevărat că ai să ne termini?

— Mi-am calculat greșit forțele.

— Toți cei care încearcă să înfrângă deșertul își calculează greșit forțele, îi răspunse tuaregul cu asprime. De când e lumea lume, de când faraonii au visat să-l cucerească, sute de oști au dispărut în nisipurile lui. Doar cel care se supune și acceptă dinainte indiscutabila lui superioritate are șanse de supraviețuire.

— Ca tuaregii, de exemplu?

Celălalt încuviință, fără falsă modestie.

— Ca tuaregii, de exemplu. Suntem un popor destul de orgolios ca să acceptăm să ne supunem cuiva, dar suficient de umil ca să ne supunem naturii, fiindcă știm că Allah a creat lumea cu milioane de ani înainte de a crea omul și că acesta este doar călător prin ea.

Bruno Serafian nu răspunse. Se simțea epuizat și îl durea tot corpul, ca și cum cineva l-ar fi lovit de mai multe ori cu un ciorap umplut cu nisip, astfel că fiecare centimetru din

trupul său simțea efectele loviturilor.

Chiar și când deschidea gura îl dureau, așa încât hotărî să închidă din nou ochii și să lase tihna inconștienței să-l cuprindă încă o dată.

Dormi liniștit, ca un copil în leagăn, întrucât dintr-odată îl cuprinse ciudata senzație că, pentru prima oară, altcineva în afară de el avea grijă să nu i se întâmple nimic.

Mecanicul se afla de mulți ani în Africa, poate chiar de prea mulți, dar în tot acest timp nici măcar nu-i trecuse prin gând că a-și pune viața în mâinile unui beduin păduchios ar putea avea un efect atât de liniștitor asupra subconștientului său.

Orice s-ar fi întâmplat și orice pericol l-ar fi pândit, cei din Poporul Vălului stăteau de veghe să nu i se întâmple nimic.

Îl trezi urletul vântului.

Peștera era cufundată în întuneric, dar o timidă semilună, a cărei lumină se lupta să străbată milioanele de firișoare de nisip care zburătăceau în toate părțile, lăsa să se întrezărească silueta lui Gacel Sayah, așezat chiar la intrare ca o statuie.

Se apropie târându-se până la el, privi atent îngrijorătoarea panoramă și întreabă cu un glas abia auzit:

— *Harmattan-ul?*

— Nu, îi răspunse Gacel calm. Vântul din est. Bate cu putere, dar nu pare a fi periculos. Pericolul va veni dacă-și va schimba direcția spre nord.

— Crezi că o va face?

— Asta doar Dumnezeu știe, spuse tuaregul cu naturalețe. Când luna începe să descrească, vânturile devin imprevizibile și capricioase. Este vremea să ne fixăm bine *jaima* și să ne rugăm. Dar când luna începe să crească, vânturile se liniștesc și vine vremea să strângem corturile și să pornim la drum. Pentru asta și pentru că Mahomed a fost de fapt un beduin, pe steagul nostru este o semilună.

— Habar n-aveam că ăsta e motivul.

— Craiul-nou înseamnă pentru noi alte pășuni, alte orizonturi și noi speranțe.

— Ce-ai să faci când toată povestea asta se va sfârși? Ai să mergi în căutarea unor noi pășuni și noi orizonturi?

— Ce altceva aș putea să fac?

— Să te întorci la puțul tău.

— Acolo niciodată nu vom mai fi în siguranță, zise Gacel Sayah cu convingere. Și de mult mă bătea gândul să plec. Sora mea ar avea nevoie de un soț.

— Și tu de o soție, remarcă Bruno Serafian.

Celălalt se întoarce să-l privească – și, dacă n-ar fi avut fața ascunsă de vâl, armeanul ar fi văzut că zâmbea cu tristețe.

— Asta-i mai greu, răspunse. Întotdeauna am fost sărac, dar și puținul pe care l-am avut l-am pierdut. Nici eu, nici fratele meu n-avem ce oferi unei femei, iar în lumea noastră este imposibil să-ți găsești o soție în condițiile astea.

— Poți să vinzi armele pe care ți le-am dat.

— Eu nu fac trafic cu arme, replică tuaregul cu acreală. Cine o face îi îndeamnă pe alții să se omoare. Marea problemă a Africii este că se cheltuiesc destul de mulți bani pe armament și destul de puțini pentru rezolvarea problemelor oamenilor. Un om cinstit nu trebuie să accepte niciodată să colaboreze ca lucrurile să continue în felul acesta.

— Și tu te consideri, mai presus de orice, un om cinstit?

— Ce altceva mi-a mai rămas decât cinstea? Dacă aș pierde-o, aș deveni cel mai mizerabil paria. Am făcut destule greșeli în ultimul timp ca s-o mai adaug și pe aceea de a deveni traficant de arme.

— Toți tuaregii gândesc ca tine?

— Bănuiesc că nu. Printre tuaregi sunt și oameni demni de dispreț, deoarece Allah nu face deosebire între rase atunci când împarte calitățile sau defectele. Dar pe mine așa m-au crescut și astea sunt regulile pe care vreau să le respect. Nu mă interesează ce fac alții.

— Vântul se întetește, șopti pe neașteptate armeanul.

— Spre est se menține constant, deocamdată, răspunse beduinul. Roagă-te să continue așa, altfel o să-ți pierzi camarazii. Cel mai rău va fi în zori.

— De ce?

— Atunci e momentul când vântul șovăie dacă să se potolească sau să bată cu furie. Vulturii ne vor da de știre.

— De ce vulturii?

— Aici miroase a hoit. Dacă sosesc în zbor de departe, înseamnă că vântul se liniștește. Dacă-și caută adăpost și-și ascund capul între aripi, înseamnă că o să înceapă furtuna. Ei sunt singurii care știu ce se va întâmpla în deșert, pentru că pot vedea de sus.

— Niciodată nu m-am gândit că o să mă bucur că văd vulturi, exclamă *Mecanicul*. Întotdeauna mi s-au părut ființele cele mai respingătoare din lume.

— Așa și sunt, dar au două misiuni foarte precise: să

curețe deșertul și să-i informeze pe locuitori – Gacel se ridică în picioare. Acum trebuie să plec. Fratele meu stă de pază cam de mult.

— Dar tu nu te odihnești niciodată?

— O să am timp să mă odihnesc. Noi, nomazii, învățăm de mici să alternăm perioadele lungi de inactivitate cu altele în care suntem obligați să mergem zi și noapte.

— Și niciodată nu aveți senzația că nu sunteți în formă?

— Că nu suntem în formă? repetă celălalt ca și cum n-ar fi înțeles la ce se referea. Ei, hai! exclamă imediat. Nu vorbi prostii! în ziua în care un tuareg n-o să fie în formă, îl înghite deșertul.

Nu deșertul, ci noaptea îl înghiți dintr-odată, fiindcă dispăru pe neașteptate, fără ca interlocutorul său să fi avut timp să răspundă sau măcar să-și dea seama ce se întâmplă.

Vântul continua să se întetească.

Așezat la intrarea micii peșteri, care lui i se părea locul cel mai absurd și mai dezagreabil din lume, Bruno Serafian, treaz acum, își trecea vremea gândindu-se la cât de repede se petrecuseră toate din momentul în care Alex Fawcett îl chemase în biroul său.

Nimic nu se întâmplase așa cum era prevăzut să se întâmple și, știindu-se așa cum se știa, fără să fie obligat să dea socoteală nimănui de ceea ce face, nu ezită să recunoască indiscutabila sa responsabilitate pentru acea înfrângere atât de dramatică și răsunătoare.

Prea epuizat fizic și moral ca să-și caute scuze, i se păru mult mai simplu să-și admită în mod cinstit greșelile și, de asemenea, să admită că cea mai mare parte a vieții sale, ca și a majorității oamenilor, fusese o farsă cumplită.

Cu trecerea anilor își câștigase ceea ce, până cu câteva zile înainte, considerase că e o faimă bine consolidată de om dur, dar, scormonind acum în adâncul sufletului, își dădu seama că o asemenea duritate se născuse, cum se naște întotdeauna, dintr-o disperată nevoie de a-și ascunde slăbiciunea.

Demult, în tinerețe, într-o zi tristă, frica îl obligase să reacționeze cu neobișnuită violență, și când, așa cum se întâmplă deseori, unui prost i se năzărise să pună acea violență pe seama unei presupuse tărie de caracter, sfârșise prin a-și însuși meritul; și această falsă imagine despre sine îl însoțise aproape toată viața.

Întâmplările din ultimele zile îl readuseseră brusc la

realitate, deoarece simțea că-i e frică, și de astă dată nu putea să reacționeze cu violența din acea zi, fiindcă acum îi era frică de deșert, de vânt, de nisip, de o îngrozitoare singurătate și de o moarte a cărei duhoare împânzea munții întunecoși.

Frica fără martori, frica aceea care nu are nevoie să se mascheze deoarece își interpretează rolul pentru un spectator foarte concret și foarte implicat, este singura care-i conferă celui ce o încearcă măsura exactă a capacităților sale, singura care-l determină să fie sincer cu el însuși, indicându-i calea pe care trebuie s-o urmeze în viitor dacă vrea să-și alunge temerile pentru totdeauna.

Bruno Serafian avea destul de mulți ani ca să fie în stare să recunoască, fără martori, că trecuse vremea temutului *Mecanic* și că era timpul să se mulțumească să fie un om liniștit și pașnic, cum, la drept vorbind, ar fi trebuit să fie, dacă în acea blestemată zi n-ar fi fost nevoit să facă față unor împrejurări independente de voința lui.

Cel mai rău lucru care i se poate întâmpla cuiva este să nu ajungă să fie ceea ce ar fi trebuit să fie, ci să devină o creație a destinului, care se distrează schimbând totul cu inconștiența unui copil ce se distrează smulgând penele

unui canar.

Bruno Serafian era sortit să devină un minunat bijutier, capabil să creeze giuvaieruri strălucitoare ce i-ar fi adus admirație, bogăție, femei frumoase și respect, dar soarta a vrut să se oprească chiar în pragul acestui viitor promițător.

Acum era prea târziu ca s-o apuce pe calea cea bună, și știa asta.

Luna se ascunse, noaptea deveni și mai neagră, și, pe întuneric, imaginația lui o luă razna. Avea senzația că urletul vântului devenea insuportabil.

Singura lui speranță era să vadă vulturii zburând în zori.

Zbura foarte sus, în cercuri.

Dedesubtul lui, în lumina neclară a zorilor, totul era o masă galbenă de praf în suspensie, care îți dădea impresia că lumea se transformase într-un ceaun cu mămăligă din care ieșea doar, ca un bob de năut negru, vârful singuratic al masivului muntos.

— Căcat! Nu se vede nici pe dracu!

— Ce facem?

— Așteptăm... Ce altceva putem face?

Un mare ocol. Apoi altul. Și altul.

Jos, câțiva oameni care în ultimele două ore nu făcuseră decât să se târască până la locul unde era prevăzut să aterizeze avionul, se uitau îngrijorați la evoluțiile sale, conștienți că, dacă pilotul renunța la încercările sale, erau definitiv condamnați la cea mai înspăimântătoare moarte.

Cei care încă mai erau în putere agitau brațele cu disperare, deși știau că cei de sus nu puteau vedea.

— Aici, aici! strigau, într-un impuls din cele mai stupide și inutile.

Soarele începu să se înalțe la orizont.

Vântul șovăia.

Vântul a fost și va fi întotdeauna, până la sfârșitul veacurilor, regele incontestabil al deșertului, cel care dă naștere râurilor de dune, cel care îngroapă cele mai mari orașe și cele mai fertile oaze sau cel care, pe neașteptate, descoperă vechi ruine pe care a avut plăcerea să le ascundă timp de generații.

Și regii care știu că nu pot fi detronați sunt de obicei capricioși.

Le e de ajuns să ridice un deget pentru ca cineva să trăiască sau să moară.

Câți oameni și câte animale au murit în deșert din cauza vântului?

Nimeni n-ar fi în stare să socotească.

Soarele se afla în fața avionului, dar încă te puteai uita direct la el, fiindcă o perdea murdară, formată din milioane de firișoare de nisip, îl estompa, ca și cum s-ar fi ascuns după cel mai gros nor.

— Se încurcă treaba!

Copilotul dădu ușor din cap, încuviințând:

— Rău de tot!

— Și oamenii ăștia sunt într-o situație grea.

— Mai grea o să fie situația noastră dacă nu se limpezește atmosfera.

— Cine ne pune să ne băgăm în încurcăturile astea?

— Banii.

— Păi, chiar acum aș da înapoi toți banii pe care i-am luat, doar să nu fiu aici sus.

— Și ei, să nu se afle acolo jos. Ce facem?

— Continuăm să ne învârtim.

Vântul bătea cu și mai multă forță.

Apoi, dintr-odată, păru că a obosit să repete de o mie obișnuită de ori același cântec și se potoli.

Fără vraja muzicii sale, nisipul se plictisi să mai danseze și începu să revină, foarte încet, la locul lui obișnuit.

Soarele străluci cu puterea sa dintotdeauna. Era imposibil să-l privești.

Pe cer își făcură apariția primii vulturi.

Un sfert de oră mai târziu, greoiul Hercules ateriză pe esplanada de nord, ca apoi să se îndrepte vuind și ridicând nori de praf spre locul unde mercenarii plângeau, râdeau și se îmbrățișau, conștienți că trecuseră la câțiva centimetri de lama ascuțită a coasei Morții.

Fără ca măcar să oprească motoarele, pilotul îi așteptă pe pasageri să urce la bord, ca să se lanseze din nou pe pistă înainte, încrucișându-și degetele și rugându-se ca nisipul care încă mai plutea în aer să nu blocheze filtrele de aer.

După aceea se pierdu din vedere, zburând foarte sus, în direcția îndepărtatei și mereu agitatei Angola.

Tăcerea puse stăpânire din nou pe acel colț uitat din deșert.

Când zgomotul motoarelor se îndepărtă definitiv, Bruno Serafian își sprijini capul pe genunchi și, pentru prima dată după foarte mulți ani, plânse încet.

Nu simțea nici cea mai mică afecțiune pentru cei despre care considera că îl trădaseră, dar nu dorea să-și petreacă restul vieții cu povara atâtor morți în spate.

Consecințele nenumăratelor sale greșeli începeau să fie mai ușor de suportat.

Tensiunea ultimelor ore se reduse brusc, așa că închise ochii și lăsă să-l cuprindă somnul.

Când se trezi era tot singur, și singur rămase în cele trei zile ce urmară, fiindcă îi lăsaseră apă și mâncare, dar dacă n-ar fi fost sigur că cineva i le lăsase în peșteră, s-ar fi putut crede că avionul luase cu el până și ultimul locuitor din

zonă.

Au fost trei zile stranii, care i-au pus la încercare tăria de caracter, fără altă companie decât duhoarea hoiturilor, ce dispăru doar când șacalii înfometați ronțăiră și ultimul os; atunci vulturii se pierdură în depărtare și o pustietatea absolută se înstăpâni din nou pe masivul stâncos.

În sfârșit, când se aștepta mai puțin, silueta zveltă a tuaregului se profilă pe cer.

— *Metulem, metulem*, îl salută. Cum te simți?

— Cât pe ce să înnebunesc. Unde ai fost?

— Am dormit.

— Trei zile la rând?

— Te-am avertizat că un beduin trebuie să fie în formă, atât pentru cea mai periculoasă acțiune, cât și pentru cea mai profundă odihnă, după împrejurări. Ai nevoie de ceva?

— De companie. Unde sunt ceilalți prizonieri?

— Într-un loc sigur, dar dacă te duc la ei ar trebui să te țin aproape tot timpul legat de mâini – făcu un gest, arătând spre peisajul înconjurător. Aici pot totuși să te las liber. Nu cred că-ți va trece prin minte să fugi.

— Unde-aș putea să mă duc?

— Niciunde, bineînțeles.

— Dar de ce nu-i lași liberi și pe ei?

— Sunt prea mulți și prea agitați din cauza captivității.
Nu vreau să risc.

— Cum se simt?

— Bine, dată fiind situația, răspunse Gacel sincer. Și ceva mai liniștiți, fiindcă știu că nu mai sunt în pericol și că eliberarea lor este doar o chestiune de timp.

— Cât timp?

— Asta nu depinde de mine, spuse Gacel. Nu cred că ei sunt în stare să străbată deșertul, așa încât nu ne rămâne decât să sperăm că vor veni să ne caute.

— Cine-ar putea s-o facă?

— Pilotul elicopterului.

— Nene Dupre? întrebă Bruno Serafian și, în fața gestului de aprobare al celuilalt adăugă: Nu știu de ce, dar întotdeauna am avut impresia că e de partea ta.

— Nu cred că e de partea cuiva. Vrea doar să ajute.

Armeanul ridică din umeri și spuse:

— La urma urmei, asta nu mai contează. Important e să vină repede.

Nene Dupre își făcu apariția după două zile, survolă un timp zona, îl așteptă pe Gacel să-l salute cu gesturi care

arătau că totul e în ordine, apoi se hotărî să aterizeze pe o largă esplanadă de piatră.

Când ceva mai târziu tuaregul îl puse la curent cu tot ce se întâmplase în acele zile dificile, dădu din cap cu tristețe.

— Îmi pare rău pentru cei care au murit, spuse. Mai ales pentru băiatul acela care n-a avut nicio vină, dar mă bucur că totul s-a terminat mai bine decât îmi închipuiam.

— Mai bine?! se miră interlocutorul său. Dar la ce te așteptai?

— La un masacru în care tu și ai tăi ați fi pățit-o cel mai rău.

Imohagul făcu un amplu gest cu brațele deschise și arătă peisajul dezolant.

— Aici? întrebă încurcat. Voi, francezii, aveți un proverb foarte frumos: „Mai multe știe prostul în casa lui, decât deșteptul într-o casă străină”, și îți amintesc că asta e casa noastră; o fortăreață pe care nici măcar rachetele americane n-ar putea-o distruge, fiindcă Allah a creat asemenea locuri pentru ca oamenii ca noi să poată trăi în continuare în libertate. Nicio armă, cu excepția faimoaselor bombe atomice care distrug totul, n-ar putea să ne învingă, fiindcă nu s-a creat nimic pe lumea asta care să poată lupta în deșert.

— În afară de tuaregi.

— Așa cum spui. Ne-au trebuit o mie de ani, dar am învățat să luptăm, fiind absolut siguri că vom învinge.

— Și ce ai de gând să faci acum?

— Încă nu ne-am hotărât.

— Te întorci la puț?

— În mod sigur nu. Locul acela nu mai are niciun viitor. În realitate, niciodată n-a avut...

Vru să mai adauge ceva, dar se întrerupse văzând că de după stânci apare grupul format din ostatici, mama și sora sa.

— Iată-i! exclamă. Vii și nevătămați.

— Slavă Domnului!

Pilotul se duse să le strângă mâna și să-i îmbrățișeze pe cei ce păreau idiotizați, deoarece se aflau afară din peșteră și la câțiva metri de un elicopter care avea să-i ducă înapoi la casele lor, și se vedea că mai multora le dăduseră lacrimile, fiind pe deplin conștienți că îngrozitorul lor coșmar se sfârșise.

Au fost momente stânjenitoare și într-un fel emoționante, ce deveniră mai intense, dar diferite, când în depărtare apăru fiul cel mic al familiei Sayah urmat de Bruno

Serafian, ce mergea cu capul plecat.

— Țsta e tipul care l-a omorât pe Maurizio Belii? întrebă pe un ton agresiv chelul care părea că întotdeauna are dreptate.

— El susține că a fost un accident.

— Ce fel de accident?

Nene Dupre se grăbi să intervină cu un gest, cerându-i să se calmeze:

— Nu este nici locul, nici momentul să discutăm despre asta. Ne așteaptă o călătorie lungă și ar fi mai bine să n-o complicăm și mai mult! Bucurați-vă că totul s-a terminat și uitați ce-a fost!

— Dar...!

— Niciun dar! replică sec celălalt. În elicopter nu permit nicio vorbă despre asta, și dacă cineva are intenția s-o facă, s-o spună de pe acum, pentru că n-am de gând să-l las să urce... E clar?

Pe rând, toți cei de față încuviințară în tăcere; francezul, după ce băgă mâna sub un scaun din elicopter, scoase un rucsac portocaliu și i-l întinse lui Gacel.

— Țsta e pentru tine, spuse.

— Ce e?

— Un milion de franci, pe care m-au însărcinat să ți-i dau.

Beduinul refuză cu un gest disprețuitor.

— Ți-am mai spus că nu pot să accept, spuse printre dinți cu asprime. Și nimic nu m-a făcut să-mi schimb ideea.

— Dar îți aparțin...

— Nu sunt un sechestrator care acceptă o răscumpărare.

— Nu este o răscumpărare, insistă celălalt. Este o compensație pentru pagubele pe care vi le-am pricinuit.

— Nici așa ceva nu accept.

— Dar ați pierdut totul! insistă pilotul. Puțul, grădina, vitele... Totul!

— Am spus nu, și când un tuareg spune nu, este nu!

— La naiba cu orgoliul vostru blestemat! francezul se întoarce spre Laila și-o imploră cu glas frânt: Fă-l să înțeleagă! Cu asta o să puteți începe o viață nouă în orice loc, și lichelele astea din organizație au bani căcălău.

Răspunsul nu admitea replică:

— Gacel este șeful familiei, și facem numai ceea ce hotărăște el.

— Ai dracului tuaregi! exclamă Nene Dupre. M-am săturat până peste cap de năravurile voastre! Eu o întind!

Împinse pasagerii, ca să se așeze cât mai comod posibil în elicopter, își ocupă locul și, câteva clipe înainte de a pune în mișcare elicea, arată cu degetul direct spre Gacel, cu un gest prietenos.

— Ești cel mai încăpățânat tip pe care l-am cunoscut vreodată! Dar mi-a făcut plăcere să te cunosc.

— Și mie la fel!

— Baftă! O să aveți multă nevoie!

— Și tu la fel. Baftă!

Cei patru membri ai familiei se dădură la o parte, deoarece când își luă zborul elicopterul ridică nori de nisip și praf, și rămaseră tăcuți, observând zgomotoasa mașină zburătoare care se înălță, trasă un cerc amplu și se întoarse pe deasupra capetelor lor, în timp ce câțiva dintre pasageri își luau rămas-bun făcându-le cu mâna.

Dintr-odată, ușa se deschise și rucsacul portocaliu zbură prin aer, căzând la vreo douăzeci de metri de ei.

De sus, Nene Dupre, ieșit pe jumătate din elicopter, le făcu un gest hotărât cu mâna și, râzând cu gura până la urechi, le strigă cât îl țineau puterile:

— Cine râde la urmă râde mai bine!

Apoi se îndreptă spre nord-est, și în câteva minute

aparatul nu mai era decât un punct în zare.

Abia atunci familia Sayah se apropie de rucsac. Aisha îl deschise și rămase câteva clipe năucită, cu gura căscată și ochii cât cepele.

— Este posibil să existe atâția bani? exclamă în cele din urmă.

— Există sau nu, n-o să-i păstrăm, îi spuse fratele său. Nu sunt ai noștri.

— Și ce ai de gând să faci? vru să știe Suleiman. Să-i lași aici, să se șteargă șacalii la cur cu ei? Sau îi lași și aștepti ca după o sută de ani un călător pierdut să se împiedice de ei?

— Nu știu, și nici nu mă interesează.

— Ascultă-mă, fiule! interveni Laila, care se așezase pe o piatră, uitându-se cu atenție la un teanc gros de bancnote noi pe care i le dăduse Aisha. Tu ești capul familiei și întotdeauna ți-am respectat hotărârile, dar fratele tău are dreptate. Să lași aici toți banii ăștia n-ar ajuta pe nimeni...

— Sunt mânjiți de sânge.

— Dacă toți banii mânjiți de sânge ar fi aruncați în deșert, n-am mai vedea deloc nisipul, spuse buna femeie, zâmbind ușor. Și cel mai bun lucru pe care-l putem face ca să-i

„spălăm” nu e ceea ce face tatăl lui Pino Ferrara, ci să-i folosim bine.

— Toată lumea spune că o să folosească bine banii, dar când vine momentul nimeni n-o face.

— Noi putem fi o excepție, îi zise mama sa. Îți dau o soluție: păstrăm jumătate din banii ăștia, iar cealaltă jumătate o folosim ca să reparăm puțurile din zonă, fiindcă au mare nevoie. Oamenii noștri au nevoie de apă, știi doar.

Gacel Sayah nu răspunse imediat. Se uită pe rând la frații săi, citi în ochii lor o rugămintă mută ce-l făcu să înțeleagă că ar fi fost dispuși să accepte hotărârea sa, oricât de dureroasă li s-ar fi părut, apoi se aplecă să vadă ce era în rucsacul portocaliu.

— De acord! îngăimă. Mi se pare corect.

Aisha nu se putu stăpâni și i se aruncă în brațe, în vreme ce Suleiman se mulțumi să schițeze un ușor zâmbet de satisfacție și spuse:

— Sunt încântat că francezul ăsta a fost mai încăpățânat decât tine. Ce facem acum?

— Plecăm cât mai repede.

— Cu o singură cămilă? întrebă Suleiman. Femeile nu vor suporta trei zile de mers.

— Ce altă soluție avem?

— Mă duc la Sidi-Kaufa și mă întorc cu un camion –
răspunse Suleiman.

— Un camion? repetă uimită maică-sa. Vrei să închiriezi
un camion numai pentru noi?

— De ce nu? Acum ne putem permite.

— Ce repede te-ai obișnuit să fii bogat! îl ironiză Laila pe
un ton glumeț. Nici mai mult, nici mai puțin decât un
camion!

— Nu e un capăt de țară...

— Și unde ajungem dacă o să cheltuim banii așa?

Gacel se văzu obligat să intervină. Lăsându-se pe vine
lângă mama sa, scoase două bancnote din teancul gros pe
care-l ținea în mână și i le flutură încet în fața ochilor.

— Asta ajunge ca să plătim un camion care să ne ducă
foarte departe, spuse, în timp ce cu cealaltă mână îi
mângâie părul, așa cum îi plăcea să facă adesea. Aici sunt
mai mulți bani decât am văzut noi în ani de zile, și trebuie
să începi să te obișnuiești cu ideea că lucrurile s-au
schimbat.

— Bine, dar...!

— Nu vreau să mai discutăm, adăugă el sec. Dacă banii

încep să ne creeze probleme, prefer ca lucrurile să rămână așa cum sunt. Îi lăsăm aici și gata!

— Ah, nu! se grăbi să răspundă ea, îndepărtându-se de parcă s-ar fi temut că cineva voia să ia ce era al ei. Asta nu! Sunt de acord cu camionul, dar trebuie să păstrăm o parte din bani pentru zestrea surorii tale...

— Aisha e tânără, frumoasă, inteligentă, cinstită, bună și muncitoare, răspunse Gacel. O să-și găsească bărbatul pe care îl vrea, dar îți dau cuvântul meu de onoare că va avea și cea mai frumoasă zestre pe care a primit-o vreodată o fată a Poporului Vălului.

— Asta voiam să aud.

— De acord, atunci Gacel se întoarse spre fratele său și arătă sacul portocaliu: Ia cât ai nevoie și întoarce-te cu camionul ăla. Cumpără și niște haine, pentru că adevărul e că nu ne putem prezenta nicăieri cu zdrențele astea, dar încearcă să nu atragi atenția.

— O să fac o listă cu ce avem nevoie!... se grăbi să spună Laila.

Fiul cel mare o privi de sus în jos și schiță doar un ușor surâs mucalit, în timp ce clătină din cap de câteva ori:

— N-au trecut nici zece minute de când suntem bogați și

începem deja să avem „nevoi”...

Le îngădui totuși celor două femei ca pe drumul de întoarcere spre marea peșteră să-și noteze dorințele pe o bucată de hârtie și-l ajută pe Suleiman să încarce singurul dromader care le mai rămăsese.

— Ai grijă... Bănuiesc că încă mai avem dușmani – îl sfătui. Nu face caz că ai bani și stai cât timp ai nevoie.

— Sunt îngrijorat că te las singur... Dacă apar probleme?

— Aici? Nu cred. Femeile vor fi în siguranță în peșteră, iar eu am știut întotdeauna să mă descurc...

— Și dacă li se năzărește să se întoarcă?

— Mercenarilor? îmi închipui că n-or fi atât de nebuni...
Mergi în pace și Allah să te călăuzească!

— Allah să te apere!

Când fratele său dispăru după o dună îndepărtată, Gacel Sayah se așeză pe o piatră și contemplă apusul soarelui, cugetând la tot ce se întâmplase și la cum trebuia să privească viitorul familiei sale de acum înainte.

Îi era greu să se obișnuiască cu ideea că mizeria în care trăiseră întotdeauna rămăsese definitiv în urmă. Mintea sa refuza încă să accepte că jumătate din uluitoarea sumă de bani aflată în acel sac ar putea fi a lui.

I se părea că încă trăiește un vis.

Era speriat.

Pentru prima dată în viața lui, curajosul *inmouchar*, care dovedise că e capabil să facă față unor nenumărate primejdii fără să-și piardă calmul, se simțea înfricoșat de felul cum evoluau lucrurile.

Tatăl său și experiența îl învățaseră să înfrunte mizeria și toți posibili dușmani ai locuitorilor celui mai neospitalier deșert, dar nimeni nu-l învățase să conviețuiască în armonie cu unul dintre cei mai vechi dușmani ai săi, banii.

În mod tradițional, pentru beduini banii nu erau decât o formă practică de a acoperi mici diferențe când făceau un troc. Erau folositori în special când trebuiau să compenseze prețul a două cămile cu prețul a șapte capre sau valoarea a cinci metri de pânză cu cea a unui sac de orz.

În marile piețe din oaze se găseau din belșug curmale și vite, dar, în general, banii erau rari; și când, în cele din urmă, catadicseau să apară, erau așa de vechi și uzați, că păreau mai curând relicve din timpuri foarte îndepărtate decât bani adevărați în circulație.

Acum însă, în adâncurile Peșterii Gazelei se ascundea un rucsac de culoare țipătoare burdușit cu bancnote noi,

lucitoare și îmbătător de mirositoare, cum nu mai circulară niciodată în toată istoria vestitei piețe de la Sidi-Kaufa, așa încât părea logic până la un punct ca *imohag-ul* Gacel Sayah să se simtă dezorientat și să aibă serioase îndoieli asupra atitudinii pe care trebuia s-o adopte în fața unor evenimente atât de neașteptate și impresionante.

Pentru marea majoritate a oamenilor, trecerea bruscă de la sărăcie la bogăție ducea la o anxietate rapidă și aproape nestăvilită, și atunci cumpărau toate bunurile materiale, în general nefolositoare, care li se arătaseră dintotdeauna în cele mai nebunești vise – dar pentru un anumit tip de nomazi, asemenea bunuri nefolositoare puteau ajunge să se transforme într-un adevărat coșmar.

Cei ce iubesc cu adevărat deșertul iubesc în primul rând libertatea de a se mișca și, după ce ani de zile se văzuse obligat să stea în același loc din motive complet străine de dorința lui, Gacel Sayah năzuia să săvârșească aceleași isprăvi ca tatăl său, singurul războinic în stare să străbată de două ori Pământul pustiu din Tikdabra și să cerceteze cele mai uitate unghere din Tenere.

Drept e că acum avea ocazia să-și găsească o soție frumoasă cu care să se stabilească în vreo oază fertilă din

Ciad, sau chiar să coboare până la malurile Nigerului și să-și cumpere o casă mare în miticul Ibmbuctu, unde ar fi putut crește zeci de cămile, dar adevărul e că nu-l atrăgeau niciuna, nici alta.

Își dădea seama că nu are niciun drept să-i târască după el pe mama și frații săi, și se gândi că din acel moment va începe poate o lentă, dar inevitabilă slăbire a relațiilor existente în sânul familiei.

În mod paradoxal, libertatea de a alege pe care ți-o oferă bogăția îi îndepărtează mai mult pe oamenii decât îi unește mizeria; și stând în acea seară acolo, pe o piatră din acel loc îndepărtat, Gacel Sayah păru că-și dă seama că-l aștepta un viitor în singurătate.

Insh' Allah!

Dacă Cel de Sus hotărâse să fie bogați, nu aveau altă soluție decât să accepte împreună cu toate consecințele.

21

Zilele ce urmau au fost liniștite.

Cu apă și mâncare din belșug, se refugiau în peșteră în orele de mare zăduf, iar serile stăteau și priveau stelele, făcând planuri cu privire la un viitor pe care fiecare membru al familiei și-l imagina în chip diferit.

La un moment dat, Laila a definit situația cu o expresie foarte potrivită:

— Bogăția te obligă să gândești prea mult... spuse. Sărăcia nu cere atâta efort.

Cu toate acestea, era clar că efortul acela îi făcea plăcere, pentru că atât ea, cât și Aisha nu încetau să plănuiască în ce fel ar fi putut aranja lucrurile ca să dea o parte din bani pentru repararea puțurilor din regiune, fără să se afle că familia Sayah este cea care plătește.

Deșertul nu este un loc unde dă bine să te fălești cu bogăția.

Nu toți locuitorii săi sunt tuaregi.

Și nici toți tuaregii nu sunt de încredere.

Gacel se arăta oarecum rezervat în privința exageratelor

iluzii ale femeilor.

Visele lui erau altele.

La un moment dat, se gândi chiar să plece la Paris și să studieze vreo doi-trei ani felul de a fi și a gândi al francezilor, pentru a se întoarce suficient de pregătit ca să devină conducătorul de care ar fi avut nevoie triburile tuarege dacă, într-o bună zi, ar fi hotărât să creeze o adevărată națiune, liberă și suverană.

Așa cum vedea el lucrurile, puternicele clanuri ale Poporului Vălului, Poporului Spadei și Poporului Lăncii aveau inevitabila obligație de a uita vechile lor neînțelegeri și de a se uni în jurul unui lider care să-i conducă la victoria pe care o meritau prin tradiție.

Dacă avea să se întâmple asta, de ce nu putea fi Gacel Sayah, fiul miticului Gacel Sayah, acest lider?

În zori, alungă visul atât de nechibzuit, conștient că un adevărat conducător sfârșește prin a deveni prizonierul propriilor săi adepți, își pierde libertatea și, prin urmare, posibilitatea de a rătăci prin neexploratele hotare ale deșertului.

Își pierde, în definitiv, condiția de nomad.

Poate din cauza asta nu se ridicase niciodată un

conducător dintre *imohagi*.

Caracterul lor nu putea să se împace cu puterea, așa cum nu putea să se împace cu supunerea.

Gacel Sayah era destul de inteligent ca să-și dea seama că pentru a face să izbucnească o revoluție era nevoie de un conducător cu calități deosebite, capabil să mobilizeze masele la un moment dat.

Din păcate, însă, în Sahara nu existau mase pe care să le mobilizezi.

Existau doar mici grupuri de oameni care cu greu ar fi îmbrățișat un ideal ce n-ar fi avut legătură cu cele mai ferme convingeri religioase ale lor.

Probabil că un sângeros „război sfânt” i-ar fi determinat să lupte cot la cot, dar el nu se simțea capabil să înceapă una din acele nedrepte și crude bătălii fundamentaliste ce nu aduceau decât moarte, distrugere și suferință.

Căută alte visuri.

Își imaginează alte locuri.

Asta făcea în dimineața când îl surprinse un zgomot ce creștea și, când zări în depărtare silueta inconfundabilă a unui elicopter care nu semăna deloc cu cel al lui Nene Dupre, se grăbi să-și încarce pușca și să se posteze pe o

înălțime care domina cea mai mare parte a masivului stâncos.

Aparatul rămase nemișcat în aer, la vreo sută de metri înălțime și la ceva mai mult de trei sute de locul unde se ascundea beduinul.

Rămase așa câteva minute și, în cele din urmă, coborî foarte încet, aterizând aproape de locul unde o făcuse francezul cu două zile în urmă.

Gacel observa.

Se deschiseră ușile și doi bărbați săriră jos.

Se vedea că sunt bănuitori și nu se simt în largul lor.

Pilotul rămăsese pe scaunul lui, rotoarele continuau să se învâртеască și era clar că nou-veniții erau pregătiți să se întoarcă în cabină și s-o șteargă la cel mai mic semn de pericol.

La puțin timp, unul din ei, care purta o cămașă roz cu flori, foarte țipătoare, scoase din buzunarul de la spate al pantalonilor o enormă batistă albă și o flutură de mai multe ori, ridicând în același timp mâinile ca să demonstreze că este dezarmat.

După câteva momente de șovăială, Gacel hotărî să se arate.

Stăpânul oribilei cămăși se îndreptă spre el și, când se află destul de aproape, întrebă într-o franceză de baltă:

— Gacel...? Ești Gacel, tuaregul?

— Da, eu sunt.

— Ți-am adus ceva...

Se întoarse și-i făcu un semn însoțitorului său, care rămăsese lângă elicopter, iar acesta intră în cabină și împinse afară, fără niciun menajament, un om legat la mâini, căruia îi alunecă piciorul când sări pe pietre și căzu în genunchi.

Gacel îl recunoscuse îndată.

— Și cu ăsta ce-i? nu se putu abține să întrebe deconcertat.

— Din partea *comendator*-ului Ferrara.

— Acum câteva zile i-am eliberat pe prizonieri.

— Știm, dar *comendator-ul* își ține întotdeauna promisiunile.

Împreună se apropiară de locul unde căzuse Marc Milosevic, care îi observa cu chipul descompus de spaimă. *Imohag*-ul strâmbă din nas cu un gest de neplăcere.

— Miroase a câine mort! spuse.

— Nouă ne spui, care de ore întregi îl suportăm! se stropși

celălalt. Când și-a dat seama că veneam încoace, s-a căcat pe el. Aici înăuntru nu se poate sta!

— Și ce-ați vrea să fac cu el?

— Să-i tai o mână.

Tuaregul se gândi o clipă fără să-și ia ochii de la acea zdreanță umană murdară, rău mirositoare și cu ochii înroșiți de plâns, ce părea pe punctul să sufere un atac de isterie și nu mai semăna deloc cu atotputernicul și agresivul Marc Milosevic care într-o zi îl amenințase cu o armă.

Pilotul, care oprise motoarele, și cei doi însoțitori ai săi rămaseră în expectativă.

Fără să se grăbească, pe deplin conștient de importanța momentului, Gacel Sayah scoase din teacă un hanger lung și ascuțit, de care nu se despărțea niciodată, și apucă mâna dreaptă a prizonierului. Acesta scoase un geamăt de groază.

— Nu! aproape că urlă. Nu, te rog! Iartă-mă! Iartă-mă, te implor! Eram foarte obosit și n-am știut ce fac.

Călăul său așteptă până când celălalt închise instinctiv ochii ca să nu vadă ce urma să i se întâmple și îi făcu doar o tăietură adâncă pe mână.

— Au fost prea multe suferințe, spuse. Singurul lucru pe care-l doresc e ca de fiecare dată când vei privi această

cicatrice să-ți amintești cât de mult rău ai făcut și să te gândești la consecințele faptelor tale – șterse hangerul de sânge pe pantalonul rănitului și-l băgă din nou în teacă, spunând: în ceea ce mă privește, totul s-a încheiat – privi spre bărbatul cu cămașa roz și zise în încheiere: Transmite-i salutări din partea mea lui Pino Ferrara și spune-i că regret profund moartea lui Maurizio.

Apoi se întoarse și plecă pe unde venise.

Italianii rămaseră câteva clipe dezorientați, fără să știe ce să facă, până când, în cele din urmă, pilotul spuse:

— Ar fi mai bine să plecăm! Drumul e lung.

Cel care-și scosese batista i-o dădu lui Marc Milosevic ca să-și oprească sângele, în timp ce-l ajuta să se ridice.

— Ai scăpat ca prin urechile acului! mormăi. Eu ți-aș fi tăiat mâna și boașele, dar harapul ăsta te lasă să pleci cu o cicatrice cu care o să te mai și fălești pe deasupra, arătând-o ca pe o eroică amintire a războiului din Bosnia. Iar cât despre morți, dă-i în mă-sa! Hai să plecăm de-aici!

Îl împinse, obligându-l să urce în elicopter, iar după câteva clipe zburau din nou în direcția nord-est.

După vreo douăzeci de minute însă, italianul cercetă cu de-amănuntul întunecata câmpie presărată de pietre ce se

întindea sub el, se asigură că masivul stâncos dispăruse de tot în spatele lui și se înclină ca să-l bată ușor pe umăr pe pilot.

— Aici e bine! zise.

Celălalt aprobă cu un gest și începu manevra de coborâre, aterizând apoi fără intenția de a opri motoarele.

Mafiotul cu cămașa roz scoase un șis ascuțit și tăie legăturile prizonierului, arătându-i plosca mare aflată sub scaunul său:

— Dacă o lungești bine, apa asta poate să-ți ajungă două zile.

Marc Milosevic îl privi cu ochii holbați de groază.

— Dar ce, aveți de gând să mă lăsați aici, în mijlocul deșertului? întrebă ca și cum n-ar fi fost în stare să accepte un asemenea fapt, de o monstruozitate de neconceput.

— Îndeplinim ordinele.

— Dar de ce? aproape scânci Milosevic, pierzându-și cumpătul. De ce? Tuaregul m-a iertat.

— Tuaregul ăsta e liber să facă ce vrea, deși eu personal nu sunt de acord cu hotărârea lui, îi răspunse italianul calm. Dar *comendator*-ul nu te iartă pentru că ai provocat moartea celui mai bun prieten al fiului său...

— Dar nu l-am omorât eu! Au fost cei din organizație.

— Știm, și-o să ne ocupăm de ei la timpul potrivit, dar e limpede că totul a început din cauza ta, pentru că ai fost imbecil și gură spartă... Așa că, jos!

— Nu puteți face una ca asta! Ar fi o crimă.

Interlocutorul său se mulțumi să deschidă ușa și să-l împingă afară.

— În cazul ăsta, o să dorm prost la noapte! spuse, întrebând apoi sarcastic: Nu căutai emoții? Acum ai ocazia să trăiești emoții adevărate.

Închise ușa brusc și-i făcu un gest semnificativ pilotului ridicând degetul mare; în câteva secunde, aparatul se înălță și-și continuă drumul ca și când nu s-ar fi întâmplat nimic.

Marc Milosevic reacționează după mult timp.

Rămăsese întins pe jos, ținând strâns plosca, orbit de praful pe care-l stârnise elicopterul și atât de zăpăcit de cele întâmplate, încât abia într-un târziu pricepu că ceilalți îl abandonaseră și nu aveau nici cea mai mică intenție să se întoarcă după el.

Culcat pe pământul negricios și bătătorit, sprijinindu-se de una din nenumăratele stânci ce păreau că fuseseră împrăștiate pe acea întindere din capriciul unui uriaș

semănător beat, abia schiță gestul de a se ridica în picioare, convins că acel mic efort era o pierdere de timp.

Fusese condamnat la moarte, știa asta, dar știa că fusese condamnat la cea mai cruntă și mai inumană moarte, cea pe care nici măcar cel mai crud dintre beduini nu ar rezerva-o celui mai mare dușman al său.

Numai cineva născut foarte departe de Sahara ar fi în stare să aleagă o execuție atât de înspăimântătoare.

Și nimeni născut în Sahara n-ar fi fost atât de crud încât să-i mai lase și apa necesară ca să-și prelungească agonia.

Privi în jurul său.

Oriunde se întorcea, orizontul era identic: o linie subțire și imprecisă de culoare brună care, undeva foarte departe, se întâlnea cu un cer de un albastru strident.

Niciun munte, oricât de mic, nicio dună aurie care să-i servească drept punct de reper;

nici măcar un tufiș prăfuit, care să fie dovada că se afla pe Pământ și nu pe Lună.

Nicio altă întindere nu putea fi mai netedă și niciun alt peisaj mai monoton, pentru că puteai jura că fiecare dintre acele pietre era aidoma celorlalte și fusese pusă acolo mai degrabă ca să-l încurce pe călător decât să-l ajute să se

orienteze.

Rămase acolo ca o piatră între atâtea altele cu speranța că sufletul celor ce-l abandonaseră se va înmuia.

Așteptă mai bine de o oră.

Dar totul era de prisos; în cel mai adânc ungher al ființei sale știa că până și piatra de care se sprijinea putea ajunge să fie mai umană decât cei trei asasini indiferenți.

Nici măcar nu plângea.

Nu-și blestema soarta și nici nu se lamenta că săvârșise absurda și copilăreasca greșeală care-l adusese în situația de a-și sfârși viața într-un mod atât de tragic.

Nu trebuia să scormonească prea adânc în sufletul său ca să accepte că, de fapt, nu era pedepsit pentru simplul delict de a fi vărsat un bidon de ulei într-un nenorocit de puț beduin, ci pentru multe alte delikte, cu mult mai grave, de care nu dorea să-și amintească în acele clipe.

Întotdeauna se fălise că e în stare să-și petreacă cea mai mare parte a vieții făcând echilibristică pe muchia unui cuțit foarte ascuțit, de aceea acum nu avea dreptul să se plângă că, în cele din urmă, cuțitul se întorsese împotriva lui.

Se plângea însă că acest cuțit se întorsese împotriva-i din pricina unei morți absurde, pentru care nu se simțea deloc

vinovat.

Poate că un judecător excesiv de meticulos ar fi putut să-l acuze pentru unele întâmplări petrecute cu ani în urmă în Bosnia, dar era convins că nici celui mai intransigent judecător nu i-ar fi trecut prin minte să-l implice în mod direct în tragicul sfârșit al lui Maurizio Belii.

El nu voise niciodată să se întâmple tot ce s-a întâmplat.

Nici măcar nu-i trecuse prin minte că o absurdă izbucnire de furie, într-un fel justificată de împrejurări, va sfârși într-un lanț de nonsensuri atât de lamentabil.

Trecu mult timp înainte de a se hotărî să se descalțe, să-și scoată pantalonii, să se șteargă la fund cu chiloții și să-i arunce cât mai departe cu putință.

De vreme ce avea să moară, voia cel puțin să-și păstreze cât de cât demnitatea.

Îl rușina faptul că nu-și putuse controla sfîcterele în fața celor trei jigodii.

Le servise o istorie nostimă pe care să le-o povestească nepoților lor; or să spună cum, în urmă cu mulți ani, un bosniac îngrozit se căcase pe el de frică.

Nu era demn de cineva care înfruntase moartea de atâtea ori.

Moartea altora, desigur.

În cele din urmă, se ridică în picioare și porni în direcția opusă locului unde-și aruncase chiloții.

Niciodată n-a știut de ce a făcut-o, dar probabil fusese un impuls instinctiv de a se îndepărta cât mai repede de o dovadă atât de fizică și palpabilă a lașității sale necontrolate.

La urma urmei, ce mai conta?

Nu căuta decât un loc unde să poată muri, și în acea întindere de neimaginat orice loc era bun pentru asta.

Înainta ca un robot, fără să se gândească la nimic, fugind de amintiri și, mai ales, de posibilitatea de a i se face milă de el însuși.

La ce i-ar fi slujit să se autocompătimească, dacă tot nu avea niciun martor?

Sudoarea îi curgea șiroaie și știa foarte bine că acesta este cel mai rău lucru care i se putea întâmpla în asemenea împrejurări, dar nu-i mai păsa.

Cu cât va muri mai repede, cu atât mai bine.

Cu cât își va pierde cunoștința mai repede, cu atât va suferi mai puțin.

Inima-i bătea cu putere, sângele îi zvâcnea în tâmples asemenea bubuiturilor unor tunuri îndepărtate, vederea

începea să-i slăbească, îi lipsea aerul și era pe deplin conștient că acestea erau simptomele unui colaps.

Făcu un efort supraomenesc să nu bea.

Știa că nu-i va servi la nimic să încerce să-și prelungească agonia.

Era însă foarte greu să reziste tentației.

Foarte, foarte greu.

O mică scânteiere clipi în depărtare.

Se opri, privi atent și își șterse transpirația ce-i curgea în ochi, ca să ajungă la îngrozitoarea concluzie că nu fusese decât o iluzie optică.

Întinderea de pământ era aceeași, la fel și orizontul.

Nu se vedea nimic. Scânteierea scurtă și intermitentă fusese probabil rodul imaginației sale.

Continuă să înainteze și luptă din nou împotriva nevoii de a bea.

Văzu din nou scânteierea ce dură o zecime de secundă și care provenea dintr-un punct nu prea îndepărtat, poate la ceva mai mult de un kilometru distanță.

Încercă să se calmeze, își încordă privirea, dar din nou nu zări nimic.

Nimic, nimic.

— Țsta e sfârșitul! Îngăimă. Încep să înnebunesc.

Dar pentru a treia oară, ceva luci printre pietre.

Grăbi pasul și se îndreptă direct spre acel loc, nutrind un soi de imperceptibilă speranță, dar când ajunse la locul cu pricina căzu în genunchi, lăsând să-i scape un geamăt răgușit.

Vântul capricios se distra cu o cutie de răcoritoare și, de fiecare dată când fundul ei argintat reflecta razele soarelui ce începuse să apună, arunca scânteieri violente.

O simplă cutie de răcoritoare!

Fusese ultima și zadarnica lui speranță de salvare: o cutie de răcoritoare ce se răsucea pe loc – o dată, și încă o dată...

O privi îndelung, fără a schița nici cel mai mic gest de a o atinge, fiindcă prezența ei i se părea o crudă și stupidă batjocură a sorții.

De câte ori nu ținuse în mână o asemenea cutie, fără să-și închipuie măcar că va fi ultimul lucru „civilizat” pe care o să-l vadă?

Era cu adevărat zdrobitor și cu totul aiurea.

Unul dintre cele mai cunoscute simboluri ale civilizației de consum și ale progresului omenirii dansând în ritmul vântului, în cel mai dezolant peisaj al planetei.

Cum era posibil?

Puțin câte puțin, întrebarea începu să-și facă loc prin ceața ce-i învăluisese creierul: cum era posibil?

Cum ajunsese acolo cutia aceea?

Și cum de încă nu ruginise și mai putea să arunce scânteieri în bătaia soarelui?

Cine o aruncase acolo?

Brusc, îi trecu prin minte o idee absurdă.

Încercă s-o alunge, dar ideea reveni iar și iar, căutând să se transforme într-o certitudine absolută.

Absurd, dar adevărat... Fusesse chiar el!

Chiar el, Marc Milosevic, aruncase cutia acolo, în ziua când fuseseră nevoiți să se oprească pentru a completa apa pe care o pierdea radiatorul mașinii.

Căută în jur.

Acolo, foarte aproape, erau urmele mașinii sale.

Și lângă ele, urmele mașinii lui Marcel Charnare, pe care-l urmărise cu atâta furie în ziua aceea blestemată.

Acea era deci întinderea pietroasă dintre puțul tuaregilor în care vărsase un bidon de ulei la prima oră a dimineții și marele puț din oaza Sidi-Kaufa, unde sosiseră pe înserat.

Era un drum pe care-l mai străbătuse.

Un loc cunoscut.

Urmele celor două vehicule ce formau parcă o cărare și îi indicau, fără îndoială, direcția în care se afla oaza Sidi-Kaufa.

Acolo, spre nord-est, în vreun loc pierdut, poate foarte aproape, poate foarte departe.

Privi înaintea lui și strânse din dinți cu putere.

Dacă era acolo, și acum știa că este, el, Marc Milosevic, o va găsi. Îi era în joc viața!

Lanzarote-Madrid iunie 2000